

EUROOPAN KESKUSPANKKI

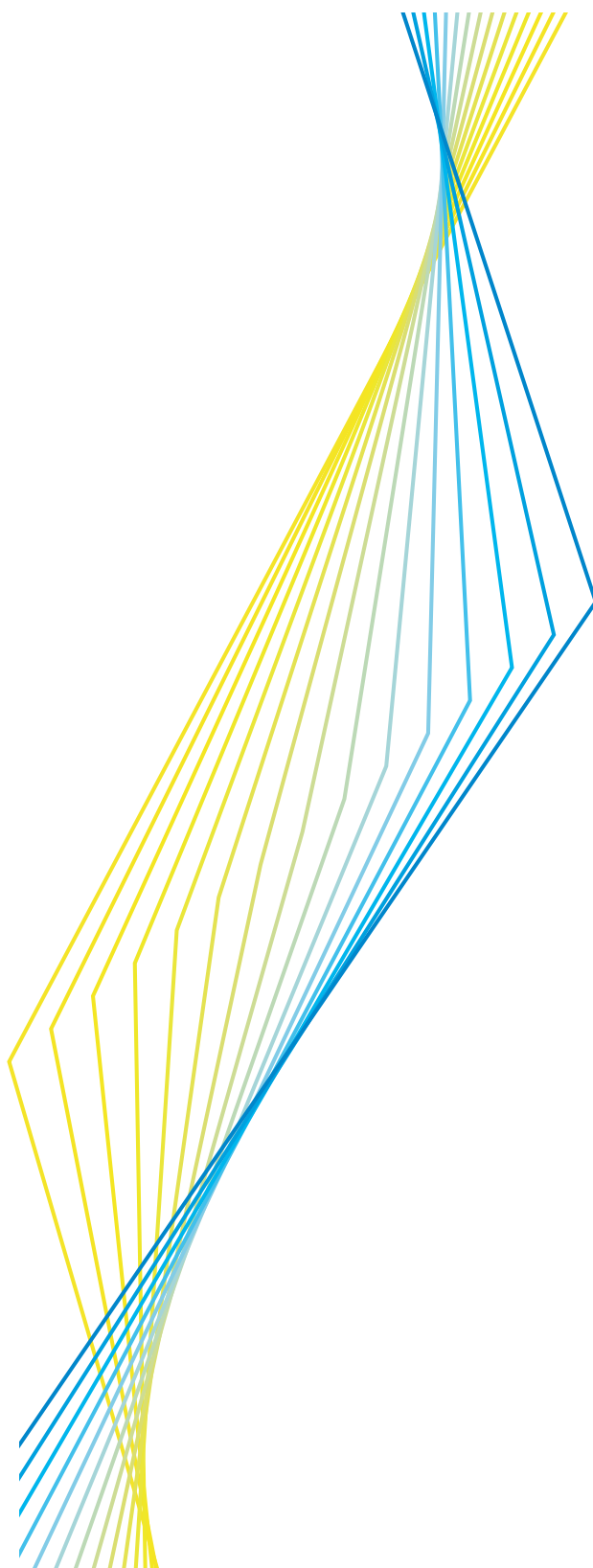
ECB EZB EKT BCE EKP

KUUKAUSIKATSAUS

Helmikuu 2001

EUROOPAN KESKUSPANKKI

KUUKAUSIKATSAUS

Helmikuu 2001

© Euroopan keskuspankki, 2001

Käyntiosoite	Kaiserstrasse 29 D-60311 Frankfurt am Main Germany
Postiosoite	Postfach 16 03 19 D-60066 Frankfurt am Main Germany
Puhelinnumero	+49 69 1344 0
Internet	http://www.ecb.int
Faksi	+49 69 1344 6000
Teleksi	411 144 ecb d

Kuukausikatsauksen laatimisesta vastaa EKP:n johtokunta. Pääkirjoitusta lukuun ottamatta Kuukausikatsaus on käännetty Suomen Pankissa, joka myös huolehtii katsauksen julkaisemisesta.

Kuukausikatsauksen voi tilata Suomen Pankista osoitteesta Suomen Pankki, osoiterekisteri, PL 160, 00101 HELSINKI; puh. (09) 1831, faksi (09) 174 872; sähköposti: publications@bof.fi.

Kaikki oikeudet pidätetään. Kopiointi on sallittu opetuskäyttöön ja ei-kaupallisiin tarkoituksiin, kunhan lähde mainitaan.

Tämän numeron tilastot perustuvat 31.1.2001 käytettävissä olleisiin tietoihin.

ISSN 1561-0322

Sisällys

Pääkirjoitus	5
Euroalueen talouskehitys	7
Rahatalous ja rahoitusmarkkinat	7
Hintakehitys	22
Tuotanto, kysyntä ja työmarkkinat	27
Valuuttakurssit ja maksutase	32
Kehikot:	
1 Rahataloutta koskevien virtatilastojen johtaminen ja käyttö	8
2 Rahapoliittiset operaatiot ja likviditeettitilanne 23.1.2001 päättäneenä pitoajanjaksona	16
3 Euroalueen työvoimakustannusindikaattorien viimeaikainen kehitys	25
Yritysrahoitus euroalueella	37
Palvelutason yhdenmukaistaminen euroalueella maasta toiseen suoritettavien pienten maksujen välityksessä	51
Euroopan keskuspankin ulkoinen viestintä	59
Euroalueen tilastot	1*
Eurojärjestelmän rahapoliittiset toimenpiteet	75*
Euroopan keskuspankin (EKP) julkaisuja	79*

Lyhenteet

Maat

BE	Belgia
DK	Tanska
DE	Saksa
GR	Kreikka
ES	Espanja
FR	Ranska
IE	Irlanti
IT	Italia
LU	Luxemburg
NL	Alankomaat
AT	Itävalta
PT	Portugali
FI	Suomi
SE	Ruotsi
UK	Iso-Britannia
JP	Japani
US	Yhdysvallat

Muut

BIS	Kansainvälinen järjestelypankki
BKT	bruttokansantuote
BPM5	IMF:n maksutasekäsikirja (5. laitos)
cif	kulut, vakuutus ja rahti hintaan luettuina
ECU	Euroopan valuuttayksikkö
EKP	Euroopan keskuspankki
EKPJ	Euroopan keskuspankkijärjestelmä
EKT 95	Euroopan kansantalouden tilinpitojärjestelmä 1995
EMI	Euroopan rahapoliittinen instituutti
EU	Euroopan unioni
EUR	euro
fob	vapaasti laivassa
ILO	Kansainvälinen työjärjestö
IMF	Kansainvälinen valuuttarahasto
KHI	kuluttajahintaindeksi
repo	takaisinostosopimukseen perustuva käänteisoperaatio
SITC Rev. 3	Kansainvälinen ulkomaankaupan tavaranimikkeistö (3. tarkistettu laitos)
YKHI	yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi

Euroopan yhteisön käytännön mukaisesti EU-maiden nimet ovat aakkosjärjestyksessä kunkin maan omakielisen nimen mukaan (eivät suomennoksen mukaan).

Pääkirjoitus

EKP:n neuvosto päätti 18.1. ja 1.2.2001 pitämässään kokouksissa, että eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja on edelleen 4,75 %. Myös maksuvalmiusluoton korko ja talletuskorko jätettiin ennalleen 5,75 ja 3,75 prosenttiin.

Päätökset pitää korot muuttumattomina heijastavat EKP:n neuvoston arviota, että hintavakauteen keskipitkällä aikavälillä kohdistuvat riskit näyttävät olevan nyt paremmin tasapainossa kuin viime vuoden lopussa. Vielä on kuitenkin tekijöitä, joista saattaa keskipitkällä aikavälillä aiheutua riskejä hintavakaudelle, ja niitä seurataan edelleen tarkasti.

Edellä mainittu arvio perustuu EKP:n rahapolitiikan strategian molemmista pilareista saatujen tietojen analysointiin. Ensimmäisen pilarin osalta voidaan todeta, että rahan määrää koskevat tiedot joulukuulta 2000 vahvistivat raha-aggregaattien kasvun tasaantuneen vähitellen viime vuoden keväästä lähtien. Tuoreimpien tietojen mukaan M3:n vuotuisen kasvuvauhdin kolmen kuukauden keskiarvo oli loka-joulukuussa 5,0 % eli hieman alhaisempi kuin syys-marraskuun 5,1 %. Yksityiselle sektorille myönnettyjen luottojen vuotuinen kasvuvauhti pysyi nopeana, ja siihen oli jossain määrin vaikuttanut UMTS-toimilupamaksujen rahoittaminen. Rahan määrän kasvuvauhdin hidastuttua viime aikoina ovat rahan määrän kehityksestä aiheutuvat hintavakauteen kohdistuvat riskit kaiken kaikkiaan yhä paremmin tasapainossa, mutta varovaisuuteen on edelleen syytä.

Myös toisesta pilarista on alettu saada jokseenkin samankaltaisia merkkejä hintavakauteen kohdistuvien riskien tasapainottumisesta. Öljyn hinnan ja euron ulkoisen arvon aiemmasta kehityksestä johtuneet inflaatiovaikutukset ovat alkaneet vähitellen väistyä. Lisäksi euroalueen ulkoisen ympäristön näkymät ovat heikentyneet ja maailmantalouden kasvunäkymiä koskeva epävarmuus on lisääntynyt, mikä liittyy pääasiassa merkkeihin siitä, että Yhdysvaltain talouskasvu on hidastunut odotettua voimakkaammin. Yhdysvaltain talouskasvun heikentyminen ja Japanin talouden elpymisen viivästyminen todennäköisesti johtavat joko suoraan tai muilla talousalueilla ilmenevien kerrannaisvaikutusten kautta siihen,

että maailmantalouden kasvu heikentyy jonkin verran. Maailmantalouden BKT:n määrän kasvu, joka vuonna 2000 oli vahvempaa kuin vuosiin, saattaa tämän vuoksi tasaantua vuonna 2001 mutta sen odotetaan kuitenkin pysyvän vahvana.

Maailmantalouden kasvun hidastuminen vähentää jonkin verran euroalueen nettovientiä, mutta euroalue on kuitenkin suuri talous, jonka kehityksen määräävät pääasiassa kotimaiset tekijät. Kaiken kaikkiaan talouden perustekijät ovat euroalueella edelleen pääosin suotuisat. Vaikka BKT:n määrän kasvu todennäköisesti hidastuikin jonkin verran viime vuoden jälkipuoliskolla, yritysten ja kotitalouksien luottamus on pysynyt korkealla tasolla ja sitä ovat tukeneet mm. kapasiteetin korkea käyttöaste, työllisyyden huomattava kasvu ja työttömyyden jatkuva vähentyminen. Lisäksi yksityisen sektorin käytettävissä olevat reaalitytulot lisääntyvät muun muassa välittömään verotukseen vuonna 2001 tehtävien leikkausten vuoksi. Tästä syystä BKT:n määrän kasvun odotetaan edelleen pysyvän suhteellisen vahvana, vaikka se saattaa hidastua jonkin verran vuonna 2001.

Euroalueen joukkolainamarkkinoiden kehitys on sopusoinnussa euroalueen talouskasvun näkymien kanssa. Joukkolainojen tuotoista johdetut inflaatio-odotukset vahvistavat lisäksi, että rahoitusmarkkinat odottavat kuluttajahintainflaation olevan tämänhetkisellä tasollaan vain tilapäisesti ja hintavakauden säilyvän keskipitkällä aikavälillä. Näitä positiivisia näkymiä on saattanut vahvistaa myös se, että öljyn hinta on jonkin verran tasaantunut ja euron valuuttakurssi on vahvistunut vuoden 2000 syksystä lähtien.

Kuluttajahintoja tarkasteltaessa käy ilmi, että kaksi viimeksi mainittua seikkaa ovat jo jossain määrin vaikuttaneet yhdenmukaistetun kuluttajahintaindeksin (YKHI) energiaerään. YKHIn vuotuinen kasvuvauhti hidastui vuoden 2000 joulukuussa 2,6 prosenttiin oltuaan marraskuussa 2,9 %. Muiden teollisuustuotteiden kuin energian hintojen nousuvauhti sitä vastoin kiihtyi hieman joulukuussa 2000.

Öljyn hinnan tasaantuminen ja euron valuuttakurssin vahvistuminen vaikuttaisivat jatkuessaan osaltaan siihen, että YKHI-inflaatio hidastuisi

edelleen tämän vuoden aikana. Tätä kehitystä saattavat kuitenkin lyhyellä aikavälillä jarruttaa tuontihintojen aiemman nousun viipeellä ilmenevät vaikutukset YKH:n muihin eriin kuin energianerään sekä eräät muut syyt, joita voisivat olla esimerkiksi välillisen verotuksen ja hallinnollisten hintojen muutokset sekä naudanlihaan liittyvistä terveydellisistä kysymyksistä johtuva elintarvikkeiden hintojen nousu. Siksi voi kestää vielä jonkin aikaa, ennen kuin vuotuinen YKHI-inflaatio hidastuu taas alle 2 prosenttiin.

Vaikka hintavakauteen keskipitkällä aikavälillä kohdistuvien riskien arvioidaankin olevan nyt aiempaa paremmin tasapainossa, hintoihin kohdistuu silti yhä nousupaineita, joita on jatkuvasti seurattava tarkasti. Ne liittyvät pääasiassa kerrannaisvaikutuksiin, joita palkkoihin mahdollisesti kohdistuu tuontihintojen aiemman nousun seurauksena. Tilanteessa, jossa talouskasvu on kestävä, on lisäksi otettava huomioon työmarkkinoille mahdollisesti syntyvät pullonkaulat. Siksi on syytä tarkastella huolella eräiden työvoimakustannusindikaattoreiden kasvua vuonna 2000. Euroalueen hintavakauden ylläpitämiseksi on äärimmäisen tärkeää, että palkkakehitys jatkuu maltillisena.

Myös rakenteellisten uudistusten jatkaminen on tärkeää. Työmarkkinauudistuksia ja hyödykemark-

kinoiden sääntelyn purkamista tulisi jatkaa ja rahoituspalvelusektorin integraatiota tulisi syventää. Kaikki nämä toimenpiteet parantavat taloudellista toimeliaisuutta ja työllisyyttä. Yhtä tärkeää on edistää finanssipolitiikan uudistamisesa. Julkisten menojen kasvun rajoittaminen antaa mahdollisuuden pienentää jäljellä olevia budjettivajeita ja keventää yritysten ja kotitalouksien verotaakkaa.

Keskittymällä ylläpitämään euroalueen hintavakautta keskipitkällä aikavälillä EKP tukee osaltaan merkittävästi kestävä ja inflaatiota kiihdyttämättömän talouskasvun jatkumista euroalueella ja maailmantaloudessa. Samalla myös muussa politiikassa tulisi parantaa euroalueen kasvupotentiaalia ja edistää siten osaltaan myös maailmantalouden kasvua.

Kuukausikatsauksen tässä numerossa on vakioartikkelin lisäksi kolme muuta artikkelia. Niistä ensimmäisessä analysoidaan ulkoisten lähteiden käyttöä euroalueen yritysrahoituksessa. Toisessa artikkelissa tarkastellaan, mitä tulisi tehdä euroalueen maasta toiseen suoritettavien pienten maksujen tehokkuuden ja luotettavuuden parantamiseksi. Kolmannessa artikkelissa luodaan yleiskatsaus EKP:n ulkoiseen viestintään.

Euroalueen talouskehitys

Kreikasta tuli kahdestoista euroalueeseen liittynyt EU:n jäsenvaltio 1.1.2001. Kuukausikatsauksen euroalueen talouskehitystä käsittelevässä osassa Kreikkaa koskevat tiedot liitetään pääsääntöisesti euroalueen aggregaattitietoihin niiltä osin kuin euroalueen tiedot koskevat tammikuussa 2001 alkavia ajanjaksoja. Tammikuuta 2001 edeltäviä ajanjaksoja koskeviin tietoihin voidaan liittää Kreikkaa koskevia tietoja. Käytäntö kuitenkin vaihtelee aikasarjoittain.

Kreikkaa koskevia tietoja ei ole liitetty euroalueen tietoihin tammikuuta 2001 edeltäviltä ajanjaksoilta rahataloutta ja rahoitusmarkkinoita sekä valuuttakursseja ja maksutasetta käsittelevissä osissa. Hintakehitystä sekä tuotantoa, kysyntää ja työmarkkinoita käsittelevissä osissa Kreikan käytettävissä olevat tiedot on liitetty 1.1.2001 edeltäviä ajanjaksoja koskeviin euroalueen aggregaattitietoihin.

Lisätietoja saa tämän Kuukausikatsauksen tilasto-osasta.

I Rahatalous ja rahoitusmarkkinat

EKP:n neuvoston rahapoliittiset päätökset

Kokouksissaan 18.1. ja 1.2.2001 EKP:n neuvosto päätti, että korkotarjousten alaraja on perusrahoitusoperaatioissa edelleen 4,75 %. Perusrahoitusoperaatiot toteutetaan vaihtuvakorkoisina huutokauppoina. Talletuskorko on niin ikään edelleen 3,75 % ja maksuvalmiusluoton korko 5,75 % (ks. kuvio 1).

M3:n kasvun hidastuminen varmistui joulukuussa

Rahataloutta koskevat tiedot joulukuulta 2000 varmistivat, että rahan määrän kasvu hidastui edelleen, kuten se on tehnyt vuoden 2000 toisesta neljänneksestä alkaen (ks. kuvio 2). Lavean raha-aggregaatin M3:n vuotuinen kasvuvauhti hidastui joulukuussa 4,9 prosenttiin, kun se oli marraskuussa ollut 5,0 % (ennen tarkistusta 4,9 %). M3:n vuotuisen kasvuvauhdin kolmen kuukauden keskiarvo lokakuusta joulukuuhun hidastui 5,0 prosenttiin, kun se oli syys-marraskuussa ollut 5,1 %. (Yksityiskohtainen kuvaus rahatalouden virtatietojen ja vuotuisten kasvuvauhtilukujen perusteista on tämän artikkelin kehikossa I ”Rahataloutta koskevien virtatilastojen johtaminen ja käyttö”.)

Kausivaihtelusta puhdistettu ja vuositasolle korotettu M3:n kuuden kuukauden kasvuvauhti oli joulukuussa 4,7 % oltuaan marraskuussa 4,2 % (ennen tarkistusta 3,7 %). Kuuden kuukauden

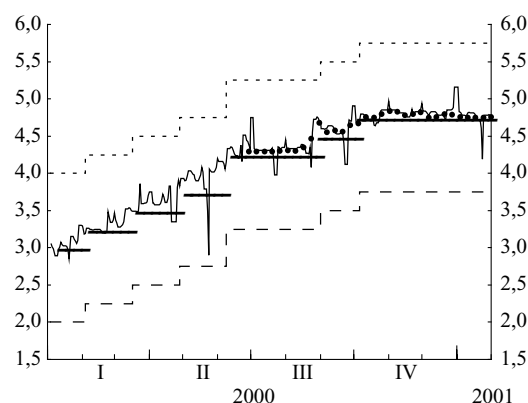
kasvuvauhdin nopeutuminen joulukuussa johtui lähinnä siitä, että kasvuvauhtitiedoista jäi tuolloin pois kesäkuu, jolloin kausivaihtelusta puhdistettu kasvuvauhti hidastui, ja niissä oli vielä mukana heinäkuu, jolloin kasvuvauhti kiihtyi voimakkaasti ja tasoitti hidastumisen vaikutusta (näinä kahtena kuukautena tapahtuneet muutokset liittyivät jossain määrin toisiinsa useiden maiden erityistekijöiden vuoksi).

Kuvio 1.

EKP:n korot ja rahamarkkinakorot

(vuotuinen korko, päivähavaintoja)

- Maksuvalmiusluoton korko
- - - Talletuskorko
- Perusrahoitusoperaation korko / korkotarjousten alaraja ¹⁾
- Perusrahoitusoperaation marginaalikorko
- Yön yli -korko (eonia)

Lähteet: EKP ja Reuters.

1) Siitä perusrahoitusoperaatiosta alkaen, jonka maksujen suorituspäivä oli 28.6.2000, perusrahoitusoperaation korolla tarkoitetaan korkotarjousten alarajaa vaihtuvakorkoisissa huutokaupoissa.

Kehikko I.

Rahataloutta koskevien virtatilastojen johtaminen ja käyttö

Euroalueen rahataloutta koskeviin tilastoihin sisältyvät euroalueen rahalaitossektorin saamisten ja velkojen kanta- ja virtatiedot. Kantatiedot osoittavat tase-erien tarkasteluajanjakson lopun määrät. EKP laskee virtatilastot puhdistamalla kuukauden lopun kantojen väliset erot transaktioista johtumattomien tekijöiden vaikutuksista. Näin ollen EKP:n virtatiedoissa näkyvät ainoastaan ne kantojen muutokset, jotka johtuvat transaktioista eli rahoitussuorituksen hankinnasta tai velkaantumisesta. EKP käyttää virtatietoja rahataloutta kuvaavien muuttujien laskennallisten kantojen indeksin laskemiseksi. Indeksillä kuvaa rahoitustransaktioista johtuvia rahan määrän muutoksia. Laskennallisten kantojen indeksillä käytetään myös rahan määrän kasvuvauhtien johtamiseen. Tässä kehitelmässä käsitellään EKP:n soveltamaa tilastollista menetelmää virtatilastojen ja niihin liittyvien kasvuvauhtien johtamiseksi.¹ Lisäksi tarkastellaan oikaisuerien käsitteellistä taustaa.

Tilastollinen menetelmä

Seuraavat transaktioista johtumattomat tekijät otetaan huomioon oikaistujen virtojen johtamiseksi M3:n kantojen eroista.

1 Uudelleenluokittelut ja muut tilastolliset tekijät. Näihin sisältyvät rahalaitossektorin taseen saamisten ja velkojen muutokset, jotka johtuvat

- rahalaitossektoria edustavan tiedonantajien joukon muutoksista, jotka johtuvat toimialaluokitusten muutoksista (esimerkiksi laitos luokitellaan uudelleen rahalaitokseksi ja siirretään rahaa hallussa pitävältä sektorilta rahalaitossektoriin)
- yritysten uudelleenjärjestelyistä (esimerkiksi luottolaitos siirtää liiketoiminnan osia rahalaitossektorin ulkopuolella olevalle tytäryhtiölle)
- saamisten ja velkojen uudelleenluokittelusta (esimerkiksi tietyn tyyppinen talletus luokitellaan uudelleen irtisanomisehtoista talletuksesta yön yli -talletukseksi) ja
- sellaisten raportointivirheiden korjaamisesta, joita ei teknisten syiden vuoksi voida poistaa kantatiedoista koko tarkasteluajanjaksolta.

2 Arvostusmuutokset

Arvostusmuutokset ovat rahalaitossektorin saamisten ja velkojen kantojen muutoksia, jotka johtuvat arvostusmuutoksista. Arvostusmuutoksia on kahta tyyppiä:

a) Valuuttakurssimuutokset

Eurojärjestelmän raha-aggregaatit perustuvat kaikki valuutat kattavaan määritelmään. Tämä merkitsee sitä, että näihin aggregaatteihin sisältyvät (kotimaisten rahalaitosten hallussa olevat) ulkomaanvaluutan määrälliset instrumentit, joiden euromääräiseen arvoon valuuttakurssimuutokset vaikuttavat. Nämä arvostusmuutokset johtuvat siten ulkomaanvaluutan määrällisten saamisten tai velkojen euromääräisen arvon muutoksista, jotka puolestaan johtuvat valuuttakurssivaihteluista.

b) Muut arvostusmuutokset

Nämä ovat rahalaitossektorin taseen muutoksia, jotka johtuvat rahalaitossektorin hallussa olevien tai liikkeeseen laskemien arvopaperien kirjanpitoarvon muutoksista, joiden syynä ovat muut tekijät kuin valuuttakurssivaihtelut (esimerkiksi arvopaperisalkussa olevien arvopaperien arvon muutokset, jotka johtuvat niiden markkinahinnan muutoksista).

¹ Menetelmän yksityiskohdat on esitetty 13. marraskuuta 2000 annetuissa Euroopan keskuspankin suuntaviivoissa tietyistä Euroopan keskuspankin tilastointiin liittyvistä raportointivaatimuksista sekä kansallisten keskuspankkien raha- ja pankkibilanssien raportointimenettelyistä (EKP/2000/13). Kuukausikatsauksen tilastoliitteen teknisessä huomautuksessa kuvataan yksityiskohtaisesti, miten vuotuiset prosenttimuutokset johdetaan kannoista ja virroista. Nämä menetelmät ovat kansainvälisten tilastostandardien mukaisia.

M3: ajanjakson lopun määrät, virrat ja oikaistujen virtojen indeksi

(mrd. euroa, kausivaihtelusta puhdistamattomia tietoja, joulukuuta 1998 = 100)

	Määrät	Määrien ero	Oikaisuerät			Virrat	Oikaistujen virtojen indeksi
			Uudelleenluokittelut	Valuuttakurssi-muutokset	Muut arvostus-muutokset		
	1	2	3	4	5	6 = 2 – 3 – 4 – 5	7
1999 tammi	4 511,5	47,4	1,7	2,5	...	43,1	101,0
helmi	4 496,7	-14,8	0,0	3,6	...	-18,4	100,6
maalis	4 513,1	16,4	-2,3	2,9	...	15,9	100,9
huhti	4 551,9	38,8	3,1	1,4	...	34,3	101,7
touko	4 587,5	35,6	0,0	1,5	...	34,1	102,4
kesä	4 611,2	23,7	0,9	1,5	...	21,3	102,9
heinä	4 620,8	9,6	0,0	-3,5	...	13,1	103,2
elo	4 601,7	-19,0	0,1	2,3	...	-21,4	102,7
syys	4 627,5	25,7	11,7	-0,4	...	14,4	103,1
loka	4 649,3	21,9	1,8	2,7	...	17,4	103,4
marras	4 699,1	49,8	0,0	5,1	...	44,6	104,4
joulu	4 791,0	91,9	11,3	0,6	...	79,9	106,2
2000 tammi	4 800,9	10,0	3,8	2,6	...	3,6	106,3
helmi	4 822,4	21,5	-1,7	0,5	...	22,8	106,8
maalis	4 862,5	40,0	-0,1	4,1	...	36,1	107,6
huhti	4 954,4	92,0	43,7	6,4	...	41,9	108,5
touko	4 951,8	-2,6	-3,7	-3,5	...	4,6	108,6
kesä	4 944,1	-7,8	2,3	-3,2	...	-6,9	108,5
heinä	4 953,7	9,6	-0,2	4,1	...	5,6	108,6
elo	4 957,6	4,0	-0,6	6,6	...	-2,0	108,5
syys	4 957,8	0,1	1,1	2,3	...	-3,4	108,5
loka	4 977,9	20,1	-0,2	6,8	...	13,5	108,8
marras	5 013,0	35,1	0,9	-6,1	...	40,3	109,6
joulu	5 080,0	67,0	0,2	-13,5	...	80,4	111,4

Lähde: EKP.

- 1) Pyöritysten vuoksi yksittäisten oikaisuerien yhteismäärä ei välttämättä täsmää kokonaismäärän kanssa.
- 2) Kun joulukuun 1998 (kausivaihtelusta puhdistamaton) kanta on 100, indeksi osoittaa virroista (sarake 6) lasketut kumulatiiviset muutokset kyseisestä ajankohdasta lukien.

Oheisesta taulukosta ilmenee yksityiskohtaisesti lavean aggregaatin M3:n virtojen johtaminen. Kuukausittainen virta (sarake 6) lasketaan kuukauden lopun määrien erona (sarake 2), josta vähennetään uudelleenluokittelujen ja muiden tilastollisten tekijöiden (sarake 3), valuuttakurssimuutosten (sarake 4) ja muiden arvostusmuutosten (sarake 5) oikaisuerät. Kuten taulukosta ilmenee, merkittävimmin ovat toistaiseksi vaikuttaneet uudelleenluokittelut. Myös valuuttakurssimuutosten vaikutukset ovat olleet huomattavia. Sitä vastoin muiden arvostusmuutosten vaikutus on ollut vähäinen. Taulukkoa aletaan piakkoin julkaista säännöllisesti EKP:n verkkosivuilla osoitteessa www.ecb.int.

Oikaisuerien käsitteellinen tausta

Uudelleenluokittelut ja muut tilastolliset tekijät aiheuttavat oikaisuja virtatilastoihin, koska – jos oikaisuja ei tehdä – perättäisten havaintojen vertailukelpoisuus saattaa helposti vaarantua. Seuraava esimerkki rahalaitossektoria edustavan tiedonantajien joukon muutoksesta selventää asiaa. Yhdessä euroalueen maassa rahamarkkinarahastoja koskevan lain muutoksen vuoksi jotkin rahoituslaitokset, jotka oli aiemmin määritelty muiksi rahoituslaitoksiksi kuin vakuutuslaitoksiksi ja eläkerahastoiksi (ja jätetty rahalaitossektorin ulkopuolelle), katsottiin huhtikuusta 2000 alkaen rahamarkkinarahastoiksi. Tällaisessa tapauksessa pelkkä rahamarkkinarahastojen rahasto-osuuksien kantojen välinen vertailu ennen huhtikuuta 2000 ja sen jälkeen olisi harhaanjohtavaa. Johdonmukaisuus on säilynyt, kun huhtikuun 2000 tietoihin on tehty uudelleenluokittelun edellyttämä oikaisu.

Arvostusmuutoksista johtuvien oikaisujen perusteet ovat hieman erilaiset. Oikaisut eivät johdu pelkästään tilastollisen johdonmukaisuuden vaatimuksesta, vaan myös yleisistä näkökohdista sen suhteen, miten rahagreggaattien sisältämät tiedot voivat säilyttää luotettavuutensa, kun niissä on arvostusmuutosten vaikutuk-

sille herkkiä eriä. *Muista arvostusmuutoksista kuin valuuttakurssimuutoksista* johtuvia oikaisuja joudutaan tekemään, koska raha-aggregaateihin sisältyy jälkimarkkinakelpoisia arvopapereita, joiden markkinahinnat voivat vaihdella. Arvostusmuutokset ovat yleensä suhteellisen pieniä, koska näiden instrumenttien elinkaari on lyhyt. Tämän vuoksi ja kun otetaan myös huomioon transaktiokustannukset, jotka johtuvat näiden arvopapereiden toistuvista ostoista ja myynneistä, on todennäköistä, että lyhytaikaisten arvopapereiden hintojen tilapäiset vaihtelut eivät merkitse rahaa hallussa pitävillä sellaisia salkkujen muutoksia, jotka vaikuttaisivat merkittävästi näiden talouden toimijoiden kulutuskäyttäytymiseen.

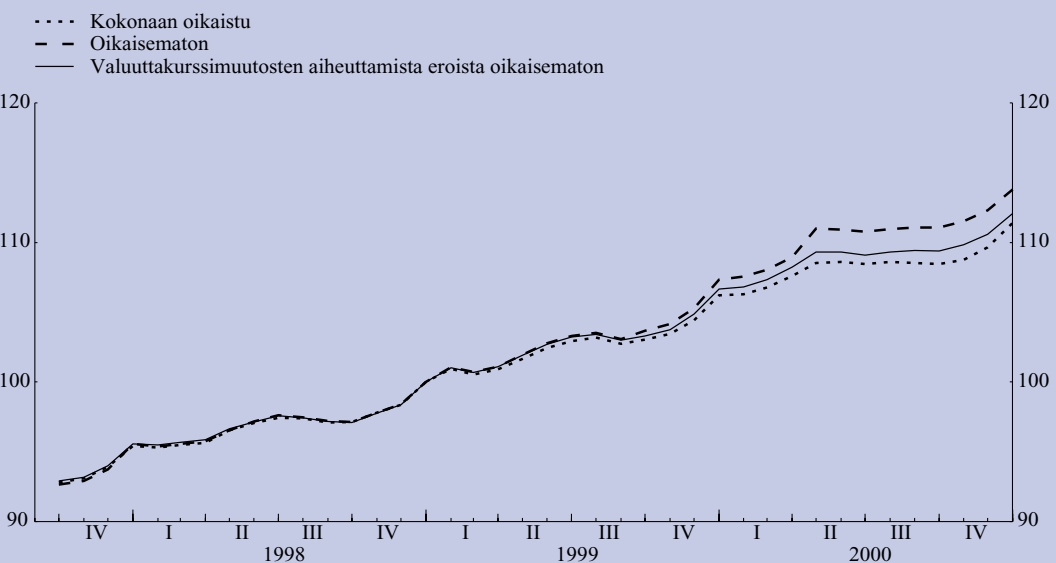
Kantojen puhdistaminen *valuuttakurssimuutosten* aiheuttamista eroista johtuu – kuten yllä on todettu – siitä, että eurojärjestelmän raha-aggregaatit perustuvat kaikki valuutat kattavaan määritelmään. Tämä vastaa useimpien euroalueen jäsenvaltioiden kansallisten keskuspankkien aiemmin omaksumaa käytäntöä. Se perustuu oletukseen, että rahaa hallussa pitävien kannalta ulkomaanvaluutan määräiset likvidit varat ovat – ainakin potentiaalisesti – M3:een sisältyvien vastaavien euromääräisten varojen suhteellisen läheisiä vastineita.

Syyt siihen, miksi rahan määrän kasvuvauhteja tulisi puhdistaa tai jättää puhdistamatta valuuttakurssimuutosten aiheuttamista eroista, ovat erilaiset sen mukaan, mikä on analyysin aikahorisontti. On useita perusteita sille, miksi kasvuvauhdit tulisi puhdistaa valuuttakurssimuutosten aiheuttamista eroista rahan määrän kehityksen lyhyen aikavälin analyyseissa. Yksi tärkeä peruste on se, että valuuttakurssit saattavat vaihdella melko paljon. Jos valuuttakurssimuutosten vaikutukset sisällytettäisiin rahan määrän kasvuvauhtien kuukausitilastoihin, tämä voisi johtaa siihen, että arvostusvaikutukset näkyisivät voimakkaammin kuin todellisiin transaktioihin liittyvät vaikutukset. Ei myöskään ole kohtuullista olettaa, että lyhytaikaiset valuuttakurssivaihtelut muuttaisivat merkittävästi talouden toimijoiden kulutuskäyttäytymistä.

Pitemmän aikavälin analyyseissä saattaa sen sijaan olla kiintoisaa tarkastella kantatietoja, joita ei ole puhdistettu valuuttakurssimuutosten aiheuttamista eroista. Koska valuuttakurssit saattavat noudattaa tiettyä trendiä pitkähkön aikaa, voidaan päätellä, että M3:n ulkomaanvaluutan määräisten erien euromääräisen arvon nousu tai lasku, joka johtuu valuuttakurssikehityksestä, voi pitkän aikaa jatkuessaan vaikuttaa varallisuuteen ja muuttaa euroalueella olevien kulutuspäätöksiä. Jos näin on, ulkomaanvaluutan määräisten erien arvostus markkinahintaan kuvastaisi asianmukaisesti talouden toimijoiden kulutuskäyttäytymistä pitkällä aikavälillä. Tästä syystä saattaa olla hyödyllistä tarkastella valuuttakurssimuutosten aiheuttamista eroista puhdistamattomia M3:n indikaattoreita erityisesti silloin, kun valuuttakurssimuutokset ovat huomattavia pitkän aikaa.

M3:n laskennallisten kantojen indeksejä

(joulukuu 1998 = 100)

Lähde: EKP.

Oheisessa kuviossa on kolme indeksisarjaa. Yksi esittää M3:n oikaisematonta sarjaa, toinen M3:n kokonaan oikaistua sarjaa ja kolmas valuuttakurssimuutosten aiheuttamista eroista oikaisematonta sarjaa. Kuten kuvioista voidaan nähdä, euron heikkeneminen tammikuusta 1999 lokakuun 2000 loppuun johti siihen, että kahden jälkimmäisen sarjan välille alkoi muodostua ero vuoden 1999 puolivälissä.

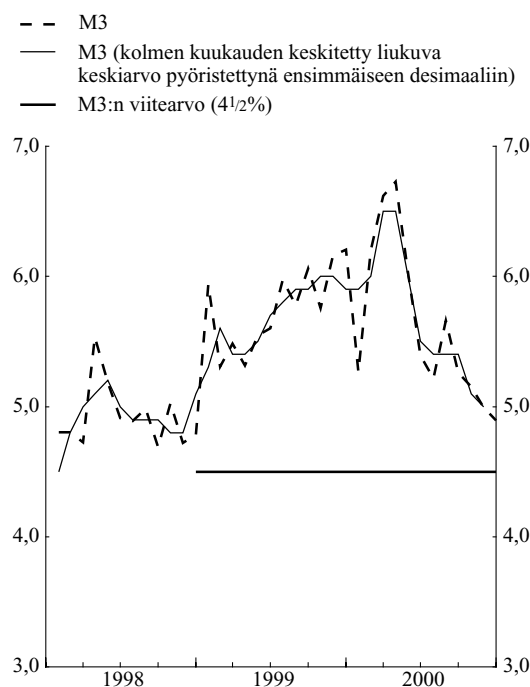
Sarjojen erkaneminen toisistaan saattaa olla yllättävää, koska M3:een sisältyvien ulkomaanvaluutan määräisten erien osuus oli suhteellisen pieni (4 %) vuoden 2000 lopussa, ja kuvastaa euron valuuttakurssin suurta heilahtelua. Mahdolliset varallisuusvaikutukset saattavat kuitenkin olla vähäisiä edellä mainittujen syiden takia. Valuuttakurssivoitotkin ulkomaanvaluuttojen hallussapidosta kumoutuivat osittain, kun euro vahvistui marras-joulukuussa. Lisäksi on otettava huomioon, että euroalueen M3:n ulkomaanvaluutan määräisten ja euromääräisten erien tämänhetkinen vastaavuus ei ole täydellistä. Euromääräiset ja ulkomaanvaluutan määräiset erät ovat luonteeltaan erilaisia, koska ulkomaanvaluutan määräisiin eriin liittyy valuuttakurssiriski. Näiden erien käyttötarkoituksessa on myös tiettyjä eroja. Esimerkiksi osaa ulkomaanvaluutan määräisistä talletuksista pidetään ulkomaanvaluutan määräisen tuonnin maksuja varten, ja niiden vastaavuus suhteessa euromääräisiin talletuksiin on suhteellisen vähäinen. Kaiken kaikkiaan valuuttakurssivaihtelun vaikutuksen kotimaan kulutuskäyttämiseen otaksutaan olevan paljon pienempi kuin kuvion osoittamasta aikasarjojen erosta voisi päätellä.

Tässä kehikossa on selostettu, miksi EKP laskee kasvuvauhdit virtatietojen perusteella. M3:een sisältyvien ulkomaanvaluutan määräisten erien valuuttakurssimuutoksista johtuvia kulutuskäyttämisen mahdollisia pitkäaikaisia vaikutuksia seurataan silti tarkoin, ja vaikutukset otetaan tarvittaessa huomioon rahapolitiisissa arvioissa. Kun otetaan huomioon edellä mainitut käsitteelliset perusteet ja se, että ulkomaanvaluutan määräiset erät muodostavat vain pienen osan M3:sta, nämä vaikutukset lienevät merkitykseltään kuitenkin vähäisiä.

Kuvio 2.

M3:n kasvu ja viitearvo

(vuotuinen prosenttimuutos)

Lähde: EKP.

M1:n vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi 5,5 prosenttiin joulukuussa 2000, kun se oli marraskuussa ollut 5,0 %. Kiihtyminen johtui kuitenkin lähinnä kalenteri- tai kaupankäyntipäivän vaikutuksista. Kalenteri- tai kaupankäyntipäivän vaikutuksilla tarkoitetaan sitä, että joidenkin M3:n erien kuukauden lopun tiedot riippuvat siitä, mihin viikonpäivään kukin kuukausi päättyy. Erityisesti M1:een vaikuttavat kansalliset käytännöt, joiden mukaan yksityinen sektori suorittaa valtionhallinnon maksuja, esimerkiksi veroja. Jos kuukauden viimeinen päivä on sunnuntai, kuten joulukuussa 2000, maksut voidaan lykätä seuraavan viikon (ja kuukauden) alkuun. Jos kuukauden viimeinen päivä on perjantai kuten joulukuussa 1999, maksut on usein suoritettava ennen kuukauden loppua. Näin ollen yksityisellä sektorilla oli vuoden 2000 lopussa enemmän likvidejä varoja kuin vuoden 1999 lopussa. Tämä vaikuttaa M1-aggregaattiin, koska valtionhallinnon hallussa oleva raha ei sisälly rahan määrään.

Liikkeessä olevan rahan vuotuinen muutosvauhti kääntyi joulukuussa negatiiviseksi (-0,7 %, kun

Taulukko I.

M3 ja sen erät

(kuukauden lopun määrät ja kausivaihtelusta puhdistetut kuukausimuutokset)

	Joulukuu 2000	Lokakuu 2000		Marraskuu 2000		Joulukuu 2000		Loka-joulukuu 2000	
	Määrä	Muutos		Muutos		Muutos		Muutos keskimäärin	
	Mrd. euroa	Mrd. euroa	%	Mrd. euroa	%	Mrd. euroa	%	Mrd. euroa	%
M3	5 080,0	25,4	0,5	21,7	0,4	3,6	0,1	16,9	0,3
Liikkeessä oleva raha ja yön yli -talletukset (= M1)	2 074,3	3,6	0,2	4,1	0,2	2,1	0,1	3,3	0,2
Muut lyhytaikaiset talletukset (= M2 – M1)	2 212,8	5,9	0,3	10,2	0,5	-12,2	-0,6	1,3	0,1
Jälkimarkkinakelpoiset instrumentit (= M3 – M2)	792,8	15,8	2,0	7,4	0,9	13,7	1,7	12,3	1,5

Lähde: EKP.

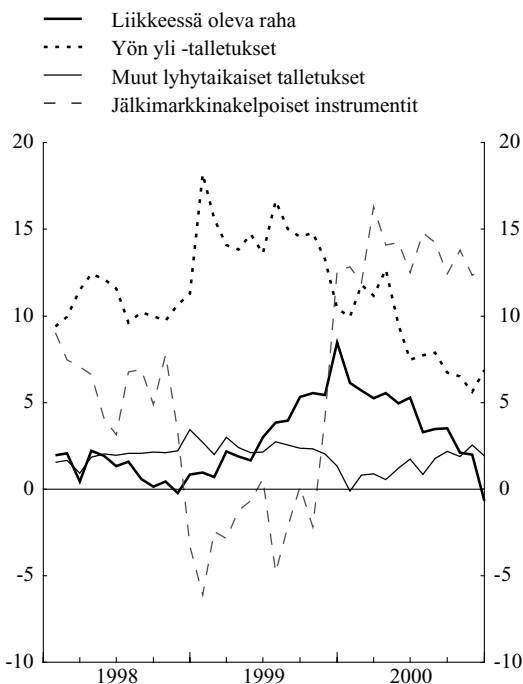
Huom. Pyöristysten vuoksi miljardeina euroina ilmoitettujen M3:n erien yhteismäärä ei välttämättä täsmää M3:n kokonaismäärän kanssa.

se oli marraskuussa ollut 2,0 %), mutta yön yli -talletusten kasvuvauhti kiihtyi (6,9 prosenttiin marraskuun 5,6 prosentista) (ks. kuvio 3). Tämä vastakkainen kehitys johtui osittain vertailuajankohdan vaikutuksista, jotka liittyivät siihen, että siirtyminen yön yli -talletuksista käteiseen rahaan oli merkittävää vuoden 1999 lopussa ja ennen vuoden 2000 alkua.

Kuvio 3.

M3:n erät

(vuotuinen prosenttimuutos)

Lähde: EKP.

Muiden lyhytaikaisten talletusten kuin yön yli -talletusten vuotuinen kasvuvauhti hidastui 1,9 prosenttiin joulukuussa oltuaan marraskuussa 2,5 %. Tämä johtui sekä enintään kahden vuoden määräaikaistalletusten että irtisanomisajaltaan enintään kolmen kuukauden talletusten vuotuisen muutosvauhdin hidastumisesta. Enintään kahden vuoden määräaikaistalletusten vuotuinen muutosvauhti oli joulukuussa 12,4 %, kun se oli marraskuussa ollut 13,7 %, ja irtisanomisajaltaan enintään kolmen kuukauden talletusten vuotuinen muutosvauhti oli joulukuussa -5,3 %, kun se oli marraskuussa ollut -5,1 %. Näiden kahden instrumentin kasvuvauhtien toisistaan merkittävästi poikkeava kehitys vuoden 2000 alusta lähtien näyttää liittyvän niistä maksettavien korkojen erilaiseen kehitykseen (ks. kuvio 5).

Sen vaikutuksen, mikä muiden lyhytaikaisten talletusten kuin yön yli -talletusten kasvuvauhdin hidastumisella oli, kumosi suurelta osin M1:n vuotuisen kasvuvauhdin nopeutuminen joulukuussa. Tästä syystä väliaggregaatti M2:n vuotuinen kasvuvauhti pysyi joulukuussa lähes ennallaan eli 3,6 prosentissa (marraskuussa se oli ollut 3,7 %).

M3:een sisältyvien jälkimarkkinakelpoisten instrumenttien vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi 12,7 prosenttiin joulukuussa, kun se oli marraskuussa ollut 12,3 %. Tämä johtui lähinnä takaisinostosopimusten vuotuisen kasvuvauhdin nopeutumisesta 21,5 prosenttiin marraskuun 9,3 prosentista. Sitä vastoin enintään kahden vuoden velkapape-

rien vuotuinen kasvuvauhti hidastui 23,9 prosenttiin ja rahamarkkinarahastojen rahasto-osuuksien ja rahamarkkinapaperien vuotuinen kasvuvauhti 7,7 prosenttiin. Hidastuminen johtui ainakin osittain vertailuajankohdan vaikutuksista, koska vuoden 1999 lopussa oli laskettu liikkeeseen runsaasti rahamarkkinapapereita ja pankkien lyhytaikaisia joukkolainoja. Nämä liikkeeseenlaskut liittyivät ainakin osittain vuosituhaten vaihteen aiheuttamiin epävarmuustekijöihin. Jälkimarkkinakelpoisten instrumenttien verrattain vahvan kasvun jatkuminen näyttää kaiken kaikkiaan kuvastavan tuottokäyrän loivenemista viime kuukausina. On myös nähtävissä merkkejä siitä, että näiden instrumenttien kasvua nopeuttaa vastereskin kysyntä euroalueen ulkopuolelta.

Luotonanto yksityiselle sektorille edelleen voimakkaassa kasvussa

M3:n vastaeristä euroalueelle myönnettyjen luottojen kokonaismäärän vuotuinen kasvuvauhti nopeutui 6,3 prosenttiin joulukuussa 2000, kun se oli marraskuussa ollut 5,9 %. Nopeutuminen johtui yksinomaan siitä, että luotonanto julkisyhteisöille ei enää vähentynyt yhtä voimakkaasti kuin aikaisemmin. Joulukuussa tämä luotonanto supistui 5,8 prosentin vuosivauhtia, kun se oli marraskuussa supistunut 6,8 prosentin vuosivauhtia. Myös yksityiselle sektorille myönnettyjen luottojen vuotuinen kasvuvauhti oli yhä nopeaa (edelleen 10,3 %).

Julkisyhteisöille myönnettyjen luottojen vuotuisen muutosvauhdin hidastumisen vaimeneminen

johtui sekä muista arvopapereista kuin osakkeista että lainoista. Yksityiselle sektorille myönnettyjen luottojen eri erät kehittyivät eri tavoin joulukuussa. Lainojen vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi 9,5 prosenttiin, kun se oli marraskuussa ollut 9,3 %. Yksityiselle sektorille myönnettyjen luottojen suhteellisen voimakas vuotuinen kasvu liittyy jossain määrin siihen, että televiestintäyhtiöt rahoittivat UMTS-toimilupien ostoja. Rahalaitosten hallussa olevien muiden arvopaperien kuin osakkeiden vuotuinen kasvuvauhti hidastui 16,7 prosenttiin, kun se oli marraskuussa ollut 17,8 %. Niiden hallussa olevien osakkeiden ja osuuksien vuotuisen kasvuvauhti puolestaan hidastui 16,6 prosenttiin marraskuun 19,4 prosentista.

Rahalaitosten pitkäaikaisten velkojen vuotuinen kasvuvauhti hidastui joulukuussa 2000 merkittävästi (4,5 prosenttiin marraskuun 6,2 prosentista). Tämä johtui kuitenkin pääasiassa siitä, että oman pääoman ja varausten vuotuinen kasvuvauhti hidastui huomattavasti. Tämän erän muiden tärkeimpien aluerien vuotuinen kasvuvauhti muuttui sen sijaan hyvin vähän edellisestä. Yli kahden vuoden määräaikaistalletusten määrä pysyi ennallaan joulukuun 1999 määrään verrattuna, mikä liittyy todennäköisesti siihen, että niille ja enintään kahden vuoden määräaikaistalletuksille maksettavien korkojen välinen ero on kaventunut syksystä 1999 lähtien.

Joulukuussa 2000 euroalueen rahalaitossektorin ulkomaiset nettosaamiset lisääntyivät absoluuttisten ja kausivaihtelusta puhdistamattomien lukujen perusteella 8 miljardia euroa. Koko vuonna 2000 ne vähenivät 108 miljardia euroa

Taulukko 2.

M3 ja sen vastaerät

(kuukauden lopun kantatiedot ja 12 kuukauden virtatiedot, mrd. euroa)

	Kantatiedot 2000 Joulukuu	12 kk:n virtatiedot					
		2000 Heinäkuu	2000 Elokuu	2000 Syyskuu	2000 Lokakuu	2000 Marraskuu	2000 Joulukuu
1 Luotot yksityiselle sektorille	6 821,9	585,5	603,5	651,6	656,8	628,3	634,4
2 Luotot julkisyhteisöille	1 921,3	-25,1	-48,9	-85,1	-130,2	-141,2	-119,2
3 Ulkomaiset saamiset, netto	239,6	-140,2	-102,0	-141,5	-118,4	-107,0	-108,0
4 Pitkäaikaiset velat	3 784,8	240,8	250,3	243,7	235,1	221,4	162,2
5 Muut vastaerät (nettovelat)	118,0	-63,2	-59,7	-63,1	-67,3	-77,3	8,6
M3 (= 1 + 2 + 3 - 4 - 5)	5 080,0	242,6	262,0	244,2	240,3	236,0	236,4

Lähde: EKP.

Huom. Pyörästysten vuoksi M3:n vastaerien yhteismäärä ei välttämättä täsmää M3:n kokonaismäärän kanssa.

(ks. taulukko 2) eli huomattavasti vähemmän kuin vuonna 1999, jolloin ne vähenivät 181 miljardia euroa.

Velkapaperien emissiot vähenivät hieman marraskuussa

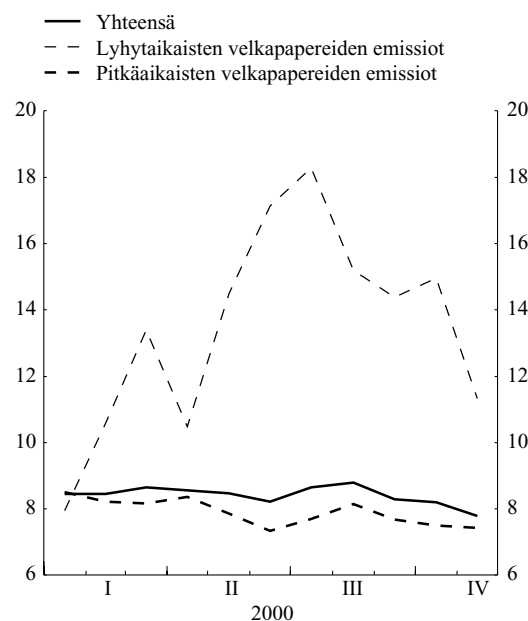
Euroalueen liikkeeseenlaskijoiden liikkeeseen laskemien velkapaperien kannan vuotuinen kasvuvauhti hidastui marraskuussa 2000 hieman eli 7,8 prosenttiin lokakuun 8,2 prosentista (ks. kuvio 4). Tämä johtui niin lyhyt- kuin pitkäaikaisenkin velkapaperien kannan kasvun hidastumisesta.

Velkapaperien erittely valuutoittain osoittaa, että euroalueen liikkeeseenlaskijoiden liikkeeseen laskemien euromääräisten velkapaperien kannan vuotuinen kasvuvauhti hidastui lokakuun 6,3 prosentista 6,0 prosenttiin marraskuussa. Kaikista euroalueen liikkeeseenlaskijoiden liikkeeseen laskemista velkapapereiden bruttoemissioista euromääräisiä oli marraskuussa 92,2 %, kun niiden osuus oli lokakuussa ollut 93,3 %.

Kuvio 4.

Euroalueella olevien liikkeeseen laskemien velkapapereiden kanta

(vuotuinen prosenttimuutos)

Lähde: EKP.

Toimialakohtainen erittely puolestaan osoittaa, että yksityisen sektorin velkapaperien liikkeeseenlasku oli marraskuussa useimmilla aloilla vilkasta. Muiden rahoituslaitosten kuin rahalaitosten liikkeeseen laskemien euromääräisten velkapaperien kannan vuotuinen kasvuvauhti oli edelleen nopeaa eli 20,0 % marraskuussa, kun se oli lokakuussa ollut 20,9 %. Lisäksi yrityssektorin liikkeeseen laskemien velkapaperien kannan vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi lokakuun 14,3 prosentista 16,1 prosenttiin marraskuussa. Samaan aikaan rahalaitosten liikkeeseen laskemien velkapaperien kannan vuotuinen kasvuvauhti hidastui lokakuun 9,0 prosentista 7,2 prosenttiin marraskuussa. Hidastuminen johtui pääasiassa rahalaitosten pitkäaikaisten velkapaperien nettoemissioiden vähäisyydestä marraskuussa – niitä oli itse asiassa vähemmän kuin minään muuna kuukautena vuonna 2000 ja vain noin neljännes marraskuun 1999 nettoemissioiden määrästä.

Julkisen sektorin velkapaperien emissiot lisääntyivät jonkin verran marraskuussa, vaikka niiden kannan kasvu oli edelleen vaimeaa. Valtion liikkeeseen laskemien velkapaperien kannan vuotuinen kasvuvauhti nopeutui marraskuussa hieman eli 3,2 prosenttiin lokakuun 2,8 prosentista. Muiden julkisyhteisöjen liikkeeseen laskemien velkapaperien kannan vuotuinen kasvuvauhti nopeutui marraskuussa 9,6 prosenttiin, kun se oli lokakuussa ollut 8,9 %.

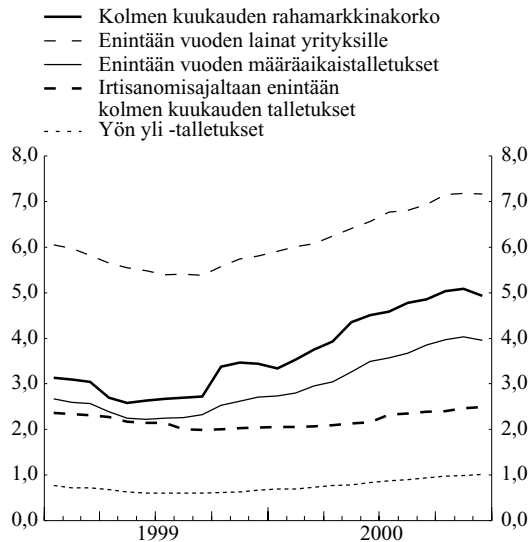
Pankkien pitkät korot laskivat joulukuussa 2000

Pankkien lyhyiden korkojen kehitys euroalueella ei ollut yhdenmukaista joulukuussa 2000. Kun yön yli -talletusten ja irtisanomisajaltaan enintään kolmen kuukauden talletusten korot nousivat muutamia peruspisteitä, muut lyhyet pankkikorot laskivat hieman (ks. kuvio 5). Muiden lyhyiden pankkikorkojen lasku vaihteli 2 peruspisteestä 8 peruspisteeseen: yrityksille myönnettyjen enintään vuoden pituisten lainojen korot laskivat 2 peruspistettä ja enintään vuoden määräaikaistalletusten korot 8 peruspistettä. Tämä johtui siitä, että rahamarkkinakorkojen lasku siirtyi marraskuun puolivälistä lähtien nopeasti, joskin vain osittain, pankkikorkoihin.

Kuvio 5.

Pankkien lyhyet korot ja vastaava markkinakorko

(vuotuinen korko, kuukausittaisia keskiarvoja)

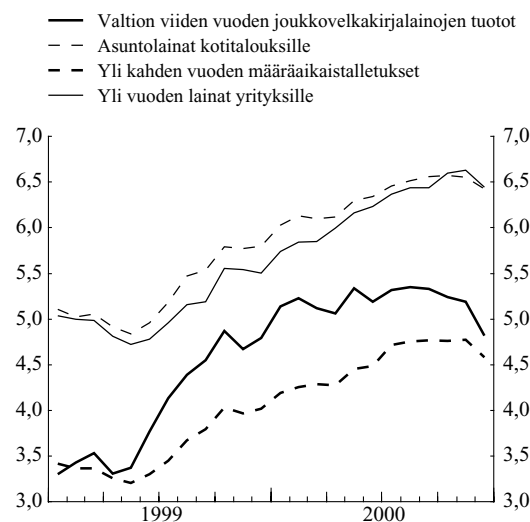

Lähteet: EKP:n yhteenlaskemat maittaiset tiedot ja Reuters.

Kuvio 6.

Pankkien pitkät korot ja vastaava markkinakorko

(vuotuinen korko, kuukausittaisia keskiarvoja)

Lähteet: EKP:n yhteenlaskemat maittaiset tiedot ja Reuters.

Pankkien pitkät korot laskivat yleisesti joulukuussa, mikä johtui valtion keskipitkien joukkolainojen tuottojen pienenemisestä vuoden 2000 viimeisellä neljänneksellä (ks. kuvio 6). Korkojen lasku vaihteli 13 peruspisteestä 19 peruspisteeseen. Kotitalouksille myönnettyjen asuntolainojen korot laskivat 13 peruspistettä ja yli kahden vuoden määräaikaistalletusten korot 19 peruspistettä. Tämä olikin ainoa kerta, kun pankkien pitkät korot laskivat merkittävästi vuoden 2000 aikana. Vastaavasti valtion viiden vuoden joukkolainojen keskimääräinen tuotto pieneni yli 50 peruspistettä elo-joulukuussa 2000.

Rahamarkkinakorot laskivat hieman tammikuussa 2001

Vuoden 2000 lopun selvän laskun jälkeen rahamarkkinakorot laskivat vielä hieman tammikuun 2001 alussa mutta nousivat tämän jälkeen jonkin verran. Rahamarkkinat olivat tammikuussa erittäin epävakaita.

Eonia-korkona mitattu yön yli -korko pysyi 23.1. päättyneenä varantojen pitoajanjaksona suurimman osan ajasta melko lähellä EKP:n perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alarajaa, joka on 4,75 %. Pitoajanjakson viimeisinä päivinä oli kuitenkin havaittavissa laskua, joka johtui markkinoiden näkemyksestä, että likviditeettiä oli verrattain runsaasti tarjolla (ks. kehikko 2). Uuden pitoajanjakson alettua 24.1. eonia-korko normalisoitui muutaman ensimmäisen kaupankäyntipäivän aikana. Kahden viikon rahamarkkinakorot pysyivät tammikuussa 4,75 prosentin tuntumassa. Perusrahoitusoperaatioissa marginaalikorko oli 4,76 % operaatioissa, jonka maksut suoritettiin 3.1. Seuraavissa kolmessa operaatioissa se oli sama kuin korkotarjousten alaraja eli 4,75 %, ja operaatioissa, jonka maksut suoritettiin 3.1., se oli jälleen 4,76 %.

Yhden kuukauden euriborkorko oli 4,79 % ja kolmen kuukauden euribor 4,74 % tammikuun 31. päivänä. Nämä korot laskivat kuukauden ensimmäisinä päivinä, mutta nousivat tämän jälkeen ja pysyivät sitten melko vakaina tammikuun jälkimmäisellä puoliskolla (ks. kuvio 7). Yhden kuukauden euribor laski kaiken kaikkiaan 7 peruspistettä ja kolmen kuukauden euribor 12 peruspistettä.

Kehikko 2.

Rahapoliittiset operaatiot ja likviditeettitilanne 23.1.2001 päättyneenä pitoajanjaksona

Likviditeetin jakaminen rahapoliittisissa operaatioissa

Pitoajanjaksona 24.12.2000–23.1.2001 eurojärjestelmä toteutti neljä perusrahoitusoperaatiota ja yhden pitempiaikaisen rahoitusoperaation.

Perusrahoitusoperaatiot toteutettiin vaihtuvakorkoisina huutokauppoina, joissa korkotarjousten alaraja oli 4,75 %. Jaetun likviditeetin määrä vaihteli 95 miljardista eurosta 102 miljardiin euroon. Tarjousten määrän suhde jaetun likviditeetin määrään vaihteli 1,01:stä 1,36:een ja oli keskimäärin 1,22. Operaatioiden marginaalikorko pieneni ensimmäisen operaation 4,79 prosentista korkotarjousten alarajan tasolle kahdessa viimeisessä operaatioissa. Ensimmäisessä operaatioissa painotetun keskikoron ja marginaalikoron suhteellisen suuri ero, 5 peruspistettä, johtui vuoden lopun vaikutuksesta. Seuraavissa operaatioissa ero kaventui 0–2 peruspisteeseen. Huutokauppoihin osallistuneita vastapuolia oli 457:stä 591:een.

Eurojärjestelmä toteutti pitempiaikaisen rahoitusoperaation 28.12.2000 vaihtuvakorkoisena huutokauppana, jossa jaettavan likviditeetin määräksi oli ilmoitettu 15 miljardia euroa. Operaatioon osallistui kaikkiaan 165 vastapuolta, jotka antoivat tarjouksia yhteensä 15,9 miljardin euron arvosta. Operaation marginaalikorko oli 4,75 % ja painotettu keskikorko 6 peruspistettä korkeampi eli 4,81 %.

Vuoden 2000 viimeisenä pankkipäivänä eli perjantaina 29.12. eoniakorko päättyi 5,16 prosenttiin noustuaan jonkin verran kahtena edeltäneenä päivänä vuoden lopun vaikutuksesta. Tammikuun 2. päivänä 2001 eoniakorko palautui 4,83 prosenttiin. Tammikuun 3. päivästä alkaen eoniakorko laski jatkuvasti siten, että 8.1. se oli 4,77 %. Perusrahoitusoperaatioissa, joka toteutettiin 9.1.2001, sekä marginaalikorko että painotettu keskikorko olivat korkotarjousten alarajan suuruiset ja tarjousten määrä oli vain hieman suurempi kuin likviditeettitarve. Seuraavina päivinä eoniakorko kuitenkin nousi taas hieman. Tammikuun 19. päivänä se alkoi laskea, koska pitoajanjakson lopussa likviditeettiä oli runsaasti. Tämä johtui riippumattomien tekijöiden odottamattomasta ja verrattain voimakkaasta likviditeettiä lisäävästä vaikutuksesta pitoajanjakson viimeisen perusrahoitusoperaation jälkeen. Pitoajanjakson viimeisenä päivänä eoniakorko oli 4,19 %.

Pankkijärjestelmän likviditeettiin vaikuttavat tekijät

(mrd. euroa)

Päivittäinen keskiarvo pitoajanjaksona 24.12.2000–23.1.2001

	Likviditeettiä lisäävät	Likviditeettiä vähentävät	Netto- vaikutus
(a) Eurojärjestelmän rahapoliittiset operaatiot	250,8	0,6	+ 250,2
Perusrahoitusoperaatiot	205,3	-	+ 205,3
Pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot	45,0	-	+ 45,0
Maksuvalmiusjärjestelmä	0,5	0,6	- 0,1
Muut operaatiot	0,0	0,0	0,0
(b) Muut pankkijärjestelmän likviditeettiin vaikuttavat tekijät	383,7	514,7	- 131,0
Liikkeessä olevat setelit	-	368,3	- 368,3
Valtion talletukset eurojärjestelmässä	-	52,2	- 52,2
Ulkomaiset saamiset (ml. kulta), netto	383,7	-	+383,7
Muut tekijät, netto	-	94,2	- 94,2
(c) Luottolaitosten talletukset eurojärjestelmän sekkitileillä (a) + (b)			119,1
(d) Varantovelvoite			118,5

Lähde: EKP.

Pyöristysten vuoksi luvut eivät välttämättä täsmää.

Maksuvalmiusjärjestelmän käyttö

Edellisestä pitoajanjaksosta maksuvalmiusluoton keskimääräinen päivittäinen käyttö lisääntyi 0,4 miljardista eurosta 0,5 miljardiin euroon ja talletusmahdollisuuden keskimääräinen päivittäinen käyttö lisääntyi 0,2 miljardista eurosta 0,6 miljardiin euroon.

Muut kuin rahapolitiikkaan liittyvät likviditeettiin vaikuttavat tekijät

Pankkijärjestelmän likviditeettiin vaikuttavien riippumattomien tekijöiden (eli muiden kuin rahapolitiikkaan liittyvien tekijöiden) likviditeettiä sitova nettovaikutus (oheisen taulukon kohta b) oli keskimäärin 131,0 miljardia euroa, mikä on 7,2 miljardia euroa vähemmän kuin edellisenä pitoajanjaksona. Ero johtui pääasiassa siitä, että keskimääräiset valtion talletukset eurojärjestelmässä (8,9 miljardia euroa) olivat pienemmät kuin edellisenä pitoajanjaksona. Riippumattomien tekijöiden vaikutus vaihteli 116,2 miljardista eurosta 147,4 miljardiin euroon.

Julkistetut arviot riippumattomiin tekijöihin perustuvista keskimääräisistä likviditeettitarpeista vaihtelivat 121,8 miljardista eurosta 144,6 miljardiin euroon. Arvioiden ja toteutuneiden lukujen erot vaihtelivat -1,2 miljardista eurosta +0,6 miljardiin euroon.

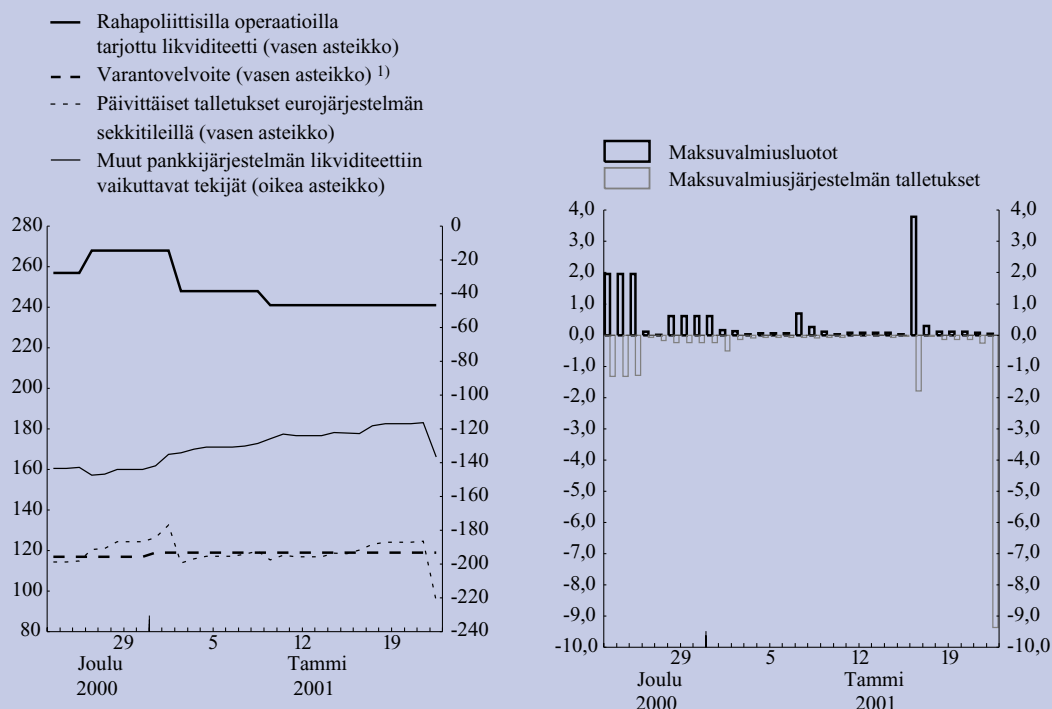
Vastapuolten talletukset eurojärjestelmän sekkitileillä

Varantovelvoitteet olivat keskimäärin 118,5 miljardia euroa. Tämä luku on keskiarvo varantovelvoitteiden määrästä 31.12.2000 saakka (116,9 miljardia euroa) ja niiden määrästä 1.1.2001 lähtien (119,1 miljardia euroa), jolloin mukaan on tullut Kreikka. Sekkitilitalletukset olivat keskimäärin 119,1 miljardia euroa. Keskimääräisten sekkitilitalletusten ja varantovelvoitteiden ero oli 0,6 miljardia euroa eli 0,1 miljardia euroa vähemmän kuin edellisenä pitoajanjaksona, joten varantovelvoitteen ylittävät talletukset olivat pienentyneet. Kuten edelliselläkin pitoajanjaksolla, sekkitilitalletuksista 0,2 miljardia euroa oli sellaisia talletuksia, jotka eivät liitty varantovelvoitteen täyttämiseen.

Pankkijärjestelmän likviditeettiin vaikuttavat tekijät

23.1.2001 päättyneenä pitoajanjaksona

(mrd. euroa, päivähavaintoja)

Lähde: EKP.

1) Varantovelvoitteen kasvu 1.1.2001 johtui siitä, että Kreikka otti tuolloin euron käyttöön.

pistettä joulukuun lopusta tammikuun 31. päivään. Eurojärjestelmän pitempiaikaisessa rahoitusoperaatiossa, jonka maksut suoritettiin 25.1., marginaalikorko oli 4,66 % ja keskekorko 4,69 %. Marginaalikorko oli 11 ja keskekorko 8 peruspistettä alempi kuin kolmen kuukauden euriborkoro operaation toteutusajankohtana.

Pitkistä rahamarkkinakoroista kuuden kuukauden ja 12 kuukauden euriborkorot laskivat niin ikään tammikuun alussa, mutta tämänjälkeinen nousu korvasi laskun osittain. Kuuden kuukauden euribor laski joulukuun lopusta tammikuun 31. päivään kaiken kaikkiaan 20 peruspistettä eli 4,63 prosenttiin ja 12 kuukauden euriborkorko 22 peruspistettä eli 4,53 prosenttiin tammikuun lopussa. Rahamarkkinoiden tuottokäyrä jyrkkenei hieman edelleen tammikuussa, ja sen jyrkkyys oli kuukauden lopussa -26 peruspistettä, kun sitä mitataan 12 kuukauden ja 1 kuukauden euriborkorkojen välisenä erona.

Vuoden 2001 aikana erääntyvistä futuurisopimuksista johdetut kolmen kuukauden euriborkorot laskivat niin ikään merkittävästi tammikuun alussa ja pyrkivät tämän jälkeen nousemaan jonkin verran erittäin epävakailta markkinoilla. Maaliskuussa 2001 erääntyvistä sopimuksista johdettu kolmen kuukauden euriborkorko oli 4,56 % 31.1.2001 eli 17 peruspistettä alempi kuin joulukuun 2000 lopussa. Kesäkuussa 2001 erääntyvistä sopimuksista johdettu vastaava korko oli samana päivänä 4,32 % (21 peruspistettä alempi kuin joulukuun lopussa) ja syyskuussa 2001 erääntyvistä sopimuksista johdettu vastaava korko 4,21 % (18 peruspistettä alempi kuin joulukuun lopussa). Vastaavien korkojen lasku vaihteli 50 ja 80 peruspisteen välillä lokakuun lopusta joulukuun 2000 loppuun.

Pitkien joukkolainojen korot lähes ennallaan tammikuussa 2001

Euroalueella valtion pitkien joukkolainojen tuotot pienenivät vuoden 2000 kahden viimeisen kuukauden aikana. Vaikka tuotot heilahtelivatkin, ne pysyivät kaiken kaikkiaan lähes ennallaan joulukuun 2000 lopusta tammikuun 2001 loppuun (ks. kuvio 8). Euroalueen kymmenen vuoden joukkolainojen tuotto oli tammikuun lopussa noin 5,0 % eli lähes sama kuin joulukuun lopussa. Yhdysvaltojen joukkolainamarkkinoilla valtion kymmenen vuoden joukkolainojen tuotot sen sijaan kasvoivat tänä ajanjaksona noin 10 peruspistettä. Näin ollen Yhdysvaltojen ja euroalueen kymmenen vuoden joukkolainojen tuottojen ero kasvoi 31.1.2001 mennessä noin 25 peruspisteseen.

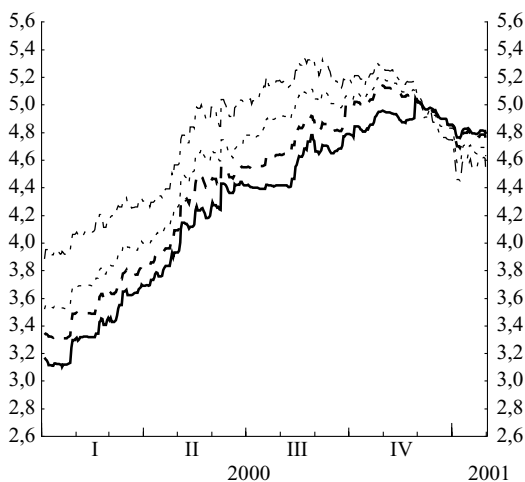
Yhdysvalloissa valtion pitkien joukkolainojen tuotot vaihtelivat tammikuussa 2001, mikä johtui siitä, että markkinaosapuolten arviot Yhdysvaltojen talouden todennäköisestä kehityksestä lyhyellä aikavälillä muuttuivat nopeasti. Yhdysvaltojen volatiileilla markkinoilla valtion kymmenen vuoden joukkolainojen tuotto oli tammikuun lopussa noin 5,3 %. Tuottoja olivat vuoden 2000 viimeisinä kuukausina pienentäneet heikot talousluvut, jotka aiempaa selvemmin viittasivat talouskasvun hidastumiseen. Tuottojen väheneminen päättyi, kun pessimistisimmät talousennusteet eivät tammikuun 2001 lukujen perusteella enää näyttäneet yhtä vakuuttavilta. Odotuksia talouskasvun hidast-

Kuvio 7.

Euroalueen lyhyet korot

(vuotuinen korko, päivähavaintoja)

- 1 kk:n euribor
- - - 3 kk:n euribor
- · · · 6 kk:n euribor
- - - 12 kk:n euribor

Lähde: Reuters.

tumisesta ovat ehkä osaltaan vähentäneet myös Yhdysvaltojen keskuspankin avomarkkinakomitean 3.1. ja 31.1. tekemät päätökset alentaa federal funds -tavoitekorkoaan yhteensä 100 peruspistettä. Aiempaa optimistisemmat kasvuodotukset lisäsivät jonkin verran inflaatio-odotuksia, jotka puolestaan saattoivat osaltaan vaikuttaa Yhdysvaltojen joukkolainojen tuottojen kasvuun. Vastaavasti Yhdysvaltojen kymmenen vuoden tuotot yhtenäistävä inflaatiovauhti, joka lasketaan joukkolainojen nimellistuottojen ja indeksisidonnaisten tuottojen perusteella, kiihtyi tammikuun aikana huomattavasti, noin 1,4 prosentista yli 1,8 prosenttiin.

Japanissa valtion kymmenen vuoden joukkolainojen tuotto oli 31.1.2001 noin 1,5 % eli noin 15 peruspistettä pienempi kuin joulukuun lopussa. Japanin kymmenen vuoden joukkolainojen tuotto laski alimmalle tasolle sitten vuoden 1999 puolivälin mahdollisesti siitä syystä, että uudet

heikot talousluvut saivat sijoittajat jälleen suhtautumaan pessimistisesti Japanin talousnäkyymiin. Tuottojen laskupaineita saattoi lisätä se, että odotukset Japanin keskuspankin koronlaskusta olivat lisääntyneet markkinoilla.

Vaikka valtion pitkien joukkolainojen tuottojen kehitys ei euroalueella juuri muuttunut tammikuussa, havaittavissa oli lievää volatilitteettia, joka oli lähinnä seurausta Yhdysvaltojen joukkolainamarkkinoiden kehityksestä. Nämä heijastusvaikutukset osoittautuivat kuitenkin lähinnä tilapäisiksi, mikä lienee osoitus siitä, että markkinat odottivat Yhdysvaltojen talouden muutosten vaikuttavan suhteellisen vähän euroalueen talouskasvunäkymiin. Lisäksi tammikuussa julkistettujen tietojen perusteella sijoittajilla ei ole juuri tarvetta muuttaa euroalueen talouskasvua ja inflaatiokehitystä koskevia odotuksiaan, mikä puolestaan selittää euroalueen pitkien joukkolainojen tuottojen vähäiset muutokset kuukauden aikana.

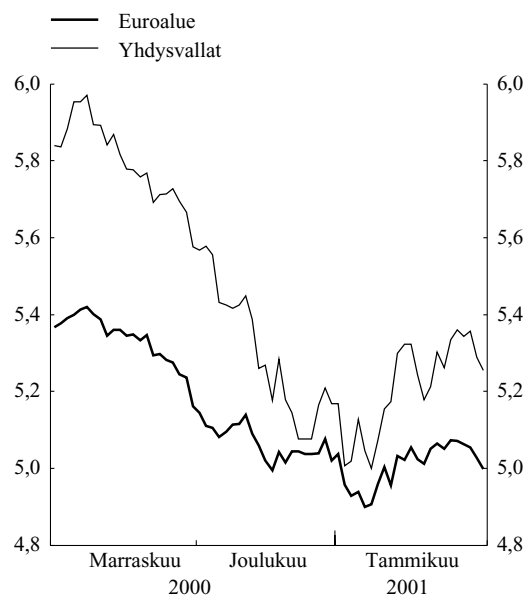
Markkinaosapuolten odotukset euroalueen pitkäaikaisesta keskimääräisestä kasvuvauhdista eivät siis muuttuneet merkittävästi, mistä on osoituksena myös Ranskan valtion indeksisidonnaisten joukkolainamarkkinoiden kehitys. Indeksisidonnaisten kymmenen vuoden joukkolainojen reaalityotto muuttui tammikuussa 2001 kaiken kaikkiaan vain vähän. Siihen liittyvä kymmenen vuoden tuotot yhtenäistävä inflaatiovauhti hidastui tammikuussa noin 15 peruspistettä ja oli kuun lopussa noin 1,4 %. Indeksisidonnaisten joukkolainojen tuottojen ja tuotot yhtenäistävän inflaatiovauhdin kehitystä on kuitenkin aina tulkittava hyvin varoen, koska tulkintoihin sisältyy monia epävarmuuksia.

Valtion kymmenen vuoden joukkolainojen tuottojen ja kolmen kuukauden euriborkoron erona mitattu euroalueen tuottokäyrä jyrkkeni hieman tammikuussa 2001, kun lyhyet rahamarkkinakorot laskivat. Euroalueen implisiittinen yön yli-termiinikorkokäyrä laski 31.1.2001 mennessä hiukan ja notkahti lyhyissä maturiteeteissa entisestään, kun taas keskipitkissä ja pitkissä maturiteeteissa käyrän kehitys oli edelleen positiivinen (ks. kuvio 9).

Kuvio 8.

Valtion pitkien lainojen tuotot

(vuotuinen korko, päivähavaintoja)

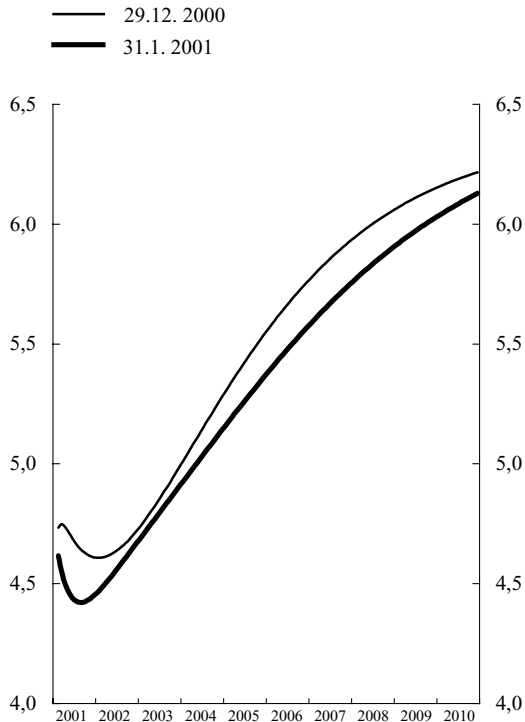
Lähde: Reuters.

Huom. Pitkillä valtion lainoilla tarkoitetaan 10 vuoden joukkovelkakirjalainoja tai maturiteetiltaan lähimpiä vastaavia lainoja.

Kuvio 9.

Korkojen aikarakenteesta johdetut euroalueen yön yli -korkojen odotukset

(vuotuinen korko, päivähavaintoja)

Lähde: EKP:n arvio. Korkojen aikarakenteesta johdettu termi-nikorkokäyrä kuvaa markkinoiden odotuksia lyhyiden korkojen tulevasta kehityksestä. Käyrien laskentamenetelmää selostettiin tammikuun 1999 Kuukausikatsauksen sivulla 26. Estimoinnissa käytetyt tiedot on johdettu koronvaihotosopimuksista.

Osakemarkkinoilla hieman rauhallisempaa tammikuussa

Keskeisten osakemarkkinoiden indeksit heilah-telivat varsin paljon joulukuussa 2000, mutta rauhoittuivat jonkin verran tammikuussa 2001. Tästä olivat osoituksena volatiliteetin väheneminen varsinkin tammikuun jälkipuoliskolla sekä vertailuindeksien vähäiset muutokset. Euroalueella osakkeiden hinnat pysyivät Dow Jones Euro Stoxx -indeksillä mitattuna miltei ennallaan joulukuun lopusta tammikuun 31. päivään. Samana ajanjaksona osakkeiden hinnat nousivat Yhdysvalloissa Standard and Poor's 500 -indeksillä mitattuna noin 3 %, kun taas Japanissa osakkeiden hinnat pysyivät Nikkei 225 -indeksillä mitattuna lähes ennallaan (ks. kuvio 10).

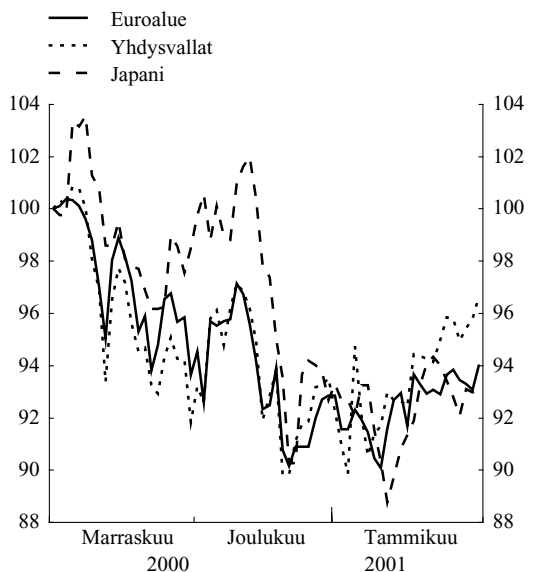
Yhdysvalloissa keskuspankin avomarkkinakomitean päätettyä 3.1. alentaa virallisia korkojaan Nasdaq Composite -indeksi nousi välittömästi enemmän kuin koskaan aiemmin yhden päivän aikana ja volatiliteetti väheni aina kuun jälkipuoliskolle asti. Muiden osakkeiden markkinoita vaikuttivat myös tammikuussa julkistettut tiedot, jotka näyttivät hälventävän epävarmuutta ja vähentävän markkinaodotuksia Yhdysvaltojen talouden kasvuvauhdin huomattavasta hidastumisesta. Osakkeiden hintoihin kohdistui nousupaineita ilmeisesti siksikin, että Yhdysvaltojen lyhyiden korkojen odotettiin edelleen laskevan ja että keskuspankin avomarkkinakomitea päätti 31.1. laskea ohjauskorkoja vielä 50 peruspisteellä.

Vaikka Japanissa vallitsi huomattava epävarmuus maan talouden tilasta, Nikkei 225 -indeksi ei juurikaan muuttunut. Tämä selittyi osittain hallituksen ehdotuksilla, joiden mukaisesti japanilaisille yrityksille annettaisiin lupa ostaa omia osakkeitaan. Tämä puolestaan hillitsi talouden epävar-

Kuvio 10.

Osakeindeksit

(1.11.2000 = 100, päivähavaintoja)

Lähde: Reuters.

Huom. Dow Jones Euro Stoxx (laaja) euroalueen osalta. Standard and Poor's 500 Yhdysvaltojen ja Nikkei 225 Japanin osalta.

muudesta aiheutuvia osakkeiden hintoihin kohdistuvia supistuspaineita.

Euroalueella Dow Jones Euro Stoxx -indeksi pysyi tammikuussa 2001 lähes ennallaan samalla, kun volatiliteetti väheni. Osakkeiden hinnoissa ei ollut tammikuussa havaittavissa mitään selvää suuntausta, joten ilmeisesti markkinaosapuolten käsitykset euroalueen kasvunäkymistä eivät juuri muuttuneet. Volatiliteetin väheneminen lienee lisäksi johtunut markkinaosapuolten käsityksestä, jonka mukaan euroalueen osakkeiden hinnat eivät todennäköisesti vastaisuudessa vaihtelisi yhtä paljon, kun heilahtelu Yhdysvaltojen osakemarkkinoilla, etenkin Nasdaq-indeksissä, on vähenty-

nyt. Niinpä euroalueen televiestintäindeksi nousikin Nasdaq-indeksin tuntuvan nousun jälkeen joulukuun lopusta tammikuun 31. päivään noin 14 %. Muiden osakkeiden markkinoilla kehitys oli euroalueella tammikuussa epäyhtenäistä. Eniten laskivat terveydenhuoltoalan yritysten osakkeiden hinnat (7 %). Syklisten kulutustavaroiden sektorin osakkeiden hinnat puolestaan nousivat eniten (6 %). Tämän perusteella voidaan päätellä, että koko euroalueen talouden kehityssuuntaa koskevat markkinaodotukset eivät muuttuneet merkittävästi, vaikka yksittäisiä teollisuudenaloja koskevat tulosodotukset kenties muuttuivat tammikuussa.

2 Hintakehitys

YKHI-inflaatio hidastui joulukuussa

Euroalueen (ml. Kreikka) yhdenmukaistetun kuluttajahintaindeksin (YKHI) vuotuinen nousuvauhti hidastui marraskuun 2,9 prosentista 2,6 prosenttiin joulukuussa 2000 (ks. taulukko 3). Hidastumiseen vaikutti lähinnä energian hinnan huomattava lasku, joka johtuu öljyn hinnan viimeaikaisesta kehityksestä. Marras-joulukuussa ilman energian ja jalostamattomien elintarvikkeiden hintoja lasketun YKHIn vuotuinen nousuvauhti pysyi ennallaan ja oli 1,5 %.

YKHIn kokonaisindeksin hidastumiseen marras-joulukuussa oli lähinnä syynä energian hinta, jonka vuotuinen muutosvauhti hidastui 4,0 prosenttiyksikköä marraskuusta ja oli 11,3 % joulukuus-

sa 2000 (ks. kuvio 11). Hidastuminen johtui öljyn hinnan laskusta marraskuun 37,7 eurosta barreililta 28,9 euroon barreililta joulukuussa 2000. Tästä hidastumisesta huolimatta energian hinnan vaikutus vuotuisen inflaatiovauhtiin joulukuussa 2000 oli kuitenkin yli yksi prosenttiyksikkö, koska energian painoarvo YKHIn kokonaisindeksissä on 9,0 %.

Energian hintaan verrattuna elintarvikkeiden hintojen vuotuinen nousuvauhti nopeutui 0,2 prosenttiyksikköä marras-joulukuussa 2000 jalostamattomien elintarvikkeiden hintakehityksen vuoksi. Jalostamattomien elintarvikkeiden hintojen vuotuinen muutosvauhti nopeutui 0,4 prosenttiyksikköä ja oli 3,8 % joulukuussa 2000, mikä on nopein muutosvauhti koko vuonna 2000. Vaik-

Taulukko 3.

Euroalueen hinta- ja kustannuskehitys

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	1998	1999	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2001
				I	II	III	IV	Elo	Syys	Loka	Marras	Joulu	Tammik
Yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi (YKHI) ja sen erät													
Kokonaisindeksi	1,2	1,1	2,4	2,1	2,1	2,5	2,7	2,4	2,8	2,7	2,9	2,6	.
<i>josta:</i>													
Tavarat	0,7	0,9	2,7	2,3	2,3	2,9	3,2	2,7	3,3	3,3	3,5	3,0	.
Elintarvikkeet	1,7	0,6	1,4	0,5	0,9	1,9	2,2	2,0	2,1	2,0	2,2	2,4	.
Jalostetut elintarvikkeet	1,5	1,0	1,2	1,1	1,0	1,2	1,4	1,2	1,3	1,3	1,5	1,4	.
Jalostamattomat elintarvikkeet	2,0	0,1	1,7	-0,4	0,7	3,1	3,5	3,4	3,3	3,2	3,4	3,8	.
Teollisuustuotteet	0,2	1,0	3,4	3,3	3,0	3,4	3,8	3,0	4,0	3,9	4,1	3,3	.
Muut teollisuustuotteet kuin energia	1,0	0,7	0,7	0,6	0,6	0,7	1,0	0,6	0,8	0,9	1,0	1,1	.
Energia	-2,6	2,3	13,4	13,7	12,3	13,7	13,8	12,0	15,6	14,7	15,3	11,3	.
Palvelut	2,0	1,6	1,7	1,6	1,7	1,8	1,8	1,8	1,8	1,9	1,9	1,8	.
Muut hinta- ja kustannusindikaattorit													
Teollisuuden tuottajahinnat ¹⁾	-0,7	-0,4	.	4,4	5,2	5,8	.	5,6	6,3	6,5	6,3	.	.
Yksikkötyökustannukset ²⁾	0,3	1,3	.	0,6	0,5	1,1	.	-	-	-	-	-	-
Työn tuottavuus ²⁾	1,2	0,7	.	1,8	1,4	1,1	.	-	-	-	-	-	-
Työvoimakustannukset/työntekijä ²⁾	1,5	2,0	.	2,4	1,9	2,2	.	-	-	-	-	-	-
Työvoimakustannukset/tunti ³⁾	1,8	2,2	.	3,6	3,8	3,9	.	-	-	-	-	-	-
Öljyn hinta (euroa/barreli) ⁴⁾	12,0	17,1	31,0	26,9	28,9	33,6	34,5	33,3	37,2	36,8	37,7	28,9	27,4
Raaka-aineiden hinnat ⁵⁾	-12,5	-3,1	18,1	19,9	18,3	18,0	16,4	18,3	21,4	23,1	18,2	8,6	3,1

Lähteet: Eurostat, kansalliset tiedot, International Petroleum Exchange, HWWA – Institut für Wirtschaftsforschung (Hampuri) ja EKP:n laskelmat.

1) Ei sisällä rakentamista.

2) Koko kansantalous.

3) Koko kansantalous (paitsi maatalous, julkishallinto, koulutus, terveydenhoito ja muut palvelut).

4) Brent Blend -laatu (yhden kuukauden kuluttua tapahtuvaan toimitukseen). Hinnat ecuina joulukuuhun 1998 asti.

5) Ei sisällä energian hintoja. Hinnat euroina; joulukuuhun 1998 asti ecuina.

ka jalostamattomien elintarvikkeiden hintojen nousupaineet näyttävät heikentyneen elo-marraskuussa 2000, mitä osoittaa niiden kausivaihteluista puhdistettu, vuositasolle korotettu kolmen kuukauden kasvuvauhti, hinnat kuitenkin nousivat rajusti joulukuussa 2000 (lisätietoja kausivaihtelusta puhdistetusta YKHIstä on tammi-kuun 2001 Kuukausikatsauksen kehikossa 2, joka on osassa "Hintakehitys"). Jalostamattomien elintarvikkeiden hintojen vuotuisen nousuvauhdin nopeutumiseen joulukuussa 2000 oli osasyynä lihan kallistuminen. Lihan hinnan vuotuinen nousuvauhti kiihtyi 3,8 prosenttiin joulukuussa, kun se oli marraskuussa ollut 3,1 %. Koska lihan hintakehitys on ollut noususuuntaista vuoden 1999 puolivälistä lähtien, ei ole vielä selvää, kuinka suuri vaikutus viimeaikaisella elintarvikkeiden turvallisuuteen liittyneellä huolestuneisuudella on ollut lihan hinnan nousuun joulukuussa 2000. Vaikka jalostamattomien elintarvikkeiden hinnat saatta-

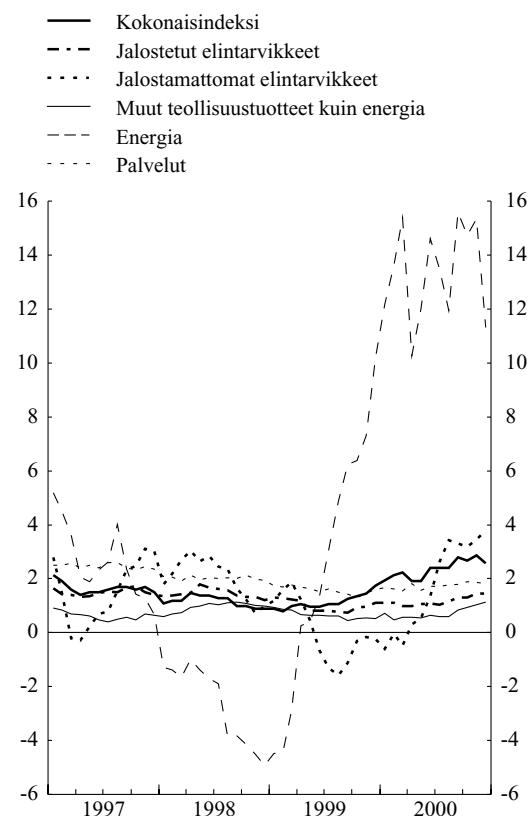
vat nousta edelleen tulevina kuukausina, on muistettava, että tämä YKHIn erä koostuu hyvin herkästi heilahtelevista hinnoista. Tämän vuoksi jalostamattomien elintarvikkeiden hintakehitystä on syytä tulkita varovasti. Jalostamattomien elintarvikkeiden hintoihin verrattuna jalostettujen elintarvikkeiden hintojen vuotuinen nousuvauhti hidastui hieman eli 0,1 prosenttiyksikköä ja oli 1,4 % joulukuussa 2000.

Kun tarkastellaan YKHIn muita eriä, muiden teollisuustuotteiden kuin energian hintojen vuotuinen muutosvauhti nopeutui vain hieman eli 0,1 prosenttiyksikköä ja oli 1,1 % joulukuussa 2000. Näin ollen viime kuukausien noususuuntainen hintakehitys jatkui. Vaikka nousuvauhti on yhä melko maltillista, sen nopeutuminen joulukuussa tukee näkemystä, jonka mukaan teollisuuden tuottajahintojen aiemmat nousut, joiden syynä on ollut öljyn hinnan nousu ja euron kurssin heikkeneminen suurimman osan vuotta 2000, ovat vähitellen siirtymässä muiden teollisuustuotteiden kuin energian kuluttajahintoihin. Muiden teollisuustuotteiden kuin energian hintoihin verrattuna palvelujen hintojen vuotuinen nousuvauhti hidastui marras-joulukuussa 2000 hieman eli 0,1 prosenttiyksikköä ja oli 1,8 %.

Kuvio 11.

Euroalueen YKHI-inflaatio eriteltynä

(vuotuinen prosenttimuutos, kuukausihavaintoja)

Lähde: Eurostat.

Tuottajahinnat nousivat aikaisempaa vähemmän marraskuussa

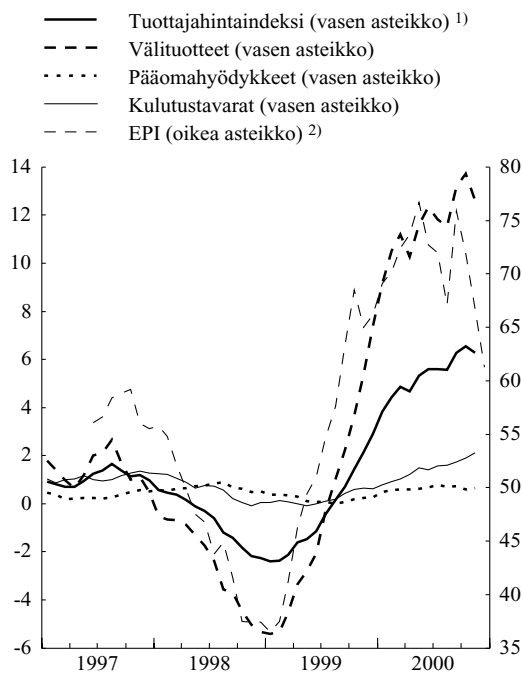
Teollisuuden tuottajahintojen vuotuinen muutosvauhti euroalueella (ml. Kreikka) hidastui hieman eli lokakuun 6,5 prosentista 6,3 prosenttiin marraskuussa 2000. Tähän kehitykseen vaikuttaa välituotteiden hintojen vuotuisen muutosvauhdin hidastuminen lokakuun 13,7 prosentista 12,7 prosenttiin marraskuussa 2000. Pääomahyödykkeiden hintojen vuotuinen muutosvauhti pysyi melko maltillisena, niin kuin se on ollut vuoden 2000 alusta lähtien. Sitä vastoin kulutustavaroitten hintojen vuotuinen muutosvauhti nopeutui 0,2 prosenttiyksikköä lokakuusta ja oli 2,1 % marraskuussa 2000. Vuoden 1999 ensimmäisellä puoliskolla alkanut noususuuntaus siis jatkui. Tämä viimeisin nousuvauhdin kiihtyminen marraskuussa tukee näkemystä, jonka mukaan välituotteiden hintakehitys vaikuttaa edelleen teollisuuden lopputuotteiden hintoihin tuotantoketjun myöhemmissä vaiheissa.

Kun tarkastellaan tuottajahintojen kehitystä marraskuusta 2000 eteenpäin, tuottajahintojen ja etenkin välituotteiden hintojen vuotuisen muutosvauhdin voidaan ehkä yhä odottaa tasaantuvan hieman. Euroalueen tehdasteollisuuden tuotantopanosten hintaindeksi (Eurozone Price Index, EPI) laski rajusti kolmannen perättäisen kerran: kun se marraskuussa 2000 oli 66,7, se oli joulukuussa 2000 laskenut 61,3:een (ks. kuvio 12). Tähän saattaa vaikuttaa öljyn keskimääräisen barrelhinnan lasku samana ajanjaksona. Toisaalta nämä vaikutukset voivat kumoutua, sillä öljyn kallistuminen sekä euron kurssin heikkeneminen suurimman osan vuotta 2000 todennäköisesti aiheuttavat edelleen koko teollisuuden tuottajahintoihin kohdistuvia nousupaineita ja saattavat vaikuttaa epäsuorasti kulutustavaroiden ja pääomahyödykkeiden hintoihin.

Kuvio 12.

Tuottajahinnat ja tehdasteollisuuden tuotantopanosten hinnat euroalueella

(kuukausihavaintoja)

Lähteet: Eurostat ja Reuters.

- 1) Vuotuinen prosenttimuutos; ei sisällä rakentamista.
- 2) Eurozone Price Index, euroalueen tehdasteollisuuden tuotantopanosten hintaindeksi, jonka tiedot perustuvat ostopäälliköille tehtävään kyselyyn. Indeksiluku, joka on yli 50, viittaa tehdasteollisuuden tuotantopanosten hintojen nousuun, ja 50:tä pienempi indeksiluku hintojen laskuun.

Tuntia kohden laskettujen työvoimakustannusten ja yksikkötyökustannusten nousuvauhti nopeutui vuoden 2000 kolmannella neljänneksellä

Käytettävissä olevat työvoimakustannusindikaattorit näyttävät kasvaneen hieman vuoden 2000 kolmannella neljänneksellä. Tuntia kohden laskettujen työvoimakustannusten vuotuinen muutosvauhti nopeutui hieman eli 0,1 prosenttiyksikköä 3,9 prosenttiin vuoden 2000 kolmannella neljänneksellä. Tuntia kohden laskettujen kokonaistyövoimakustannusten nousu vuoden 2000 ensimmäisellä puoliskolla johtui lähinnä tietyistä kertaluonteisista maksuista useissa euroalueen maissa sekä Ranskan viikoittaisen työtuntimäärän supistamisen vaikutuksista. Lisäksi syynä näyttävät olleen tilastoinnissa jatkuneet ongelmat, jotka liittyvät työpäivien vähentämiseen vuoden 2000 aikana joissain euroalueen maissa (esim. Saksassa ja Hollannissa). Tuntia kohden laskettujen työvoimakustannusten kehitystä tulisi näin ollen tulkita varovasti. Kehikossa 3 tarkastellaan yksityiskohtaisesti tuntia kohden laskettujen kokonaistyövoimakustannusten kehitystä vuoden 2000 aikana sekä verrataan toisiinsa niitä ja muita käytettävissä olevia työvoimakustannusindikaattoreita.

Myös yksikkötyökustannusten vuotuinen muutosvauhti nopeutui 1,1 prosenttiin vuoden 2000 kolmannella neljänneksellä, kun se oli toisella neljänneksellä ollut 0,5 %. Osasyynä nousuun on työntekijää kohden laskettavien palkkakustannusten nousu 2,2 prosenttiin kolmannella neljänneksellä, kun se oli toisella neljänneksellä ollut 1,9 %. Lisäksi tuottavuuden kasvu hidastui 1,1 prosenttiin kolmannella neljänneksellä, kun se oli toisella neljänneksellä ollut 1,4 %. Tähän oli lähinnä syynä BKT:n määrän vuotuisen kasvuvauhdin hidastuminen 0,4 prosenttiyksikköä 3,4 prosenttiin vuoden 2000 kolmannella neljänneksellä. Vaikka kaikki työvoimakustannusindikaattorit kasvivat vuoden 2000 kolmannella neljänneksellä, viimeaikainen kehitys on yhdenmukainen sen käsityksen kanssa, että palkkamaltilta vallitsi osapuulleen vuoden 2000 kolmen ensimmäisen neljänneksen aikana.

Kehikko 3.

Euroalueen työvoimakustannusindikaattorien viimeaikainen kehitys

Tässä kehiössä tarkastellaan tuntia kohti laskettujen työvoimakustannusten viimeaikaista kehitystä verrattuna muihin indikaattoreihin. Tällä tavoin vuoden 2000 työvoimakustannusten arviointi on laajaa.

Käytettävissä olevat euroalueen työvoimakustannusindikaattorit

Euroalueen työvoimakustannuksia voidaan mitata kolmella indikaattorilla: työvoimakustannukset/työntekijä, työvoimakustannukset/tunti ja bruttoansiot/kuukausi. Työvoimakustannuksia lasketaan lisäksi työntekijää kohden laskettujen työvoimakustannusten ja työntekijää kohden lasketun tuotannon välisen suhteen perusteella (tuottavuus). Työntekijää kohden laskettu tuotanto ei kuitenkaan ole suoraan verrannollinen muiden indikaattorien kanssa, koska sillä mitataan standardituotantoyksikön valmistuksen työvoimakustannuksia. Euroalueella nykyisin käytettävät työvoimakustannusindikaattorit on esitetty oheisessa taulukossa.

Euroalueen työvoimakustannusindikaattoreita

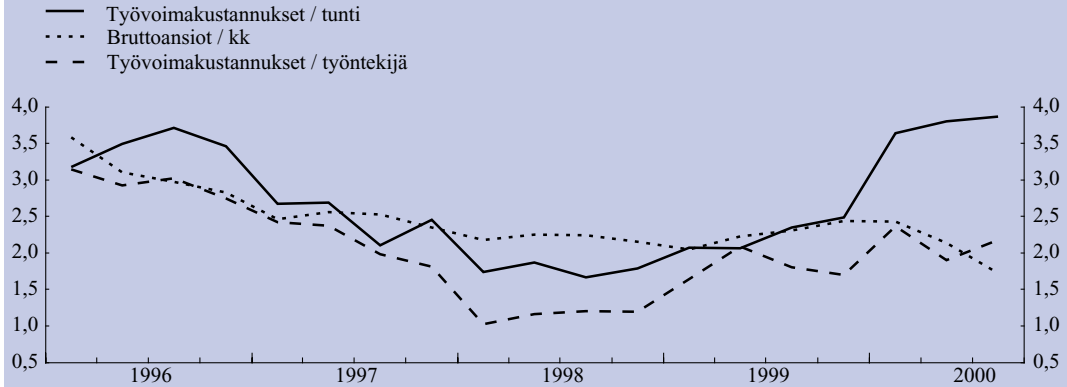
	Eurostatin määritelmä	Kattavuus
Työvoimakustannukset/työntekijä	Kokonaistyövoimakustannukset jaettuna työntekijöiden kokonaismäärällä. Kokonaistyövoimakustannukset määritellään kokonaiskorvaukseksi joko rahana tai muuna etuutena, jonka työnantaja maksaa työntekijälle korvaukseksi työntekijän tekemästä työstä tilikauden aikana. Niihin sisältyvät työntekijöiden välittömät ansiot (palkat ja bonukset) ja kaikki välilliset korvaukset (työnantajan sosiaaliturvamaksut).	Koko kansantalous Kaikki maat paitsi Irlanti, Luxemburg ja Portugali eli 95 % euroalueesta.
Työvoimakustannukset/tunti	Kaikkien työntekijöiden kokonaistyövoimakustannukset jaettuna heidän yhteensä tekemien työtuntien määrällä (ylityöt mukaan lukien). Tuntia kohden laskettuihin työvoimakustannuksiin sisältyvät samat erät kuin työntekijää kohden laskettuihin työvoimakustannuksiin.	Maatalouden ulkopuoliset toimialat. Kaikki maat Kreikkaa lukuun ottamatta. Toimialakohtainen kattavuus vaihtelee maittain.
Bruttoansiot/kk	Kokonaisansiot jaettuna kaikkien työntekijöiden lukumäärällä. Ansiot tarkoittavat bruttopalkkaa. Ansioihin sisältyvät kaikki työntekijöille heidän työstään suoritettavat maksut (palkat rahana tai muuna etuutena ja bonukset) mutta eivät työnantajien sosiaaliturvamaksut.	Maatalouden ulkopuoliset toimialat. Kaikki maat Kreikkaa lukuun ottamatta. Toimialakohtainen kattavuus vaihtelee maittain.

Näiden indikaattorien erot johtuvat pääasiassa niiden alakohtaisen kattavuuden ja niissä käytettyjen työvoimakustannusten määritelmien eroista. Työntekijää kohden lasketut työvoimakustannukset lasketaan kaikilta toimialoilta, mutta tuntia kohden lasketut työvoimakustannukset ja kuukautta kohti lasketut bruttoansiot kattavat nykyisellään vain 65 % maatalouden ulkopuolisten toimialojen kokonaistyöllisyydestä. Erotus sisältää maatalouden lisäksi lähinnä julkiset palvelut ja niihin liittyvät palvelut, kuten julkishallinto, koulutus ja terveydenhuolto. Eroista huolimatta näiden indikaattorien kehitys on aiemmin ollut verrattain samanlaista. Poikkeus on tuntia kohden laskettujen työvoimakustannusten kehitys vuonna 2000 (ks. kuvio).

Työntekijää kohden laskettujen työvoimakustannusten ja kuukautta kohden laskettujen bruttoansioiden kasvuvauhtien erosta voidaan päätellä työnantajien sosiaaliturvamaksujen muutosten vaikutus. Työntekijää ja tuntia kohden laskettujen työvoimakustannusten erosta voidaan lisäksi päätellä työntekijän tekemien työtuntien muutosten vaikutus. Työntekijää kohden laskettujen työvoimakustannusten ja kuukausiansioiden kehitys on toistaiseksi ollut melko vakaata. Työntekijää kohden lasketut työvoimakustannukset nousivat vuoden 2000 kolmella ensimmäisellä neljänneksellä keskimäärin 2,2 %, kun ne vuonna 1999 olivat nousseet 2,0 %. Kuukausiansiot nousivat keskimäärin 2,1 % vuoden 2000 kolmella ensimmäisellä neljänneksellä ja 2,3 % vuonna 1999. Näistä luvuista voidaan päätellä, että kyseisten indikaattorien vuotuiset kasvuvauhdit ovat olleet maltillisia. Kehitys on ollut suurin piirtein yhdenmukainen palkankorotusten kanssa vuonna 2000. Tuntia kohden lasketut työvoimakustannukset kasvoivat vuoden 2000 kolmella ensimmäisellä neljänneksellä keskimäärin noin 3,8 %. Niiden kasvuvauhti oli siten kiihtynyt merkittävästi vuodesta 1999, jolloin kasvuvauhti oli 2,2 %. Lisäksi tuntia kohden lasketut työvoimakustannukset myös kasvoivat kahta muuta indikaattoria nopeammin kuin aiempina vuosina.

Euroalueen työvoimakustannusindikaattoreita

(vuotuinen prosenttimuutos, neljännesvuositietoja)

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

Tuntia kohden laskettujen työvoimakustannusten viimeaikaisen kehityksen syyt

Tuntia ja työntekijää kohden laskettujen työvoimakustannusten erilainen kehitys voi periaatteessa johtua näiden indikaattorien toimialakohtaisen kattavuuden eroista ja tehtyjen työtuntien muutoksista. Erilainen kehitys voi myös johtua markkinattomien toimialojen muista toimialoista selvästi eroavasta palkkakehityksestä. Julkishallinnon, terveydenhoito-, koulutus- ja muiden palvelualojen maltilliset palkankorotukset voivat tarkoittaa, että näillä toimialoilla työntekijää kohden lasketut työvoimakustannukset ovat kasvaneet hitaammin kuin tuntia kohden lasketut. Koska kuukausiansiotilastot yleensä lasketaan samoilta toimialoilta kuin tuntia kohden lasketut työvoimakustannukset ja koska kuukausiansiot kasvavat hitaammin kuin tuntia kohden lasketut työvoimakustannukset, tämä tekijä ei näytä selittävän näiden kahden indikaattorien erilaista kehitystä euroalueella.

Tehtyjen työtuntien muutoksia tarkasteltaessa voidaan havaita, että koska osa-aikatoiden määrä on kasvamassa kokopäivätoiden määrää nopeammin euroalueella, tämä yleensä tarkoittaa sitä, että tuntia kohden lasketut palkat nousevat nopeammin kuin työntekijää kohden lasketut. Vuosina 1998 ja 1999 tuntia ja työntekijää kohden laskettujen työvoimakustannusten kasvuvauhtien noin 0,3 prosenttiyksikön ero on voinut johtua siitä, että osa-aikatyöt lisääntyivät merkittävästi enemmän kuin kokopäivätyöt. Tuntia ja työntekijää kohden laskettujen työvoimakustannusten ero suureni huomattavasti vuonna 2000 kahdesta edellisestä vuodesta. Ei ole mitään syytä olettaa, että osa-aikatoiden määrän kehitys olisi muuttunut niin paljon, että se selittäisi 1,5 prosenttiyksikön eron vuonna 2000.

Tuntia kohden laskettujen työvoimakustannusten merkittävä kasvu näyttää johtuvan useista yksittäisissä maissa esiintyvistä tekijöistä. Erityisesti Italiassa tuntia kohden lasketut työvoimakustannukset kasvoivat vuoden 2000 ensimmäisellä neljänneksellä osittain siksi, että teollisuudessa ja pankkisektorilla suoritettiin kertaluonteisia korvauksia. Espanjassa tuntia kohden laskettujen työvoimakustannusten kasvu johtui indeksilausekkeesta, jonka mukaan vuoden 1999 odotetun ja toteutuneen inflaation välinen ero oli kompensoitava jälkikäteen. Ranskassa 35-tuntiseen työviikkoon siirtyminen yli 20 henkeä työllistävissä yrityksissä (aiemman 39 tunnin työviikon sijaan) nopeutti tuntia kohden laskettujen työvoimakustannusten kasvuvauhtia koko vuonna 2000. Tuntia kohden laskettujen työvoimakustannusten kasvu voi johtua myös tilasto-ongelmista. Esimerkiksi Saksassa ja Alankomaissa oli vuonna 2000 vähemmän työpäiviä kuin vuonna 1999, mikä nosti tuntia kohti laskettuja työvoimakustannuksia tilapäisesti vuonna 2000.

Näiden indikaattorien kehityksestä voidaan päätellä, että euroalueen palkkakehitys oli maltillista vuonna 2000. Vaikka tuntia kohden laskettujen työvoimakustannusten kasvu voi osittain johtua poikkeuksellisista tekijöistä, osa viimeaikaisen kasvun syistä voi aiheuttaa kustannusten nousupaineita. Kustannusten nousupaineita voivat aiheuttaa edellä mainitut indeksilausekkeet, joita voidaan pitää kerrannaisvaikutuksina, ja tehtyjen työtuntien vähentyminen. On myös olemassa vaara siitä, että työvoimamarkkinoiden kireys joissakin maissa ja inflaation nopeutuminen vuonna 2000 voivat vaikeuttaa maltillisten palkkaratkaisujen tekemistä vuonna 2001.

3 Tuotanto, kysyntä ja työmarkkinat

BKT:n määrän kasvu pysyi kutakuinkin ennallaan vuoden 2000 kolmannella neljänneksellä

Eurostatin toisen arvion mukaan euroalueen BKT:n määrä kasvoi vuoden 2000 kolmannella neljänneksellä 0,7 % edellisestä neljänneksestä. BKT:n määrän neljännesvuosikasvu on siten hidastunut kolmen edellisen neljänneksen tasaisesta 0,9 prosentin kasvusta. Nämä luvut ovat hieman suuremmat kuin aiemmin arvioidut luvut,

joiden mukaan BKT:n määrän kasvuvauhti olisi hieman hidastunut. Kotimaisen kysynnän kasvuvaikeus vaikutus pieneni kolmannella neljänneksellä 0,6 prosenttiyksikköön toisen neljänneksen 0,9 prosenttiyksiköstä. Tämä johtui pääasiassa siitä, että yksityisen kulutuksen kasvuvauhti hidastui 0,3 prosenttiin edellisestä neljänneksestä, kun se kahtena edellisenä neljänneksenä oli ollut 0,8 %. Yksityisen kulutuksen kasvuvauhdin hidastuminen johtui todennäköisesti öljyn hinnan pitkäaikaisesta noususta, mikä heikensi kuluttajien luot-

Taulukko 4.

BKT:n määrän kasvu euroalueella

(prosenttimuutos, ellei toisin mainita; kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

	Vuosimuutos ¹⁾									Neljännesvuosimuutos ²⁾				
	1997	1998	1999	1999	1999	2000	2000	2000	2000	1999	1999	2000	2000	2000
				III	IV	I	II	III	III	IV	I	II	III	
Bruttokansantuotteen määrä	2,3	2,7	2,5	2,6	3,3	3,5	3,8	3,4	1,0	0,9	0,9	0,9	0,7	
<i>josta:</i>														
Kotimainen kysyntä	1,7	3,4	3,0	3,0	2,8	2,5	3,2	3,1	0,7	0,7	0,7	0,9	0,6	
Yksityinen kulutus	1,5	3,0	2,7	2,6	2,6	2,6	3,1	2,5	0,8	0,6	0,8	0,8	0,3	
Julkinen kulutus	1,0	1,1	1,5	1,6	1,5	1,7	1,8	1,6	0,4	0,4	0,7	0,3	0,2	
Kiinteän pääoman bruttomuodostus	2,4	4,8	5,3	5,8	5,4	5,4	4,8	4,2	1,9	0,3	1,8	0,8	1,3	
Varastojen muutos ^{3), 4)}	0,6	-0,6	-0,4	-0,3	0,5	1,0	0,7	0,4	0,3	0,2	0,2	0,0	0,0	
Nettovienti ³⁾	10,5	7,0	4,7	5,7	10,3	13,2	12,1	12,1	3,0	3,6	2,7	2,3	3,0	
Vienti ⁵⁾	9,0	9,5	6,4	7,1	9,2	10,7	10,6	11,4	2,3	3,1	2,4	2,4	3,1	
Tuonti ⁵⁾														
Reaalinen arvonlisäys, brutto														
Maa- ja kalatalous ⁶⁾	0,6	1,9	2,4	3,5	3,8	1,8	0,8	0,9	1,3	0,7	-1,0	-0,1	1,4	
Teollisuus	2,1	2,0	1,8	2,1	3,6	4,4	4,0	3,8	1,2	0,8	1,4	0,5	0,9	
Palvelut	2,5	3,2	2,7	2,6	2,9	3,4	3,7	3,7	0,8	0,9	1,1	0,8	0,9	

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

1) Vuosimuutos: prosenttimuutos edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta.

2) Neljännesvuosimuutos: prosenttimuutos edellisestä neljänneksestä.

3) Vaikutus BKT:n määrän kasvuun, prosenttiyksikköä.

4) Sisältää arvoesineiden hankinnat miinus vähennykset.

5) Vienti ja tuonti käsittävät tavarat ja palvelut ja sisältävät euroalueen sisäisen kaupan. Euroalueen sisäisen kaupan tietoja ei ole poistettu kansallisen tilinpidon tuonti- ja vientiluvuista. Tästä syystä nämä tiedot ja maksusetiedot eivät ole täysin verrannollisia.

6) Sisältää myös riista- ja metsätalouden.

Taulukko 5.

Euroalueen teollisuustuotanto

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	1998	1999	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000
			Syys	Loka	Marras	Syys	Loka	Marras	Kesä	Heinä	Elo	Syys	Loka	
						Kuukausimuutos			3 kk:n liukuva keskiarvo					
Koko teollisuus														
pl. rakentaminen	4,3	1,9	5,7	3,9	4,6	0,7	0,0	0,6	1,1	0,5	0,9	1,0	1,4	
Tehdasteollisuus	4,7	1,9	6,2	4,2	5,0	-0,5	-0,5	1,0	1,2	0,9	1,5	1,4	0,9	
<i>pääaloittain:</i>														
Välituotteet	4,1	2,3	4,4	3,3	3,5	0,2	-0,2	1,0	1,1	0,1	0,8	0,5	1,0	
Pääomahyödykkeet	6,5	1,5	10,4	9,0	9,7	0,7	-0,3	1,1	2,1	1,9	2,4	2,6	2,3	
Kulutustavarat	5,6	3,0	5,4	1,8	4,7	0,6	-0,7	1,7	1,0	0,3	0,7	0,5	1,1	
Kestävät	6,3	3,3	5,9	2,1	5,4	0,7	-0,9	1,9	0,9	0,1	0,7	0,5	1,2	
Ei-kestävät	2,0	1,5	2,5	0,4	1,0	0,1	0,1	0,7	1,7	0,9	0,6	0,6	0,7	

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

Huom. Vuotuiset prosenttimuutokset on laskettu käyttämällä työpäivien määrällä korjattuja tietoja.

Prosenttimuutokset edellisestä kuukaudesta ja kolmen kuukauden keskitetyt liukuvat keskiarvot, joita verrataan vastaavaan kolmea kuukautta aiempaan keskiarvoon, on laskettu käyttämällä tietoja, jotka on puhdistettu kausivaihtelusta ja korjattu työpäivien lukumäärällä.

tamusta kertaluonteisesti syyskuussa. Kiinteän pääoman bruttomuodostus kasvoi sitä vastoin voimakkaasti kolmannella neljänneksellä eli 1,3 % edellisestä neljänneksestä, kun se toisella neljänneksellä oli kasvanut 0,8 %. Varastojen muutosten kasvuvaikeus oli edelleen pieni eli 0,1 prosenttiyksikköä. Nettoviennin kasvuvaikeus oli kolmantena neljänneksenä negatiivinen jo toisena peräkkäisenä neljänneksenä, kun tuonti kasvoi vientiä voimakkaammin.

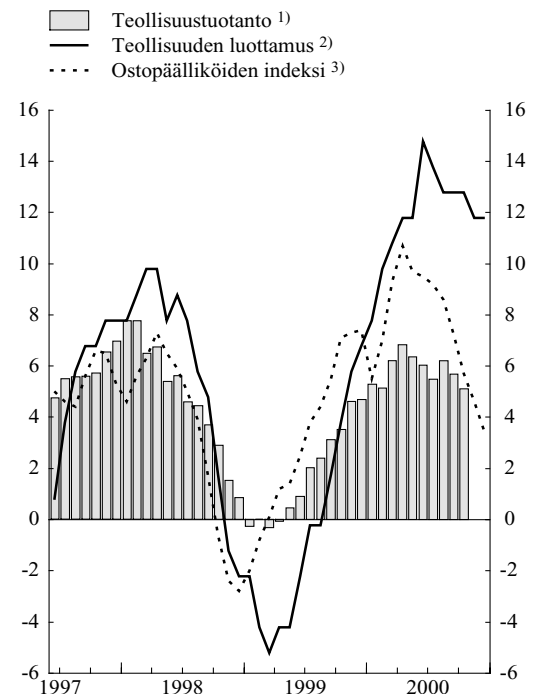
Eurostat täydensi tammikuussa 2001 ensimmäistä kertaa neljännesvuosittaisen kansantalouden tilipidon menopuolen lukuja tuotantopuolen luvuilla (ks. taulukko 4). Eurostatin tilastot korvaavat EKP:n omat euroalueen kattavat arviot, jotka on julkistettu Kuukausikatsauksessa vuoden 2000 toukokuusta alkaen. Tuotantotilastoista saadaan hyödyllistä tietoa toimialakohtaisesta talouskehityksestä, erityisesti palvelualalta. Tilastoista käy ilmi, että palvelualan reaalisarvonlisäyksen vuotuinen kasvuvauhti vuoden 2000 kolmannella neljänneksellä pysyi vakaana eli 3,7 prosentissa. Toisena neljänneksenä kasvuvauhti oli 3,7 % ja ensimmäisenä neljänneksenä 3,4 %.

Euroalueen ilman rakentamista laskettu teollisuustuotanto kasvoi 0,6 % edellisestä marraskuusta 2000, kun tuotannon määrä ei lokakuussa ollut muuttunut (ks. taulukko 5). Kolmen kuukauden ajanjaksolla syyskuusta marraskuuhun

Kuvio 13.

Teollisuustuotanto, teollisuuden luottamus ja ostopäälliköiden indeksi euroalueella

(kuukausihavaintoja)

Lähteet: Eurostat, yrityksiä ja kuluttajia koskevat Euroopan komission suhdannekyselyt, Reuters ja EKP:n laskelmat.

- 1) Tehdasteollisuus; kolmen kuukauden liukuvien keskiarvojen vuotuisia prosenttimuutoksia; työpäivien lukumäärällä korjattuja tietoja.
- 2) Saldoluvi prosentteina; poikkeamat keskiarvosta tammikuusta 1985 lähtien.
- 3) PMI = Purchasing Managers' Index; poikkeamat 50:stä; positiiviset arvot viittaavat taloudellisen toimeliaisuuden lisääntymiseen.

Taulukko 6.

Euroalueen yrityksiä ja kuluttajia koskevat Euroopan komission suhdannekyselyt

(kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

	1998	1999	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000
				I	II	III	IV	Heinä	Elo	Syys	Loka	Marras	Joulu
Talouden luottamusindeksi ¹⁾	2,9	0,0	1,5	1,0	0,2	-0,3	-0,8	0,1	-0,1	-0,9	-0,1	-0,2	0,1
Kuluttajien luottamusindikaattori ²⁾	6	8	10	11	11	10	9	11	12	8	8	8	10
Teollisuuden luottamusindikaattori ²⁾	6	0	12	10	13	13	12	14	13	13	13	12	12
Rakentamisen luottamusindikaattori ²⁾	2	14	22	21	23	23	21	23	26	20	23	20	19
Vähittäiskaupan luottamusindikaattori ²⁾	2	0	4	5	8	3	2	2	2	4	4	2	1
Suhdanneindikaattori ³⁾	0,7	-0,1	1,3	1,0	1,4	1,4	1,3	1,4	1,3	1,4	1,4	1,2	1,2
Kapasiteetin käyttöaste, % ⁴⁾	82,9	82,0	.	83,4	83,8	84,3	.	83,9	-	-	84,7	-	-

Lähteet: Yrityksiä ja kuluttajia koskevat Euroopan komission suhdannekyselyt ja Euroopan komissio (talouden ja rahoituksen pääosasto).

1) Prosenttimuutos edellisestä kaudesta.

2) Saldoluvut prosentteina. Esitetyt tiedot on laskettu poikkeamina tammikuusta 1985 alkaen lasketusta keskiarvosta.

3) Poikkeama keskiarvosta keskihajontoina mitattuna.

4) Tiedot on koottu kunkin vuoden tammi-, huhti-, heinä- ja lokakuussa. Esitetyt neljännesvuosittaiset luvut ovat kahden peräkkäisen kyselyn eli kyseisen neljänneksen alussa ja seuraavan neljänneksen alussa tehdyn kyselyn keskiarvoja. Vuositiedot ovat neljännesvuosihavaintojen keskiarvoja.

2000 teollisuustuotanto kasvoi 1,4 % edellisestä kolmen kuukauden ajanjaksosta kesäkuusta elokuuhun. Teollisuuden kasvuvauhti oli siten nopein sitten maaliskuusta huhtikuuhun 2000 ulottuvan kolmen kuukauden ajanjaksona saavutetun huipparvon, joka oli 2,1 %. Kasvuvauhdin viimeisin kolmen kuukauden liukuva keskiarvo syyskuusta marraskuuhun on kuitenkin vääristynyt siten, että kasvu näyttää olevan todellista nopeampaa. Vääristymä johtuu siitä, että kalenterivaikutusten vuoksi tuotanto supistui kesäkuussa 2000. Kun otetaan huomioon tuotannon supistuminen kesäkuussa, havaitaan tuotannon supistuvan vähitellen. Tämä voidaan jo havaita vuotuisen kasvuvauhdin hidastumisesta. Kolmen kuukauden ajanjaksona syyskuusta marraskuuhun 2000 tuotanto kasvoi 4,7 % vuoden 1999 vastaavasta ajanjaksosta, kun tuotannon vuotuinen kasvuvauhti oli ollut nopeimmillaan 6,6 % kolmen kuukauden ajanjaksona maaliskuusta toukokuuhun 1999 ja vuoden 2000 toisena neljänneksenäkin 5,8 %. Tehdasteollisuuden tuotanto on kasvanut vuositasolla saman verran.

Luottamusindikaattorien mukaan talouskasvu jatkuu

Vaikka käytettävissä olevien euroalueen tehdasteollisuutta koskevien kyselytietojen mukaan tehdasteollisuuden tuotantonäkymät ovat jossain

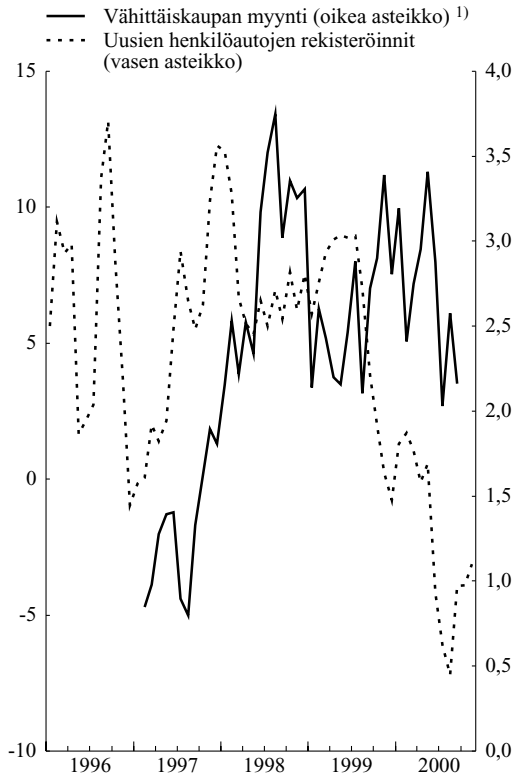
määrin erilaisia, niistä voidaan kuitenkin päätellä kasvun hidastuneen. Euroopan komission yrityksiä koskevan suhdannekyselyn mukaan teollisuuden luottamus pysyi joulukuussa 2000 vakaana edelliseen kuukauteen verrattuna (ks. taulukko 6). Tämän indikaattorin mukaan teollisuuden luottamus oli hieman alhaisempi vuoden 2000 viimeisenä neljänneksenä verrattuna kahteen edeltävään neljännekseen, mistä voidaan päätellä, että talouskasvu on voinut hidastua maltillisesti vuoden 2000 viimeisenä neljänneksenä. Euroalueen tehdasteollisuuden ostopäälliköiden indeksi (Purchasing Managers' Index, PMI) on laskenut jatkuvasti huhtikuusta joulukuuhun 2000 (ks. kuvio 13). Koska indeksi on kuitenkin pysynyt korkeampana kuin sen viitearvo 50, sen kehitys on ollut yhdenmukaista tehdasteollisuuden tuotannon positiivisten kasvulukujen kanssa.

Kuluttajien luottamus kasvoi joulukuussa 2000 edellisestä, kun se oli pysynyt muuttumattomana syyskuusta marraskuuhun. Kuluttajien luottamus on siten osittain palautunut syyskuussa 2000 tapahtuneen laskun jälkeen. Luottamuksen kohentuminen joulukuussa johtui pääasiassa siitä, että kotitalouksien arvio tämänhetkisestä ja tulevasta yleisestä talouskehityksestä on hieman aiempaa myönteisempi. Kotitalouksien arvio tämänhetkisestä ja tulevasta taloudellisesta tilanteestaan puolestaan pysyi kutakuinkin muuttumattomana. Rakennusalan ja vähittäiskaupan luot-

Kuvio 14.

Uusien henkilöautojen rekisteröinnit ja vähittäiskaupan myynti euroalueella

(vuotuinen prosenttimuutos, kolmen kuukauden keskitettyjä liukuvia keskiarvoja)

Lähteet: Eurostat ja ACEA/A.A.A. (European Automobile Manufacturers' Association, Bryssel).

1) Laskennassa on käytetty kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja.

tamus heikkeni sitä vastoin hieman joulukuussa 2000, vaikka olikin edelleen historiallisesti katsoen vahva.

Vähittäiskaupan myynnin määrä supistui kuukausitasolla 0,3 % lokakuussa 2000, kun se oli syyskuussa kasvanut 0,4 %. Vähittäiskaupassa myynnin määrän vuotuinen kasvuvauhti kolmen kuukauden liukuvana keskiarvona oli 2,2 % elokuusta lokakuuhun 2000, eli kasvu oli hidastunut hieman vuoden 2000 kolmannelta neljänneksestä, jolloin se oli 2,6 % (ks. kuvio 14). Vähittäiskaupan myynnin kasvun hienoinen hidastuminen on siten ilmeistä. Joulukuussa 2000 uusien henkilöautojen rekisteröintien määrä kasvoi 1,1 % edellisestä. Vuoden 2000 viimeisellä neljänneksellä uusien henkilöautojen rekisteröintien määrä kas-

voi 0,7 % edellisestä neljänneksestä, kun se vuoden 2000 kolmannelta neljänneksellä oli supistunut 5,6 %. Uusia henkilöautoja rekisteröitiin siten loppuvuodesta aiempaa enemmän. Vuonna 2000 uusia henkilöautoja kuitenkin rekisteröitiin 2,1 % vähemmän kuin vuonna 1999.

Vuoden 2000 kolmatta ja neljättä neljänneksestä koskevista tuoreimmista tilastoista voidaan päätellä, että tuotannon ja kysynnän kasvu on hidastunut hieman, mikä todennäköisesti johtuu öljyn hinnan pitkäaikaisesta noususta. Näistä tilastoista voidaan kuitenkin myös päätellä, että öljyn hinnan nousun vaikutus tuotantoon ja kysyntään pysyi vaimeana. Luottamus pysyi myös vahvana neljäntenä neljänneksenä, mikä viittaisi talouskasvun pysyvän kutakuinkin ennallaan.

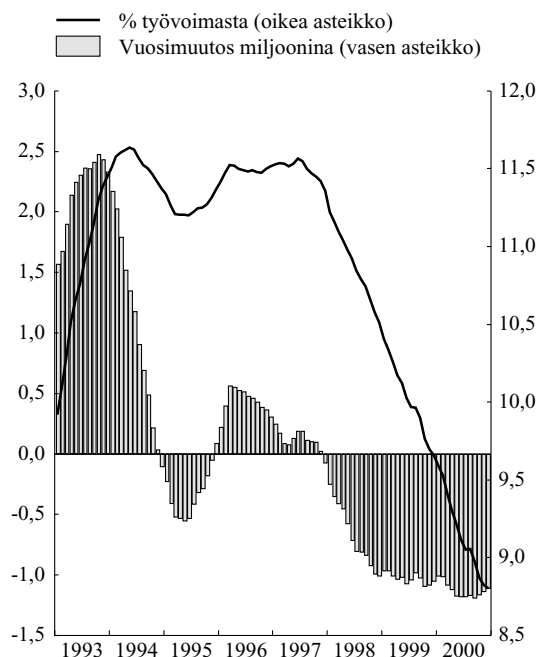
Työttömyysaste pysyi ennallaan joulukuussa 2000

Kreikan tiedot sisältävä euroalueen standardoitu työttömyysaste oli joulukuussa 2000 sama kuin marraskuussa eli 8,8 % (marraskuun standardoitu työttömyysaste oli ennen tarkistusta 0,1 prosent-

Kuvio 15.

Euroalueen työttömyys

(kuukausihavainnot, kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

Lähde: Eurostat.

Taulukko 7.

Euroalueen työttömyys

(% työvoimasta, kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

	1998	1999	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000
				I	II	III	IV	Heinä	Elo	Syys	Loka	Marras	Joulu
Yhteensä	10,9	10,0	9,2	9,5	9,2	9,1	8,8	9,1	9,1	9,0	8,9	8,8	8,8
Alle 25-vuotiaat ¹⁾	21,6	19,6	17,9	18,5	18,0	17,7	17,2	17,7	17,8	17,6	17,3	17,2	17,1
25-vuotiaat ja sitä vanhemmat ²⁾	9,4	8,7	8,0	8,3	8,0	7,9	7,7	7,9	7,9	7,8	7,7	7,7	7,7

Lähde: Eurostat.

Huom. 1) On suositusten mukaan.

1) Vuonna 2000 tämän ryhmän osuus työttömien kokonaismäärästä oli 23,4 %.

2) Vuonna 2000 tämän ryhmän osuus työttömien kokonaismäärästä oli 76,6 %.

tiyksikköä pienempi). Työttömyysaste oli alhaisin sitten vuoden 1992 alun. Vuonna 2000 työttömyysaste oli keskimäärin 9,1 %, kun se vuonna 1999 oli 10,0 %. Keskimäärin työttömyysaste aleni vuonna 2000 suunnilleen yhtä paljon kuin vuonna 1999 eli lähes 1 prosenttiyksikön (ks. kuvio 15). Vaikka työttömyys vähenikin nopeasti vuonna 2000, ei se kuitenkaan enää vuoden jälkipuoliskolla vähentynyt yhtä nopeasti kuin alkupuoliskolla: keskimäärin työttömyysaste laski kuukaudessa noin 0,1 prosenttiyksikköä vuoden alkupuoliskolla ja noin puolet hitaammin vuoden jälkipuoliskolla. Työttömien absoluuttinen määrä oli joulukuussa 28 000 henkeä pienempi kuin marraskuussa ja yli 1,1 miljoonaa pienempi kuin vuoden 1999 joulukuussa.

Ikäryhmittäisiin työttömyystietoihin on tullut muutoksia, kun vuoden 2000 heinäkuun jälkeistä nuorten työttömyysastetta on tarkistettu pienemmäksi. Alle 25-vuotiaiden työttömyysaste oli vuoden 2000 joulukuussa 17,1 % eli 0,1 prosenttiyksikköä pienempi kuin marraskuussa (ks. taulukko 7). Sitä vastoin 25-vuotiaiden ja sitä vanhempien työttömyysaste oli joulukuussa 7,7 %, joten se oli pysynyt samana kuin marraskuussa. Luvuista ei kuitenkaan käy ilmi, että 25-vuotiaiden ja sitä vanhempien ikäryhmässä oli joulukuussa 8 000 työtöntä vähemmän kuin marraskuussa.

Työllisyys koheni edelleen vuoden 2000 kolmannella neljänneksellä

Koska työttömyys väheni vuoden 2000 jälkipuoliskolla hieman aiempaa hitaammin, hidastui myös euroalueen työllisyyden kasvuvauhti neljännes-

vuositasolla. Niinpä työllisyys koheni kolmannella neljänneksellä enää 0,4 prosentin vauhtia, kun se oli toisella neljänneksellä kasvanut 0,6 prosentin ja kahdella ensimmäisellä neljänneksellä 0,5 prosentin vauhtia (ks. taulukko 8). Vuositasolla työllisyys koheni kuitenkin vuoden 2000 kolmannella neljänneksellä 2,0 %, mikä on yksi nopeimmista vauhteista sitten 1990-luvun alun. EKP on nyt laskenut taulukossa 8 esitetyt työllisyysarviot Euroopan kansantalouden tilinpitojärjestelmän (EKT 95) mukaisista kansantalouden tilinpidon työllisyystiedoista, jotka perustuvat yhdenmukaisiin määritelmiin ja joiden luotettavuus on parantunut vuoden 2000 aikana. Kun tiedot lasketaan kansantalouden tilinpidosta, yleiskuva työllisyyskehityksestä ei muutu merkittävästi verrattuna siihen, millainen se on ollut aiemmin, kun tiedot laskettiin kansallisista lähteistä.

Kansallisen tilinpidon työllisyystietojen perusteella työllisyyden kasvu euroalueella voidaan eritellä talouden pääaloittain (mukaan lukien teollisuus, rakennusala ja palveluala). Vaikka työllisyyskehityksessä näyttää neljännesvuositasolla olevan vaihtelua (ks. taulukko 8), vuositasolla työllisyys koheni vuoden 2000 kolmannella neljänneksellä kaikilla talouden tärkeimmillä osa-alueilla (joskin maataloudessa ja kalastuksessa työllisyys väheni edelleen trendin mukaisesti). Kolmannella neljänneksellä ilman rakentamista lasketun teollisuuden työllisyyden vuotuinen kasvuvauhti oli edellisen neljänneksen tavoin nopea eli 0,9 %. Lisäksi rakennusalan työllisyyden vuotuinen kasvuvauhti pysyi vuoden kolmannella neljänneksellä ennallaan 1,2 prosentissa. Näin ollen koko teollisuuden työllisyyden vuotuinen kasvuvauhti nopeutui hieman eli 1,0 prosenttiin vuoden kolman-

Taulukko 8.

Työllisyyden kasvu euroalueella

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita; kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

	1997	1998	1999	1999	2000	2000	2000	1999	2000	2000	2000
				IV	I	II	III	IV	I	II	III
Neljännesvuosimuutokset ¹⁾											
Koko kansantalous	0,7	1,5	1,7	1,8	1,9	2,2	2,0	0,5	0,5	0,6	0,4
Maa- ja kalatalous ²⁾	-1,3	-1,5	-2,7	-2,1	-1,5	-1,6	-1,4	-0,6	-0,3	-0,1	-0,4
Koko teollisuus	-0,6	0,7	0,5	0,6	0,8	0,9	1,0	0,3	0,2	0,3	0,3
pl. rakentaminen ³⁾	-0,4	1,1	0,1	0,0	0,2	0,9	0,9	0,2	0,0	0,4	0,3
Rakentaminen	-0,8	-0,3	1,6	2,1	2,6	1,2	1,2	0,5	0,6	-0,2	0,4
Palvelut ⁴⁾	1,4	2,1	2,6	2,5	2,6	2,9	2,7	0,6	0,6	0,9	0,5
Kauppa ja kuljetus ⁵⁾	0,9	1,6	2,1	2,4	2,6	2,9	2,3	0,6	0,5	0,7	0,4
Rahoitustoiminta ja liike-elämän palvelut ⁶⁾	4,2	5,1	5,2	5,5	5,7	6,0	5,7	1,4	1,2	1,8	1,2
Julkishallinto ⁷⁾	0,8	1,2	1,7	1,2	1,1	1,5	1,6	0,2	0,4	0,6	0,3

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

1) Neljännesvuosimuutokset: prosenttimuutos edellisestä neljänneksestä.

2) Sisältää myös riista- ja metsätalouden.

3) Sisältää kaivosteollisuuden (mineraalien kaivu), tehdasteollisuuden, sähkö-, kaasu- ja vesihuollon.

4) Ei sisällä kansainvälisiä järjestöjä ja ulkomaisia edustustoja.

5) Sisältää myös korjaustoiminnan, tietoliikenteen, majoitus- ja ravitsemistoiminnan.

6) Sisältää myös kiinteistö- ja vuokrauspalvelut.

7) Sisältää myös koulutuksen, terveydenhuollon ja muut palvelut.

nella neljänneksellä. Palvelualalla, jonka osuus koko työllisyydestä on 60 %, näyttää syntyvän eniten uusia työpaikkoja: alan työllisyyden kasvuvauhti oli vuoden 2000 kolmannella neljänneksellä 2,7 %. Tämä oli kuitenkin 0,2 prosenttiyksikköä hitaampi kuin toisella neljänneksellä, jolloin tilastoititiin 2,9 prosentin huippuluku. Euroopan komission suhdannekyselyjen ja ostopäälli-

köiden kyselyn mukaiset teollisuuden ja palvelualan työllisyyssodotukset eivät ole yhtä myönteiset kuin vuoden 2000 alkupuoliskolla, mikä johtuu taloudellisen toimeliaisuuden hidastumisesta vuoden kolmannella neljänneksellä. Kummankin alan arvioidaan kuitenkin edelleen kohentuneen vuoden 2000 viimeisellä neljänneksellä.

4 Valuuttakurssit ja maksutase

Euron nimellinen efektiivinen kurssi pysyi suhteellisen vakaana tammikuussa

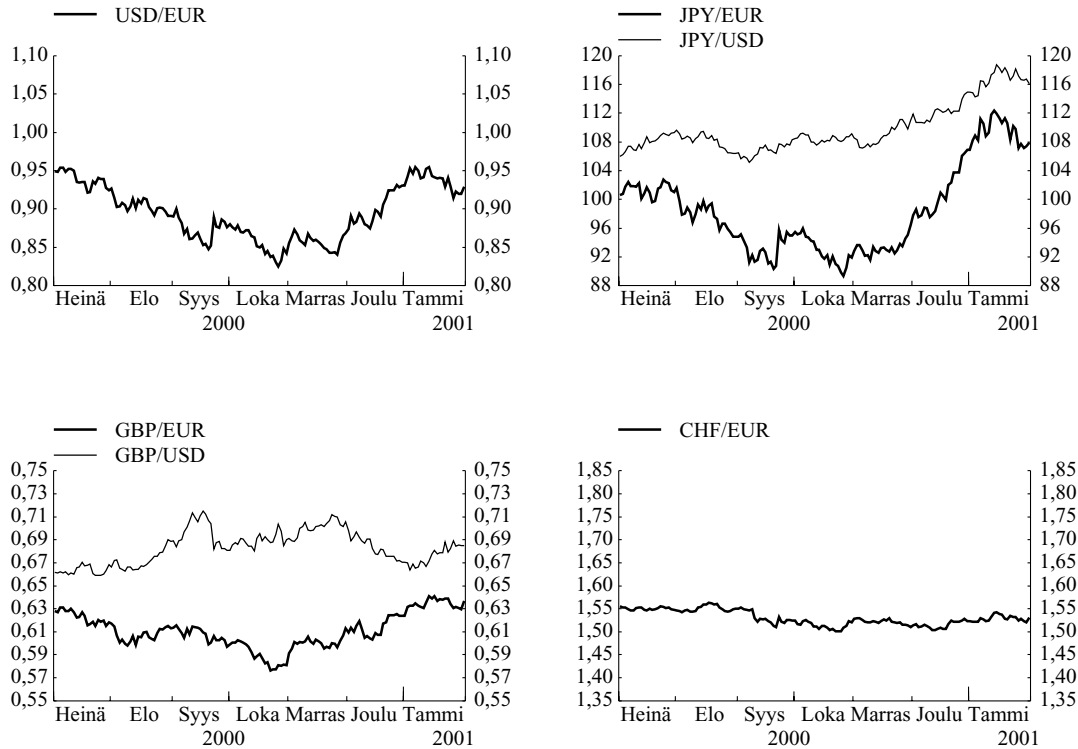
Euron nimellinen efektiivinen kurssi vakiintui tammikuussa 2001 suunnilleen siihen, mihin se oli päätyntä vahvistuttuaan tuntuvasti joulukuussa 2000. Tammikuun 2001 alussa euro vahvistui väliaikaisesti markkinoiden huolestuttua erityisesti Yhdysvaltojen talouskasvun jyrkästä hidastumisesta. Sittemmin Yhdysvaltain dollari vahvistui kuitenkin suhteessa useimpiin keskeisiin valuuttoihin, kun markkinaosapuolet näyttivät muuttavan arvioitaan tärkeiden talousalueiden suhteellisesta talouskasvusta. Tämä ilmeni lähinnä Yhdysvaltojen talousnäkömiä koskevan pessimismin lievenemisenä.

Euron kurssi Yhdysvaltain dollariin nähden nousi tammikuun 2001 alussa 0,955:een eli korkeimmilleen kesän 2000 jälkeen. Sen jälkeen euron dollarikurssi oli lähes koko tammikuun 0,92:n ja 0,95:n välillä (ks. kuvio 16). Tammikuun alussa Yhdysvaltojen keskuspankki päätti alentaa ohjaukorkojaan 50 peruspisteellä ja arvioi, että Yhdysvaltain taloutta koskevat suurimmat riskit liittyvät lähinnä tilanteeseen, joka saattaa heikentää talouskasvua näköpiirissä olevana aikana. Tätä arviota tukivat yleisesti yritysten luottamuksen heikkeneminen tammikuun alussa ja sen jälkeen julkistetut tiedot, jotka osoittivat teollisuustuotannon supistuneen ja kapasiteetin käyttöasteen laskeneen edelleen. Kun markkinoiden pessimistinen käsitys Yhdysvaltain talouskasvun hidastu-

Kuvio 16.

Valuuttakurssikehitys

(päivähavaintoja)

Lähde: EKP.

misen kestosta ja jyrkkyydestä kuitenkin myöhemmin lieveni, euro heikkeni tammikuun lopulla tilapäisesti. Vähän ennen Yhdysvaltojen keskuspankin 31.1.2001 tekemää päätöstä laskea korkoja edelleen 50 peruspisteellä euron dollarikurssi oli 0,93. Tämä vastaa suurin piirtein joulukuun 2000 lopun kurssia, mutta on 7 % korkeampi kuin vuoden 2000 viimeisellä neljänneksellä.

Tammikuun 2001 kahden ensimmäisen viikon aikana euron jenikurssi nousi 112,4:ään, mikä merkitsi euron vahvistumista Japanin jeniin nähden korkeimmilleen yli vuoteen. Myöhemmin kurssi palautui suurin piirtein joulukuun 2000 lopun tasolle. Tämä kehitys johtui ilmeisesti pääasiassa Japanin talousnäkyviä koskevasta epävarmuudesta. Vaikka yksityiset investointimenot näyttävät edelleen olevan tärkein kasvuun vaikuttava tekijä, kulutuskysyntä jatkuu vaimeana ja markkinoiden epävarmuus Japanin rahoitusjärjestelmän vahvuudesta on lisääntynyt. Japanin keskuspankki päätti 19. tammikuuta pitämässään kokouksessa jättää ohjaukorkonsa ennalleen.

Tammikuun 31. päivänä 2001 euron jenikurssi oli 107,9 eli yli 13 % korkeampi kuin vuoden 2000 viimeisellä neljänneksellä.

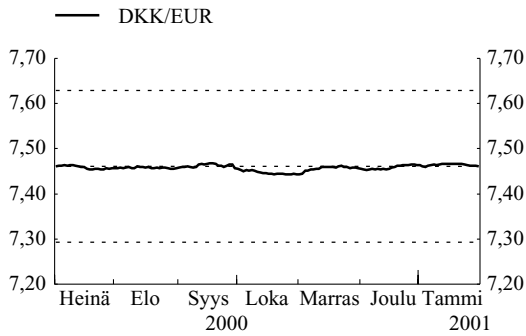
Vahvistuttuaan lokakuun 2000 puolivälin jälkeen Englannin puntaan nähden euro vakiintui tammikuun 2001 alussa. Euron puntakurssin vaihteluväli oli lähes koko kuukauden melko kapea eli 0,63:sta 0,64:ään. Koska markkinat näyttävät viime aikoina jonkin verran muuttaneen käsityksiään Yhdysvaltain talousnäkymistä, Englannin punta kuitenkin heikentyi tammikuussa Yhdysvaltain dollariin nähden lähes 2½ %. Englannin keskuspankki päätti 11.1.2001 pitämässään kokouksessa jättää korkonsa ennalleen. Tammikuun 31. päivänä euron puntakurssi oli 0,64 eli noin 2 % korkeampi kuin joulukuun 2000 lopussa ja 6 % korkeampi kuin vuoden 2000 viimeisellä neljänneksellä.

ERM II:een kuuluvista valuutoista Tanskan kruunu pysyi tammikuussa euroon nähden suurin piirtein muuttumattomana (ks. kuvio 17). Muista

Kuvio 17.

Valuuttakurssikehitys ERM II:ssa

(päivähavaintoja)

Lähde: EKP.

Huom. Vaakasuorat viivat osoittavat Tanskan kruunun keskuskurssia (7,46) ja vaihteluväliä ($\pm 2,25\%$).

valuutoista mainittakoon, että euron kurssi muuttui vain vähän Sveitsin frangiin ja Ruotsin kruunuun nähden.

Tämän kehityksen perusteella euron nimellinen efektiivinen kurssi pysyi euroalueen tärkeimpien kauppakumppaneiden valuuttoihin nähden jokseenkin vakaana (ks. kuvio 18). Euron nimellinen efektiivinen kurssi oli 31.1.2001 suurin piirtein samalla tasolla kuin joulukuun 2000 lopussa, eli miltei korkeimmillaan lähes vuoteen. Euron reaaliset efektiiviset valuuttakurssit, jotka on puhdistettu euroalueen ja sen tärkeimpien kauppakumppaneiden hintakehityksen eroista, muuttuivat edelleen varsin samansuuntaisesti kuin nimellinen valuuttakurssi-indeksi.

Vaihtotaseen alijäämä kasvoi marraskuussa hiukan

Vaihtotaseen alijäämä kasvoi marraskuussa 2,9 miljardiin euroon (ks. taulukko 9), mikä oli 0,8 miljardia euroa enemmän kuin vuoden 1999 marraskuussa. Alijäämän kasvu johtui pääasiassa tavarakaupan taseen ylijäämän supistumisesta: ylijäämä oli 4,6 miljardia euroa marraskuussa

2000, kun se oli vuotta aiemmin ollut 6,3 miljardia euroa. Koska lisäksi sekä tuotannontekijäkorvausten että tulonsiirtojen taseiden alijäämät suurenivat, palvelutaseen alijäämän pienenemisen vaikutus jäi vähäiseksi.

Vaihtotaseen kumulatiivinen alijäämä vuoden 2000 yhtenätoista ensimmäisenä kuukautena oli 23,6 miljardia euroa, kun se vuoden 1999 vastaavana ajanjaksona oli 1,9 miljardia euroa. Kumulatiivisen alijäämän kasvu johtuu lähinnä tavarakaupan taseen ylijäämän supistumisesta kyseisenä ajanjaksona (77,9 miljardista eurosta 54,6 miljardiin euroon). Tulonsiirtojen alijäämä kasvoi 4,7 miljardia euroa. Toisaalta tuotannontekijäkorvausten alijäämä pieneni 6,6 miljardia. Palvelutaseen alijäämä ei juuri muuttunut. Tavarakaupan taseen ylijäämän supistumisen syynä oli se, että tuonnin arvo kasvoi nopeammin (26,2 %) kuin viennin arvo (20,3 %).

Ulkomaankaupan määriä ja yksikköarvoindeksiin perustuvia hintoja koskevien tuoreimpien tilastojen mukaan vuoden 2000 yhdeksänä ensimmäisenä kuukautena kausivaihteluista puhdistettu tavarantuonnin määrä kasvoi hiukan yli 7 % ja

Kuvio 18.

Nimelliset ja reaaliset efektiiviset valuuttakurssi-indeksit¹⁾

(kuukausittaisia / neljännesvuosittaisia keskiarvoja, 1999/1 = 100)

Lähde: EKP.

1) Tiedot perustuvat EKP:n laskelmiin (ks. huhtikuun 2000 Kuukausikatsauksen artikkeli). Nouseva käyrä merkitsee euron vahvistumista. Tuoreimmat havainnot ovat tammi-kuulta 2001 ja tehdasteollisuuden yksikkötyökustannusten osalta vuoden 2000 neljänneltä neljännekseltä.

Taulukko 9.

Euroalueen maksutase

(mrd. euroa, kausivaihtelusta puhdistamattomia tietoja)

	1999	1999	2000	2000	2000	2000
	Tammi-marraskuu	Marraskuu	Tammi-marraskuu	Syyskuu	Lokakuu	Marraskuu
Vaihtotase	-1,9	-2,1	-23,6	0,1	-0,1	-2,9
Tulot	1 212,5	117,9	1418,0	136,1	140,7	138,5
Menot	1 214,4	120,0	1441,6	136,0	140,9	141,4
Tavarat	77,9	6,3	54,6	5,7	8,2	4,6
Vienti	738,8	76,2	888,9	85,2	92,9	91,2
Tuonti	660,9	70,0	834,2	79,4	84,7	86,6
Palvelut	-10,3	-2,3	-10,6	-1,9	-1,2	-0,2
Vienti	219,4	20,1	241,6	22,6	23,0	22,5
Tuonti	229,7	22,5	252,2	24,5	24,2	22,8
Tuotannontekijäkorvaukset	-29,7	-1,7	-23,1	-0,9	-1,2	-2,2
Tulonsiirrot	-39,8	-4,4	-44,5	-2,9	-6,0	-5,0
Pääomansiirrot	10,6	1,2	7,8	0,9	0,1	0,9
Rahoitustase	26,4	1,5	15,1	-2,5	-6,8	-9,0
Suorat sijoitukset	-100,3	-17,0	10,4	-28,6	-15,7	-9,5
Ulkomaille	-190,2	-26,6	-303,8	-44,1	-24,8	-25,9
Oma pääoma ja uudelleen sijoitetut voitot	-118,2	-15,9	-240,8	-27,7	-27,9	-23,3
Muu pääoma, lähinnä konsernien sisäiset lainat	-72,0	-10,7	-63,0	-16,4	3,1	-2,6
Euroalueelle	90,0	9,6	314,2	15,4	9,2	16,3
Oma pääoma ja uudelleen sijoitetut voitot	46,3	8,4	239,0	6,4	6,5	6,5
Muu pääoma, lähinnä konsernien sisäiset lainat	43,7	1,2	75,2	9,1	2,6	9,9
Arvopaperisijoitukset	-42,5	11,2	-142,9	2,8	-1,7	-3,9
Osakkeet	-44,6	-2,8	-270,9	-3,7	-6,7	-13,4
Saamiset	-131,9	-18,6	-262,6	-9,5	-15,6	-19,8
Velat	87,3	15,8	-8,3	5,8	8,9	6,4
Velkapaperit	2,2	13,9	128,1	6,5	5,0	9,5
Saamiset	-143,9	-12,7	-126,4	-21,5	-10,9	-11,9
Velat	146,1	26,6	254,5	27,9	15,9	21,4
Lisätieto: Suorat sijoitukset (netto) ja arvopaperisijoitukset yhdistettynä	-142,8	-5,9	-132,5	-25,8	-17,3	-13,5
Johdannaiset	8,3	1,9	1,2	1,8	-2,2	-4,2
Muut sijoitukset	149,8	5,4	130,7	17,8	11,8	0,9
Valuuttavaranto	11,1	-0,0	15,7	3,7	1,0	7,8
Virheelliset ja tunnistamattomat erät	-35,0	-0,6	0,8	1,6	6,8	11,0

Lähde: EKP.

Huom. Pyörästysten vuoksi yhteenlaskut eivät välttämättä täsmää. Rahoitustaseessa positiivinen luku osoittaa pääoman tuontia ja negatiivinen luku sen vientiä. Valuuttavarannossa negatiivinen luku osoittaa valuuttavarannon lisäystä ja positiivinen luku sen vähennystä. Yksityiskohtaiset tilastot esitetään tämän Kuukausikatsauksen tilasto-osan taulukoissa 8.1–8.7.

viennin määrä noin 13 %. Samaan aikaan tuontihinnat nousivat noin 14 % lähinnä öljyn hinnan nousun ja euron heikkenemisen vuoksi. Sen sijaan vientihinnat nousivat lähes 8 %, mikä viittaa siihen, että viejät kasvattivat katteitaan. Tilasto-

jen perusteella näyttää siltä, että tuonnin arvoa on pääosin kasvattanut tuontihintojen kallistuminen ja viennin arvoa puolestaan lähinnä vientimäärien kasvu hintakilpailukyvyyn parantumisen ja voimakkaan ulkomaisen kysynnän ansiosta.

Pääoman nettovienti suorina sijoituksina väheni marraskuussa

Rahoitustaseen tärkein muutos marraskuussa oli, että suoriin sijoituksiin liittyvä pääoman nettovienti supistui merkittävästi eli 9,5 miljardiin euroon, vähäisimmäksi sitten toukokuun 2000. Marraskuuta edeltävien kolmen kuukauden aikana pääoman nettovienti oli keskimäärin 28,5 miljardia euroa. Supistuminen johtui pääasiassa siitä, että ulkomailta tehtiin euroalueelle suhteellisen paljon suoria sijoituksia (16,3 miljardia euroa), joista merkittävä osuus liittyi rahoitustaseen erään muu pääoma (9,9 miljardia euroa), johon kuuluu lähinnä konsernin sisäisiä lainoja.

Arvopaperisijoituksina pääomaa vietiin marraskuussa 2000 nettomääräisesti 3,9 miljardia euroa. Tämä perustui siihen, että pääoman nettovientiä, joka liittyi osakkeisiin (13,4 miljardia euroa) ja rahamarkkinainstrumentteihin (12,1 miljardia euroa), oli enemmän kuin joukkolainoihin liittyvää pääoman nettotuontia (21,6 miljardia euroa). Marraskuussa ulkomaisia sijoituksia euroalueen joukkolainoihin oli toistaiseksi eniten vuonna 2000, mikä vahvistaa vuoden 2000 alus-

ta havaitun trendinmukaisen kasvun (ks. tilastosan taulukko 8.5). Pääoman nettovienti sekä suorina sijoituksina että arvopaperisijoituksina supistui yhteensä 13,4 miljardiin euroon marraskuussa, kun se marraskuuta edeltäneinä kolmena kuukautena oli keskimäärin ollut 23,6 miljardia euroa.

Vuoden 2000 yhtenätoista ensimmäisenä kuukautena pääomaa vietiin suorina sijoituksina ja arvopaperisijoituksina nettomääräisesti yhteensä hieman vähemmän (132,5 miljardia euroa) kuin vuoden 1999 vastaavana ajanjaksona (142,8 miljardia euroa). Merkillä pantavaa on, että vuonna 2000 sekä joukkolainoihin että suoriin sijoituksiin liittyvät nettopääomavirrat kääntyivät tuontivoittoisiksi, kun molemmat olivat vuonna 1999 olleet vientivoittoisia: joukkolainojen 37,0 miljardin euron suuruinen pääoman nettovienti muuttui 108,0 miljardin euron suuruiseksi nettotuonniksi ja suorien sijoitusten 100,3 miljardin suuruinen nettovienti muuttui 10,4 miljardin euron nettotuonniksi. Näiden vaikutus oli suurempi kuin arvopaperisijoituksiin sisältyvien osakesijoitusten nettoviennin kasvun vaikutus.

Yritysrahoitus euroalueella

Tässä artikkelissa analysoidaan yritysten ulkopuolisten rahoituslähteiden käyttöä euroalueella. Näyttää siltä, että lainojen ja yritysten liikkeeseen laskemien velkapapereiden määrä on kasvanut huomattavasti euroalueella viime vuosina. Lisäksi kasvuyritysten listautuminen erikoistuneisiin pörssiin sekä riskipääoman käyttö ovat lisääntyneet euroalueella tuntuvasti. Tätä voitaneen pitää osoituksena siitä, että euroalueen yritysten ulkopuoliset rahoituslähteet kehittyvät ja monipuolistuvat koko ajan. Vaikka lainojen ja velkapapereiden käyttö onkin viime vuosina lisääntynyt huomattavasti, velkarahoituksen osuus yritysten kaikista veloista ei kasvanut vuosina 1997–1999, koska osakkeiden ja muiden osuuksien arvonnousu oli sitä suurempaa. Arvopaperien käytön lisääntyminen yritysten ulkoisessa rahoituksessa voi vaikuttaa rahapolitiikan välittymismekanismiin.

I Johdanto

Yritysten on säännöllisesti tehtävä toimintansa rahoittamista eli yritysrahoitusta koskevia päätöksiä. Ne voivat hankkia pitkäaikaisten investointien ja lyhytaikaisten menojen rahoittamiseksi tarvitsemansa varat monin eri tavoin. Ensinnäkin niiden on päätettävä, turvautuako yrityksen sisäisiin rahoituslähteisiin (kuten tulorahoitukseen) vai ulkopuolisiin lähteisiin. Toiseksi, jos yritys päättää rahoittaa toimintansa ulkopuolisista lähteistä saatavilla varoilla, sen on valittava joko velkarahoitus tai oman pääoman ehtoinen rahoitus. Kolmanneksi yritys voi velkarahoituksen muodosta päättäessään joko laskea liikkeeseen velkapapereita tai ottaa lainaa pankista tai jostakin muusta laitoksesta (ks. kehikko I).

Rahoitusjärjestelmän rakenteellinen kehitys vaikuttaa suuresti yritysten käytettävissä oleviin rahoitusvaihtoehtoihin. Jos pääomamarkkinat ovat kehittyneet, yritysten on suhteellisen helppo turvautua muihin rahoituslähteisiin kuin pankkilainoihin, esimerkiksi velkapapereiden liikkeeseenlaskuun. Sen sijaan jos rahoituksen välittäjillä on hallitseva asema rahoitusjärjestelmässä, lainat ovat kenties yritysten ensisijainen ulkopuolisen

rahoituksen lähde. Talouden rahoitusrakenteeseen liittyvät institutionaaliset seikat, kuten ulkopuolisia sijoittajia suojeleva kehittynyt lainsäädäntö sekä selkeät ja avoimet kirjanpitostandardit, voivat merkittävästi laajentaa yritysten käytettävissä olevaa rahoitusvaihtoehtojen valikoimaa.

Rahoitusjärjestelmän rakenne voi vaikuttaa talouskasvuun huomattavasti. Kehittynyt rahoitusjärjestelmä yleensä parantaa rahoituspäätösten tehokkuutta ja edistää voimavarojen parempaa kohdentamista ja siten talouskasvua. Lisäksi talouskasvun kannalta suotuisia voivat olla järjestelmät, joissa rahoituksen välittäjät voivat tarjota riskipääomaa.

Tässä artikkelissa tarkastellaan yritysrahoitusta teoreettisesta näkökulmasta ja käsitellään euroalueen yritysten käyttämiä ulkopuolisia rahoituslähteitä. Lisäksi pohditaan, miten euroalueen yritysten ulkopuolisen rahoituksen ominaispiirteet vaikuttavat rahapolitiikkaan, ja tehdään yleisiä päätelmiä.

Kehikko I.

Ulkoisen yritysrahoituksen muodot

Ulkoisen yritysrahoituksen päämuodot ovat velkarahoitus ja oman pääoman ehtoinen rahoitus. Velka muodostuu rahoitusvaateista, joita ulkopuolisilla osapuolilla on yhtiöltä ja jotka yhtiön on maksettava takaisin tiettyinä määrinä sovitulla korolla. Oman pääoman ehtoisissa sijoituksissa on kysymys yhtiön tuleviin voittoihin kohdistuvista vaateista, joita tämän rahoituksen antajilla – osakkeenomistajilla – on yhtiötä kohtaan. Päinvastoin kuin velkaa oman pääoman ehtoisia sijoituksia ei tarvitse maksaa takaisin.

Velkarahoituksen päämuodot ovat normaalisti pankeilta saadut lainat sekä velkapaperit. Velkapaperien liikkeeseenlaskut voidaan suunnata rajoitetulle sijoittajajoukkoille tai julkisille markkinoille. *Ns. private placement* -tyyppisissä lainoissa velkapapereilla ei yleensä voi käydä kauppaa rahoitusmarkkinoilla, koska velkapaperit myydään tietyille sijoittajaryhmälle. Yleiseen liikkeeseen laskettujen velkapaperien kaupankäyntimahdollisuudet ovat paljon paremmat (*ns. jälkimarkkinakelpoiset arvopaperit*) kuin rajoitetulle sijoittajajoukkoille liikkeeseen laskettujen. Myös instrumenttien maturiteeteissa on eroja. Julkisilla markkinoilla myytävät, alkuperäiseltä maturiteetiltaan alle vuoden velkapaperit ovat yleensä yritystodistuksia (*commercial paper*), kun taas alkuperäiseltä maturiteetiltaan yli vuoden velkapaperilainat ovat yrityksen joukkovelkakirjalainoja (*corporate bonds*). Velkapapereista maksettavat korot kuvastavat muun muassa liikkeeseenlaskijoiden luottokelpoisuuden eroja. Luottokelpoisuus puolestaan kertoo liikkeeseenlaskijoiden tulevasta kyvystä maksaa velan pääoma takaisin korkoineen. Yleensä velkapaperit määritellään luokituslaitosten velkapapereille antaman luokituksen perusteella. Velkapaperit jaetaan yleensä kahteen sijoitusluokkaan, jotka ovat *ns. investment grade* ja *sub-investment grade* (eli korkeatuottoinen). Velkapaperien luokitukset riippuvat muun muassa niihin liitetystä takuista. Esimerkiksi vakuudellisella velalla, kuten kiinnelainalla, jonka vakuutena on kiinteää omaisuutta, on yleensä parempi luokitus kuin vakuudettomalla velalla, mikäli kaikki muut tekijät pysyvät ennallaan. Yritykset rahoittavat toimintojaan myös kauppaluotoilla ja ennakoilla, jotka ovat alihankkijoiden ja tavaroiden ja palvelujen ostajien suoraan myöntämistä luotoista johtuvia rahoitusvaateita.

Oman pääoman ehtoisten arvopaperien liikkeeseenlaskut voidaan myös suunnata rajoitetulle sijoittajajoukkoille tai julkisille markkinoille. Sijoittajille myytävät arvopaperit voivat olla pörssissä noteeraamattomia osakkeita ja riskipääomaa, kun taas julkisille markkinoille myytävät arvopaperit ovat pörssissä noteerattuja osakkeita. Riskipääomasijoitukset (*venture capital*) ovat oman pääoman ehtoisia sijoituksia yksityisten ja julkisten yritysten noteeraamattomiin arvopapereihin. Riskipääomaa myöntävät tavallisesti sijoittajat, kuten erikoistuneet riskipääomayhtiöt, alkupääomaksi sellaisille uusille suuririskisille yrityksille, jotka erikoistuvat esimerkiksi uuteen teknologiaan. Riskipääomasijoittajat hankkivat yleensä paikan rahoittamansa yrityksen hallituksesta voidakseen vaikuttaa yritysjohdon päätöksentekoon. Lisätäkseen tunnettuuttaan ja rahoituksellisten syiden vuoksi yritykset saattavat päättää korvata noteeraamattomat osakkeensa noteeratuilla osakkeilla. Yrityksen osakkeiden noteeraaminen pörssissä parantaa sen pääsyä pääomamarkkinoille, koska mahdolliset sijoittajat saavat yrityksestä aiempaa laadukkaampaa tietoa pörssinoteerauksen edellyttämien avoimuuden lisääntymisen ja tiedonantovelvollisuuksien myötä. Lisäksi tiedot ovat yleensä julkisia ja saatavilla suhteellisin alhaisin kustannuksin, mikä lisää sijoittajien mahdollisuutta arvioida paremmin sijoituspäätöksiään. Pörssiyhtiöiden on myös usein täytettävä tietyt rahoituskehitystä koskevat kriteerit ja kirjanpito-standardit. Tämä puolestaan lisää sijoittajien luottamusta yritykseen. Kun yhtiö noteerataan pörssissä, sijoittajat voivat seurata sen osakkeen hinnan kehitystä ja saada aikaisempaa selkeämmän kuvan yhtiön sijoituspotentiaalista. Useimmissa kehittyneissä maissa on perinteisten pörssien rinnalle syntynyt uusien yritysten tai kasvuyritysten palveluun erikoistuneita pörssejä. Näillä uusilla pörseillä on tärkeä asema riskipääoman tarjoajina mahdollisesti erittäin hyvin menestyville yrityksille, joiden saattaa olla vaikea hankkia rahoitusta rahoituksen välittäjiltä, kuten pankeilta.

On myös rahoitusinstrumentteja, joita ei voida luokitella osakkeiksi tai velkapapereiksi, vaan niillä on näiden molempien ominaisuuksia. Tällaisia rahoitusmuotoja kutsutaan hybridi-instrumenteiksi. Nämä instrumentit ovat tulleet yhä tärkeämmiksi viime vuosikymmeninä, ja joidenkin näiden instrumenttien katsotaan olevan rahoitusalan innovaatioita eli uusia rahoitusinstrumentteja ja -tekniikoita, joilla pyritään löytämään entistä edullisempia yritysrahoituslähteitä. Esimerkkejä näistä ovat vaihtovelkakirjalainat ja optiotodistukset. Vaihtovelkakirjat antavat niiden haltijoille oikeuden vaihtaa velkakirja tiettyyn määrään liikkeeseenlas-

kijan osakkeita. Optiotodistukset antavat haltijalle oikeuden ostaa yrityksen osakkeita tiettyyn hintaan, ja ne liittyvät usein joukkovelkakirjalainaan. Johdannaiset edustavat toisentyypistä rahoitusalan innovaatiota, ja niiden merkitys yritysrahoituksessa on alkanut kasvaa. Yritykset yleensä käyttävät johdannaisia suojautuakseen markkinariskeiltä, kuten korko- ja valuuttariskeiltä, tai mukauttaakseen velkarakennettaan yrityksen erityistarpeisiin. Johdannaisten päätyyppejä ovat optiot, termiinit ja futuurit sekä swapsopimukset.

2 Yritysrahoitus ja rahoitusrakenne

Yritysrahoitus yritysten tasolla

Toiminnan rahoittamista koskevat päätökset vaikuttavat yrityksen pääomarakenteeseen. Tähän rakenteeseen on keskitytty yritysrahoitusta koskevissa teoreettisissa ja empiirisissä tutkimuksissa. Perustan yritysrahoituksen nykyteorialle loivat Modigliani ja Miller, jotka vuonna 1958 esittivät pääomarakenteen irrelevanttusteoreemansa. Teoreeman mukaan yrityksen pörssi-arvo ja pääomakustannukset ovat riippumattomia pääomarakenteesta, mikäli informaatio on ”täydellistä” ja mikäli transaktiokustannuksia ja veroja ei ole. Toisin sanoen mikään tietty velkarahoituksen ja oman pääoman ehtoisen rahoituksen yhdistelmä ei ole muita parempi. Sittemmin on tehty runsaasti tutkimuksia, joissa on tarkasteltu, millaisia seurauksia Modiglianin ja Millerin teoreeman taustaoletusten lieventämisestä aiheutuu. Tutkimuksissa on havaittu, että realistisemmissä olosuhteissa yritysten olisi pyrittävä tiettyyn velkarahoituksen ja oman pääoman ehtoisen rahoituksen suhteeseen. Mikäli velanhoidokustannukset voidaan vähentää yrityksen tuloista veroja laskettaessa, velkarahoituksella voidaan tietyn edellytyksin nostaa yrityksen arvoa. Yritys ei kuitenkaan voi velkaantua rajattomasti, sillä velkaantuminen lisää konkurssin ja siihen liittyvien kustannusten todennäköisyyttä. Näiden teorioiden mukaan jokaiselle yritykselle voidaan siis määritellä optimaalinen velkaantumisaste.

Yritysrahoitusteorian kannalta merkittävä oli myös oivallus, jonka mukaan – vastoin Modiglianin ja Millerin oletuksia – rahoitusmarkkinoille ja yritysten rahoituspäätöksille ovat ominaisia agenttikustannukset ja informaation epäsymmetria. Agenttikustannukset johtuvat eturistiriidoista yritysjohton, velkojien, osakkaiden ym. tahojen välillä ja vaikuttavat yrityksen pääomarakenteeseen.

Informaation epäsymmetrialla tarkoitetaan kahden osapuolen (esimerkiksi lainanottajien ja lainanantajien) tietojen erilaisuutta, minkä vuoksi toinen osapuoli on tietojensa ansiosta edullisemmassa asemassa. Agenttikustannusten ja informaation epäsymmetrian käsitteet ovat yritysrahoitusteorian kannalta entistä tärkeämpiä, ja niistä on tullut myös yritysten rahoituspäätöksiin vaikuttavia tekijöitä.

Informaation epäsymmetria voi aiheuttaa huomattavia ongelmia, joista alan kirjallisuudessa käytetään nimityksiä haitallinen valikoituminen (adverse selection) ja moraalikato (moral hazard).

Haitallinen valikoituminen on seurausta informaation epäsymmetriasta, joka liittyy mahdollisten lainanantajien ja lainanottajien välisen sopimuksen luonteeseen. Rahoittajat ja lainanantajat ovat tekemisissä hyvin epäyhtenäisen lainanottajien joukon kanssa, ja osa lainanottajista saattaa syystä tai toisesta laiminlyödä lainan takaisinmaksun. Koska lainanantaja ei voi etukäteen erottaa selkeästi toisistaan erityyppisiä lainanottajia, informaation puutteellisuus saattaa vaikuttaa sen lainanantoon: se voi kieltäytyä myöntämästä varoja tietyille lainanottajille, vaikka lainanottajat suostuisivat maksamaan pyydetyn hinnan ja olisivat täysin kykeneviä maksamaan lainan takaisin. Tämä ongelma koskee erityisesti uusia, suuririskisiä yrityksiä, jotka eivät ole vielä luoneet vakiintuneita suhteita rahoittajiin ja joiden toimintaa ei voida seurata kiinteästi ja täsmällisesti, koska niistä ei ole useinkaan saatavana objektiivista tietoa. Sen sijaan haitallisen valikoitumisen aiheuttamat ongelmat lienevät merkityksettömiä vakiintuneille yrityksille, joiden tuloskehityksestä ja takaisinmaksukyvyistä on olemassa tiedot jo pitkälti ajalta ja joilla on pitkäaikaiset suhteet lainanantajien kanssa. Moraal-

likato on seurausta informaation epäsymmetriasyödestä ja koskee sopimuksen allekirjoittamisen jälkeistä aikaa. Lainanottaja voi lainan saatuaan esimerkiksi ryhtyä harjoittamaan hyvin riskialtista toimintaa, joka on mahdollisesti hyvin tuottoisaa mutta joka myös vähentää lainan takaisinmaksun todennäköisyyttä. Tällöin lainanantaja voi päättää olla myöntämättä lainaa tai supistaa tietyille lainanottajille myönnettävien lainojen määrää.

Yleisesti ottaen haitallista valikoitumista ja moraalikatoa aiheuttava informaation epäsymmetria vaikuttaa yritysten rahoituspäätöksiin ja siten niiden pääomarakenteeseen. Informaation epäsymmetrian vuoksi yrityksessä saatetaan valita pääomarakenne, joka viestii yrityksestä ulkopuolisille rahoittajille ja joka voi siten vaikuttaa yrityksen arvoon. Informaation epäsymmetrian vuoksi rahoitusmuotojen välisessä arvojärjestyksessä ensimmäisellä sijalla on sisäinen rahoitus ennen ulkoista rahoitusta, joka on kalliimpaa.

Rahoitusjärjestelmän rakenne

Edellä mainitut yritysten rahoituspäätökset yritys- eli mikrotasolla liittyvät yhä useammin talouden rahoitusjärjestelmän rakenteeseen. Rahoitusjärjestelmä voidaan määritellä rahoitusmarkkinoiden, rahoitusinstrumenttien ja rahoituslaitosten tietyinä ajankohtana muodostamaksi kokonaisuudeksi. Rahoitusjärjestelmät ovat erilaiset eri maissa, ja ne myös muuttuvat ajan mittaan kulloisenkin talouskehityksen vaiheen mukaan. Yleensä ne luokitellaan sen mukaan, tapahtuuko rahoitus rahoituksen välittäjien – yleensä pankkien – vai rahoitusmarkkinoiden kautta. Pankkikeskeiseksi rahoitusjärjestelmäksi kutsutaan rakennetta, jossa rahoituksen välittäjinä toimivat ensisijaisesti pankit, jotka keräävät säästöjä talletuksina ja järjestävät suurimman osan yritysten ulkopuolisesta rahoituksesta. Sen sijaan markkina- tai arvopaperikeskeisessä rahoitusjärjestelmässä huomattava osa yritysrahoituksesta on markkinapohjaista. Käytännössä rahoitusjärjestelmät ovat harvoin yksinomaan pankkikeskeisiä tai markkinakeskeisiä vaan näiden yhdistelmiä, joskin painotukset vaihtelevat maittain. Tämä johtuu monista seikoista, kuten sääntely-

järjestelmistä, teknisistä innovaatioista, raha- ja finanssipolitiikasta, oikeus- ja kirjanpitojärjestelmistä ja muista historiallisiin tekijöihin perustuvista, maakohtaisista tekijöistä.

Yritysrahoitusta koskevan kirjallisuuden ja yrityksen optimaalisen pääomarakenteen sekä rahoitusjärjestelmän rakennetta koskevan tutkimuksen välillä on yhteys. Tämä on osoitettu rahoituksen välittämistä koskevissa malleissa, joissa kuvaillaan informaation epäsymmetrian vaikutuksia varojen kohdentamiseen ja yritysten rahoituspäätöksiin. Mallien perusteella informaatio-ongelmat heikentävät rahoitusmarkkinoiden tehokkuutta, mikä vaikuttaa koko talouteen ja siten yrityksen valitsemaan rahoitusmuotoon. On esimerkiksi mahdollista, että haitalliseen valikoitumiseen liittyvien ongelmien takia sijoittajat eivät pysty arvioimaan osakkeita tai velkapereita liikkeeseen laskevien yritysten riskialt tiutta ja ovat sen vuoksi haluttomia investoimaan kyseisiin arvopapereihin. Tämän vuoksi ainoastaan riskeihin tottuneet sijoittajat, kuten riskipääomayhtiöt, investoivat uusien, suuririskisten yritysten liikkeeseen laskemiin arvopapereihin.

Rahoituksen välittäjien rooli selittyy suurelta osin pääomamarkkinoiden kautta välitettävään rahoitukseen liittyvillä informaatio-ongelmilla. Rahoituksen välittäjillä on nimittäin asiantuntemusta, jonka avulla ne voivat erottaa toisistaan mahdollisesti lainansa takaisin maksavat yritykset ja ne, jotka ehkä laiminlyövät takaisinmaksun. Näin ollen ne pystyvät kanavoimaan varat tehokkaasti ja tuottoisasti nettosäästäjiltä nettovelallisille. Pankit ja muut rahoituksen välittäjät ovat ajan mittaan keränneet tietoja mahdollisista lainanottajista sekä valikoineet ja seuranneet investointihankkeita, mikä vähentää varsinkin haitalliseen valikoitumiseen liittyviä kustannuksia. Toisaalta lainanottajat, joiden luottokelpoisuus on luokiteltu hyväksi, voivat hankkia velkarahoitusta pääomamarkkinoilta edullisemmin kuin rahoituksen välittäjiltä, sillä sijoittajat ovat valmiit maksamaan paremman hinnan lainanottajan luottokelpoisuuden perusteella. Lisäksi rahoituksen välittäjät pyrkivät ehkä karttamaan riskejä enemmän kuin sijoittajat, jotka eivät pidä haitallisen valikoitumisen aiheuttamia ongelmia yhtä merkittävinä. Tämän vuoksi rahoituksen välittäjät kieltäytyvät myöntämästä lainoja tietyille lainanottajille ja

pakottavat ne hankkimaan tarvitsemansa varat laskemalla liikkeeseen korkeatuottoisia joukkolainoja, joita riskeihin tottuneet sijoittajat ostavat. Rahoituksen välittäjät ja pääomamarkkinat siis järjestävät rahoitusta erityyppisille yrityksille, joita arvioidaan haitalliseen valikoitumiseen ja moraalikattoon liittyvistä ongelmista johtuvien kustannusten ja muiden tekijöiden perusteella.

Informaation epäsymmetrian yleisyyteen koko rahoitusjärjestelmän tasolla voivat vaikuttaa monet seikat. Esimerkiksi kehittynyt kirjanpitojärjestelmä ja suhteellisen laaja tiedonantovollisuus voivat kannustaa käyttämään markkina-keskeisiä rahoitusmuotoja, koska yrityksiä kos-

kevat tiedot ovat helposti ja suhteellisen edullisesti sijoittajien saatavilla. Rahoitusalaan koskevien sääntelyjärjestelmien ja oikeudellisten seuraamusten erot voivat vaikuttaa rahoitusmarkkinoille suunnattuun tiedottamiseen ja siten ohjata rahoitusjärjestelmän kehitystä markkina- tai pankikeskeisen rahoituksen suuntaan. Yritysrahoituksen eri muodot ja rahoitusjärjestelmän luonne muovautuvat siten kulloisenkin talousjärjestelmän institutionaalisten ominaispiirteiden mukaan. Tämä merkitsee sitä, että näitä ominaispiirteitä koskevat hallitusten politiikat voivat josain määrin vaikuttaa yritysten rahoituspäätöksiin.

3 Rahoituslähteet ja rahoitusrakenne euroalueella

Yritysten velkarakenteiden erot euroalueella, Yhdysvalloissa ja Japanissa

Euroalueen yritysrahoituksen analysointiin tarvittavat tilastot ovat yhä puutteellisia. Käytävissä olevat tiedot rajoittuvat ulkoiseen rahoitukseen. Taulukossa 1 esitetään euroalueen yrityksiä koskevat kansallisen rahoitustilinpidon tiedot ja verrataan niitä Yhdysvaltojen ja Japanin vastaaviin tietoihin. Euroalueen tiedot on saatu laskemalla yhteen kahdeksan jäsenvaltion kansallisen rahoitustilinpidon tiedot. Mukana ei ole vielä Kreikan, Irlannin, Luxemburgin eikä Portugalin tietoja. Kehikossa 2 luodaan katsaus tilastotieteellisiin käsitteisiin ja esitetään suunnitelma tilastopohjan kehittämiseksi edelleen.

Kuten taulukosta 1 käy ilmi, osakkeet ja osuudet (markkinahinnoin laskettuna) ovat euroalueen yritysten suurin velkaerä ja lainat puolestaan toiseksi suurin velkaerä. Osakkeet ja osuudet ovat suurin velkaerä myös Yhdysvalloissa, jossa velkapaperit ovat tärkeämmässä asemassa kuin lainat. Japanissa lainat muodostavat suurimman

velkaerän. Osakkeiden ja osuuksien prosentuaalinen osuus veloista riippuu merkittäväällä tavalla osakkeiden hintakehityksestä. Tämän osuuden kehitykseen vaikuttaa osakkeiden hintojen voimakas nousu euroalueella ja Yhdysvalloissa vuosina 1997–1999.

Kuten edellä todettiin, lainat ovat euroalueen yritysten tärkein velkarahoitusinstrumentti. Euroalueella lainat, muiden rahoituslaitosten kuin rahalaitosten myöntämät lainat mukaan luettuna, ovat suhteessa yritysten kokonaisvelkaan nähden vähemmän tärkeitä kuin Japanissa, mutta huomattavasti tärkeämpiä kuin Yhdysvalloissa. Lainoista kaikkein tärkeimpiä ovat euroalueen rahalaitosten myöntämät lainat. Muista velkarahoituksen muodoista kauppaluotot ja ennakot ovat suhteellisen merkittäviä euroalueella kuten myös Japanissa ja Yhdysvalloissa. Muihin arvopapereihin kuin osakkeisiin liittyvän velkarahoituksen osuus euroalueen yritysten kokonaisveloista oli vuonna 1999 vähäinen kantatietojen perusteella laskettuna. Tämä rahoitusmuoto oli sen sijaan merkittävämpi Yhdysvalloissa ja Japanissa.

Taulukko I.

Yritysten rahoitusrakenne euroalueella, Yhdysvalloissa ja Japanissa

(ajanjakson lopun kantatiedot, prosentteina kaikista veloista)

	Euroalue			Yhdys- Vallat	Japani
	1997	1998	1999	1999	1999
Velat	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Lainat, joista:	30,0	27,2	23,3	5,4	38,9
euroalueen rahalaitossectorilta	21,3	19,5	16,2	–	–
euroalueen muilta rahoituslaitoksilta kuin rahalaitoksilta	1,9	1,7	1,4	–	–
euroalueen muilta sektoreilta ja ulkomailta	6,8	6,0	5,8	–	–
Kauppaluotot ja ennakot, saadut	10,7	9,8	8,3	7,8	12,4
Muut arvopaperit kuin osakkeet	3,1	2,8	2,4	10,6	9,4
Osakkeet ja osuudet, joista noteerattuja osakkeita	51,7 19,6	56,3 22,0	62,6 26,3	70,2 –	33,8 –
Muut velat	4,5	3,9	3,3	6,1	5,5

Lähteet: EKP, Board of Governors of the Federal Reserve System ja Japanin keskuspankki.

Huom. Konsolidoimattomia lukuja, jotka kattavat koko ulkoisen rahoituksen, jota yritykset ovat saaneet muilta kotimaan sektoreilta, yritykset mukaan lukien, ja ulkomailta. Velkapaperit ja osakkeet on arvostettu markkinahintaan.

Suurin osa euroalueen yritysten rahalaitoksilta ottamista lainoista on maturiteetiltaan pitkäaikaisia (ks. taulukko 3). Syyskuussa 2000 yli 70 % kaikista liikkeessä olevista lainoista oli alkupe- räiseltä maturiteetiltaan yli vuoden pituisia ja yli 50 % kaikista lainoista yli 5 vuoden pituisia. Maturiteetiltaan yli vuoden pituisten velkapapereiden osuus yritysten kaikista liikkeessä olevista velkapapereista oli myös suuri (ks. taulukko 4).

Lainojen ja velkapapereiden käyttö lisääntynyt merkittävästi viime vuosina

Taulukossa I esitetyt tasetiedot antavat suppean kuvan yritysten rahoitusrakenteesta tietyssä ajankohtana. Arvostusmuutokset vaikuttavat varsinkin osakkeisiin ja velkapapereihin. Tästä syystä muutoksista saa selkeämmän kuvan tarkastelemalla transaktiotietoja, joihin arvostusmuutosten vaikutukset eivät sisälly (ks. taulukko 2).

Kuten taulukosta 2 käy ilmi, viime vuosina euroalueella on tapahtunut joitakin huomattavia muutoksia. Ensinnäkin ulkoinen rahoitus lisääntyi tuntu- vasti vuosina 1997–1999. Erityisesti velkara- hoitus kasvoi, ja lainoihin liittyvät rahoitusvirrat olivat huomattavasti suuremmat kuin osakkei- siin ja osuuksiin liittyvät rahoitusvirrat. Kolman- neksi uusia velkapapereita laskettiin tänä ajan-

jaksona liikkeeseen selvästi aikaisempaa enem- män; kantatietojen perusteella tämä rahoitus- muoto on kasvanut eniten. Kehityksestä saa näin ollen toisenlaisen kuvan taulukon 2 virtatieto- jen perusteella kuin taulukossa I esitettyjen taseen muutosten perusteella.

Kun tätä kehitystä tulkitaan samanaikaisesti tau- lukossa I esitettyjen tietojen kanssa, voidaan havaita, että viime vuosina lainojen ja velkapape- reiden käytön lisääntyminen ei ole kasvattanut näiden velkainstrumenttien osuutta yritysten kaikista veloista. Kuten edellä todettiin, tämä selittyy osittain osakkeiden hintojen huomatta- valla nousulla vuosina 1997–1999. Osakkeiden hintojen nousun vuoksi osakkeiden ja osuuksien liikkeessä olevan määrän arvo nousi huomatta- vasti, mikä käy ilmi taulukosta I. Tämän arvostusmuutoksen seurauksena lainojen ja velkapa- reiden osuus yritysten kaikista veloista pie- nenä markkinahintojen perusteella mitattuna. Vaikka lainojen ja velkapapereiden käyttö onkin ehkä viime vuosina lisännyt yritysten velkojen BKT-osuutta, se ei ole lisännyt velkara- hoituksen osuutta oman pääoman ehtoiseen rahoitukseen nähden, kun tarkastellaan euroalueen yritysten kokonaisvelkaa markkinahintojen perusteella mitattuna.

Näitä muutoksia analysoidaan lähemmin seuraava- vassa.

Kehikko 2.

Yritysrahoitus kansantalouden tilinpidossa

Yritysrahoitus kansantalouden tilinpidossa liittyy Euroopan kansantalouden tilinpitojärjestelmässä (neuvoston kesäkuussa 1996 antama asetus (EY) N:o 2223/96 Euroopan kansantalouden tilinpitojärjestelmästä [EKT 95]) määriteltyyn yrityssektoriin. Määritelmän mukaan yrityssektori tarkoittaa kaikkia itsenäisinä oikeushenkilöinä pidettäviä yksiköitä, jotka ovat markkinatuottajia ja joiden pääasiallista toimintaa on tavaroiden ja palvelujen tuotanto.

EKT 95:ssä virrat ja varannot esitetään järjestyneesti tileinä, jotka kuvaavat talouden kehitystä alkaen tulonmuodostuksesta ja päätyen tulonjaon ja tulojen uudelleenjaon kautta varallisuuden muodostumiseen varoina ja velkoina. Varojen ja velkojen virrat näkyvät varallisuustaseen muutoksina. Taseesta ilmenevät kokonaisvarat ja -velat sekä pääomatilin mukainen nettovarallisuus, rahoitustili, varojen volyymin muiden muutosten tili ja uudelleenarvostustili.

Varojen ja velkojen muutokset yritysten virtatileillä

Varojen muutokset	Velkojen muutokset	
<i>Pääomatili</i>		
Muiden kuin rahoitusvarojen hankinta	Yritysrahoituksen sisäiset lähteet Säästö, netto Pääomansiirrot, netto (saadut miinus maksetut)	
<i>Rahoitustilit</i>		
Rahoitusvarojen nettohankinta	Yritysrahoituksen ulkoiset lähteet (rahoitusinstrumentin mukaan) Lainat Kauppaluotot ja ennakot, saadut Muut arvopaperit kuin osakkeet Osakkeet ja osuudet Muut velat (talletukset, vakuutustekninen vastuuvelka, muut)	
<i>Varojen volyymin muiden muutosten tili ja uudelleenarvostustilit</i>		

Kaikki yritysrahoitusmuodot näkyvät muutoksina yritysten pääoma- ja rahoitustilin velkapuolella. Yritysrahoituksen **sisäiset lähteet** liittyvät säästöstä ja pääomansiirroista johtuvaan nettovarallisuuden muutokseen. Säästö ja pääomansiirrot ovat pääomatilin eriä. Yritysrahoituksen **ulkoiset lähteet** näkyvät rahoitustilillä velkojen nettohankintana. Rahoitustili eritellään tavallisesti rahoitusinstrumentin mukaan. Jotkin instrumentit voidaan jaotella edelleen alkuperäisen maturiteetin mukaan. Yritysten keskeisiä ulkoisen rahoituksen instrumentteja ovat lainat, kauppaluotot ja saadut ennakot, muut arvopaperit kuin osakkeet sekä osakkeet ja osuudet.

Kun sekä pääomatili että rahoitustili kuvaavat taloustoimia, muut muutokset yrityssektorin taseessa voivat liittyä fuusioihin ja yrityskauppoihin, uudelleenluokituksiin tai hallussapitovoittoihin ja -tappioihin. Nämä muutokset kirjataan kohtaan ”Varojen volyymin muiden muutosten tili ja uudelleenarvostustili”.

Jotta euroalueen yritysten rahoitusrakenteesta saataisiin oikea kuva, lukuja ei ole konsolidoitu. Lukuihin sisältyvät kaikki euroalueen yritysten käyttämät ulkoisen rahoituksen instrumentit – mukaan lukien muiden euroalueen ja euroalueen ulkopuolisten yritysten myöntämä rahoitus.

Tällä hetkellä käytettävissä on ainoastaan yrityssektorin ulkoista rahoitusta koskevia tietoja. Yrityssektorin sisäistä rahoitusta ja tasetta koskevien tietojen odotetaan tulevan käyttöön vuoden 2001 aikana.

Taulukko 2.

Yritysten ulkoisen rahoituksen transaktiot euroalueella, Yhdysvalloissa ja Japanissa

(miljardia euroa)

	Euroalue			Yhdys- vallat	Japani
	1997	1998	1999	1999	1999
Velat	339,3	489,2	625,0	767,0	-117,8
Lainat	145,0	230,2	329,3	149,7	-113,1
Kauppaluotot ja ennakot, saadut	58,8	63,6	68,6	165,7	-48,3
Muut arvopaperit kuin osakkeet	12,1	18,1	37,3	255,3	-11,1
Osakkeet ja osuudet, josta	95,5	173,9	147,2	96,5	61,7
<i>noteerattuja osakkeita</i>	62,2	85,8	89,3	-	-
Muut velat	27,9	3,4	42,7	99,8	-6,9

Lähteet: EKP, Board of Governors of the Federal Reserve System ja Japanin keskuspankki.

Huom. Konsolidoimattomia lukuja (ks. taulukko 1). Nettoluotonotto (+), nettokuoletukset (-).

Velkarahoitus

Rahalaitosten yrityksille myöntämien lainojen määrä kasvoi vuositasolla 7 % – 8 % vuosina 1998 ja 1999 (ks. taulukko 3). Vuonna 2000 lainojen määrän kasvu jatkui, ja kasvuvauhti oli 12,3 % syyskuussa 2000. Yrityksille myönnettyjen lainojen määrän jatkuvaan kasvuun tänä ajanjaksona vaikutti aluksi pankkien antolainauskorkojen lasku, joka oli seurausta EMUn kolmanteen vaiheeseen johtaneesta taloudellisesta lähentymisestä euroalueella. Lisäksi lainojen määrän suuri kasvu liittyi fuusioiden ja yritysostojen rahoittamiseen sekä vuoden 1999 puolivälin jälkeiseen ta-

loudellisen toimeliaisuuden vilkastumiseen euroalueella. Viime aikoina lainojen määrään on vaikuttanut merkittävästi televiestintäyritysten UMTS-toimilupien rahoitus.

EKP on äskettäin julkistanut velkapapereiden liikkeeseenlaskuja koskevan aikasarjan (ks. kehikko 3). Kuten taulukosta 4 käy ilmi, euron käyttöönotto on toiminut katalysaattorina yritysten velkapapereihin perustuvalla rahoituksella. Vuositasolla yritysten velkapapereiden liikkeeseenlaskut lisääntyivät huomattavasti vuosina 1999 ja 2000. Euron käyttöönoton lisäksi yksityisyrittäjien velkapapereiden liikkeeseenlaskuja ovat vil-

Taulukko 3.

Rahalaitosten lainat yrityksille euroalueella

(alkuperäinen maturiteetti, vuotuinen prosenttimuutos)

	Liikkeessä oleva määrä				Vuotuinen kasvuvauhti ¹⁾			
	Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi, enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi, enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta
	Miljardia euroa	% kokonais- määrästä	% kokonais- määrästä	% kokonais- määrästä				
1997 joulukuu	2 135,1	35,8	14,5	57,4	-	-	-	-
1998 joulukuu	2 286,8	35,6	13,8	57,6	7,6	6,6	2,4	9,9
1999 joulukuu	2 419,1	35,4	15,4	57,4	7,8	7,0	11,2	7,4
2000 syyskuu	2 628,6	35,9	16,1	56,5	12,3	14,3	16,3	9,6

Lähde: EKP.

1) Kasvuvauhti on laskettu virtatietojen perusteella silloin, kun ne ovat olleet käytettävissä.

Taulukko 4.

Euroalueen yritysten liikkeeseen laskemien velkapaperien maturiteettirakenne

(alkuperäinen maturiteetti, vuotuinen prosenttimuutos)

	Liikkeessä oleva määrä			Vuotuinen kasvuvauhti ¹⁾		
	Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi	Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi
	Miljardia euroa	% kokonais- määrästä	% kokonais- määrästä			
1994	275,4	19,4	80,6	3,6	-11,2	7,9
1995	284,6	17,2	82,8	3,4	-8,4	6,3
1996	285,9	18,6	81,4	0,5	8,7	-1,2
1997	289,7	19,7	80,3	1,3	7,5	-0,1
1998	297,1	20,5	79,5	2,6	6,6	1,6
1999	331,8	22,1	77,9	11,6	20,5	9,4
2000 syyskuu	401,9	24,0	73,4	16,9	25,7	14,3

Lähde: EKP.

1) Kasvuvauhti on laskettu kantatietojen perusteella.

kastuttaneet euroalueen yritysten rakenneuudistukset sekä niihin liittyvät fuusiot ja yritysostot, institutionaalisten sijoittajien investointikäyttämisen muutokset (näiden sijoittajien jatkuvas- ti lisääntyneet investoinnit korkeatuottoisiin joukkolainoihin) sekä euroalueen talouden va-

kaa kasvuvauhti. Velkapapereiden liikkeeseenlas- kua vuonna 2000 lisäsi myös UMTS-toimilupien rahoitus, josta osittain vastasivat televiestintäyri- tysten rahalaitossektorin ulkopuoliset rahoitus- yhtiöt.

Kehikko 3.

Tilastot velkapaperien liikkeeseenlaskuista euroalueella

Velkapaperien liikkeeseenlaskuja koskevat tilastot

EKP:n kuukausittaiset tilastot arvopaperien liikkeeseenlaskuista euroalueella julkaistaan Kuukausikatsauksen tilastoliitteen taulukoissa 3.5–3.6. Lisäksi EKP julkaisi helmikuussa 2001 velkapaperien liikkeeseenlas- kuja koskevat kuukausitilastot tammikuusta 1990 lähtien. Näihin eurojärjestelmän tuottamiin tilastoihin sisältyvät muut arvopaperit kuin osakkeet (velkapaperit). Velkapaperit ovat jälkimarkkinakelpoisia, ja niillä käydään kauppaa jälkimarkkinoilla. Ne eivät anna haltijalle omistusoikeutta liikkeeseenlaskijayritykseen. Rahamarkkinapaperit ja periaatteessa private placement -lainat sisältyvät velkapaperitilastoihin. Arvopape- rien liikkeeseenlaskuja koskevien EKP:n tilastojen arvioidaan kattavan noin 95 % kaikista euroalueella ole- vien liikkeeseen laskemista velkapapereista.

EKP:n arvopaperitilastoihin soveltamat menetelmät noudattavat mahdollisuuksien mukaan vuodelta 1995 olevan Euroopan kansantalouden tilinpitojärjestelmän (EKT 95) suuntaviivoja ja suosituksia.

Arvopaperien liikkeeseenlaskuja koskevissa euroalueen tilastoissa eritellään euroalueella olevat ja euroalueen ulkopuoliset liikkeeseenlaskijat. Euroalueella olevien ulkomaalaisomisteisten liikkeeseenlaskijoiden emis- siot luokitellaan euroalueella olevien emissioiksi. Euroalueella olevien omistamien euroalueen ulkopuolis- ten liikkeeseenlaskut katsotaan puolestaan euroalueen ulkopuolisten liikkeeseenlaskuiksi.

Arvopaperien liikkeeseenlaskuja koskeissa EKP:n tilastoissa liikkeeseenlaskijat on eritelty sektorikohtaisesti. Euroalueella olevien erittely on EKT 95:n mukainen, ja siihen sisältyy lähinnä viisi liikkeeseenlaskijaryhmää, joista tämän artikkelin aiheena olevat yritykset ovat yksi.

Arvopaperien liikkeeseenlaskuja koskevat tilastot on myös eritelty arvopaperien maturiteetin mukaan lyhyt- ja pitkäaikaisiin arvopapereihin. Lyhytaikaisten arvopaperien alkuperäinen maturiteetti on yleensä vuoden tai alle vuoden. Kaikki muut arvopaperit, myös ne, joiden maturiteetti on valinnainen tai määrittelemätön, katsotaan pitkäaikaisiksi.

Liikkeeseenlaskuvaluutalla tarkoitetaan arvopaperin valuuttaa. Arvopaperien liikkeeseenlaskuja koskevat euroalueen tilastot sisältävät euromääräiset (tai euron kansallisten ilmentymien määräiset) arvopaperit sekä muun valuutan kuin euron määräiset arvopaperit. Euromääräisillä liikkeeseenlaskuilla ennen tammikuuta 1999 tarkoitetaan euron ensimmäisinä käyttöön ottaneiden 11 maan kansallisina valuuttoina ilmaistuja tai ecumääräisiä liikkeeseenlaskuja.

Arvopaperien liikkeeseenlaskuja koskeviin euroalueen tilastoihin sisältyvät kantatiedot (liikkeessä olevat määrät) ja virtatiedot (bruttomääräiset liikkeeseenlaskut, kuoletukset ja nettomääräiset liikkeeseenlaskut). Liikkeessä oleva määrä on arvopaperien kanta ajanjakson lopussa. Bruttoemissioihin sisältyvät kaikki uudet emissiot. Kuoletuksiin sisältyvät kaikki liikkeeseenlaskijan kuoletukset sekä lainan erääntyessä että aiemmin. Nettomääräiset liikkeeseenlaskut ovat bruttomääräiset liikkeeseenlaskut miinus kuoletukset samana ajanjaksona. Periaatteessa ne vastaavat liikkeessä olevien määrien muutoksia kahden ajanjakson välillä, vaikka arvostusmuutokset, uudelleenluokitukset ja muut muutokset ajanjaksojen aikana saattavat aiheuttaa eroja.

Ulkoinen oman pääoman ehtoinen rahoitus

Taulukossa 5 esitetään yritysten vuosina 1997–1999 liikkeeseen laskemien osakkeiden ja osuuk-sien kokonaisnettomäärä. Vuosina 1997–1998 määrä kasvoi 95,5 miljardista eurosta 173,9 miljardiin euroon, mutta väheni 147,2 miljardiin

euroon vuonna 1999. Määrän supistuminen joh-tui siitä, että liikkeeseen laskettujen noteeraa-mattomien osakkeiden ja muiden osuuk-sien nettomäärä pieneni huomattavasti eli vuonna 1998 tilastoidusta 88,1 miljardista eurosta 57,9 miljardiin euroon vuonna 1999. Sen sijaan liikkeeseen laskettujen noteerattujen osakkeiden määrä kasvoi vuonna 1998 tilastoidusta 85,8 mil-

Taulukko 5.

Euroalueen yritysten oman pääoman ehtoinen rahoitus

(miljardia euroa)

	Osakkeiden liikkeeseenlaskut, netto			Lisätieto ¹⁾ Kaikkien yritysten noteerattujen osakkeiden liikkeeseenlaskut, brutto		
	Osakkeet	Näistä noteerattuja	Näistä noteeraamattomia ja muita osuuksia	Uutta pää-omaa hankittu yhteensä	Vanhojen pörssi-yhtiöiden hankkima uusi pääoma, brutto	Uusien pörssi-yhtiöiden hankkima uusi pääoma, brutto
1995	–	–	–	84,1	61,7	22,4
1996	–	–	–	72,0	42,6	29,4
1997	95,5	62,2	33,3	76,2	47,3	28,9
1998	173,9	85,8	88,1	146,8	96,3	50,5
1999	147,2	89,3	57,9	240,8	150,7	90,1

Lähde: EKP.

1) International Federation of Stock Exchanges (FIBV). FIBV:n tilastot oman pääoman ehtoisten arvopapereiden liikkeeseen-laskuista kattavat noin 97 % koko maailman osakemarkkinoiden pörssi-arvosta, ja niihin sisältyvät rahoituslaitokset. FIBV kokoaa tiedot kansallisissa pörseissä noteeratuista koti- ja ulkomaisista yhtiöistä. Kun kotimainen yhtiö noteerataan useam-massa kuin yhdessä kansallisessa pörssissä, se lasketaan mukaan kerran. Kun yhtiö noteerataan useissa maissa, se saetaan laskea mukaan yhtä kertaa useammin.

jardista eurosta 89,3 miljardiin euroon vuonna 1999. Nämä luvut osoittavat, että euroalueen yritykset käyttivät vuonna 1999 entistä enemmän noteerattuihin osakkeisiin perustuvaa rahoitusta. Kuten ilmenee taulukosta 5, joka perustuu oman pääoman ehtoisten arvopapereiden liikkeeseenlaskuja koskeviin International Federation of Stock Exchangesin (FIBV) tilastoihin, kaikkien yritysten – siis myös rahoituslaitosten – noteerattujen osakkeiden bruttomääräiset liikkeeseenlaskut ovat lisääntyneet euroalueella 1990-luvun puolivälistä lähtien.

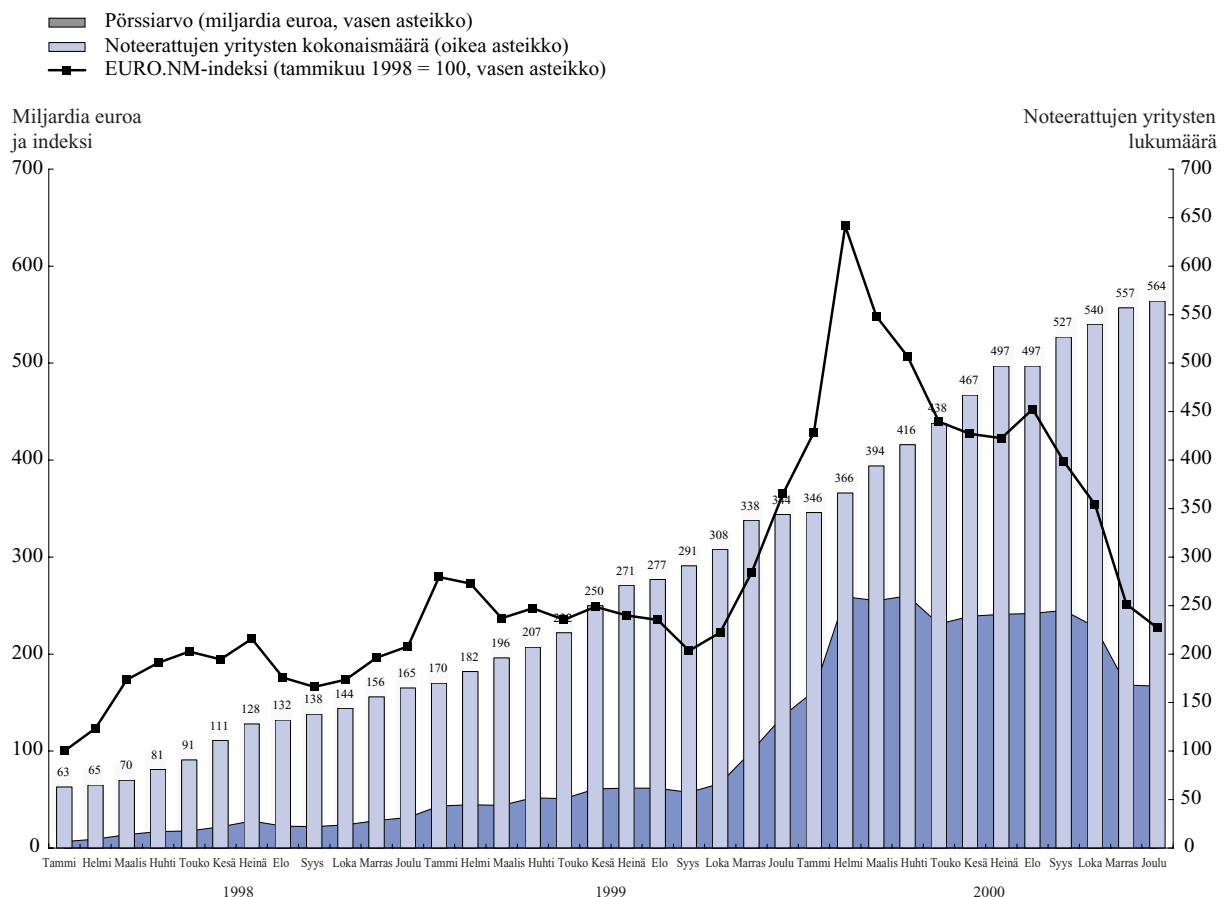
Viime vuosina noteerattuja osakkeita on laskettu entistä enemmän liikkeeseen ns. kasvuyrityksiin erikoistuneilla osakemarkkinoilla. Yleensä oman pääoman ehtoinen rahoitus on innovatiivisille yrityksille erittäin edullista tai jopa välttämätöntä, koska pankit eivät ole välttämättä halukkaita myöntämään niille lainoja yritysten riskialttiuden vuoksi. Erikoistuneiden pörssien kaut-

ta saatava rahoitus on näille uusille, suuririskisille yrityksille informaation epäsymmetrian ja agenttikustannusten vuoksi erityisen tärkeää.

EURO.NM-markkinoilla noteerattujen yritysten pörssi-arvo ja lukumäärä esitetään kuviossa 1. EURO.NM oli viiden eurooppalaisen pörssin yhteenliittymä, joka tarjosi oman pääoman ehtoista rahoitusta uusille, suuririskisille kasvuyrityksille ja joka lopetti toimintansa joulukuussa 2000. Siihen kuuluneet kansalliset kasvuyrityksiin erikoistuneet pörssit tarjoavat kuitenkin edelleen oman pääoman ehtoista rahoitusta toimintaansa aloittaville yrityksille. Oman pääoman ehtoisen rahoituksen asema on erityisen vahva uusilla markkinoilla. Uusien markkinoiden yhteenlaskettu pörssi-arvo nousi 7 miljardista eurosta vuoden 1998 alussa 167 miljardiin euroon joulukuussa 2000. Vaikka osa arvonnoususta johtuukin osakkeiden hintojen yleisestä noususta tänä ajanjaksona (ks. kuviossa 1 esitetty

Kuvio 1.

EURO.NM-markkinoilla noteerattujen yritysten pörssi-arvo ja lukumäärä¹⁾

Lähde: EURO.NM.

EURO.NM-indeksin kehitys), on syytä huomata, että noteerattujen yhtiöiden määrä kasvoi edelleen lähes jokaisena kuukautena. EURO.NM-markkinoilla noteerattiin pääasiallisesti tietotekniikka-alan yrityksiä, ja noteerattujen yritysten määrä kasvoi tammikuun 1998 lopussa tilastoidusta 63:sta 564:ään joulukuun 2000 lopussa.

Perinteisen tai julkisen oman pääoman ehtoisen rahoituksen lisäksi riskipääoman käyttö on lisääntynyt viime vuosina huomattavasti, vaikka kokonaismäärät ovatkin edelleen varsin pieniä Yhdysvaltoihin verrattuna. Kuten edellä todettiin, riskipääomayhtiöillä on tärkeä rooli ratkaistaessa agenttikustannuksiin ja informaation epäsymmetriaan liittyviä ongelmia, joita ilmenee lainanantajien ja lainanottajien välillä ja jotka ovat erityisen merkittäviä uusien, suuririskisten yritysten kannalta. Riskipääomayhtiöt voivat kerätä ja käsitellä tietoja uusista yrityksistä varsin tehokkaasti erilaisten valvontajärjestelmien avulla, esimerkiksi hankkiutumalla näiden yritysten hallituksiin ja saamalla huomattavat äänioikeudet. Vaikka myös rahoituslaitossektori sisältyy tietoihin, siihen on investoitu vain murto-osa kokonaismäärästä. Kuten kuvio 2 havaitaan, riskirahoittajien investoinnit euroalueen yrityksiin ovat yli nelinkertaistuneet vuosina 1995–1999. Investoinnit kasvoivat vuodesta 1998 vuoteen 1999 peräti 71 %. Riskipääomayhtiöt itse asiassa hankkivat varoja enemmän kuin sijoittavat, joskin hankittujen ja sijoitettujen varojen ero pieneni vuosina 1998–1999.

Tiivistäen voidaan todeta, että lainojen määrän voimakkaasta kasvusta huolimatta markkinahintojen perusteella mitattu velkarahoituksen osuus yritysten kaikista veloista supistui vuosina 1997–1999. Tämä selittyy lähinnä osakkeiden hintojen huomattavalla nousulla. Samanaikaisesti euroalueen yritykset ovat järjestäneet merkittävän

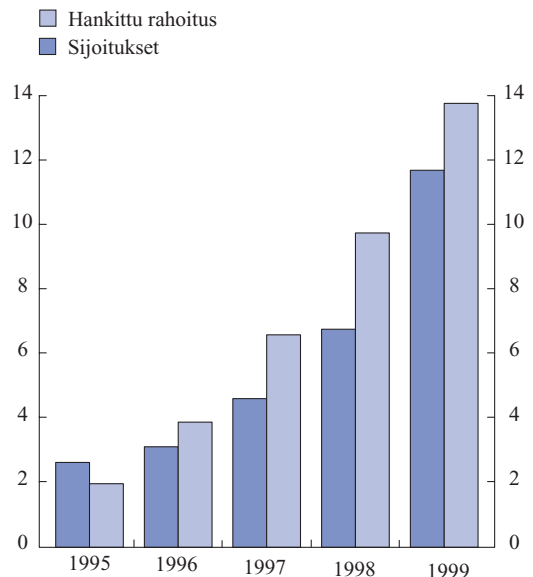
4 Vaikutukset rahapolitiikkaan

Euroalueen yritysten ulkoisen rahoituksen kehityksen perusteella näyttää siltä, että velkapapereiden merkitys rahoituslähteenä kasvaa, vaikka niiden käyttö olikin aluksi paljon vähäisempää kuin Yhdysvalloissa. Oman pääoman ehtoista rahoitusmuodoista noteerattujen osakkei-

Kuvio 2.

Riskipääoma (hankittu rahoitus ja sijoitukset) euroalueella

(miljardia euroa)

Lähde: European Venture Capital Association (2000).

osan rahoituksestaan laskemalla liikkeeseen velkapapereita. Noteerattuja osakkeita käytettiin vuonna 1999 aikaisempaa enemmän. On myös ilmeistä, että ulkopuolisina rahoituslähteinä käytetään erikoistuneita julkisen ja yksityisen oman pääoman ehtoisia rahoitusmuotoja, etenkin kasvuyrityksiin erikoistuneissa pörseissä noteerattuja osakkeita ja riskipääomaa. Monet seikat viittaavatkin siihen, että euroalueen yritysten käyttämät rahoituslähteet ovat kehittyneet edelleen ja monipuolistuneet. Tämä kehitys on kuitenkin vasta alussa, ja euroalueen rahoitusrakennetta hallitsevat yhä pankkilainat ja noteeraamattomat osakkeet.

den merkitys kasvoi vuonna 1999. Jos arvopapereita painottava kehitys jatkuu, se voi vaikuttaa tapaan, jolla rahapoliittiset päätökset vaikuttavat koko talouteen. Tämän vuoksi on syytä tarkastella, millä tavalla yritysrahoituksen kehitys vaikuttaa euroalueen rahapolitiikkaan. Tällaisia

näkökohtia ovat muun muassa seuraavat: 1) yritysten altistuminen pääomamarkkinoiden volatiliteetille lisääntyy, 2) pankkien hintakilpailu lainamarkkinoilla kiihtyy ja 3) varallisuusvaikutusten merkitys kasvaa.

Yritysten altistuminen pääomamarkkinoiden volatiliteetille lisääntyy

Yritysten liikkeeseen laskemien joukkolainojen ja osakkeiden kaltaisten rahoitusinstrumenttien hinnat määräytyvät tulevaisuutta ennakoivin perustein, joita ovat muun muassa tulevaan talouskehitykseen ja erilaisiin riskipreemioihin kohdistuvat talouden toimijoiden odotukset. Jos yritys velkapapereiden ja noteerattujen osakkeiden kasvavan käytön myötä altistuu entistä herkemmin arvopapereiden hintojen muutoksille, pääomamarkkinoiden kehitys voi vaikuttaa yritysten rahoitustilanteeseen aiempaa nopeammin.

Pankkien hintakilpailu lainamarkkinoilla kiihtyy

Jos kilpailu on laimeaa, pankkilainojen hinnoittelu ei välttämättä vastaa markkinatilannetta. Tällainen toiminta yleensä heikentää rahapolitiikan välittymismekanismien korkokanavaa verrattuna arvopaperikeskeiseen talouteen.

Jos yritysten arvopapereille kehittyy likvidit markkinat, yritykset voivat kääntyä suoraan markkinoiden puoleen ja jättää pankit kokonaan väliin. Tällainen kehitys oletettavasti lisää pankkien välistä hintakilpailua. Euroalueella eräät suuryritykset, joilla on välitön luotonsaantimahdollisuus,

ovat voineet saada pankeilta rahoitusta rahamarkkinoita vastaavilla koroilla. Jos arvopaperit ovat merkittävä velkarahoituksen muoto, EKP:n korkojen muutokset todennäköisesti vaikuttavat pankin antolainauskorkoihin tavallista nopeammin.

Varallisuusvaikutusten merkitys kasvaa

Korkojen muutokset voivat vaikuttaa varallisuushintoihin, olivatpa kyseessä sitten rahoitusinstrumentit tai kiinteistön kaltaiset reaaliomaisuuserät, ja siten kotitalouksien ja yritysten varallisuuteen. Varallisuusvaikutusten merkitys riippuu varallisuuden absoluuttisesta arvosta ja koostumuksesta, rahapolitiikan vaikutuksesta sekä varallisuuden muutosten vaikutuksista kulutus- ja investointipäätöksiin. Jos arvopapereiden merkitys kasvaa, yritykset ja kotitaloudet todennäköisesti lisäävät arvopaperimuotoisen rahoitusomaisuuden osuutta sijoitussalkussaan. Rahoitusrakenteen muuttuminen arvopaperikeskeisemmäksi vahvistaa siis varallisuusvaikutusten merkitystä, sillä kotitaloudet ja yritykset oletettavasti pitävät aiempaa suuremman osan varallisuudestaan pääomamarkkinainstrumentteina, esimerkiksi yritysten liikkeeseen laskemina joukkolainoina tai osakkeina. Vaikutuskanavaa saattaa kuitenkin heikentää se, että myös rahalaitokset omistavat yritysten liikkeeseen laskemia velkapapereita, osakkeita ja muita osuuksia, joten yksityisen sektorin muiden osien alttius näiden instrumenttien hintojen vaihtelulle ei kehity samaan tahtiin markkinoiden kanssa. On selvää, että rahalaitoksilla on tällä hetkellä keskeinen asema euroalueen yritysten ulkoisessa rahoituksessa, joten niiden kehitystä on syytä seurata tarkoin.

5 Päätelmät

Yritysrahoituksen, rahoitusjärjestelmän rakenteen ja rahapolitiikan välinen suhde on erittäin merkittävä rahoitusmarkkinoiden kehityksen ja talouskasvun kannalta, ja sekä tutkijat että päätöksentekijät ovatkin kiinnittäneet siihen paljon huomiota. Rahoitusmarkkinoilla ilmenee lainanottajien ja lainanantajien välillä informaation epä-

symmetrian aiheuttamia ongelmia, jotka voivat pakottaa lainanottajat hakemaan tietyn tyyppistä rahoitusta ja jotka siten vaikuttavat niiden pääomarakenteeseen ja pääomakustannuksiin. Käytännössä nämä informaatio-ongelmat ovat yhdessä monenlaisten institutionaalisten, oikeudellisten ja historiallisten seikkojen kanssa ratkai-

sevia kulloisenkin yritysrahoitusmuodon käytön ja rahoitusjärjestelmän rakenteen kehityksen kannalta. On syytä korostaa, että pankkikeskeisen rahoitusjärjestelmän ja arvopaperikeskeisen rahoitusjärjestelmän tehokkuudessa ei sinänsä ole eroa. Pikemminkin voidaan sanoa, että toisiaan täydentävät rahoitusvaihtoehdot edistävät taloudellista tehokkuutta.

Kuten tässä artikkelissa on osoitettu, yritykset näyttävät käyttävän entistä enemmän arvopaperikeskeisiä rahoitusmuotoja, kuten velkapapereiden liikkeeseenlaskua ja sekä perinteisessä pörsissä että kasvuyrityksiin erikoistuneissa pörseissä noteerattuja osakkeita. Euroon siirtymisen valmistelu ja tosiasiallinen euroon siirtymisen ovat toimineet merkittävänä katalysaattorina varsinkin velkapapereiden liikkeeseenlaskulle. Tämä on lisännyt euroalueen pääomamarkki-

noiden tehokkuutta ja vähentänyt informaation epäsymmetriaa jonkin verran. Rahalaitosten myöntämät lainat ovat kuitenkin edelleen tärkeä ulkopuolisen rahoituksen lähde euroalueen yrityksille.

Euroalueen yritysrahoituksen analysointi on merkityksellistä rahapolitiikan ja myös rahoitusjärjestelmän vakauden kannalta. Jos yritykset edelleen lisäävät arvopapereiden liikkeeseenlaskuun perustuvaa rahoitustaan, on mahdollista, että yrityksistä tulee aiempaa alttiimpia pääomamarkkinoiden kehitykselle. Samoin on mahdollista, että pankkien hintakilpailu lainamarkkinoilla kiihtyy ja että talous reagoi entistä herkemmin varallisuusvaikutuksiin. Näiden tekijöiden vaikutukset voivat puolestaan heijastua rahapolitiikan välittymisprosessiin.

Palvelutason yhdenmukaistaminen euroalueella maasta toiseen suoritettavien pienten maksujen välityksessä

Maasta toiseen suoritettavien maksujen tehokas ja luotettava välitys euroalueella on ensiarvoisen tärkeää, jotta sisämarkkinat toimivat sujuvasti. Tavaroiden, palvelujen, pääoman ja ihmisten vapaasta liikkumisesta saatava hyöty riippuu osittain rahan siirtämisen nopeudesta, turvallisuudesta ja kustannuksista.

Euron käyttöönotto täydensi sisämarkkinoita merkittävällä tavalla. Valuuttojen väliset rajat ovat hävinneet, ja euroalueella kaikkia maksuja voidaan pitää kotimaan maksuina. Tällä hetkellä TARGET- ja Euro I -järjestelmät tarjoavat tehokasta suurten maksujen välityspalvelua koko EU:n alueella, ja ne ovat edistäneet Euroopan rahamarkkinoiden integraatiota. Vuoden 2002 alusta eurosetelit ja -kolikot ovat laillisia maksuvälineitä koko euroalueella, joten niitä voidaan käyttää sekä kotimaan- että ulkomaanmaksuissa. Muissa kuin käteismaksuissa kotimaisten ja maasta toiseen suoritettavien pienten maksujen välityksen tehokkuudessa on kuitenkin vielä huomattavia eroja.

Eurojärjestelmä on määritellyt tavoitteet maasta toiseen suoritettavien pienten maksujen välityksen tehokkuudelle. Nämä tavoitteet pitäisi saavuttaa viimeistään vuoteen 2002 mennessä. Eurojärjestelmä on toiminnut tiiviissä yhteistyössä pankkisektorin kanssa poistaakseen sellaiset maksujen välityksen esteet, joiden on pankkisektorilla havaittu aiheuttavan tehottomuutta maasta toiseen suoritettavien pienten maksujen välityksessä euroalueella. Asiassa on edistytty, mutta eurojärjestelmän asettamia tavoitteita ei ole vielä saavutettu.

Eurojärjestelmä pyrkii tekemään voitavansa, jotta euroalueesta muodostuisi yhtenäinen maksualue. Eurojärjestelmä seuraa maasta toiseen suoritettavien pienten maksujen välityksen kehitystä ja arvioi tilannetta uudelleen vuoden 2002 alkupuolella. Euroalueen maksujärjestelmien häiriöttömän toiminnan varmistamiseksi ryhdytään tarvittaessa lisätoimiin.

I Keskuspankit ja pienten maksujen välitys

Keskuspankit ovat aina osallistuneet pienten maksujen välitykseen. Pienillä maksuilla tarkoitetaan arvoltaan pienehköjä, sekä kuluttajien välisiä että kuluttajien ja yritysten välisiä maksuja. Useat keskuspankit perustettiin 1800-luvulla siksi, että yleisön luottamus seteleihin voitaisiin varmistaa. Seteleiden arvohan ei perustu niiden raaka-aineen arvoon kuten kolikoiden. Ns. liikepankkirahan (talletukset liikepankeissa) käyttö ja sen siirtämiseen tarvittavat instrumentit (sekä, tilisiirrot, suoraveloitukset ja korttimaksut) kehittyivät 1900-luvulla yhdessä sellaisten järjestelmien kanssa, joissa liikepankkirahan käyttöön liittyviä instrumentteja vaihdetaan ja selvitetään pankkien välillä. Jotta varmistettaisiin yleisön luottamus järjestelmään, joka perustuu pankkien välisten saamisten vaihtoon, kaikki keskuspankit osallistuvat pienten maksujen välitykseen tarjoamalla viime kädessä katteensiirron instrumentiksi keskuspankkirahaa. Eräät keskuspankit myös

osallistuvat operationaalisesti pienten maksujen välitykseen.

Nykyaikaisten keskuspankkien yhteen perustettävään, maksujärjestelmien häiriöttömän toiminnan takaamiseen, on tullut uusi tärkeä ulottuvuus. Keskuspankit joutuvat rahapolitiikan määrittämisessä ja toteuttamisessa aiempaa tarkemmin seuraamaan, miten maksujärjestelmien toiminta vaikuttaa rahapolitiikkaan ja järjestelmien vakauteen. Maksujärjestelmien häiriöttömän toiminnan valvominen on yhä useammin keskuspankkien lakisääteinen tehtävä. Eurojärjestelmälle tämä tehtävä kuuluu Euroopan yhteisön perustamissopimuksen artiklan 105 kohdan 2 ja Euroopan keskuspankkijärjestelmän ja Euroopan keskuspankin perussäännön (jäljempänä ”EKPJ:n perussääntö”) artiklan 3 nojalla. EKPJ:n perussäännön artiklassa 22 säädetään lisäksi, että EKP voi antaa maksujärjestelmien tehokkuutta ja va-

kautta koskevia asetuksia ja että eurojärjestelmän osapuolet voivat osallistua maksujärjestelmien toimintaan. Nämä säädökset koskevat sekä pieniä että suuria maksuja välittäviä järjestelmiä.

Viime vuosikymmenen aikana keskuspankit ovat keskittyneet lähinnä suurten maksujen järjestelmien systeemiriskeihin. G10-maiden keskuspankkien työryhmän marraskuussa 1990 julkaiseman raportin ”Report on Interbank Netting Schemes” (ns. Lamfalussyyn raportti) jälkeen keskuspankit ovat tehostaneet toimiaan systeemiriskien rajoittamiseksi parantamalla suurten maksujen nettoutusjärjestelmien turvallisuutta ja luotettavuutta, kehittämällä reaaliaikaisia bruttomaksujärjestelmiä (RTGS) ja kannustamalla pankkeja näiden järjestelmien käyttämiseen suurten maksujen välityksessä. Tämän politiikan mukaisesti eurojärjestelmä on luonut TARGETin, euronääräisiä maksuja välittävän RTGS-järjestelmän.

Keskuspankkien toimet suurten maksujen järjestelmien kehittämisessä ovat voineet antaa vaikutelman, että keskuspankit katsovat maksujärjestelmiä koskevaan toimenkuvansa kuuluvan ainoastaan suuret maksut. Tämä ei kuitenkaan pidä paikkansa, koska pienet maksut ovat edelleen merkittävä osa keskuspankkien tehtäväkenttää. Tehokkaat pienten maksujen järjestelmät ovat talouselämän kannalta hyvin tärkeitä. Tämän vuoksi merkittävät keskuspankit ottavat tehokkuuden huomioon maksujärjestelmäpolitiikassa.

2 Maasta toiseen suoritettavien pienten maksujen välitys ei nykyisin toimi tyydyttävästi

Nykyisin euroalueella käsitellään noin 100 miljoonaa pientä kotimaan maksua päivässä. Maasta toiseen suoritettavien pienten maksujen määrä on merkittävästi pienempi eli todennäköisesti vain muutama sata tuhatta maksua päivässä. Näistä suurin osa on korttimaksuja.

Etämaksujen (joissa maksaja ja maksun saaja eivät tapaa toisiaan) välitykseen parhaiten soveltuva instrumentti on tilisiirto. Maasta toiseen suoritettavien tilisiirtojen välitys on paljon tehotomampaa kuin kotimaan maksujen välitys. Maasta toiseen välitettävistä maksuista peritään

saan. Yhdysvaltain keskuspankin asema pienten maksujen välityksessä on kirjattu keskuspankkilakiin, ja asemaa on lujittanut keskuspankin johdon varapuheenjohtajan Alice Rivlinin johdettaman komitean vuonna 1998 antama lausunto. Komitean mukaan Yhdysvaltain keskuspankin operatiiviseen tehtävään pienten maksujen välityksessä kuuluu sekkien kerääminen ja automaattisen selvityskeskukseen (automated clearing house, ACH) ylläpitäminen. Komitea suositteli myös, että keskuspankki toimisi aiempaa aktiivisemmin läheisessä yhteistyössä maksujärjestelmäpalvelujen tarjoajien ja asiakkaiden kanssa sekki- ja selvityspalvelujen tehokkuuden parantamiseksi sekä uuden sukupolven maksuvälineisiin siirtymistä koskevien strategioiden kehittämiseksi.

Myös eurojärjestelmä pitää maksujärjestelmien tehokkuutta ensiarvoisen tärkeänä. Markkinataloudessa tehokkuusongelmien ratkaisun pitäisi mieluiten kuulua markkinavoimille. Viranomaiset, mukaan lukien keskuspankit, puuttuvat asiaan vasta kun markkinavoimat eivät kykene tilannetta korjaamaan. Maksujärjestelmien tehokkuus edellyttää liikepankkien välistä yhteistyötä. Keskuspankit edistävät siten yhteistyötä tässä yhteydessä epäsuorasti. Tämä strategia on osoittautunut toimivaksi useimmissa maissa. Eurojärjestelmä järjestääkin säännöllisesti tapaamisia pankkialan edustajien kanssa mielipiteiden vaihtamiseksi ja maksujärjestelmien kehitystä koskevan yhteisymmärryksen saavuttamiseksi.

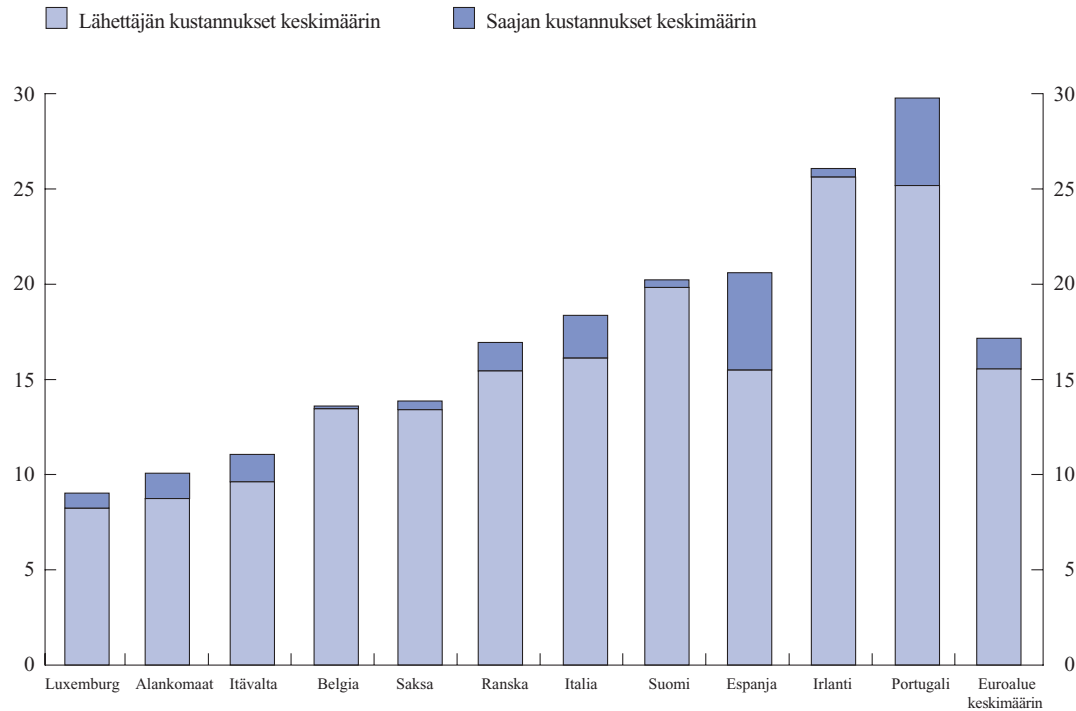
huomattavasti korkeampia hintoja kuin kotimaan maksujen välityksestä, ja niiden suoritusajat ovat paljon pidempiä.

Euroopan komission julkaisemassa raportissa ”Bank Charges in Europe” todettiin, että marraskuussa 1999 maksun lähettäjältä perittiin 100 euron suuruisen tilisiirron lähettämisestä toiseen maahan keskimäärin 15,51 euroa. Koska 25 prosentissa tapauksista myös maksun saajaa veloitettiin, näiden tilisiirtojen yhteiskustannuksiksi tuli keskimäärin 17,10 euroa (lisätietoja ja maittainen jaottelu oheisessa kuviossa). Tilisiirron

Kuvio.

Maasta toiseen suoritettavasta pienestä tilisiirrosta perittävä keskimääräinen hinta euroalueella

(euroa)

Lähde: Euroopan komission raportti: "Bank Charges in Europe", (Terveys- ja kuluttaja-asioiden pääosasto, B5-1000-99/074610, IEIC, Huhtikuu 2000.

keskimääräinen hinta oli noin 40 % pienempi kuin komission vuonna 1994 tekemässä tutkimuksessa, mutta edelleen noin 100 kertaa suurempi kuin kotimaan tilisiirron hinta, joka harvoin on 0,10–0,20 euroa suurempi. On ilmeistä, että tilisiirtojen hinnat ovat aivan liian suuria joidenkin ulkomaankauppaa käyvien ja maasta toiseen palvelu- ja välittävien sektorien kannalta.

Maasta toiseen suoritettavien pienten tilisiirtojen suoritusajat ovat hieman lyhentyneet. Edellä mainitussa tutkimuksessa keskimääräinen suoritus aika oli 3,41 työpäivää. Joissakin tapauksissa suoritus aika oli kuitenkin liian pitkä (ks. taulukko).

Suurimmat syyt nykyiseen epätydyttävään tilanteeseen ovat pankkien sisäiset organisaatiot ja asiakasliittymät. Kustannukset aiheutuvat suurelta osin siitä, ettei asiakasliittymiä ole standardoitu ja että pankkien sisäiset järjestelmät ovat vain vähäisessä määrin automatisoidut. Myös menettelytavat vaikuttavat kustannuksiin. Vaikka maksun lähettäjä antaa maksumääräyksen sähköisesti, maksumääräyksen muoto on harvoin yhteensopiva vastaanottajan pankin järjestelmien kanssa. Asiakkailta ei myöskään aina ole kaikkia tilisiirron asianmukaiseen suorittamiseen tarvittavia tietoja, joten useita maasta toiseen suoritettavia maksumääräyksiä on täydennettävä, mikä aiheuttaa pankeille suuria kustannuksia. Tässä yh-

Taulukko.

Tilisiirron suoritus aika euroalueella

1 päivä	2 päivää	3 päivää	4 päivää	5 päivää	6 päivää	>= 7 päivää	Keskimäärin
6,04 %	28,70 %	25,68 %	16,62 %	13,60 %	4,23 %	5,14 %	3,41 päivää

Lähde: Euroopan komission julkistama raportti "Bank Charges in Europe", (Terveys- ja kuluttaja-asioiden pääosasto), B5-1000-99/074610, IEIC, Huhtikuu 2000.

teydessä asiakkaat voivat itse vaikuttaa palvelutason kohentamiseen täyttämällä maksumääräyksen huolellisesti.

Merkittävä syy tämänhetkiseen tilanteeseen on myös kirjeenvaihtajapankkisuhteiden runsas käyttö. Tämä järjestelmä edellyttää usein maksumääräysten manuaalista käsittelyä, mikä nostaa merkittävästi kustannuksia ja hidastaa suoritusaikaa. Kotimaan tilisiirroissa kirjeenvaihtajapankkitoiminnan tilalle on tullut monenvälisiä maksujärjestelmäinfrastruktuureja. Näin kävi myös suurten maksujen välitykselle euroalueella, jossa valtaosa suurista maksuista välitetään

nykyisin TARGETin tai Euro I -järjestelmän kautta. Euro I on Euro Banking Associationin (EBA) kehittämä suurten maksujen järjestelmä. Maasta toiseen suoritettavien pienten maksujen välityksen infrastruktuuri on euroalueella vielä varsin kehittymätön. Pankit käyttävät kirjeenvaihtajapankkisuhteitaan mm. välittääkseen euroalueen maiden kansallisten valuuttojen määräisiä asiakasmaksuja niiden avulla. Eurosetelien ja -kolikoiden käyttöönoton vuonna 2002 pitäisi vähentää kirjeenvaihtajapankkien käyttämistä ja lisätä edistyneiden infrastruktuurien käyttöä pienten maksujen välityksessä euroalueella.

3 Eurojärjestelmän strategia ja tavoitteet: maasta toiseen suoritettavien pienten maksujen välityksen palvelutasossa on päästävä kotimaan maksujen välityksen palvelutasolle

Jotta rahan taloudellinen tehtävä pysyisi muuttumattomana, on euromääräisten liikepankkirahasaamisten oltava täysin vaihdettavissa ja korvattavissa keskuspankkirahalla (eli käteisrahalla ja talletuksilla keskuspankissa). Näinhän tilanne on kansallisella tasolla. Toisin sanoen on pyrittävä siihen, että liikepankkiraha ja keskuspankkiraha ovat täysin toistensa vastineita kaikissa maksuissa.

Yhtenäinen maksualue on jo saavutettu pankkien välisille maksuille keskuspankkirahassa ja tämä on toteutettu suurelta osin TARGETin avulla. Maasta toiseen suoritettavat tilisiirrot välitetään TARGETin kautta reaaliajassa eli samalla nopeudella kuin kotimaan maksut. Maasta toiseen TARGETin kautta suoritettavasta tilisiirrosta perittävä hinta on keskimäärin kaksi ja puoli kertaa suurempi kuin kotimaan maksun hinta. Tämä johtuu siitä, että tavoitteena on kattaa maksun välittämistä aiheutuvat kustannukset. Eurojärjestelmä on kuitenkin sitoutunut kehittämään ja yhdenmukaistamaan TARGET-järjestelmää edelleen ja parantamaan sen kustannustehokkuutta.

Jotta myös yleisön keskuspankkirahalla (käteismaksut) maasta toiseen suorittamat maksut sujuisivat nykyistä tehokkaammin, eurojärjestelmä ja pankkisektori ponnistelevat valmistellessaan eurosetelien ja -kolikoiden liikkeeseenlaskua vuoden 2002 alussa. Euroseteleillä ja -kolikoilla

varmistetaan, että euroalueesta tulee käteismaksuissa käytännössä yhtenäinen maksualue, jolloin maasta toiseen suoritettavan maksun käsite menettää merkityksensä.

Pankkisektorilla ei kiinnitetty riittävästi huomiota maasta toiseen suoritettaviin pieniin maksuihin euron käyttöönoton yhteydessä. Tämä on johtanut nykyiseen epätydyttävään tilanteeseen, ja eurojärjestelmä puuttui asiaan ensimmäisen kerran vuonna 1999.

Myös Euroopan parlamentti on pitänyt asiain-tilaa epätydyttävänä ja kehottanut EKP:tä osallistumaan operationaalisesti maasta toiseen suoritettavien pienten maksujen välitykseen sekä tarjoamaan Euroopan kansalaisille suoraan maksujenvälityspalvelua. Tässä yhteydessä Euroopan parlamentti ehdotti myös, että TARGETia voitaisiin käyttää tähän tarkoitukseen. Itse asiassa TARGETin kautta välitetään pankkien välisten maksujen lisäksi myös asiakasmaksuja. Maasta toiseen suoritettavien asiakasmaksujen määrä kasvoi vuonna 2000 kaksinkertaiseksi eli 14 000 maksuun päivässä. Valtaosa näistä maksuista on kuitenkin yritysten välisiä hyvin suuria maksuja (niiden keskimääräinen arvo on 1,1 miljoonaa euroa), eikä niitä voida pitää pieninä maksuina. Pienten maksujen välittämiseen nykyinen TARGET-järjestelmä on todennäköisesti liian kallis, koska maksut käsitellään yksitellen eikä erinä.

Eurojärjestelmä ei ole sulkenut pois sitä mahdollisuutta, että sen operatiivinen osallistuminen olisi nykyistä aktiivisempaa. Markkinataloudessa pankkisektorin on kuitenkin kyettävä tarjoamaan keskeiset järjestelyt liikepankkirahan välittämiseen nopeasti ja kustannustehokkaasti. Kansallisista toimintaympäristöistä saamansa kokemuksen perusteella eurojärjestelmä katsoi, että parhaiten asiassa edistytään markkinalähtöisellä ja yhteistyöhön perustuvalla lähestymistavalla, ja päätti edistää muutosprosessia vain epäsuorasti.

Eurojärjestelmä tuki pankkeja antamalla mahdollisuuden yksityisille ratkaisuille, ja julkaisi syyskuussa 1999 raportin maasta toiseen suoritettavien pienten maksujen välityksen kehittämistä (Improving cross-border retail payment services in the euro area – the Eurosystem’s view). Raportissa esitetään seitsemän tavoitetta, jotka pankkeja pyydettiin toteuttamaan vuoteen 2002 mennessä. Nämä tavoitteet luetellaan kehikossa I.

Kehikko I.

Eurojärjestelmän maasta toiseen suoritettavia pieniä maksuja koskevat tavoitteet

Tavoite 1:	Parannettujen järjestelmien/palvelujen tulisi olla valmiina 1.1.2002 mennessä.
Tavoite 2:	Maasta toiseen suoritettaville tilisiirroille annettava etusija.
Tavoite 3:	Maasta toiseen suoritettavien tilisiirtojen hintojen pitäisi laskea huomattavasti.
Tavoite 4:	Kotimaisten ja maasta toiseen suoritettavien maksujen suoritusaikojen pitäisi olla vertailukelpoisia.
Tavoite 5:	Pääsääntöisesti ainoastaan maksumääräyksen antajan tulisi vastata maasta toiseen suoritettavien tilisiirtojen kuluista.
Tavoite 6:	Maasta toiseen maksuja välittäviin järjestelmiin pääsyn tulisi olla avointa.
Tavoite 7:	Olemassa olevat standardit tulisi ottaa käyttöön mahdollisimman pian.

4 Esteiden poistaminen ja toteutettavat toimenpiteet

Eurojärjestelmä on tiiviissä yhteistyössä pankkisektorin kanssa koettanut selvittää ja mahdollisuuksien mukaan poistaa esteitä, jotta maasta toiseen suoritettavien pienten maksujen välityspalvelut parantuisivat.

Ensiksikin pankit esittivät, että palvelujen parantamiselle *ei ole liiketaloudellisia perusteita*. Tätä perusteltiin sillä, että hinnat ovat korkeita koska maksuliikenne on vähäistä. Tämä perustelu voidaan kuitenkin helposti kääntää toisin päin: maksuliikenne on vähäistä koska hinnat ovat korkeita. Lisäksi on todennäköistä, että kotimaan maksujen välittäminen kahden pienen, saman maan äärialueilla sijaitsevan kylän välillä ei myöskään ole liiketaloudellisesti kannattavaa. Eurojärjestelmä teki hyvin selväksi, että vaikka maasta toiseen suoritettavien pienten maksujen tehokas välitys ei olisikaan liiketaloudellisesti kannattavaa, se on erottamaton osa yhteisen rahan käyttöönottoa. Pieniä mak-

suja koskevien maksupalvelujen kehittämisen kustannuksia olisi siten tarkasteltava yhteisen rahan kokonaisetujen kannalta.

Toiseksi *pankkien välinen infrastruktuuri* oli riittämätön. Tilanteen korjaamiseksi pankkisektori kehitti Step I -järjestelmän maasta toiseen suoritettavien tilisiirtojen välittämiseen. Järjestelmä otettiin käyttöön 20.11.2000, ja se perustuu EBAn Euro I -järjestelmän infrastruktuuriin. Eurojärjestelmä suhtautuu myönteisesti Step I -järjestelmään, koska se tarjoaa mahdollisuuden kehittää maasta toiseen suoritettavien pienten maksujen välityspalveluja. Step I -järjestelmän vaikutusta eurojärjestelmän tavoitteiden saavuttamiseen voidaan arvioida vasta, kun järjestelmä on toiminut jonkin aikaa.

Kolmanneksi asiaan vaikuttavat *yhteiset standardit*. Kansainvälisesti hyväksytyt tilinumerot ja mak-

sumääräykset ovat olleet olemassa jo jonkin aikaa. Maasta toiseen suoritettavien pienten maksujen automaattiseen käsittelyyn siirtymisen esteenä oli enää yksi asia eli sanomamuoto, jolla maksumääräykset voitaisiin välittää pankkien välillä. Eurojärjestelmä osallistui rakentavasti asian käsittelyyn, ja sittemmin onkin laadittu maksumääräyksille täysin automaattisen käsittelyn (straight-through processing, STP) mahdollistava sanomamuoto, jota voidaan soveltaa kaikkiin maksuihin euroalueella. Tämä sanomamuoto otettiin käyttöön SWIFT-, TARGET-, Euro I- ja Step I -järjestelmissä marraskuussa 2000. Kaikki tekniset edellytykset maasta toiseen suoritettavien pienten maksujen automaattiseen käsittelyyn euroalueella on siten olemassa. Pankit vaikuttavat kuitenkin haluttomilta ottamaan nämä standardit pikaisesti käyttöön tästä aiheutuvien suurten kustannusten vuoksi. Pankit voivat täysin hyötyä investoinneistaan vasta sitten, kun muut pankit ovat myös ottaneet nämä standardit käyttöön ja ne ovat yleisessä käytössä.

Neljänneksi pankit ovat korostaneet, että vastaanottavan pankin on vaikea kattaa kulujaan, mikäli maasta toiseen suoritettavan tilisiirron lähettäjän pitää maksaa kaikki kustannukset lähettäjäpankille. Tämän vuoksi on vaikea luopua käytännöstä, että tilisiirron lähettäjältä ja vastaanottajalta peritään hinta vaikka lähettäjä olisikin sitoutunut maksamaan kaikki kustannukset. Tällainen kaksinkertainen veloitus on kielletty 27.1.1997 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä rajojen yli suoritettavista tilisiirroista (97/5/ETY). Edellä mainitussa komission raportissa "Bank Charges in Europe" kuitenkin todettiin, että käytäntöä sovelletaan 25 prosenttiin maasta toiseen suoritettavista tilisiirroista. Eurojärjestelmä on kehottanut pankkeja kehittämään lyhyen aikavälin ratkaisun, ja pankkisektori onkin alkanut kehittää yhtenäistä pankkien välistä tilisiirron välityspalkkiota (default multilateral interbank exchange fee, MIF). Vastaanottajapankin kustannukset katettaisiin tällä yhtenäisellä palkkiolla, joka lisättäisiin siirrettävään rahamäärään. Yhtenäinen palkkio voisi olla lyhyen aikavälin ratkaisu kaksinkertaiseen veloitukseen, mikäli palkkio on pieni ja täyttää yhteisön kilpailulainsäädännöstä myönnettäviä poikkeuksia koskevat Euroopan komission asettamat vaatimukset.

Pankit perustelevat maasta toiseen suoritettavien tilisiirtojen kalleutta myös sillä, että niiden on raportoitava tilisiirroista *maksutasetilastointia* varten. Raportointi edellyttää usein manuaalista käsittelyä, mikä estää täysin automaattista käsittelyä. Eurojärjestelmä käynnisti keskustelut pankkisektorin ja tilastoviranomaisten kanssa maksutasetilastoinnin kustannusten pienentämiseksi. Keskusteluissa päädyttiin siihen, että 1.1.2002 alkaen 12 500 euroa pienempiä tilisiirtoja ei tarvitse raportoida. Lisäksi maasta toiseen suoritettavien tilisiirtojen yhdenmukaiset koodit mahdollistavat automaattisen raportoinnin. Näin voidaan eliminoida pankkien hallinnolliset kustannukset suurimmassa osassa maasta toiseen suoritettavia pieniä tilisiirtoja ja samalla myös pankkien pääasiallinen perustelu tilisiirtojen kalleudelle.

Edellä olevasta lyhyestä katsauksesta voidaan päätellä, että olosuhteet ovat nyt olemassa, jotta pankkisektori voi pienentää huomattavasti (ja pitkällä aikavälillä eliminoida) kotimaisten ja maasta toiseen suoritettavien maksujen välityksen hinta- ja nopeuseroa. Eurojärjestelmä arvioi vuoden 1999 jälkeen tapahtunutta kehitystä syyskuussa 2000 julkaistussa raportissaan maasta toiseen suoritettavien pienten maksujen välityksen kehittämiseksi (Improving cross-border retail payment services in the euro area). Tässä raportissa eurojärjestelmä toteaa, että edistystä on tapahtunut mutta vuonna 1999 asetettuja tavoitteita ei selvästikään ole saavutettu. Tämän vuoksi eurojärjestelmä kehottikin pankkisektoria jatkamaan ponnistelujaan ja jopa tehostamaan niitä sekä erityisesti toteuttamaan neljän kohdan toimintaohjelman (ks. kehikko 2).

Eurojärjestelmä seuraa tarkasti, kuinka pankit edistyvät näiden neljän kohdan toteuttamisessa. Eurojärjestelmä parhaillaan arvioi, kuinka pankit ovat näitä kohtia noudattaneet vuoden 2000 loppuun mennessä. Eurojärjestelmä toimii edelleen epäsuorasti tässä asiassa vuonna 2001 ja arvioi tilannetta jatkuvasti sekä julkistaa arvionsa vuoden 2002 alkupuolella. Lyhyen aikavälin tavoitteet eivät kuitenkaan ole huomion keskipisteenä. EKP järjestää helmikuussa 2001 konferenssin, jossa arvioidaan pienten maksujen välityksen infrastruktuurin pitkän aikavälin kehitystä euroalueella.

Kehikko 2.

Välttömästi toteutettavat toimenpiteet

1. Maksujärjestelmäpalvelujen tarjoajien ja pankkien on julkisesti sitouduttava vuoden 2000 loppuun mennessä ottamaan käyttöön tilisiirtojen täysin automaattinen käsittely (STP) ja otettava sen edellyttämät standardit käyttöön vuoden 2001 puoliväliin mennessä.
2. Pankkisektorin on välttömästi lopetettava laitton kaksinkertainen veloitus ja etsittävä käytännön ratkaisu sen aiheuttamiin ongelmiin. Mikäli pankkisektori päättää ottaa käyttöön yhtenäisen pankkien välisen palkkion tilisiirron välittämiseksi, se on toteutettava vuoden 2001 puoliväliin mennessä.
3. Pankkisektorin on määriteltävä standardoitu tilisiirto maasta toiseen suoritettaville maksuille. Tällä tuotteella on oltava yhteinen nimi, sen pitää kattaa maasta toiseen suoritettavan tilisiirron peruspalvelut, täyttää eurojärjestelmän vaatimukset ja olla useimpien pankkien palveluvalikoimassa. Tällainen tilisiirtotuote pitää olla käytettävissä viimeistään vuoden 2001 puoliväliin mennessä ja sen käyttöönottoa on edistettävä markkinoinnilla.
4. Pankkisektorin pitää käynnistää yksityis- ja yritysasiakkaille suunnattu tiedotuskampanja, jossa kerrotaan standardeista sekä laskuihin ja maksumääräyksiin sisällytettävistä tiedoista. Pankkisektorin pitää valmistella kampanjaa koskeva käytännön ehdotus vuoden 2000 loppuun mennessä.

5 Päätelmät

Eurosetelien ja -kolikoiden käyttöönoton myötä euroalueesta tulee vuoden 2002 alkupuolella yhtenäinen maksualue käteismaksujen osalta. Euroopan kansalaiset voivat suorittaa maksunsa keskuspankkirahalla helposti ja tehokkaasti koko euroalueella. Kuluttajat odottavat oikeutetusti, että tällöin on myös mahdollista suorittaa kaikki pienet maksut liikepankkirahalla yhtäläisin kustannuksin ja yhtä nopeasti koko euroalueella eli että liikepankkiraha ja keskuspankkiraha ovat täysin toistensa vastineita. Tällä hetkellä pankkisektori on hyvin kaukana tämän tavoitteen saavuttamisesta.

Eurojärjestelmä on asettanut tavoitteita ja laatinut toimintaohjelman sen varmistamiseksi, että vuoteen 2002 mennessä on merkittävästi edistytty. Eurojärjestelmä on keskustellut asianosaisten kanssa ja auttanut poistamaan syitä, joista johtuvat maasta toiseen suoritettavien pienten tilisiirtojen korkeat hinnat ja alhainen palvelutaso. Siten nykyiset erot kotimaisten ja maasta toi-

seen suoritettavien maksujen välityksen tehokkuudessa eivät ole perusteltuja.

On liian aikaista arvioida, riittävätkö pankkien nykyiset toimenpiteet palvelutason huomattavaan parantamiseen 1.1.2002 mennessä. Pankkien on pikaisesti tehostettava toimenpiteitään. Eurojärjestelmä seuraa vuoden 2001 aikana pankkien toimenpiteiden edistymistä hyvin tarkasti ja avustaa pankkeja yhteisen tavoitteen saavuttamisessa. Maasta toiseen suoritettavien pienten maksujen välityksen palvelutasosta julkaistaan raportti vuoden 2002 alkupuolella.

Samalla arvioidaan myös euroalueen vähittäispankkitoimintaa. Pankit eivät ole täysin onnistuneet yhteistä rahaa koskeissa valmisteluissaan, jos pienten maksujen välityksen infrastruktuuri ja sen palvelutaso euroalueella eivät vastaa kotimaisten maksujen standardeja määräaikaan mennessä. Jos pankit eivät kykene tarjoamaan teho-

kasta palvelua maasta toiseen suoritettavien pienten maksujen välitykseen vuoteen 2002 mennessä, eurojärjestelmän on harkittava politiikkaansa uudelleen ja mahdollisesti osallistuttava operationaalisesti aiempaa aktiivisemmin. Eurojärjestelmä suhtautuu kuitenkin luottavai-

sesti pankkien määrätietoisuuteen ja kykyyn parantaa huomattavasti maasta toiseen suoritettavia pieniä maksuja koskevia maksupalvelujaan euroalueella vuoteen 2002 mennessä. Tällainen pankkien toiminta edistäisi merkittävästi yhteisen maksualueen aikaansaamista.

Euroopan keskuspankin ulkoinen viestintä

Suurelle yleisölle ja rahoitusmarkkinoille suunnatulla viestinnällä on ollut aivan alusta lähtien erittäin tärkeä tehtävä EKP:n rahapolitiikassa. EKP:n edeltäjän, Euroopan rahapoliittisen instituutin, aikana kehitettiin strategiat, joilla uusi keskuspankki kykenisi vastaamaan monikielisessä ja -kulttuurisessa ympäristössä esiin tuleviin haasteisiin. Niinpä EKP viestii suurelle yleisölle aktiivisemmin kuin oikeastaan mikään muu maailman keskuspankki. EKP:n ulkoinen viestintä on kattavampaa kuin siltä lainsäädännössä edellytetään. Tehokas viestintä ja avoimuus ovat kaksi keinoa ansaita sekä rahoitusmarkkinoiden että suuren yleisön luottamus. Niiden avulla tiedotusvälineiden ja demokraattisten toimielinten edustajat voivat arvioida, kuinka hyvin EKP hoitaa tehtävänsä eli ylläpitää euroalueen hintavakautta. Eurojärjestelmään kuuluvilla kansallisilla keskuspankeilla on keskeinen asema eurojärjestelmän ulkoisessa viestinnässä etenkin siitä syystä, että niillä on läheiset yhteydet alueellisiin ja kansallisiin kohderyhmiin.

I Johdanto

Suurelle yleisölle ja rahoitusmarkkinoille suunnattu viestintä on ratkaisevan tärkeää jokaiselle keskuspankille kahdesta syystä. Ensinnäkin tehokas viestintä voi omalta osaltaan edistää keskuspankin politiikan vaikuttavuutta ja auttaa keskuspankkia saavuttamaan tavoitteensa. Toiseksi viestintää voidaan pitää osana keskuspankin julkista tilivelvollisuutta. Demokraattisissa yhteiskunnissa päätöksiä tekevien toimielinten – erityisesti riippumattomien keskuspankkien – täytyy perustella päätöksensä ja vastata niistä julkisesti kansalaisille ja heidän valitsemilleen kansanedustajille.

On erityisen tärkeää, että yleisö ymmärtää hyvin rahapolitiikan tavoitteet ja keinot. Yleisön aito ymmärrys ja kestävä luottamus saavutetaan varmimmin siten, että ulkoinen viestintä ja rahapoliittinen toimintakehikko ovat yhdenmukaisia. Toisin sanoen keskuspankin tulee sanoa, mitä se tekee, ja tehdä, mitä se sanoo.

Tehokas viestintä edistää keskuspankin uskottavuutta, joka puolestaan vähentää hintavakauden ylläpitämiseen liittyvää epävarmuutta. Tämä alentaa rahoitusvaateiden tuottoihin sisältyviä riskipreemioita ja edistää talouskasvua ja hyvinvoin-

tia. Jos keskuspankki on uskottava, vaikutus on positiivinen talouden toimijoihin myös muilla aloilla. Jos esimerkiksi ammattiliittojen ja työnantajien palkkaneuvottelijat ovat vakuuttuneita hintavakauden säilymisestä, neuvottelutulokset todennäköisesti tukevat keskuspankkia hintavakauden ylläpitämisessä. Yhteiskunnan kaikki osapuolet hyötyvät siitä, että talouspäätökset perustuvat sellaiseen vakauteen tähtäävään rahapolitiikkaan, joka on uskottava.

EKP:n neuvoston lokakuussa 1998 tekemä päätös hintavakauden kvantitatiivisesta määritelmästä ja rahapolitiikan kahden pilarin strategiasta loi pohjan tehokkaalle ja yhdenmukaiselle viestinnälle. Rahapolitiikan strategia luo puitteet päätävissä elimissä käytävälle rahapoliittiselle keskustelulle ja toimii samalla välineenä, jonka avulla rahapolitiikkaa selitetään yleisölle.

Rahapolitiikan strategiaa on käsitelty useissa EKP:n Kuukausikatsauksen artikkeleissa (ks. tammi-kuun 1999 ja marraskuun 2000 katsaukset). Tässä artikkelissa keskitytään EKP:n viestintäpolitiikan yleisiin tavoitteisiin ja keinoihin, joilla näihin tavoitteisiin pyritään.

2 EKP:n viestintäpolitiikan tavoitteet

Tehokkaan viestintäpolitiikan vakiinnuttaminen on erityisen tärkeää EKP:n kaltaiselle vastikään perustetulle toimielimelle. Vaikka EKP on voinut tukeutua euroalueen kansallisten keskuspankkien asiantuntemukseen ja uskottavuuteen, EKP:llä ei – toisin kuin kansallisilla keskuspankeilla – vielä ole pitkältä ajalta näyttöä saavutuksistaan. Lisäksi se toimii monikielisessä ja -kulttuurisessa ympäristössä.

Avoimuuden ja viestinnän tarve otettiin huomioon Euroopan keskuspankkijärjestelmän ja Euroopan keskuspankin perussäännössä, jossa EKP:lle asetettiin tiettyjä viestintään liittyviä velvoitteita. EKP:n on julkaistava raportti Euroopan keskuspankkijärjestelmän (EKPJ) toiminnasta vähintään kerran vuosineljänneksessä sekä laadittava toiminnastaan ja EKP:n rahapolitiikasta vuosikertomus. EKP:n on lisäksi julkistettava eurojärjestelmän konsolidoitu tase viikoittain.

Jo talous- ja rahaliiton (EMU) kolmatta vaihetta koskevien valmisteluiden varhaisessa vaiheessa tehtiin se johtopäätös, että EKP:n ulkoisen viestinnän tulisi olla kattavampaa kuin edellä mainitut lainsäädännölliset vaatimukset edellyttävät. Oli selvää, että EKP:n täytyisi käyttää useita muita keinoja saavuttaakseen perimmäiset viestintätavoitteensa. Tämän vuoksi mm. päätettiin alkaa julkaista Kuukausikatsausta (eikä ainoastaan neljännesvuosikatsausta) sekä järjestää lehdistötilaisuuksia säännöllisin väliajoin.

EKP:lle on myös erittäin tärkeää edistää EKPJ:n sääntelyjärjestelmän avoimuutta. Tämän vuoksi EKP:n päätöksentekoaikojen hyväksymät säädökset julkistetaan suurelle yleisölle, vaikka mitään lakisäätöistä tai perustamissopimuksen edellyttämää velvoitetta ei olekaan.

EKP:n edeltäjän, Euroopan rahapoliittisen instituutin, aikana kehitettiin strategiat, joilla EKP kykenisi vastaamaan uudessa toimintaympäristössä esiin tuleviin viestinnällisiin haasteisiin. Syyskuusta 1998 lähtien tätä työtä on jatkanut EKP:n viestintäkomitea, jossa on viestinnän asiantuntijoita sekä EKP:stä että kansallisista keskuspankeista. EKPJ:n ja eurojärjestelmän hajautetun rakenteen mukaisesti kansallisilla keskuspankeilla

on tärkeä tehtävä eurojärjestelmän viestintäpolitiikan tavoitteiden saavuttamisessa.

Eurojärjestelmän viestintäpolitiikan yleiset tavoitteet ovat seuraavat:

- vaikuttaa osaltaan rahapolitiikan vaikuttavuuteen ja tehokkuuteen
- edistää eurojärjestelmän ja sen politiikan yleistä hyväksyntää euroalueeseen kuuluvissa maissa sekä niiden ulkopuolella.

Näiden tavoitteiden saavuttamiseksi noudatetaan seuraavia pääperiaatteita:

- Yhteisestä rahapolitiikasta on syytä pyrkiä kommunikoimaan johdonmukaisesti ”yhden äänen” periaatteella.
- Eurojärjestelmän rahapolitiikan tavoitteiden, tehtävien ja päätösten avoimuutta tulee edistää ja eurojärjestelmän toimintatapojen luotettavuutta ja tunnettuutta tulee lisätä. Näin edistetään eurojärjestelmän tilivelvollisuuden toteutumista.

Jotta viestintästrategia olisi tehokas, EKP ja kansalliset keskuspankit pyrkivät yhdessä varmistamaan, että ulkoinen viestintä on yhdenmukaista euroalueella, että eri maita ja eri tiedotusvälineitä kohdellaan tasapuolisesti ja että tiedot julkistetaan ajoissa.

Näitä yleisiä periaatteita sovelletaan eurojärjestelmän eri toiminta-alueilla, kuten rahapolitiikan muotoilussa ja täytäntöönpanossa, setelien liikkeeseenlaskussa, tilastotietojen kokoamisessa, rahoitussektorin kehityksen tarkastelussa, maksujärjestelmien sujuvuuden edistämässä jne. Tavoitteiden ja pääperiaatteiden pohjalta eurojärjestelmässä käytetään monia eri viestintävälineitä. EKP:n johtokunnan jäsenet, kansallisten keskuspankkien pääjohtajat ja eurojärjestelmän henkilökunta käyttävät merkittävän osan työajastaan ja resursseistaan viestintään. EKP:n neuvosto, johtokunta ja viestintäkomitea arvioivat säännöllisesti eurojärjestelmän viestintäpolitiikan tavoitteiden saavuttamista. Tämän artikkelin loppuosassa keskitytään EKP:n viestintään.

3 Euroopan keskuspankin viestintä

Kohderyhmät

EKP:n viestintästrategiassa on otettava huomioon kohderyhmien moninaisuus. Esimerkiksi rahoitusmarkkinaosapuolten ja analyytikkojen odotukset keskuspankin viestinnän määrän ja luonteen suhteen eroavat suuren yleisön odotuksista. EKP pyrkii myös pitämään etenkin EU-tason poliittiset elimet ja organisaatiot hyvin informoituina siitä, mikä on EKP:n rahapolitiikan strategia ja mitä tekijöitä on yksittäisten päätösten taustalla. EKP:n oman suoran viestinnän lisäksi muilla tiedonvälittäjillä ja erityisesti tiedotusvälineillä on erittäin tärkeä asema tietojen levittämisessä EKP:stä.

Lisähaasteen viestintään tuo se, että EKP:n on viestittävä Euroopan yhteisöjen II virallisella kielellä. Tämä tuo mukanaan paitsi teknisiä rajoituksia – kääntämiseen tarvittava aika ja resursit – myös vaikeuksia, sillä tarkalleen sama sisältö on ilmaistava eri kielillä eri kulttuuriympäristöissä. Tämän vuoksi on erityisen haastavaa noudattaa ”yhden äänen” periaatetta viestinnässä. Vastataksaan tähän haasteeseen EKP työskentelee läheisesti kansallisten keskuspankkien kanssa.

Viestintävälineet

EKP käyttää seuraavassa lueteltuja viestintävälineitä, kun se kertoo politiikastaan ja toiminnastaan suurelle yleisölle ja monille eri kohderyhmille ja kun se selvittää niille välttämätöntä taustatietoa.

EKP:n pääjohtaja ja varapääjohtaja pitävät *lehdistötilaisuuksia* säännöllisesti. Tilaisuudet ovat tavallisesti välittömästi EKP:n neuvoston ensimmäisen kuukausittaisen kokouksen jälkeen, ja niissä kerrotaan neuvoston tekemistä päätöksistä. Tilaisuuksien lopussa tiedotusvälineiden edustajilla on tilaisuus esittää kysymyksiä suoraan pääjohtajalle ja varapääjohtajalle. Pääjohtajan alustuspuheenvuoro on heti luettavissa EKP:n verkkosivuilta, ja hieman myöhemmin myös tiedotusvälineiden edustajien tekemät kysymykset ja niihin annetut vastaukset ovat luettavissa verk-

kosivuilta. Lehdistötilaisuudet lähetetään suoraan lähetyksenä muutamien yksityisten televisioasemien kautta analyytikoille ja muille asiantuntijoille. Tämän lisäksi niistä kerrotaan kattavasti sekä sanomalehdissä että sähköisissä viestimisissä niin euroalueella kuin sen ulkopuolella.

Säännöllisten lehdistötilaisuuksien lisäksi EKP:n pääjohtaja ja/tai muut johtokunnan jäsenet pitävät lehdistötilaisuuksia myös erityistilanteissa. Tähän mennessä näin on tehty EU:n laajenemiseen liittyvien seminaarien yhteydessä sekä G7-maiden valtiovarainministerien ja keskuspankkien pääjohtajien tiettyjen kokousten jälkeen.

EKP:n julkaisemat *säännölliset lehdistötiedotteet* liittyvät rahapolitiisiin päätöksiin, eurojärjestelmän konsolidoituihin viikkotaseisiin, euroalueen maksutaseen kuukausitietoihin sekä rahatalouden kehitykseen euroalueella. Tiedotteet julkistetaan viikoittain, kahdesti viikossa tai kuukausittain sen mukaan, mikä tiedote on kyseessä, ja ne lähetetään EKP:stä suoraan noin 200:lle eri tiedotusvälineiden edustajalle. *Ad hoc-lehdistötiedotteet* sisältävät tietoa EKP:n toimintaan liittyvistä muista asioista. Ne voivat olla esim. ilmoituksia uusista julkaisuista, tiedotteita tärkeistä uusista projekteista tai suurelle yleisölle suunnattuja tiedonantoja.

EKP:n Kuukausikatsaus julkistetaan yleensä viikon kuluttua EKP:n neuvoston kunkin kuukauden ensimmäisen kokouksen jälkeen. Katsaukseen sisältyy EKP:n neuvoston yksityiskohtainen arvio vallitsevasta taloustilanteesta sekä pohdintaa euroalueen hintavakauden kehitysnäkymistä sekä euroalueen talouskehityksestä. Jotta rahapolitiikka olisi mahdollisimman avointa, Kuukausikatsauksessa julkistetaan vuoden 2000 joulukuusta lähtien kahdesti vuodessa eurojärjestelmän asiantuntijoiden arviot euroalueen tulevasta talouskehityksestä.

Lisäksi Kuukausikatsauksessa on artikkeleita EKP:n toimintaan liittyvistä aiheista sekä tilastosuus, jossa on paljon tietoa euroalueen taloudellisesta ja rahamarkkinoiden kehityksestä. Kuukausikatsaus on suunnattu laajalle kohderyhmälle koko euroalueella: rahoitusanalyytikoille, talous-

tieteilijöille, tiedotusvälineiden edustajille, talouspolitiikan päättäjille ja muille päättäjille. Katsaus laaditaan englanniksi ja käännetään muille Euroopan yhteisöjen virallisille kielille. Kaikkien kieliversioiden yhteinen painosmäärä on noin 80 000 kappaletta. Lisäksi Kuukausikatsaus on saatavissa sähköisessä muodossa EKP:n verkkosivuilla.

EKP:n vuosikertomuksessa kerrotaan EKP:n edellisenä ja kuluvana vuonna toteuttamasta rahapolitiikasta. Siinä käsitellään myös muita eurojärjestelmän ja EKP:n asioita. Kuten Euroopan yhteisön perustamissopimuksessa edellytetään, vuosikertomus osoitetaan Euroopan parlamentille, EU:n neuvostolle, Euroopan komissiolle ja Eurooppa-neuvostolle. Se julkistetaan Euroopan yhteisöjen 11 virallisella kielellä.

Neljännesvuosittain EKP:n pääjohtaja on *Euroopan parlamentin talous- ja raha-asiain valiokunnan* kuultavana. Nämä julkiset kuulemistilaisuudet ovat osa perustamissopimuksessa EKP:lle määrättyjä raportointivelvollisuuksia. Niitä voidaan pitää yhtenä oleellisena osana EKP:n tilivelvollisuuden täyttämistä. Tiedotusvälineet eri puolilla Eurooppaa raportoivat kattavasti näistä kuulemistilaisuuksista, eli laajasti ajateltuna kuulemistilaisuudet ovat yksi viestintäväline muiden joukossa. Näiden kuulemisten sisältö – kuten myös EKP:n lehdistötilaisuuksien sisältö – julkaistaan EKP:n verkkosivuilla.

Johtokunnan jäsenten pitämät *julkiset puheet* ovat tärkeä keino puhutella suoraan EKP:n kannalta tärkeitä kuulijakuntia niin euroalueella kuin sen ulkopuolella. Näitä puheita on pidetty erityisen usein EMUn kolmannen vaiheen alun jälkeisten kahden ensimmäisen vuoden aikana. Julkisten puheiden toivotaan mm. lisäävän EKP:n ja sen politiikan tunnettuutta niin paikallisesti kuin alueellisesti. Kun johtokunnan jäsen puhuu julkisesti mielipidevaikuttajille ja kun puheesta raportoidaan alueellisissa, kansallisissa ja kansainvälisissä tiedotusvälineissä, puheen vaikutus moninkertaistuu. Monet puheista ovat suuren yleisön saatavilla myös EKP:n verkkosivuilta, ja puheet usein myös lähetetään suoraan tiedotusvälineille.

Johtokunnan jäsenten sanomalehdille, aikakauslehdille ja sähköisille tiedotusvälineille myöntämällä *haastatteluilla* pyritään samaan päämäärään

kuin julkisilla puheilla. Kansallisissa tiedotusvälineissä julkaistujen haastattelujen muodossa EKP voi puhutella suurta yleisöä kunkin maan omalla kielellä. Haastattelujen myöntäminen on yksi tapa, jolla EKP:n päättäjät voivat varmistaa rahapolitiikkaa koskevien viestien välittymisen useissa eri maissa sijaitsevalle yleisölle. Viime vuoden aikana johtokunnan kuusi jäsentä antoivat eri tiedotusvälineille yhteensä lähes 200 haastattelua, ja ne julkaistiin tai lähetettiin kaikissa EU-maissa ja monissa EU:n ulkopuolisissa maissa.

Muut *painetut julkaisut* kuin Kuukausikatsaus ja vuosikertomus jakaantuvat useihin eri alaryhmiin. EKP on julkaissut joukon erityisraportteja, työpapereita ja esitteitä, joiden kohderyhmät vaihtelevat eri alojen asiantuntijoista suureen yleisöön. Yleisesite nimeltään Euroopan keskuspankki sisältää laajan yleiskatsauksen EKP:n rakenteesta, strategiasta ja politiikasta. Muissa esitteissä kuvataan TARGET-järjestelmää, euroseteleitä ja -kolikoita ja EKP:n maksujärjestelmiä. Erityisraporteissa käsitellään mm. pankkijärjestelmän kehitystä, maksujärjestelmiä, arvopaperikaupan selvitysjärjestelmiä tai muita EKP:n toimintaan liittyviä asioita. Työpaperisarja on suunnattu lähinnä akateemisille lukijoille, ja siinä esitellään EKP:n taloustutkimuksen tuloksia. Toisessa sarjassa kerrotaan rahapolitiikan kannalta olennaisista asioista laajalle lukijakunnalle, johon lukeutuvat mm. päättäjät, taloustieteilijät, tiedotusvälineet ja suuri yleisö. Kaikki EKP:n julkisesti saatavilla olevat säädökset julkistetaan Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä. Lisäksi ns. Compendium-säädöskokoelman ensimmäinen laitos, joka sisältää kaikki EKP:n hyväksymät julkiset oikeudelliset asiakirjat, julkaistiin vuonna 1999. Sen päivitys on parhaillaan käynnissä. Kaikki esitteet ja raportit ovat saatavilla maksutta EKP:stä tai EKP:n kansallisista keskuspankeista. Kattava luettelo EKP:n julkaisuista on Kuukausikatsauksen lopussa.

Tiedon välittäminen sähköisten markkinainformaatiojärjestelmien kautta on tärkeä tapa kommunikoida rahoitusmarkkinaosapuolten kanssa reaaliaikaisesti. Kolmen uutistoimiston välityksellä EKP ilmoittaa rahoitusmarkkinoille huutokauppaoperaatioista, huutokaupoissa tehtävistä likviditeetin jakopäätöksistä, valuuttojen viitekursseista ja muista tärkeistä asioista.

EKP:ssä käy *vierailuryhmiä* käytännöllisesti katsoen vuoden jokaisena työpäivänä. Viime vuonna EKP:hen kävi paikan päällä tutustumassa noin 10 000 ihmistä useista eri maista, ja he saivat tuoretta tietoa EKP:n toiminnasta. Tässäkin yhteydessä tiedon välittymisessä uskotaan voimakkaaseen kerrannaisvaikutukseen, sillä ryhmät koostuvat usein opettajista, pankkien edustajista, erityisryhmien edustajista ja muista mielipidevaikuttajista.

EKP on myös aktiivinen *akateemisten konferenssien* järjestäjä. Perustamisensa jälkeen EKP on järjestänyt kolme akateemista konferenssia. EKP:n lippulaiva tällä alalla on sarja keskuspankkitoimintaa käsitteleviä konferensseja. Konferenssit alkoivat marraskuussa 2000, ja niitä tullaan järjestämään joka toinen vuosi. Konferenssien avulla EKP pyrkii osaltaan edistämään kanssakäymistä ja viestintää keskuspankkiasioista kiinnostuneiden taloustieteilijöiden kesken. Konferenssien ohjelmat ja julkaisut ovat saatavilla EKP:n verkkosivuilla.

EKP:n verkkosivu (www.ecb.int) muodostaa yhteisen perustan käytännöllisesti katsoen kaikille

edellä luetelluille eri viestintävälineille. Kaikki EKP:n julkistamat asiakirjat ovat luettavissa ja ladattavissa EKP:n verkkosivuilla. Osassa sivuista on keskitytty nimenomaan rahoituslaitosten tarpeisiin ja osassa tilastotietoihin euroalueen raha- ja reaalitalouden sekä rahoitusmarkkinoiden kehityksestä. EKP pitää Internetiä erittäin tärkeänä viestintävälineenä tiedon välittämisessä kolmansille osapuolille. Kasvavaan osaan tiedustelupyynnöistä voidaan Internetin avulla vastata sähköisesti. Sähköpostiin onkin perustettu eri aihepiireistä postilaatikkoja, jotta monien eri alojen kysymyksiin voidaan vastata tehokkaasti. Yhteydenpito ja keskustelu Internetin käyttäjien kanssa on tulossa yhä tärkeämmäksi. EKP:n verkkosivuilta on linkit kaikkien 15 kansallisen keskuspankin verkkosivuille.

Perinpohjaisen ja tehokkaan viestinnän tarve korostuu erityisesti, kun eurosetelien ja -kolkoiden käyttöönotto 1.1.2002 lähestyy. Tätä silmällä pitäen valmisteilla on suurelle yleisölle suunnattu *tiedotuskampanja* euroalueen 12 valtiossa (ks. kehikko).

Kehikko.

Euro 2002 -tiedotuskampanja

1.1.2002 alkaen eurosetelit ja -kolikot tulevat osaksi kansalaisten arkipäivää kaikissa 12:ssa euroalueen maassa. Kansalaisten tutustuttaminen uusiin seteleihin ja kolikoihin on edellytys sille, että siirtyminen uuden rahan käyttöön onnistuu. Jotta luottamus uuteen rahaan turvataan, on ratkaisevan tärkeää, että kaikki käyttäjät tunnistavat aidot eurosetelit ja -kolikot sekä tietävät niiden nimellis- ja ostoarvot.

Eurosetelien ja -kolikoiden käyttöönoton valmistelujen osana EKP (yhdessä eurojärjestelmään kuuluvien kansallisten keskuspankkien kanssa) on käynnistänyt Euro 2002 -tiedotuskampanjan, jonka budjetti on 80 miljoonaa euroa. Avoimen kilpailun jälkeen EKP:tä kampanjassa avustavaksi viestintätoimistoksi valittiin Publicis. Kampanjan toteuttavat kansalliset keskuspankit hajautetusti, ja se koordinoidaan huolellisesti Euroopan komission ja euroalueen valtioiden valtiovarainministeriöiden kanssa.

Kampanjan neljä keskeistä painopistettä ovat seuraavat:

- setelien ulkoasu, väri ja mitat
- aitoustekijät
- nimellisarvot
- käyttöönottoon liittyvät järjestelyt.

Euro 2002 -tiedotuskampanjaan kuuluu ns. kumppanuusohjelma, joka on käynnissä koko vuoden 2001. Sen tarkoituksena on

- edistää yhteistyötä niiden kumppaneiden kanssa, joilla on tärkeä tehtävä tietojen jakamisessa suurelle yleisölle
- hyödyntää parhaalla mahdollisella tavalla kumppaneiden toteuttaman tiedotuksen kerrannaisvaikutukset
- varmistaa setelien ja kolikoiden lopullisen ulkoosan esittelevän tiedotusmateriaalin tehokas jakelu
- varmistaa, että kumppaneiden välittämä tieto on täsmällistä.

Mielenkiinto euroseteleitä ja -kolikoita kohtaan kasvaa julkisuudessa voimakkaasti, kun niiden käyttöönotto 1.1.2002 lähestyy. Tiedotuskampanjan tavoitteena onkin hyödyntää parhaalla mahdollisella tavalla tämä mielenkiinto ja varmistaa, että suhdetoiminnan ja lehdistölle suunnatun tiedotuksen avulla suuri yleisö saa täsmällistä tietoa uusista seteleistä ja kolikoista. Tarkoituksena on myös lisätä yleisön tietoisuutta eurosetelien ja -kolikoiden käyttöönotosta ja edistää yleisön halua ottaa uusi raha myönteisesti vastaan. Vuodelle 2001 on suunnitteilla myös PR-ohjelma, johon kuuluu mm. kussakin euroalueen maassa järjestettävä konferenssien sarja sekä tapahtumat, joiden tarkoitus on muistuttaa uuden rahan käyttöönoton lähestymisestä tasapäivinä (E-300, E-200) jne.) ennen vuotta 2002. Ohjelmaan sisältyvät myös tiedotusvälineiden edustajille jaettavat tietopakettit, joiden tarkoitus on tukea kampanjan aikana järjestettäviä tapahtumia.

Vuoden 2001 lopussa aloitetaan tammikuun 2002 alkuun ulottuva suurelle yleisölle suunnattu tiedotuskampanja, jonka tarkoituksena on tukea eurosetelien ja -kolikoiden käyttöönottoa kertomalla niiden ulkoasusta ja aitoustekijöistä televisiossa, radiossa ja sanomalehdissä kaikissa euroalueen maissa. Tiedotusmateriaali koordinoidaan kansallisella tasolla, jotta kunkin maan tiedotusvälineitä voidaan käyttää hyödyksi parhaalla mahdollisella tavalla ja jotta tiedotus sopii yhteen muiden, etenkin kunkin maan viranomaisten järjestämien kampanjoiden kanssa.

Eurosetelien ja -kolikoiden käyttöönottoa edeltävät ja välittömästi sitä seuraavat viikot ovat luonnollisesti koko tiedotuskampanjan intensiivisin vaihe. Läpi vuoden 2001 järjestetään kuitenkin monia tapahtumia, joilla vauhditetaan Euro 2002 -tiedotuskampanjaa. Näistä tapahtumista esimerkiksi aitoustekijöiden julkistaminen syyskuussa tulee olemaan tärkeä välietappi.

4 Päätelmät

EKP:n viestintäpolitiikalla on ratkaisevan tärkeä tehtävä keskuspankin rahapolitiikan tukemisessa. Vastikään perustettu keskuspankki käyttää monia eri viestintävälineitä, joilla se pyrkii vastaamaan monikielisessä ja -kulttuurisessa ympäristössä esiin tuleviin haasteisiin. Niinpä EKP viestii yleisölle aktiivisemmin kuin oikeastaan mikään muu maailman keskuspankki. Euroalueen kansallisilla keskuspankeilla on keskeinen tehtävä EKP:n ulkoisessa viestinnässä etenkin siitä syystä, että

niillä on läheiset yhteydet alueellisiin ja kansallisiin kohderyhmiin.

Tehokas ja hyvin avoin viestintä ovat kaksi keinoja ansaita sekä rahoitusmarkkinoiden että suuren yleisön luottamus. Niiden avulla tiedotusvälineiden ja demokraattisten instituutioiden edustajat voivat arvioida EKP:n onnistumista tehtävänsä hoitamisessa eli euroalueen hintavakauden ylläpitämisessä.

Euroalueen tilastot

Tilastot

	Yhteenveto euroalueen taloustilastoista	5*
I	Rahapolitiikkatilastot	
	1.1 Eurojärjestelmän konsolidoitu tase	6*
	1.2 EKP:n korot	8*
	1.3 Eurojärjestelmän rahapoliittiset operaatiot, huutokaupoissa hyväksytyt määrät	8*
	1.4 Vähimmäisvarantotilastot	10*
	1.5 Pankkijärjestelmän likviditeettiasema	11*
2	Euroalueen rahatalous	
	2.1 Eurojärjestelmän yhteenlaskettu tase	12*
	2.2 Euroalueen rahalaitosten yhteenlaskettu tase (pl. eurojärjestelmä)	13*
	2.3 Euroalueen rahalaitosten konsolidoitu tase (ml. eurojärjestelmä)	14*
	2.4 Raha-aggregaatit ja niiden vastaerät	16*
	2.5 Rahalaitosten lainat vastapuolen, käyttötarkoituksen ja alkuperäisen maturiteetin mukaan	19*
	2.6 Talletukset rahalaitoksissa vastapuolen ja vaateen mukaan	20*
	2.7 Euroalueen ulkopuolisiin kohdistuvat rahalaitosten saamiset ja velat; pääerät	21*
	2.8 Euroalueen rahalaitosten joidenkin velkojen ja saamisten tarkastelu valuutoittain	22*
3	Euroalueen rahoitusmarkkinat ja korot	
	3.1 Rahamarkkinakorot	24*
	3.2 Valtion lainojen tuotot	25*
	3.3 Osakeindeksit	26*
	3.4 Pankkien luotto- ja talletuskorot	27*
	3.5 Muiden arvopapereiden kuin osakkeiden liikkeeseenlaskut alkuperäisen maturiteetin, liikkeeseenlaskijan sijainnin ja valuutan mukaan	28*
	3.6 Muut euromääräiset arvopaperit kuin osakkeet alkuperäisen maturiteetin, liikkeeseenlaskijan sijainnin ja sektorin mukaan	30*
4	YKHI ja euroalueen muut hinnat	
	4.1 Yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi	36*
	4.2 Muut hinnat ja kustannukset	37*
5	Euroalueen reaalitytöt	
	5.1 Kansantalouden tilinpito	38*
	5.2 Muita keskeisiä reaalitytöiden tilastoja	40*
	5.3 Suhdanekyselyt	41*
	5.4 Työmarkkinat	42*
6	Euroalueen säästäminen, investoinnit ja rahoitus	43*
7	Julkisen talouden rahoitusasema euroalueella ja yksittäisissä euromaissa	
	7.1 Tulot, menot ja alijäämä (-) / ylijäämä (+)	44*
	7.2 Velka	45*
	7.3 Velan muutos	46*
8	Euroalueen maksutase ja ulkomainen varallisuus (ml. valuuttavaranto)	
	8.1 Maksutase	47*
	8.2 Maksutase: vaihtotase ja pääomansiirrot	48*
	8.3 Maksutase: tuotannontekijäkorvaukset	49*
	8.4 Maksutase: suorat sijoitukset	50*
	8.5 Maksutase: arvopaperisijoitukset	51*
	8.6 Maksutase: muut sijoitukset ja valuuttavaranto	52*
	8.7 Ulkomainen varallisuus ja valuuttavaranto	54*
9	Euroalueen ulkomaankauppa	56*

10	Valuuttakurssit	60*
11	Taloudellinen kehitys muissa EU-maissa	62*
12	Taloudellinen kehitys EU:n ulkopuolella	
	12.1 Taloudellinen kehitys	63*
	12.2 Säästäminen, investoinnit ja rahoitus	64*
	Kreikan tiedoilla täydennetyt euroalueen keskeiset taloustilastot	65*
	Tekninen huomautus	67*
	Yleistä	69*

Kreikka liittyi euroalueeseen 1.1.2001

Kuukausikatsauksen tilasto-osassa euroalueen tilastot kattavat ne euroalueen maat, jotka tarkasteluajankohtana kuuluivat euroalueeseen. Siten euroalueen tilastot vuoden 2000 loppuun saakka kattavat 11 maan euroalueen, ja vuoden 2001 alusta 12 maan euroalueen. Poikkeukset on erikseen merkitty.

Kreikan liittymisen ajankohta on taulukoissa merkitty viivalla ja kuvioissa katkoviivalla. Absoluuttiset muutokset ja prosenttimuutokset vuodesta 2000 vuoteen 2001 perustuvat mahdollisuuksien mukaan sellaisiin aikasarjoihin, joissa Kreikan liittyminen euroalueeseen on otettu huomioon.

Kreikan tiedoilla täydennetyt euroalueen taloustilastot vuoden 2000 loppuun saakka on liitetty mukaan analyttisiä tarkoituksia varten ylimääräiseen taulukkoon sivulle 65* (lisätietoja Yleistä-osassa).

Taulukkomerkintöjen selityksiä

- ”.” Tiedot puuttuvat.
- ”-” Tiedot eivät ole vielä saatavissa.
- ”..” Nolla tai merkityksetön.
- ”miljardia” 10⁹
- ^(p) Ennakkotieto.
- kp. Kausivaihtelusta puhdistettu.

Yhteenveto euroalueen talustilastoista

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

1. Rahatalouden kehitys ja korot

	M1 ¹⁾	M2 ¹⁾	M3 ¹⁾		Rahalaitosten lainat euroalueelle (pl. rahalaitokset ja julkisyhteisöt) ¹⁾	Yritysten ja muiden rahoituslaitosten kuin rahalaitosten liikkeeseen laskemat arvopaperit ¹⁾	3 kk:n korko (euribor, vuotuisina prosentteina, ajanjakson keskiarvot)	Valtion 10 vuoden lainojen tuotot, vuotuisina prosentteina, ajanjakson keskiarvot	
				3 kk:n liukuva keskiarvo					
	1	2	3	4	5	6	7	8	
1999	12,4	6,8	5,7	-	10,0	18,4	2,96	4,66	
2000	8,0	4,4	5,7	-	9,6	.	4,40	5,44	
2000 I	10,0	4,9	6,0	-	9,3	25,7	3,55	5,61	
II	9,5	5,0	6,3	-	10,1	21,9	4,27	5,43	
III	6,9	4,0	5,4	-	9,4	18,1	4,74	5,44	
IV	5,5	3,8	5,1	-	9,6	.	5,02	5,28	
2000 elo	7,1	4,2	5,7	5,4	9,5	18,8	4,78	5,40	
syys	6,2	4,1	5,3	5,4	10,0	16,6	4,85	5,47	
loka	5,8	3,7	5,2	5,1	9,8	16,8	5,04	5,42	
marras	5,0	3,7	5,0	5,0	9,3	17,6	5,09	5,34	
joulu	5,5	3,6	4,9	.	9,5	.	4,93	5,07	
<i>Euroalueen laajeneminen</i>									
2001 tammi	4,77	5,01	

2. Hintojen ja reaaliatalouden kehitys

	YKHI	Teollisuuden tuottajahinnat	Työkustannukset tuntia kohden (koko taloudessa)	BKT:n määrä	Teollisuustuotanto (pl. raken-taminen)	Kapasiteetin käyttöaste teollisuudessa %	Työllisyys (koko taloudessa)	Työttömyys (% työvoimasta)	
									9
1999	1,1	-0,4	2,2	2,5	1,9	81,8	1,7	10,0	
2000	2,3	83,8	.	9,1	
2000 I	2,0	4,3	3,6	3,5	4,8	83,0	1,9	9,4	
II	2,1	5,2	3,8	3,8	6,0	83,7	2,2	9,1	
III	2,5	5,8	3,9	3,4	5,8	83,9	2,0	9,0	
IV	2,7	84,7	.	8,7	
2000 elo	2,3	5,6	-	-	6,4	-	-	9,0	
syys	2,8	6,2	-	-	5,7	-	-	8,9	
loka	2,7	6,5	-	-	3,9	-	-	8,8	
marras	2,9	6,2	-	-	4,6	-	-	8,7	
joulu	2,6	.	-	-	.	-	-	8,7	
<i>Euroalueen laajeneminen</i>									
2001 tammi	.	.	-	-	.	-	-	.	

3. Maksutase, valuuttavaranto ja valuuttakurssit

(miljardia euroa, ellei toisin mainita)

	Maksutase (nettovirrat)				Valuuttavaranto (ajanjakson lopun kanta)	Euron efektiivinen valuuttakurssi: laaja maaryhmä (1991/I = 100)		USD/euro	
	Vaihtotase ja pääoman-siirrot	Niistä: tavarat	Suorat sijoitukset	Arvopaperi-sijoitukset		Nimellinen	Reaalinen (KHI)		
									17
1999	7,7	83,4	-120,6	-41,7	372,3	96,6	95,8	1,066	
2000	377,7	88,2	86,2	0,924	
2000 I	-5,0	9,3	148,0	-192,6	385,4	91,1	89,5	0,986	
II	-4,3	14,7	-18,2	51,9	385,8	88,4	86,6	0,933	
III	-4,5	17,9	-94,3	3,5	408,1	87,3	85,3	0,905	
IV	377,7	85,9	83,5	0,868	
2000 elo	-3,7	4,1	-41,1	13,6	402,6	87,0	85,1	0,904	
syys	1,0	5,7	-28,6	2,8	408,1	85,3	83,3	0,872	
loka	0,0	8,2	-15,7	-1,7	416,2	84,4	82,2	0,855	
marras	-2,0	4,6	-9,5	-3,9	400,1	85,1	82,8	0,856	
joulu	377,7	88,1	85,6	0,897	
<i>Euroalueen laajeneminen</i>									
2001 tammi	91,7	89,0	0,938	

Lähteet: EKP, Euroopan komissio (Eurostat ja talous- ja rahoitusasioista vastaava pääosasto) ja Reuters.

Lisätietoja tämän tilasto-osan vastaavissa taulukoissa.

1) Kuukausittaiset kasvuvauhdit ajanjakson lopussa, neljännesvuosittaiset ja vuosittaiset kasvuvauhdit ajanjakson keskiarvoja.

I Rahapolitiikkatilastot

Taulukko I.1

Eurojärjestelmän konsolidoitu tase

(miljoonaa euroa)

1. Vastaavaa

		Kulta ja kultasaamiset	Valuuttamääräiset saamiset euroalueen ulkopuolelta	Valuuttamääräiset saamiset euroalueelta	Euromääräiset saamiset euroalueen luottolaitoksilta	Euromääräiset luotot euroalueen rahoitussektorille ¹⁾	Perusrahoitusoperaatiot	Pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot	Käänteiset hienosäätöoperaatiot
		1	2	3	4	5	6	7	8
2000	syys	1. 120 911	263 927	15 735	4 392	231 172	180 999	49 999	0
		8. 120 911	265 579	14 347	4 094	226 322	176 001	49 999	0
		15. 120 911	264 117	15 566	4 211	221 510	171 002	49 999	0
		22. 120 911	262 962	14 775	3 904	219 766	167 000	49 999	0
		29. 124 948	281 673	16 566	4 017	230 305	185 002	44 998	0
	loka	6. 124 948	283 395	16 403	3 949	225 352	180 000	44 998	0
		13. 124 948	283 318	15 993	4 154	220 315	175 001	44 998	0
		20. 124 947	283 352	15 003	3 896	214 625	168 998	44 998	0
		27. 124 947	282 393	14 219	3 651	228 509	182 998	45 001	0
	marras	3. 124 947	281 110	15 515	3 553	225 430	180 003	45 001	0
		10. 124 947	276 420	15 423	3 518	230 418	185 000	45 001	0
		17. 124 947	272 580	16 032	3 535	230 467	185 000	45 001	0
	24. 124 947	271 963	16 321	4 000	243 319	197 998	45 001	0	
joulu	1. 124 947	271 907	16 655	3 514	245 234	200 000	45 000	0	
	8. 124 947	273 559	16 393	3 564	265 329	220 000	45 000	0	
	15. 124 947	272 796	16 345	3 760	264 536	218 999	45 000	0	
	22. 124 947	273 521	15 403	3 447	259 304	212 000	45 000	0	
	29. 117 073	258 688	15 750	3 746	268 648	222 988	45 000	0	
<i>Euroalueen laajeneminen</i>									
2001	tammi	5. 118 615	267 566	17 616	5 209	248 106	202 986	45 000	0
		12. 118 611	265 734	18 826	4 365	241 060	196 000	45 000	0
		19. 118 611	267 616	19 319	4 825	241 137	196 000	45 000	0
		26. 118 611	266 468	19 635	4 543	255 203	205 001	49 999	0

2. Vastattavaa

		Liikkeessä olevat setelit	Euromääräiset velat euroalueen luottolaitoksille ¹⁾	RTGS-tilit (ml. vähimmäisvarantotalletukset)	Talletusmahdollisuus	Määräaikaiset talletukset	Käänteiset hienosäätöoperaatiot	Vakuuksien muutospyyntöihin liittyvät talletukset	Muut euromääräiset velat euroalueen luottolaitoksille	Liikkeeseen lasketut sijoitustodistukset
		1	2	3	4	5	6	7	8	9
2000	syys	1. 355 876	119 054	119 021	27	0	0	6	-	6 265
		8. 357 489	113 148	112 951	197	0	0	0	-	6 265
		15. 355 314	110 780	110 689	91	0	0	0	-	6 265
		22. 352 633	114 194	112 587	1 607	0	0	0	-	6 265
		29. 354 797	115 333	114 892	441	0	0	0	-	4 574
	loka	6. 357 485	116 723	116 645	67	0	0	11	-	4 574
		13. 355 766	112 074	111 962	110	0	0	2	-	4 574
		20. 352 508	116 184	115 944	238	0	0	2	-	4 574
		27. 352 108	121 748	121 687	61	0	0	0	-	4 574
	marras	3. 355 687	116 263	116 209	54	0	0	0	-	3 784
		10. 354 127	114 790	114 706	84	0	0	0	-	3 784
		17. 351 946	111 494	111 366	128	0	0	0	-	3 784
	24. 350 140	113 697	113 581	116	0	0	0	-	3 784	
joulu	1. 356 421	125 647	125 539	108	0	0	0	-	3 784	
	8. 363 755	116 443	116 335	108	0	0	0	-	3 784	
	15. 364 276	117 935	117 842	93	0	0	0	-	3 784	
	22. 373 063	115 681	114 353	1 328	0	0	0	-	3 784	
	29. 371 370	124 642	124 402	240	0	0	0	305	3 784	
<i>Euroalueen laajeneminen</i>										
2001	tammi	5. 372 834	117 327	117 241	74	0	0	12	7 679	3 784
		12. 365 730	117 119	116 997	70	0	0	52	8 234	3 784
		19. 359 929	124 202	124 012	133	0	0	57	8 110	3 784
		26. 355 553	123 461	123 410	40	0	0	11	7 980	3 784

Lähde: EKP.

1) Joulukuusta 2000 alkaen termi "rahoitussektori" on korvattu termillä "luottolaitokset".

2) Esitetään omana eränään joulukuusta 2000 alkaen. Muut saamiset -erä kuului aiemmin erään Euromääräiset luotot euroalueen rahoitussektorille.

Käänteiset rakenteelliset operaatiot	Maksuvalmiusluotot	Vakuuksien muutospyyntöihin liittyvät luotot	Muut euromääräiset saamiset euroalueen luotolaitoksilta ²⁾	Euromääräiset arvopaperit euroalueelta	Euromääräiset saamiset julkis-yhteisöiltä	Muut saamiset	Yhteensä		
							13	14	
9	10	11	12	13	14	15	16		
0	17	16	141	25 271	58 986	82 024	802 418	2000 syys	1.
0	68	114	140	25 400	58 986	82 127	797 766		8.
0	166	90	253	25 324	58 986	82 158	792 783		15.
0	2 392	118	257	25 594	58 994	81 604	788 510		22.
0	29	141	135	25 623	58 867	84 311	826 310		29.
0	182	47	125	25 678	58 867	83 029	821 621	loka	6.
0	101	23	192	25 497	58 867	83 230	816 322		13.
0	297	27	305	25 639	58 867	83 467	809 796		20.
0	7	48	455	25 826	58 867	83 674	822 086		27.
0	15	44	367	25 869	58 762	86 095	821 281	marras	3.
0	18	34	365	26 069	58 762	86 361	821 918		10.
0	186	17	263	25 941	58 762	86 692	818 956		17.
0	12	45	263	26 033	58 762	87 758	833 103		24.
0	39	77	118	26 077	58 762	87 488	834 584	joulu	1.
0	89	77	163	25 936	58 772	87 468	855 968		8.
0	272	83	182	25 685	58 664	87 650	854 381		15.
0	1 957	94	253	25 840	58 263	87 885	848 610		22.
0	607	53	578	25 958	57 671	86 953	835 065		29.
<i>Euroalueen laajeneminen</i>									
0	59	61	805	28 859	69 375	87 600	843 751	2001 tammi	5.
0	10	50	1 304	29 221	69 375	88 286	836 782		12.
0	113	24	1 071	29 016	69 375	89 240	840 210		19.
0	181	22	963	28 168	70 255	89 616	853 462		26.

Euro-määräiset velat muille euroalueella oleville	Euro-määräiset velat euroalueen ulkopuolelle	Valuuttamääräiset velat euroalueelle	Valuuttamääräiset velat euroalueen ulkopuolelle	Myönnettyjen erityisnosto-oikeuksien vastaerä	Muut velat	Arvonmuutos-tilit	Pääoma ja rahastot	Yhteensä		
								13	14	
10	11	12	13	14	15	16	17	18		
60 743	7 427	827	11 057	6 691	58 448	120 895	55 135	802 418	2000 syys	1.
60 261	7 195	827	11 493	6 691	58 366	120 895	55 136	797 766		8.
58 973	7 460	827	11 244	6 692	59 196	120 895	55 137	792 783		15.
54 225	7 187	854	11 541	6 692	58 886	120 895	55 138	788 510		22.
58 097	9 167	927	11 667	7 077	65 376	144 156	55 139	826 310		29.
48 795	9 072	912	13 173	7 077	64 521	144 152	55 137	821 621	loka	6.
49 355	9 502	900	13 277	7 077	64 507	144 152	55 138	816 322		13.
41 782	9 429	896	12 734	7 077	65 320	144 152	55 140	809 796		20.
49 420	9 291	866	11 838	7 077	65 870	144 152	55 142	822 086		27.
51 113	9 501	864	12 216	7 077	65 481	144 152	55 143	821 281	marras	3.
54 257	9 888	864	11 988	7 077	65 846	144 152	55 145	821 918		10.
56 484	10 870	865	9 998	7 077	67 139	144 152	55 147	818 956		17.
67 442	11 394	860	10 335	7 077	69 071	144 152	55 151	833 103		24.
51 678	10 733	861	10 701	7 077	68 376	144 152	55 154	834 584	joulu	1.
73 400	10 656	860	12 169	7 077	68 515	144 152	55 157	855 968		8.
68 122	10 813	856	12 401	7 077	69 807	144 152	55 157	854 381		15.
54 035	11 139	855	12 728	7 077	70 939	144 152	55 157	848 610		22.
57 038	10 824	807	12 414	6 702	73 452	117 668	56 059	835 065		29.
<i>Euroalueen laajeneminen</i>										
57 333	11 715	5 833	10 778	7 168	76 187	118 752	54 361	843 751	2001 tammi	5.
56 759	10 870	5 655	11 476	7 168	76 415	119 144	54 428	836 782		12.
55 539	10 906	5 354	13 483	7 168	78 162	119 144	54 429	840 210		19.
73 786	11 099	5 101	12 968	7 168	78 859	119 274	54 429	853 462		26.

Taulukko 1.2

EKP:n korot

(korke vuotuisina prosentteina, muutokset prosenttiyksikköinä)

Voimassa alkaen ¹⁾	Talletusmahdollisuus		Perusrahoitusoperaatiot			Maksuvalmiusluotto	
			Kiinteäkorkoiset huutokaupat	Vaihtuvakorkoiset huutokaupat	Muutos	Korko	Muutos
	Kiinteä korko	Korkotarjousten alaraja	Korko	Korko			
	1	2	3	4	5	6	7
1999 tammi 1.	2,00	-	3,00	-	-	4,50	-
4. ²⁾	2,75	0,75	3,00	-	...	3,25	-1,25
22.	2,00	-0,75	3,00	-	...	4,50	1,25
huhti 9.	1,50	-0,50	2,50	-	-0,50	3,50	-1,00
marras 5.	2,00	0,50	3,00	-	0,50	4,00	0,50
2000 helmi 4.	2,25	0,25	3,25	-	0,25	4,25	0,25
maalis 17.	2,50	0,25	3,50	-	0,25	4,50	0,25
huhti 28.	2,75	0,25	3,75	-	0,25	4,75	0,25
kesä 9.	3,25	0,50	4,25	-	0,50	5,25	0,50
28. ³⁾	3,25	...	-	4,25	...	5,25	...
syys 1.	3,50	0,25	-	4,50	0,25	5,50	0,25
loka 6.	3,75	0,25	-	4,75	0,25	5,75	0,25

Lähde: EKP.

- Päiväys viittaa talletuskoroon ja maksuvalmiusluoton korkoon. Perusrahoitusoperaatioiden koron muutokset ovat voimassa ensimmäisestä päivästä seuranneesta operaatiosta alkaen, ellei toisin mainita.
- EKP ilmoitti 22.12.1998, että maksuvalmiusluoton koron ja talletuskoron välillä sovelletaan poikkeuksellisesti 4.–21.1.1999 kapeaa 50 peruspisteen korkoputkea. Tämän järjestelyn tarkoituksena oli helpottaa markkinaosapuolten sopeutumista uuteen regimiin.
- EKP ilmoitti 8.6.2000, että siitä operaatiosta alkaen, jonka maksut suoritetaan 28.6.2000, eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatiot toteutetaan vaihtuvakorkoisina huutokauppoina. Korkotarjousten alaraja tarkoittaa alinta korkoa, jolla vastapuolet voivat tehdä tarjouksia.

Taulukko 1.3

Eurojärjestelmän rahapoliittiset operaatiot, huutokaupoissa hyväksytyt määrät¹⁾

(määrät miljoonaa euroa, korot vuotuisia korkoa)

1. Perusrahoitusoperaatiot ²⁾

Huutokaupan maksujen suorituspäivä	Tehdyt tarjoukset (määrä)	Hyväksytyt tarjoukset (määrä)	Kiinteäkorkoiset huutokaupat	Vaihtuvakorkoiset huutokaupat			Operaation kesto [...] päivää
			Kiinteäkorko	Korkotarjousten alaraja	Marginaalikorko ³⁾	Painotettu keskikorko	
	1	2	3	4	5	6	7
2000 elo 2.	172 252	45 000	-	4,25	4,31	4,31	14
9.	199 922	111 000	-	4,25	4,30	4,31	14
16.	173 995	54 000	-	4,25	4,35	4,37	14
23.	218 102	113 000	-	4,25	4,47	4,50	14
30.	149 939	68 000	-	4,25	4,68	4,71	14
syys 6.	190 506	108 000	-	4,50	4,55	4,57	14
13.	158 302	63 000	-	4,50	4,58	4,59	14
20.	168 230	104 000	-	4,50	4,56	4,58	14
27.	159 098	81 000	-	4,50	4,65	4,68	14
loka 4.	174 302	99 000	-	4,50	4,67	4,68	14
11.	128 731	76 000	-	4,75	4,76	4,78	14
18.	107 602	93 000	-	4,75	4,75	4,76	14
25.	159 063	90 000	-	4,75	4,80	4,82	14
marras 1.	150 445	90 000	-	4,75	4,84	4,85	14
8.	147 173	95 000	-	4,75	4,83	4,84	14
15.	130 251	90 000	-	4,75	4,78	4,80	14
22.	148 887	108 000	-	4,75	4,80	4,82	14
29.	147 060	92 000	-	4,75	4,82	4,83	14
joulu 6.	129 916	128 000	-	4,75	4,75	4,79	14
13.	116 112	91 000	-	4,75	4,76	4,78	14
20.	152 151	121 000	-	4,75	4,80	4,86	14
27.	118 217	102 000	-	4,75	4,79	4,84	14
<i>Euroalueen laajeneminen</i>							
2001 tammi 3.	136 434	101 000	-	4,75	4,76	4,78	14
10.	95 841	95 000	-	4,75	4,75	4,75	14
17.	137 641	101 000	-	4,75	4,75	4,77	14
24.	118 546	104 000	-	4,75	4,75	4,76	14
31.	137 610	84 000	-	4,75	4,76	4,77	14

2. Pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot

Huutokaupan maksujen suorituspäivä	Tehdyt tarjoukset (määrä)	Hyväksytyt tarjoukset (määrä)	Kiinteäkorkoiset huutokaupat	Vaihtuvakorkoiset huutokaupat		Operaation kesto [...] päivää
			Kiinteäkorko	Marginaalikorko ³⁾	Painotettu keskikorko	
	1	2	3	4	5	6
1999 tammi 14.	79 846	15 000	-	3,13	-	42
14.	39 343	15 000	-	3,10	-	70
14.	46 152	15 000	-	3,08	-	105
helmi 25.	77 300	15 000	-	3,04	-	91
maalis 25.	53 659	15 000	-	2,96	2,97	98
huhti 29.	66 911	15 000	-	2,53	2,54	91
touko 27.	72 294	15 000	-	2,53	2,54	91
heinä 1.	76 284	15 000	-	2,63	2,64	91
29.	64 973	15 000	-	2,65	2,66	91
elo 26.	52 416	15 000	-	2,65	2,66	91
syys 30.	41 443	15 000	-	2,66	2,67	84
loka 28.	74 430	25 000	-	3,19	3,42	91
marras 25.	74 988	25 000	-	3,18	3,27	98
joulu 23.	91 088	25 000	-	3,26	3,29	98
2000 tammi 27.	87 052	20 000	-	3,28	3,30	91
maalis 2.	72 960	20 000	-	3,60	3,61	91
30.	74 929	20 000	-	3,78	3,80	91
huhti 27.	64 094	20 000	-	4,00	4,01	91
kesä 1.	64 317	20 000	-	4,40	4,42	91
29.	41 833	20 000	-	4,49	4,52	91
heinä 27.	40 799	15 000	-	4,59	4,60	91
elo 31.	35 417	15 000	-	4,84	4,87	91
syys 28.	34 043	15 000	-	4,84	4,86	92
loka 26.	43 085	15 000	-	5,06	5,07	91
marras 30.	31 999	15 000	-	5,03	5,05	91
joulu 29.	15 869	15 000	-	4,75	4,81	90
<i>Euroalueen laajeneminen</i>						
2001 tammi 25.	31 905	20 000	-	4,66	4,69	90

3. Muut huutokauppoina toteutetut operaatiot

Huutokaupan maksujen suorituspäivä	Operaation tyyppi	Tehdyt tarjoukset (määrä)	Hyväksytyt tarjoukset (määrä)	Kiinteäkorkoiset huutokaupat	Vaihtuvakorkoiset huutokaupat		Operaation kesto [...] päivää
				Kiinteäkorko	Marginaalikorko ³⁾	Painotettu keskikorko	
	1	2	3	4	5	6	7
2000 tammi 5.	Määräaikaistalletusten kerääminen	14 420	14 420	-	3,00	3,00	7
kesä 21.	Käänteisoperaatio	18 845	7 000	-	4,26	4,28	1

Lähde: EKP.

- 1) Esitetyt summat voivat hieman poiketa taukossa 1.1 (vastaavaa) esitetystä (sarakkeet 6–8) likviditeetin jaon yhteydessä suorittamattomien maksujen vuoksi.
- 2) EKP ilmoitti 8.6.2000, että siitä operatiosta alkaen, jonka maksut suoritetaan 28.6.2000, eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatiot toteutetaan vaihtuvakorkoisina huutokauppoina. Korkotarjousten alaraja tarkoittaa alinta korkoa, jolla vastapuolet voivat tehdä tarjouksia.
- 3) Marginaalikorko tarkoittaa alinta korkoa, jolla likviditeettiä jaettiin.

Taulukko 1.4

Vähimmäisvarantotilastot

1. Vähimmäisvarantovelvoitteen alaisten luottolaitosten varantopohja^{1),2)}

(miljardia euroa; ajanjakson lopussa)

Varantopohja	Yhteensä	Velat, joihin sovelletaan 2 prosentin velvoitetta			Velat, joihin sovelletaan 0 prosentin velvoitetta		
		Talletukset (yön yli, enintään 2 vuoden määräaika ja irtisanomisaika)	Enintään 2 vuoden velkapaperit	Rahamarkkina- paperit	Talletukset (yli 2 vuoden määräaika ja irtisanomisaika)	Repot	Yli 2 vuoden velkapaperit
	1	2	3	4	5	6	7
1999 marras	9 187,4	5 123,4	113,5	169,3	1 204,9	503,5	2 072,8
2000 tammi	9 265,7	5 164,6	108,0	156,8	1 210,3	547,9	2 078,2
helmi	9 338,9	5 189,6	114,5	164,5	1 220,7	553,1	2 096,4
maalis	9 490,8	5 306,7	117,1	174,9	1 231,3	543,8	2 116,9
huhti	9 629,4	5 411,5	116,7	174,7	1 243,2	537,5	2 145,9
touko	9 641,5	5 390,3	118,4	188,4	1 241,3	541,4	2 161,7
kesä	9 539,4	5 316,9	120,4	184,7	1 250,6	506,7	2 160,1
heinä	9 590,1	5 348,0	119,8	192,3	1 258,0	489,9	2 182,2
elo	9 686,5	5 393,8	122,9	197,1	1 269,0	502,5	2 201,3
syys	9 773,3	5 465,7	123,6	193,6	1 270,2	502,1	2 218,2
loka	9 931,2	5 531,9	127,6	201,1	1 283,2	534,2	2 253,2
marras ³⁾	10 074,5	5 653,4	130,0	199,9	1 282,2	561,5	2 247,6
joulu ^(p1 3)	10 075,1	5 713,4	136,7	188,5	1 273,3	528,4	2 234,7

Lähde: EKP.

- 1) Luottolaitosten velkoja muille EKP:n vähimmäisvarantovelvoitteen alaisille luottolaitoksille, EKP:lle tai kansallisille keskuspankeille ei sisällytetä varantopohjaan. Jos luottolaitos ei pysty osoittamaan liikkeeseen laskemiensa edellä mainittujen euroalueen laitosten hallussa olevien enintään kahden vuoden velkapaperien ja rahamarkkinapaperien määrää, se voi tehdä varantopohjaansa näistä veloista prosenttivähennyksen. Varantopohjaan sovellettava vähennys oli 10 % marraskuuhun 1999 saakka, sen jälkeen 30 %.
- 2) Pitoajanjakso alkavat kunkin kuukauden 24. päivänä ja päättyvät seuraavan kuukauden 23. päivänä. Varantovelvoite lasketaan edeltävän kuukauden lopun varantopohjan perusteella.
- 3) Sisältää Kreikassa olevien luottolaitosten varantopohjan (marraskuussa 134,4 miljardia euroa ja joulukuussa 134,6 miljardia euroa, joista 107,3 ja 110,3 miljardiin euroon sovelletaan 2 prosentin velvoitetta). Euroalueella olevat luottolaitokset voivat tilapäisesti vähentää varantopohjastaan velkansa Kreikassa oleville luottolaitoksille. Tammikuun 2001 lopun varantopohjasta alkaen noudatetaan normaalikäytäntöä.

2. Varantojen pito¹⁾

(miljardia euroa, korko vuotuisena prosenttina)

Varantojen pitoajanjakso päättyy	Vaaditut varantotalletukset ²⁾	Toteutuneet varantotalletukset ³⁾	Varantovelvoitteen ylittävät talletukset ⁴⁾	Varantovaje ⁵⁾	Vähimmäisvarantojen korko, % ⁶⁾
	1	2	3	4	5
2000 helmi	107,5	107,9	0,4	0,0	3,12
maalis	108,0	108,4	0,5	0,0	3,27
huhti	108,7	109,5	0,8	0,0	3,50
touko	111,3	111,8	0,5	0,0	3,67
kesä	113,4	113,9	0,5	0,0	3,90
heinä	113,3	114,0	0,7	0,0	4,28
elo	111,8	112,3	0,5	0,0	4,32
syys	112,6	113,1	0,5	0,0	4,57
loka	113,7	114,2	0,5	0,0	4,69
marras	115,1	115,5	0,4	0,0	4,81
joulu	116,6	117,2	0,6	0,0	4,78
<i>Euroalueen laajeneminen</i>					
2001 tammi ⁷⁾	118,5	119,0	0,5	0,0	4,77
helmi ^(p)	120,2	-	-	-	-

Lähde: EKP.

- 1) Tässä taulukossa ilmoitetaan päättyneiden pitoajanjaksojen täydelliset tiedot ja nykyisen pitoajanjakson varantovelvoitteet.
- 2) Kunkin luottolaitoksen varantovelvoitteen määrä lasketaan varantopohjana olevista veloista niiden velvoiteprosenttien mukaan, joita sovelletaan kuhunkin velkaerään. Velat lasketaan lopun tasetietojen mukaan. Jokainen luottolaitos saa tehdä 100 000 euron suuruisen kättäsummavähennyksen varantovelvoitteestaan. Euroalueen varantovelvoitteet lasketaan yhteen.
- 3) Vähimmäisvarantovelvoitteen alaisten luottolaitosten yhteenlasketut keskimääräiset päivittäiset varantotalletukset varantotilillä pitoajanjakson aikana.
- 4) Keskimääräiset varantovelvoitteen ylittävät toteutuneet varantotalletukset pitoajanjakson aikana laskettuna niiden luottolaitosten perusteella, jotka ovat täyttäneet varantovelvoitteen.
- 5) Keskimääräiset varantovelvoitteen alittavat toteutuneet varantotalletukset pitoajanjakson aikana laskettuna niiden luottolaitosten perusteella, jotka eivät ole täyttäneet varantovelvoitetta.
- 6) EKP:n (kalenteripäivien määrällä painotettu) eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatioiden keskimääräinen korko pitoajanjakson aikana (ks. taulukko 1.3).
- 7) Kreikka otti euron käyttöön 1.1.2001, joten varantovelvoite ilmoitetaan päivien lukumäärällä painotettuna keskiarvona, johon lasketaan 11 maan euroalueen varantovelvoitteet 24.–31.12.2000 ja 12 maan euroalueen varantovelvoitteet 1.–23.1.2001 (eli 8/31 x 116,9 miljardia euroa + 23/31 x 119,1 miljardia euroa).

Taulukko 1.5

Pankkijärjestelmän likviditeettiasema¹⁾

(miljardia euroa; jakson päivittäisten arvojen keskiarvoja)

Pitoajanjakso päätyy	Likviditeettiä lisäävät tekijät					Likviditeettiä vähentävät tekijät					Luotto- laitosten sekkiliitit ⁴⁾	Perusraha (keskus- pankki- rahat) ⁵⁾				
	Eurojärjestelmän rahapoliittiset operaatiot					Talletus- mahdol- lisuus	Muut likvi- diteettiä vähentävät operaatiot ²⁾	Liikkeessä olevat setelit	Valtioiden tilit euro- järjestel- mässä	Muut tekijät (netto) ³⁾						
	Eurojär- jestelmä kulta- ja valuutta- saamiset (netto)	Perus- rahoitus- operaatiot	Pitempi- aikaiset- rahoitus- operaatiot	Maksu- valmius- luotto	Muut likvi- diteettiä lisäävät operaatiot ²⁾								1	2	3	4
1999 loka	349,7	143,0	45,0	0,3	0,0	0,6	0,0	342,5	45,4	45,9	103,5	446,7				
marras	351,8	140,5	53,7	0,3	0,0	0,4	0,0	343,1	51,5	47,3	104,2	447,6				
joulu	351,7	150,4	65,0	0,3	0,0	1,0	0,0	354,3	59,0	47,5	105,6	460,8				
2000 tammi	362,3	138,5	75,0	1,9	0,0	0,5	3,3	363,0	41,0	61,2	108,7	472,3				
helmi	367,8	130,9	70,5	0,1	0,0	0,2	0,0	347,6	49,2	64,2	108,1	455,9				
maalis	369,2	136,1	66,2	0,2	0,0	0,3	0,0	347,6	51,7	63,5	108,6	456,4				
huhti	377,1	136,7	61,0	0,2	0,0	0,9	0,0	349,7	45,6	69,1	109,7	460,3				
touko	378,8	142,6	60,0	0,4	0,0	2,3	0,0	353,8	41,9	71,8	112,0	468,2				
kesä	378,1	140,9	59,9	0,3	0,2	0,8	0,0	354,1	38,3	72,1	114,2	469,1				
heinä	380,8	157,9	59,9	0,4	0,0	0,5	0,0	357,0	50,4	76,8	114,2	471,7				
elo	382,0	163,1	55,4	0,1	0,0	0,3	0,0	359,2	48,8	80,0	112,4	471,9				
syys	381,6	173,1	51,1	0,3	0,0	0,2	0,0	354,8	56,6	81,2	113,3	468,3				
loka	396,3	176,5	45,7	0,5	0,0	0,2	0,0	354,5	47,4	102,5	114,4	469,1				
marras	398,6	183,7	45,0	0,2	0,0	0,2	0,0	352,7	49,8	109,2	115,7	468,6				
joulu	394,4	210,4	45,0	0,4	0,0	0,2	0,0	360,4	61,1	111,1	117,4	478,0				
<i>Euroalueen laajeneminen</i>																
2001 tammi	383,7	205,3	45,0	0,5	0,0	0,6	0,0	368,3	52,2	94,2	119,1	488,0				

Lähde: EKP.

- 1) Pankkijärjestelmän likviditeettiasema määritellään euroalueen luottolaitosten eurojärjestelmään kuuluvissa keskuspankeissa pitämien sekkilisaldojen yhteissummana. Summat johdetaan eurojärjestelmän konsolidoidusta taseesta.
- 2) Sisältää kansallisten keskuspankkien EMU:n toisessa vaiheessa tekemät rahapoliittiset operaatiot, joiden eräänntyminen ajoittuu kolmanteen vaiheeseen.
- 3) Eurojärjestelmän konsolidoidun taseen muut erät.
- 4) Likviditeettiä lisäävien (erät 1–5) ja likviditeettiä vähentävien erien (erät 6–10) erotus.
- 5) Talletusmahdollisuuden (erä 6), liikkeessä olevien setelien (erä 8) ja sekkilien (erä 11) summa.

2 Euroalueen rahatalous

Taulukko 2.1

Eurojärjestelmän yhteenlaskettu tase¹⁾

(miljardia euroa, kausivaihtelusta puhdistamaton, ajanjakson lopussa)

1. Saamiset

	Lainat				Hallussa olevat euro-alueella olevien liikkeen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet				Hallussa olevat euro-alueella olevien liikkeen laskemat osakkeet ja osuudet			Ulko-maiset saamiset ²⁾	Kiinteä omaisuus	Muut saamiset	Yhteensä
	euro-alueelle	Raha-laitok-sille ²⁾	Julkis-yhteisöille	Muille	Raha-laitosten	Julkis-yhteisö-jen	Muiden	Raha-laitosten	Muiden	12	13				
1997	237,2	215,5	21,1	0,6	114,0	0,7	111,8	1,5	2,9	0,5	2,4	324,1	7,0	51,6	736,7
1998 IV	225,2	204,6	20,4	0,1	87,8	1,1	86,2	0,5	5,5	1,8	3,7	322,3	7,9	49,3	698,0
1999 I	608,5	587,9	20,4	0,2	94,0	1,5	91,9	0,6	8,1	4,0	4,1	427,3	9,3	52,5	1 199,9
II	788,8	768,3	20,4	0,2	92,4	1,5	90,0	0,9	8,7	4,4	4,3	498,6	9,7	47,4	1 445,6
III	456,9	436,3	20,4	0,2	92,4	1,4	89,9	1,1	8,7	4,3	4,4	427,9	9,8	48,2	1 044,0
1999 joul	444,6	424,3	19,7	0,5	89,1	1,9	86,1	1,1	14,1	4,3	9,8	400,6	9,9	56,2	1 014,5
2000 tammi	465,0	444,6	19,8	0,6	90,3	1,7	87,6	1,0	14,2	4,4	9,8	424,3	9,9	52,4	1 056,1
helmi	382,2	361,8	19,8	0,6	93,2	1,8	90,4	1,0	14,2	4,3	9,8	417,5	9,8	52,5	969,3
maalis	443,4	424,5	18,4	0,5	96,2	2,4	92,7	1,1	14,4	4,3	10,1	439,1	9,8	49,0	1 051,9
huhti	471,4	452,5	18,4	0,5	96,7	2,6	93,0	1,1	14,4	4,3	10,1	438,0	9,9	51,4	1 081,8
touko	469,2	450,3	18,4	0,5	97,1	2,7	93,2	1,2	14,4	4,4	10,1	441,9	10,0	51,9	1 084,5
kesä	580,7	561,8	18,4	0,5	97,4	2,6	93,6	1,2	14,7	4,4	10,4	454,8	10,0	51,8	1 209,4
heinä	501,4	482,6	18,4	0,5	98,2	2,5	94,5	1,2	14,7	4,4	10,3	449,7	10,1	51,6	1 125,7
elo	482,5	463,7	18,4	0,5	98,5	2,8	94,4	1,3	14,7	4,4	10,3	435,4	10,2	52,4	1 093,5
syys	493,1	474,4	18,2	0,5	98,5	2,9	94,6	1,0	14,6	4,4	10,2	459,1	10,2	54,4	1 129,8
loka	478,8	460,1	18,2	0,5	98,7	2,6	94,9	1,2	15,0	4,4	10,7	454,7	10,5	53,9	1 111,7
marras	431,5	412,8	18,2	0,5	98,8	2,6	94,9	1,4	15,4	4,4	11,1	402,8	10,3	54,3	1 013,0
joul ^(p)	445,0	427,4	17,1	0,5	97,4	2,5	93,6	1,3	15,2	4,3	10,9	380,7	10,4	55,8	1 004,5

2. Velat

	Liikkeessä oleva raha	Talletukset euro-alueelta	Raha-laitosten ²⁾			Raha-markkina-paperit	Liikkeeseen lasketut velka-paperit	Oma pääoma ja varaukset	Ulkomaiset velat ²⁾	Muut velat	Yhteensä
			Raha-laitosten ²⁾	Valtion	Muiden julkis-yhteisöjen/muiden						
1997	354,9	147,0	91,9	51,7	3,4	13,4	14,8	106,0	33,4	67,2	736,7
1998 IV	359,1	152,0	94,2	54,4	3,5	8,5	5,3	97,1	18,6	57,4	698,0
1999 I	348,6	549,5	486,6	54,4	8,5	4,9	5,3	138,0	97,9	55,8	1 199,9
II	356,1	724,3	672,3	43,1	8,9	4,9	5,3	140,7	171,4	43,0	1 445,6
III	359,7	390,5	332,9	50,1	7,6	3,3	5,3	146,3	88,8	50,1	1 044,0
1999 joul	393,3	341,5	279,3	53,4	8,8	3,3	4,6	175,1	49,8	46,8	1 014,5
2000 tammi	366,2	388,9	333,4	47,0	8,4	3,3	4,6	175,7	72,6	44,8	1 056,1
helmi	363,8	311,7	246,7	56,7	8,4	3,3	4,6	175,1	64,4	46,4	969,3
maalis	366,2	372,1	319,8	43,1	9,1	1,7	4,6	186,9	75,1	45,4	1 051,9
huhti	372,7	394,2	340,4	43,4	10,3	1,7	4,6	189,7	75,2	43,8	1 081,8
touko	371,8	390,7	345,1	34,1	11,5	1,7	4,6	188,7	82,4	44,7	1 084,5
kesä	374,3	497,9	432,8	52,6	12,5	1,7	4,6	193,8	92,0	45,0	1 209,4
heinä	377,7	414,9	354,7	49,7	10,5	1,7	4,6	196,6	84,6	45,6	1 125,7
elo	373,2	401,0	336,1	53,8	11,2	1,7	4,6	200,1	66,6	46,3	1 093,5
syys	373,5	404,2	346,1	45,6	12,5	0,0	4,6	222,1	75,0	50,6	1 129,8
loka	372,6	388,1	323,3	51,1	13,7	0,0	4,6	226,3	69,5	50,6	1 111,7
marras	372,2	334,6	265,6	54,9	14,0	0,0	3,8	222,5	29,3	50,6	1 013,0
joul ^(p)	390,2	327,3	270,6	46,9	9,8	0,0	3,8	199,9	30,0	53,4	1 004,5

Lähde: EKP.

- 1) Euroopan keskuspankki (EKP) perustettiin 1.6.1998. Eurojärjestelmää koskevat tilastot koostuvat EKP:n (kesäkuusta 1998 alkaen) ja euroalueen jäsenmaiden kansallisten keskuspankkien tilastoista.
- 2) Marraskuun lopusta alkaen TARGET-järjestelmän saamiset ja velat nettoutetaan päivittäin järjestämällä ne uudelleen (netting by novation). Tämä tarkoittaa, että kansallisten keskuspankkien ja EKP:n kahdenväliset saamiset ja velat on korvattu yhdellä kunkin kansallisen keskuspankin ja EKP:n kahdenvälisellä nettomääräisellä positiolla. Vuosien 1999 ja 2000 kunkin kuukauden lopun bruttomääräinen tilanne on esitetty vastaavassa alaviitteessä Kuukausikatsauksen helmikuun ja joulukuun 2000 numeroissa.

Taulukko 2.2

Euroalueen rahalaitosten yhteenlaskettu tase (pl. eurojärjestelmä)

(miljardia euroa, kausivaihtelusta puhdistamaton, ajanjakson lopussa)

1. Saamiset

	Lainat euro-alueelle	Rahalaitoksille	Julkisyhteisöille	Muille	Hallussa olevat euro-alueella olevien liikkeen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet	Rahalaitosten	Julkisyhteisöjen	Muiden	Rahamarkkinapaperit	Hallussa olevat euro-alueella olevien liikkeen laskemat osakkeet ja osuudet	Rahalaitosten	Muiden	Ulkomaiset saamiset	Kiinteä omaisuus	Muut saamiset	Yhteensä
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1997	8 445,9	2 909,8	822,7	4 713,5	1 870,7	636,0	1 052,3	182,4	100,5	329,6	93,6	235,9	1 598,7	239,1	797,5	13 381,9
1998 IV	9 117,5	3 186,2	822,3	5 108,9	2 015,5	721,7	1 105,0	188,8	107,9	424,2	122,8	301,4	1 584,6	244,1	778,3	14 272,1
1999 I	9 272,3	3 282,6	817,9	5 171,7	2 090,7	761,8	1 134,1	194,8	100,0	469,3	125,5	343,7	1 632,2	244,8	877,1	14 686,2
II	9 476,2	3 335,4	817,8	5 323,0	2 142,6	801,1	1 128,9	212,5	102,8	484,9	124,3	360,6	1 652,2	250,2	867,4	14 976,2
III	9 594,4	3 391,0	810,7	5 392,6	2 183,8	828,8	1 137,5	217,5	112,1	482,0	129,3	352,7	1 659,3	259,1	814,2	15 105,0
1999 joulukuuta	9 791,8	3 426,9	828,2	5 536,7	2 179,8	828,4	1 124,6	226,8	129,9	522,4	138,2	384,1	1 710,2	281,4	919,1	15 534,6
2000 tammi	9 859,4	3 457,7	820,8	5 580,9	2 197,2	835,4	1 134,1	227,7	121,1	529,7	141,8	387,9	1 729,5	282,8	937,0	15 656,8
helmi	9 866,3	3 433,2	816,4	5 616,8	2 220,1	846,0	1 140,3	233,8	130,8	547,5	145,0	402,4	1 775,3	282,4	953,6	15 775,9
maaliskuuta	10 033,8	3 524,4	821,3	5 688,1	2 225,3	869,5	1 128,0	227,8	131,9	595,5	155,5	440,1	1 811,5	287,7	977,6	16 063,3
huhti	10 081,2	3 508,7	824,0	5 748,5	2 220,0	878,3	1 105,7	235,9	149,1	610,8	157,5	453,2	1 912,3	289,1	1 018,7	16 281,1
touko	10 160,7	3 564,7	817,4	5 778,6	2 232,8	895,1	1 094,7	243,0	157,2	630,1	162,5	467,5	1 897,1	289,0	1 018,4	16 385,2
kesä	10 140,7	3 477,6	817,2	5 845,8	2 211,1	894,9	1 073,2	243,0	155,2	589,5	157,8	431,7	1 876,9	271,1	1 021,1	16 265,6
heinä	10 094,6	3 404,9	815,5	5 874,1	2 218,0	920,6	1 046,3	251,2	152,8	587,5	150,1	437,4	1 906,3	272,9	1 070,0	16 302,1
elokuuta	10 153,0	3 456,8	803,6	5 892,6	2 216,6	927,1	1 034,2	255,3	152,9	588,1	150,6	437,5	1 966,8	275,4	1 108,0	16 460,8
syys	10 253,1	3 475,3	799,8	5 978,1	2 231,5	940,5	1 033,8	257,2	145,6	591,0	151,9	439,2	1 983,9	278,7	1 030,0	16 513,9
lokakuuta	10 317,9	3 495,2	801,7	6 021,1	2 222,9	937,5	1 020,6	264,8	151,7	592,4	153,4	439,0	2 040,8	280,7	1 100,7	16 707,0
marraskuuta	10 401,6	3 536,6	808,8	6 056,3	2 216,7	935,3	1 017,3	264,0	157,8	597,7	151,2	446,5	2 066,2	297,7	1 048,9	16 786,7
joulukuuta ^(p)	10 412,8	3 504,3	817,6	6 091,0	2 187,7	929,6	993,0	265,1	145,7	617,8	164,6	453,2	2 007,2	299,8	1 040,4	16 711,4

2. Velat

	Liikkeessä oleva raha	Talletukset euro-alueelta	Rahalaitosten	Valtion	Muiden julkisyhteisöjen/muiden	Yön yli	Määrä- aikaiset	Irtisanomiset	Repot	Rahamarkkinapaperit	Liikkeen lasketut velkapaperit	Rahamarkkinapaperit	Oma pääoma ja varaukset	Ulkomaiset velat	Muut velat	Yhteensä
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1997	0,4	7 784,1	3 012,5	102,1	4 669,4	1 232,6	1 901,8	1 329,7	205,4	252,2	1 925,1	138,8	688,4	1 377,9	1 214,9	13 381,9
1998 IV	0,4	8 295,0	3 316,5	95,4	4 883,1	1 386,0	1 927,8	1 392,6	176,7	241,4	2 119,7	160,8	743,8	1 505,9	1 204,9	14 272,1
1999 I	0,5	8 346,3	3 395,4	79,0	4 871,9	1 390,6	1 988,4	1 314,5	178,3	280,1	2 198,1	180,5	760,7	1 623,9	1 296,1	14 686,2
II	0,5	8 466,2	3 443,7	81,9	4 940,6	1 484,3	1 965,6	1 324,2	166,5	305,7	2 274,5	183,2	783,8	1 674,2	1 288,1	14 976,2
III	0,6	8 529,0	3 510,4	83,2	4 935,4	1 471,5	1 981,1	1 322,1	160,6	307,5	2 335,1	204,1	796,8	1 696,1	1 235,7	15 105,0
1999 joulukuuta	0,7	8 733,1	3 589,0	88,6	5 055,4	1 537,0	2 042,2	1 332,0	144,2	309,8	2 370,6	242,1	838,4	1 782,6	1 257,5	15 534,6
2000 tammi	0,7	8 729,6	3 561,8	86,7	5 081,1	1 566,4	2 027,5	1 332,3	155,0	326,3	2 376,6	221,6	858,5	1 844,7	1 298,8	15 656,8
helmi	0,7	8 730,1	3 555,1	88,0	5 087,0	1 559,8	2 045,3	1 322,4	159,5	343,6	2 402,9	233,0	866,3	1 883,7	1 315,6	15 775,9
maaliskuuta	0,7	8 809,6	3 612,5	87,1	5 110,0	1 568,0	2 052,1	1 312,5	177,3	343,1	2 430,0	248,8	881,0	2 000,8	1 349,3	16 063,3
huhti	0,7	8 822,4	3 586,6	88,3	5 147,5	1 602,3	2 060,5	1 305,0	179,8	409,7	2 459,0	248,1	890,1	2 078,7	1 372,4	16 281,1
touko	0,6	8 874,3	3 649,6	79,8	5 144,9	1 586,5	2 080,1	1 297,1	181,2	412,7	2 477,9	260,0	897,4	2 077,4	1 384,9	16 385,2
kesä	0,6	8 849,9	3 623,7	93,4	5 132,8	1 596,1	2 077,6	1 291,8	167,3	410,3	2 486,7	261,1	889,4	1 967,1	1 400,5	16 265,6
heinä	0,6	8 770,1	3 545,4	85,0	5 139,7	1 594,6	2 088,0	1 285,1	172,0	408,9	2 511,0	272,6	894,7	2 009,3	1 435,0	16 302,1
elokuuta	0,0	8 801,9	3 579,6	86,8	5 135,5	1 566,4	2 119,7	1 280,1	169,4	419,1	2 537,8	276,1	897,7	2 069,6	1 458,6	16 460,8
syys	0,0	8 859,2	3 600,0	113,7	5 145,5	1 577,0	2 124,4	1 272,7	171,4	409,1	2 558,6	272,2	904,4	2 117,1	1 393,3	16 513,9
lokakuuta	0,0	8 903,8	3 630,2	121,3	5 152,4	1 577,0	2 140,9	1 263,9	170,6	412,2	2 581,9	281,3	908,8	2 183,4	1 435,6	16 707,0
marraskuuta	0,0	8 957,1	3 669,8	113,9	5 173,4	1 594,9	2 147,0	1 258,0	173,5	421,7	2 578,0	278,5	921,7	2 198,4	1 431,3	16 786,7
joulukuuta ^(p)	0,0	9 044,2	3 663,4	117,5	5 263,3	1 650,1	2 160,1	1 277,9	175,2	393,7	2 567,7	263,0	926,1	2 118,3	1 398,4	16 711,4

Lähde: EKP.

Taulukko 2.3

Euroalueen rahalaitosten konsolidoitu tase (ml. eurojärjestelmä¹⁾)

(miljardia euroa, kausivaihtelusta puhdistamaton, ajanjakson lopussa)

1. Saamiset: kannat

		Lainat			Hallussa			Hallussa	Ulkomaiset	Kiinteä	Muut	Yhteensä
		euro- alueelle	Julkis- yhteisöille	Muille	olevat euro- alueella olevien liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet	Julkis- yhteisöjen	Muiden	olevat euro- alueella olevien liikkeeseen laskemat osakkeet ja osuudet	saamiset ³⁾	omaisuus	saamiset	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1999	touko	6 061,0	831,5	5 229,4	1 447,8	1 238,9	208,9	373,7	2 015,2	257,3	851,1	11 006,1
	kesä	6 161,4	838,2	5 323,2	1 432,3	1 219,0	213,3	364,9	2 150,8	259,9	882,0	11 251,2
	heinä	6 188,4	830,1	5 358,3	1 424,0	1 207,2	216,7	362,4	2 088,3	264,6	864,4	11 192,1
	elo	6 179,2	826,1	5 353,2	1 436,4	1 211,5	224,9	361,2	2 061,7	265,4	845,6	11 149,6
	syys	6 223,9	831,1	5 392,8	1 446,0	1 227,4	218,6	357,1	2 087,2	269,0	829,5	11 212,8
	loka	6 279,8	840,3	5 439,5	1 456,0	1 239,6	216,4	358,4	2 124,9	271,2	873,7	11 364,1
	marras	6 357,5	853,5	5 504,0	1 461,6	1 237,3	224,3	372,9	2 181,8	275,5	922,6	11 571,9
	joulu	6 385,1	847,9	5 537,2	1 438,6	1 210,7	227,8	394,0	2 110,8	291,3	931,1	11 551,0
2000	tammi	6 422,0	840,6	5 581,5	1 450,4	1 221,7	228,7	397,7	2 153,9	292,6	955,5	11 672,1
	helmi	6 453,5	836,1	5 617,3	1 465,5	1 230,7	234,8	412,2	2 192,8	292,1	972,6	11 788,9
	maalis	6 528,3	839,7	5 688,6	1 449,6	1 220,7	228,9	450,2	2 250,6	297,5	994,2	11 970,5
	huhti	6 591,4	842,4	5 749,0	1 435,6	1 198,6	237,0	463,3	2 350,3	299,0	1 034,4	12 174,1
	touko	6 614,9	835,8	5 779,1	1 432,0	1 187,9	244,2	477,6	2 338,9	299,0	1 035,4	12 197,9
	kesä	6 681,9	835,6	5 846,3	1 411,0	1 166,8	244,2	442,1	2 331,6	281,1	1 039,1	12 186,8
	heinä	6 708,5	833,8	5 874,6	1 393,1	1 140,7	252,4	447,7	2 355,9	283,1	1 086,3	12 274,6
	elo	6 715,1	822,0	5 893,1	1 385,2	1 128,6	256,6	447,8	2 402,1	285,6	1 125,0	12 360,8
	syys	6 796,6	818,0	5 978,5	1 386,6	1 128,4	258,3	449,4	2 442,9	288,9	1 049,8	12 414,2
	loka	6 841,5	819,9	6 021,5	1 381,5	1 115,5	266,0	449,6	2 495,5	291,2	1 118,7	12 578,0
	marras	6 883,8	827,0	6 056,8	1 377,6	1 112,2	265,4	457,6	2 469,0	308,0	1 067,7	12 563,7
	joulu ^(p)	6 926,1	834,7	6 091,4	1 353,0	1 086,6	266,4	464,1	2 387,9	310,1	1 053,5	12 494,7

2. Velat: kannat

		Liik- keessä oleva raha	Valtion talletuk- set	Muiden julkisyh- teisöjen/ muiden talletuk- set euro- alueelta	Yön yli	Määra- aikaiset	Irti- sanomis- ehtoiset	Repot	Raha- markki- narahas- tojen rahasto- osuudet ja raha- markki- napaperit	Liikke- eseen lasketut velka- paperit	Oma pääoma ja varauk- set	Ulko- maiset velat ³⁾	Muut velat	Raha- laitosten väliset velat, netto	Yhteensä
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1999	touko	321,5	120,8	4 919,0	1 447,6	1 979,3	1 319,6	172,5	388,5	1 468,4	785,0	1 728,0	1 260,0	15,0	11 006,1
	kesä	323,9	125,0	4 949,4	1 493,1	1 965,6	1 324,2	166,5	390,9	1 477,2	795,7	1 845,5	1 331,1	12,4	11 251,2
	heinä	331,9	135,0	4 953,1	1 479,4	1 983,6	1 326,3	163,7	382,7	1 481,6	800,3	1 778,0	1 316,0	13,7	11 192,1
	elo	326,4	138,0	4 930,8	1 450,4	1 992,6	1 325,2	162,6	396,0	1 489,5	799,0	1 784,5	1 284,6	0,7	11 149,6
	syys	327,3	133,3	4 943,0	1 479,1	1 981,1	1 322,1	160,6	402,9	1 510,2	809,5	1 784,9	1 285,7	16,0	11 212,8
	loka	329,6	135,1	4 959,2	1 481,6	2 001,2	1 318,9	157,5	409,7	1 523,7	818,7	1 855,5	1 311,3	21,2	11 364,1
	marras	330,1	146,1	4 998,1	1 516,3	2 009,5	1 313,6	158,6	428,1	1 534,6	823,0	1 917,5	1 376,0	18,3	11 571,9
	joulu	349,9	142,0	5 064,2	1 545,8	2 042,2	1 332,0	144,2	425,2	1 544,9	871,0	1 832,3	1 304,3	17,1	11 551,0
2000	tammi	333,0	133,7	5 089,6	1 574,8	2 027,5	1 332,3	155,0	430,1	1 544,1	888,0	1 917,3	1 343,5	-7,2	11 672,1
	helmi	331,1	144,6	5 095,4	1 568,2	2 045,3	1 322,4	159,5	449,1	1 559,7	892,1	1 948,1	1 362,0	6,8	11 788,9
	maalis	334,6	130,2	5 119,1	1 577,1	2 052,1	1 312,5	177,3	461,7	1 562,7	908,1	2 075,9	1 394,7	-16,6	11 970,5
	huhti	337,7	131,8	5 157,8	1 612,6	2 060,5	1 305,0	179,8	510,4	1 582,6	918,0	2 154,0	1 416,1	-34,2	12 174,1
	touko	337,5	113,9	5 156,4	1 598,0	2 080,1	1 297,1	181,2	517,2	1 584,7	919,2	2 159,8	1 429,5	-20,3	12 197,9
	kesä	341,2	146,0	5 145,3	1 608,7	2 077,6	1 291,8	167,3	517,8	1 593,7	921,0	2 059,1	1 445,6	17,0	12 186,8
	heinä	343,0	134,7	5 150,2	1 605,1	2 088,0	1 285,1	172,0	530,4	1 592,4	936,8	2 093,9	1 480,6	12,6	12 274,6
	elo	337,9	140,6	5 146,7	1 577,6	2 119,7	1 280,1	169,4	544,1	1 612,5	942,8	2 136,2	1 504,8	-4,8	12 360,8
	syys	338,9	159,3	5 158,0	1 589,5	2 124,4	1 272,7	171,4	535,7	1 619,8	970,2	2 192,1	1 443,8	-3,6	12 414,2
	loka	336,7	172,3	5 166,0	1 590,7	2 140,9	1 263,9	170,6	541,9	1 646,4	977,2	2 252,9	1 486,2	-1,8	12 578,0
	marras	336,8	168,8	5 187,5	1 608,9	2 147,0	1 258,0	173,5	542,4	1 643,9	988,6	2 227,7	1 482,0	-13,9	12 563,7
	joulu ^(p)	347,5	164,4	5 273,1	1 659,9	2 160,1	1 277,9	175,2	510,9	1 639,4	957,0	2 148,3	1 451,8	2,3	12 494,7

Lähde: EKP.

- 1) Euroopan keskuspankki (EKP) perustettiin 1.6.1998. Eurojärjestelmää koskevat tilastot koostuvat EKP:n (kesäkuusta 1998 alkaen) ja euroalueen jäsenmaiden kansallisten keskuspankkien tilastoista.
- 2) Laskettu kantojen kuukausimuutoksista, jotka on puhdistettu uudelleenluokitelun, arvostusmuutosten, valuuttakurssimuutosten tai itse transaktioista johtumattomien muiden vastaavien muutosten aiheuttamista eroista.
- 3) Ks. myös taulukon 2.1 alaviite 2.

3. Saamiset: virrat²⁾

												Yhteensä
		Lainat euro-alueelle			Hallussa olevat euro-alueella olevien liikkeesien laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet			Hallussa olevat euro-alueella olevien liikkeesien laskemat osakkeet ja osuudet	Ulkomaiset saamiset ³⁾	Kiinteä omaisuus	Muut saamiset	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1999	kesä	101,5	6,6	94,9	-12,8	-17,3	4,5	-9,0	126,7	2,4	30,4	239,2
	heinä	29,9	-8,0	37,9	-13,6	-16,7	3,1	-3,3	-35,8	4,7	-17,7	-35,8
	elo	-10,2	-4,2	-6,1	17,7	9,8	7,9	-0,1	-44,3	0,8	-18,8	-54,9
	syys	46,2	5,1	41,2	16,8	24,0	-7,3	-5,4	20,0	3,5	-9,4	71,8
	loka	54,4	9,1	45,4	19,8	22,5	-2,7	1,2	21,1	2,2	44,3	143,1
	marras	74,0	12,8	61,1	11,4	3,9	7,5	9,1	21,9	4,3	48,9	169,5
	joulu	29,9	-5,8	35,7	-28,5	-31,7	3,2	15,7	-80,9	16,0	5,3	-42,6
2000	tammi	32,6	-7,5	40,1	15,0	13,8	1,2	3,4	20,9	1,4	24,4	97,7
	helmi	32,1	-4,4	36,5	15,5	9,3	6,2	12,9	33,9	-0,5	17,0	110,9
	maalis	72,0	4,5	67,4	-13,7	-6,9	-6,8	36,3	31,2	5,4	22,2	153,5
	huhti	55,9	2,3	53,7	-16,3	-21,3	5,0	12,1	13,7	1,5	33,2	100,2
	touko	22,4	-6,3	28,8	0,0	-7,5	7,5	13,0	11,5	0,0	0,9	47,8
	kesä	60,4	-0,5	60,9	-17,1	-18,1	1,0	-35,8	7,1	-17,6	4,0	0,9
	heinä	22,3	-1,3	23,6	-19,1	-26,7	7,6	4,7	-6,1	2,0	46,9	50,7
	elo	7,1	-8,6	15,7	-6,0	-9,6	3,6	0,4	3,9	2,5	38,5	46,4
	syys	67,4	-4,1	71,5	0,4	-3,0	3,4	1,7	17,5	3,3	-76,0	14,3
	loka	40,6	1,9	38,6	-6,5	-15,4	8,8	1,6	9,5	3,4	69,0	117,5
	marras	49,4	7,2	42,2	-1,8	-1,4	-0,4	7,3	8,0	16,8	-51,2	28,5
	joulu ⁴⁾	59,4	8,1	51,3	-22,4	-23,6	1,2	8,2	-2,3	2,1	-13,3	31,8

4. Velat: virrat²⁾

													Yhteensä		
		Liikkeessä oleva raha	Valtion talletukset	Muiden julkisyhteisöjen/ muiden talletukset euro-alueelta	Yön yli	Määrä- aikaiset	Irtisanomiset	Repot	Rahamarkkinarahastosten rahasto-osuudet ja rahamarkkinapaperit	Liikkeesien lasketut velkapaperit	Oma pääoma ja varaukset	Ulkomaiset velat ³⁾	Muut velat	Rahalaitosten väliset velat, netto	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1999	kesä	2,4	4,2	29,0	45,1	-14,5	4,5	-6,0	1,4	7,5	14,0	109,7	74,8	-3,8	239,2
	heinä	8,0	10,0	6,8	-12,6	19,9	2,2	-2,7	-7,8	7,3	5,0	-45,5	-20,2	0,7	-35,8
	elo	-5,5	2,9	-24,3	-29,8	7,8	-1,1	-1,1	13,1	4,6	0,7	-4,9	-29,2	-12,4	-54,9
	syys	0,9	-4,7	12,9	29,2	-11,2	-3,1	-2,0	6,5	22,2	5,8	4,3	8,6	15,3	71,8
	loka	2,3	1,8	13,9	1,6	18,6	-3,2	-3,2	6,4	11,1	7,6	55,0	39,8	5,3	143,1
	marras	0,5	11,0	34,4	33,0	5,7	-5,4	1,1	17,8	6,1	3,3	32,9	66,5	-2,9	169,5
	joulu	19,5	-4,1	65,6	29,3	32,3	18,4	-14,4	-14,7	10,6	29,8	-89,6	-60,2	0,5	-42,6
2000	tammi	-16,9	-8,3	23,0	28,0	-16,0	0,2	10,7	0,8	-2,6	18,4	67,6	42,8	-27,0	97,7
	helmi	-1,8	10,9	5,4	-6,8	17,6	-9,9	4,5	19,0	15,4	5,4	26,3	16,5	13,9	110,9
	maalis	3,5	-14,5	20,5	7,6	5,1	-10,0	17,8	12,0	1,4	14,5	107,1	32,3	-23,2	153,5
	huhti	3,3	1,6	33,1	33,4	5,0	-7,7	2,4	2,3	14,6	9,3	35,8	15,3	-14,9	100,2
	touko	-0,2	-17,9	1,5	-11,3	20,3	-8,9	1,4	9,9	6,1	3,0	26,9	12,4	6,0	47,8
	kesä	3,6	32,1	-8,0	12,0	-0,7	-5,3	-13,9	-3,9	15,6	-4,6	-79,0	18,8	26,1	0,9
	heinä	1,9	-11,3	1,2	-5,0	7,5	-6,1	4,7	12,0	-7,2	15,1	8,0	38,1	-7,0	50,7
	elo	-5,1	5,9	-7,9	-29,3	29,3	-5,1	-2,7	12,6	11,7	6,9	5,0	32,7	-15,4	46,4
	syys	1,0	18,7	4,2	9,8	-0,2	-7,4	2,0	-8,7	3,3	20,8	41,4	-66,2	-0,3	14,3
	loka	-2,2	13,1	2,7	-0,8	13,2	-8,9	-0,8	5,0	18,3	5,9	20,2	45,0	9,6	117,5
	marras	0,1	-3,6	26,1	20,1	8,8	-5,8	3,0	0,8	4,4	11,9	7,6	-5,5	-13,5	28,5
	joulu ⁴⁾	10,6	-4,4	97,3	54,8	20,6	20,1	1,8	-28,9	8,2	-26,7	-9,9	-29,8	15,3	31,8

Taulukko 2.4

Raha-aggregaatit¹⁾ ja niiden vastaerät

(miljardia euroa; kausivaihtelusta puhdistamaton; vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

1. Kannat ajanjakson lopussa

		M1								M2		Repot	Raha- markkina- rahastojen rahasto- osuudet ja raha- markkina- paperit	Enintään 2 vuoden velka- paperit
				Yhteensä		Enintään 2 vuoden määrä- aikais- talletukset	Irtisanomis- ajaltaan enintään 3 kk:n talletukset	Yhteensä	Joulukuu 1998 = 100 ²⁾					
		Liikkeessä oleva raha	Yön yli -talletukset		Joulukuu 1998 = 100 ²⁾									
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10			
1999	touko	321,5	1 515,4	1 836,9	103,08	866,8	1 264,8	3 968,5	101,31	172,5	388,5	57,9		
	kesä	323,9	1 555,8	1 879,7	105,46	843,7	1 270,7	3 994,1	101,93	166,5	390,9	59,6		
	heinä	331,9	1 548,2	1 880,1	105,55	856,6	1 275,5	4 012,2	102,46	163,7	382,7	62,1		
	elo	326,4	1 518,2	1 844,6	103,51	859,6	1 275,3	3 979,5	101,58	162,6	396,0	63,6		
	syys	327,3	1 542,2	1 869,5	104,93	846,0	1 272,4	3 987,9	101,81	160,6	402,9	76,1		
	loka	329,6	1 546,6	1 876,2	105,26	860,8	1 270,5	4 007,5	102,22	157,5	409,7	74,7		
	marras	330,1	1 580,5	1 910,6	107,10	860,2	1 265,3	4 036,2	102,86	158,6	428,1	76,2		
	joulu	349,9	1 614,1	1 964,0	110,06	881,0	1 287,9	4 132,8	105,30	144,2	425,2	88,8		
2000	tammi	333,0	1 642,4	1 975,4	110,64	864,2	1 289,1	4 128,7	105,15	155,0	430,1	87,2		
	helmi	331,1	1 634,3	1 965,4	110,08	879,3	1 278,2	4 122,9	105,03	159,5	449,1	90,9		
	maalis	334,6	1 642,8	1 977,4	110,67	887,6	1 267,7	4 132,7	105,22	177,3	461,7	90,7		
	huhti	337,7	1 680,9	2 018,6	112,87	895,7	1 260,2	4 174,5	106,17	179,8	510,4	89,7		
	touko	337,5	1 662,8	2 000,3	112,04	913,6	1 252,1	4 165,9	106,04	181,2	517,2	87,5		
	kesä	341,2	1 674,1	2 015,3	112,94	912,2	1 244,7	4 172,2	106,27	167,3	517,8	86,8		
	heinä	343,0	1 672,3	2 015,3	112,87	922,3	1 237,0	4 174,6	106,26	172,0	530,4	76,7		
	elo	337,9	1 643,1	1 981,0	110,84	951,7	1 230,5	4 163,2	105,88	169,4	544,1	81,0		
	syys	338,9	1 654,4	1 993,3	111,42	955,3	1 220,4	4 169,1	105,95	171,4	535,7	81,5		
	loka	336,7	1 656,8	1 993,5	111,32	970,8	1 211,2	4 175,5	106,00	170,6	541,9	89,9		
	marras	336,8	1 675,2	2 012,0	112,45	983,6	1 202,4	4 198,0	106,67	173,5	542,4	99,0		
	joulu ⁶⁾	347,5	1 726,9	2 074,3	116,15	991,8	1 221,0	4 287,2	109,14	175,2	510,9	106,6		

2. Virrat⁴⁾

		M1				M2				Repot	Raha- markkina- rahastojen rahasto- osuudet ja raha- markkina- paperit	Enintään 2 vuoden velka- paperit
				Yhteensä	Vuotuinen prosentti- muutos ⁴⁾	Enintään 2 vuoden määrä- aikais- talletukset	Irtisanomis- ajaltaan enintään 3 kk:n talletukset	Yhteensä	Vuotuinen prosentti- muutos ⁴⁾			
		Liikkeessä oleva raha	Yön yli -talletukset									
		1	2	3	4	5	6	7	8			
1999	kesä	2,4	39,9	42,4	11,6	-23,8	5,9	24,4	6,4	-6,0	1,4	1,5
	heinä	8,0	-6,5	1,6	14,1	14,3	4,8	20,6	7,8	-2,7	-7,8	2,9
	elo	-5,5	-30,8	-36,3	12,9	2,0	-0,1	-34,4	7,1	-1,1	13,1	1,1
	syys	0,9	24,5	25,4	12,8	-13,4	-3,0	9,0	7,0	-2,0	6,5	0,9
	loka	2,3	3,6	5,8	13,0	12,2	-1,9	16,1	7,1	-3,2	6,4	-1,9
	marras	0,5	32,2	32,7	11,8	-2,5	-5,2	25,0	6,5	1,1	17,8	0,7
	joulu	19,5	33,4	52,9	10,1	20,5	22,5	96,0	5,3	-14,4	-14,7	13,1
2000	tammi	-16,9	27,3	10,4	9,3	-17,6	1,1	-6,1	4,2	10,7	0,8	-1,9
	helmi	-1,8	-8,2	-10,1	10,7	16,6	-10,9	-4,4	5,3	4,5	19,0	3,7
	maalis	3,5	7,2	10,6	10,1	7,1	-10,6	7,1	5,1	17,8	12,0	-1,0
	huhti	3,3	36,0	39,2	11,4	5,8	-7,6	37,4	5,5	2,4	2,3	-0,2
	touko	-0,2	-14,7	-14,9	8,7	19,0	-9,2	-5,1	4,7	1,4	9,9	-1,7
	kesä	3,6	12,6	16,2	7,1	0,2	-7,3	9,2	4,3	-13,9	-3,9	1,7
	heinä	1,9	-3,2	-1,3	6,9	8,3	-7,4	-0,5	3,7	4,7	12,0	-10,7
	elo	-5,1	-31,1	-36,3	7,1	27,8	-6,5	-15,0	4,2	-2,7	12,6	3,2
	syys	1,0	9,3	10,3	6,2	2,5	-10,1	2,7	4,1	2,0	-8,7	0,6
	loka	-2,2	0,4	-1,8	5,8	13,2	-9,4	2,1	3,7	-0,8	5,0	7,3
	marras	0,1	20,2	20,3	5,0	14,6	-8,6	26,3	3,7	3,0	0,8	10,1
	joulu ⁶⁾	10,6	55,5	66,2	5,5	12,5	18,8	97,4	3,6	1,8	-28,9	10,1

Lähde: EKP.

- Raha-aggregaateihin kuuluvat rahalaitosten sekä joidenkin valtionhallintoon kuuluvien yksiköiden (kuten posti ja valtiokonttori) monetaariset velat muille euroalueella oleville kuin rahalaitoksille ja valtioille.
- Kun joulukuun 1998 (kausivaihtelusta puhdistamaton) kanta = 100, indeksi osoittaa virroista lasketun kumulatiivisen prosenttimuutoksen kyseisenä ajankohdana, kuten alaviitteessä 4 on esitetty. Indeksien prosenttimuutos kahden ajankohdan välillä vastaa aggregaatin muutosta uudelleenluokittelun ja muiden vastaavien tekijöiden vaikutusta.

M3			M3:n keskeiset vastaerät											
Yhteensä	Joulukuu 1998 = 100 ²⁾		Rahalaitosten pitempiaikaiset velat				Luotot ³⁾				Ulko- maiset netto- saamiset			
			Yli 2 vuoden määrä- aikais- talletukset	Irtisanomis- ajaltaan yli 3 kk:n talletukset	Yli 2 vuoden velka- paperit	Oma pääoma ja varaukset	Luotot julkiselle sektorille	Luotot muille euro- alueella	Niistä: lainat	Joulukuu 1998 = 100 ²⁾				
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23			
4 587,5	102,44		1 113,4	115,1	1 410,4	785,0	2 070,4	5 812,0	5 229,4	103,45	287,2	1999	touko	
4 611,2	102,91		1 122,9	114,2	1 417,5	795,7	2 057,2	5 901,4	5 323,2	105,33	305,3		kesä	
4 620,8	103,21		1 127,7	111,9	1 419,4	800,3	2 037,3	5 937,4	5 358,3	106,08	310,4		heinä	
4 601,7	102,73		1 133,7	111,0	1 425,9	799,0	2 037,6	5 939,3	5 353,2	105,96	277,2		elo	
4 627,5	103,05		1 135,8	111,2	1 434,1	809,5	2 058,6	5 968,5	5 392,8	106,77	302,3		syys	
4 649,3	103,44		1 140,8	110,6	1 449,1	818,7	2 080,0	6 014,2	5 439,5	107,67	269,4		loka	
4 699,1	104,43		1 149,8	110,7	1 458,4	823,0	2 090,7	6 101,2	5 504,0	108,88	264,2		marras	
4 791,0	106,21		1 161,6	112,7	1 456,1	871,0	2 058,6	6 159,1	5 537,2	109,58	278,5		joulu	
4 800,9	106,29		1 163,6	111,8	1 456,9	888,0	2 062,3	6 207,8	5 581,5	110,38	236,6	2000	tammi	
4 822,4	106,79		1 166,4	112,8	1 468,8	892,1	2 066,9	6 264,4	5 617,3	111,10	244,8		helmi	
4 862,5	107,59		1 164,9	113,6	1 472,0	908,1	2 060,4	6 367,7	5 688,6	112,43	174,8		maalis	
4 954,4	108,51		1 165,1	113,2	1 492,8	918,0	2 041,0	6 449,4	5 749,0	113,49	196,3		huhti	
4 951,8	108,61		1 167,0	114,4	1 497,2	919,2	2 023,7	6 500,8	5 779,1	114,06	179,2		touko	
4 944,1	108,46		1 165,8	115,9	1 506,9	921,0	2 002,3	6 532,6	5 846,3	115,26	272,6		kesä	
4 953,7	108,59		1 166,2	116,9	1 515,7	936,8	1 974,5	6 574,7	5 874,6	115,73	262,1		heinä	
4 957,6	108,54		1 168,4	118,6	1 531,5	942,8	1 950,6	6 597,5	5 893,1	116,04	266,0		elo	
4 957,8	108,47		1 169,4	120,8	1 538,3	970,2	1 946,4	6 686,2	5 978,5	117,44	250,8		syys	
4 977,9	108,77		1 170,4	121,6	1 556,5	977,2	1 935,4	6 737,1	6 021,5	118,20	242,6		loka	
5 013,0	109,65		1 163,7	124,2	1 544,9	988,6	1 939,2	6 779,8	6 056,8	119,03	241,3		marras	
5 080,0	111,40		1 168,6	126,5	1 532,7	957,0	1 921,3	6 821,9	6 091,4	120,04	239,6		joulu ^(p)	

M3			M3:n keskeiset vastaerät											
Yhteensä	Vuotuinen prosentti- muutos ⁴⁾	3 kk:n liukuva keskiarvo	Rahalaitosten pitempiaikaiset velat				Luotot ³⁾				Ulko- maiset netto- saamiset			
			Yli 2 vuoden määrä- aikais- talletukset	Irtisanomis- ajaltaan yli 3 kk:n talletukset	Yli 2 vuoden velka- paperit	Oma pääoma ja varaukset	Luotot julkiselle sektorille	Luotot muille euro- alueella	Niistä: lainat	Vuotuinen prosentti- muutos ⁴⁾				
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23			
21,3	5,6	5,7	9,3	-1,0	6,1	14,0	-10,7	90,4	94,9	10,5	17,0	1999	kesä	
13,1	6,0	5,8	5,3	-2,3	4,4	5,0	-24,6	37,7	37,9	10,3	9,7		heinä	
-21,4	5,8	5,9	5,7	-0,9	3,5	0,7	5,6	1,7	-6,1	10,1	-39,4		elo	
14,4	6,1	5,9	2,2	0,2	21,3	5,8	29,1	28,5	41,2	9,9	15,7		syys	
17,4	5,8	6,0	6,2	-0,6	13,0	7,6	31,6	43,8	45,4	10,1	-33,8		loka	
44,6	6,2	6,0	8,1	0,1	5,4	3,3	16,8	77,7	61,1	10,3	-11,0		marras	
79,9	6,2	5,9	11,7	2,1	-2,6	29,8	-37,5	54,6	35,7	9,6	8,6		joulu	
3,6	5,3	5,9	1,6	-0,9	-0,8	18,4	6,3	44,7	40,1	8,8	-46,7	2000	tammi	
22,8	6,2	6,0	1,0	1,0	11,7	5,4	4,9	55,6	36,5	9,5	7,6		helmi	
36,1	6,6	6,5	-2,0	0,8	2,3	14,5	-2,4	97,0	67,4	9,9	-75,8		maalis	
41,9	6,7	6,5	-0,8	-0,4	14,8	9,3	-19,0	70,8	53,7	10,5	-22,1		huhti	
4,6	6,0	6,0	1,3	1,2	7,8	3,0	-13,9	49,3	28,8	10,3	-15,4		touko	
-6,9	5,4	5,5	-1,0	1,5	13,9	-4,6	-18,6	26,0	60,9	9,4	86,1		kesä	
5,6	5,2	5,4	-0,8	1,4	3,5	15,1	-28,0	35,9	23,6	9,1	-14,1		heinä	
-2,0	5,7	5,4	1,5	1,7	8,5	6,9	-18,2	19,7	15,7	9,5	-1,1		elo	
-3,4	5,3	5,4	-2,7	2,2	2,7	20,8	-7,1	76,6	71,5	10,0	-23,9		syys	
13,5	5,2	5,1	-0,1	0,8	11,0	5,9	-13,5	49,0	38,6	9,8	-10,7		loka	
40,3	5,0	5,0	-5,8	2,7	-5,7	11,9	5,8	49,1	42,2	9,3	0,4		marras	
80,4	4,9	-	8,1	2,2	-1,8	-26,7	-15,5	60,8	51,3	9,5	7,6		joulu ^(p)	

3) Luottoihin kuuluvat rahalaitosten lainat euroalueella sijaitseville ei-rahallaisille ja sijoitukset euroalueella sijaitsevien ei-rahallaisien liiketietojen laskemisiin arvopapereihin.

4) Laskettu kantojen kuukausimuutoksista, jotka on puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten, valuuttakurssimuutosten tai itse transaktioiden johtamattomien muiden vastaavien muutosten aiheuttamista eroista. Suhteellisten vuosimuutosten laskemistavasta ks. tekninen huomautus.

Taulukko 2.4 (jatkoa)

Raha-aggregaatit¹⁾ ja niiden vastaerät

(miljardia euroa; prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

3. Kausivaihtelusta puhdistetut kannat

		M2								M3		Lainat muille euroalueella (pl. julkisyhteisöt)			
		M1				Muut lyhytaikaiset talletukset ³⁾				Jälkimarkkinakelpoiset instrumentit ⁴⁾		Yhteensä	Indeksi ²⁾	Yhteensä	Indeksi ²⁾
		Yhteensä		Muutos edellisestä kuukaudesta, %		Yhteensä		Muutos edellisestä kuukaudesta, %		Yhteensä					
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
1999	touko	1 831,6	102,79	2 131,2	99,80	3 962,8	101,16	604,1	107,74	4 567,0	101,98	5 241,4	103,69		
	kesä	1 847,7	103,66	2 125,3	99,50	3 973,0	101,39	615,1	109,46	4 588,1	102,40	5 305,0	104,97		
	heinä	1 871,7	105,07	2 137,9	100,15	4 009,6	102,39	609,0	108,54	4 618,5	103,15	5 338,3	105,68		
	elo	1 873,6	105,13	2 138,7	100,14	4 012,3	102,41	616,9	109,85	4 629,2	103,34	5 371,4	106,32		
	syys	1 888,0	105,97	2 138,3	100,14	4 026,4	102,79	640,8	111,97	4 667,2	103,94	5 403,9	106,99		
	loka	1 900,0	106,59	2 146,6	100,40	4 046,6	103,22	647,5	112,97	4 694,1	104,43	5 448,1	107,84		
	marras	1 914,3	107,30	2 148,8	100,41	4 063,1	103,54	663,5	115,51	4 726,6	105,04	5 508,3	108,96		
	joulu	1 920,4	107,62	2 147,6	100,34	4 068,0	103,65	684,6	117,14	4 752,6	105,35	5 520,4	109,25		
2000	tammi	1 958,0	109,67	2 131,4	99,54	4 089,3	104,14	689,5	117,20	4 778,9	105,80	5 573,4	110,22		
	helmi	1 980,8	110,94	2 141,2	100,06	4 122,0	105,01	696,5	118,37	4 818,5	106,70	5 626,4	111,28		
	maalis	1 993,7	111,59	2 146,9	100,27	4 140,6	105,42	719,4	122,04	4 860,0	107,53	5 687,9	112,42		
	huhti	2 008,2	112,29	2 152,3	100,41	4 160,5	105,81	763,3	121,92	4 923,8	107,84	5 751,0	113,53		
	touko	2 001,2	112,08	2 161,3	100,83	4 162,5	105,95	766,8	123,04	4 929,3	108,12	5 792,0	114,32		
	kesä	1 985,8	111,29	2 165,2	101,09	4 151,0	105,73	769,2	123,11	4 920,2	107,94	5 825,9	114,86		
	heinä	1 997,2	111,86	2 171,7	101,33	4 168,9	106,12	780,6	124,76	4 949,5	108,50	5 851,9	115,28		
	elo	2 015,5	112,77	2 184,0	101,82	4 199,5	106,80	788,2	125,59	4 987,7	109,20	5 913,7	116,44		
	syys	2 015,2	112,64	2 192,2	102,15	4 207,4	106,92	791,1	126,01	4 998,5	109,36	5 990,4	117,68		
	loka	2 020,8	112,84	2 200,6	102,43	4 221,4	107,16	809,1	128,53	5 030,6	109,92	6 029,2	118,35		
	marras	2 023,1	113,07	2 208,7	102,90	4 231,8	107,53	815,2	129,71	5 047,0	110,39	6 058,6	119,07		
	joulu ⁶⁾	2 021,5	113,19	2 192,2	102,33	4 213,6	107,27	823,7	131,88	5 037,3	110,47	6 075,9	119,74		

4. Kausivaihtelusta puhdistetut virrat⁵⁾

		M2								M3		Lainat muille euroalueella (pl. julkisyhteisöt)			
		M1				Muut lyhytaikaiset talletukset ³⁾				Jälkimarkkinakelpoiset instrumentit ⁴⁾		Yhteensä	Muutos edellisestä kuukaudesta, %	Yhteensä	Muutos edellisestä kuukaudesta, %
		Yhteensä		Muutos edellisestä kuukaudesta, %		Yhteensä		Muutos edellisestä kuukaudesta, %		Yhteensä					
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
1999	touko	19,3	1,1	2,6	0,1	21,9	0,6	3,9	0,7	25,9	0,6	44,1	0,8		
	kesä	15,6	0,8	-6,6	-0,3	9,0	0,2	9,7	1,6	18,7	0,4	64,7	1,2		
	heinä	25,1	1,4	14,0	0,7	39,1	1,0	-5,2	-0,8	33,9	0,7	36,0	0,7		
	elo	1,1	0,1	-0,1	0,0	1,0	0,0	7,3	1,2	8,4	0,2	32,2	0,6		
	syys	14,9	0,8	-0,2	0,0	14,8	0,4	11,9	1,9	26,7	0,6	34,0	0,6		
	loka	11,1	0,6	5,5	0,3	16,6	0,4	5,7	0,9	22,3	0,5	42,9	0,8		
	marras	12,6	0,7	0,2	0,0	12,8	0,3	14,5	2,2	27,4	0,6	56,8	1,0		
	joulu	5,6	0,3	-1,4	-0,1	4,2	0,1	9,4	1,4	13,6	0,3	14,6	0,3		
2000	tammi	36,6	1,9	-17,2	-0,8	19,4	0,5	0,4	0,1	19,8	0,4	48,9	0,9		
	helmi	22,8	1,2	11,3	0,5	34,0	0,8	6,9	1,0	40,9	0,9	53,6	1,0		
	maalis	11,5	0,6	4,5	0,2	16,0	0,4	21,6	3,1	37,6	0,8	57,7	1,0		
	huhti	12,6	0,6	2,9	0,1	15,5	0,4	-0,8	-0,1	14,7	0,3	56,3	1,0		
	touko	-3,7	-0,2	9,2	0,4	5,5	0,1	7,1	0,9	12,5	0,3	39,7	0,7		
	kesä	-14,1	-0,7	5,5	0,3	-8,6	-0,2	0,4	0,1	-8,2	-0,2	27,6	0,5		
	heinä	10,1	0,5	5,0	0,2	15,1	0,4	10,3	1,3	25,4	0,5	21,2	0,4		
	elo	16,3	0,8	10,6	0,5	27,0	0,6	5,2	0,7	32,2	0,7	59,0	1,0		
	syys	-2,3	-0,1	7,0	0,3	4,7	0,1	2,6	0,3	7,3	0,1	62,7	1,1		
	loka	3,6	0,2	5,9	0,3	9,6	0,2	15,8	2,0	25,4	0,5	34,4	0,6		
	marras	4,1	0,2	10,2	0,5	14,3	0,3	7,4	0,9	21,7	0,4	36,3	0,6		
	joulu ⁶⁾	2,1	0,1	-12,2	-0,6	-10,1	-0,2	13,7	1,7	3,6	0,1	34,0	0,6		

Lähde: EKP.

1) Ks. sivu 16* alaviite 1.

2) Ks. sivu 16* alaviite 2. Suhteellisten vuosimuutosten laskemistavasta ks. tekninen huomautus.

3) Muihin lyhytaikaisiin talletuksiin kuuluvat enintään 2 vuoden määräaikaistalletukset ja irtisanomisajaltaan enintään 3 kuukauden talletukset.

4) Jälkimarkkinakelpoisin instrumentteihin kuuluvat reposopimukset, rahamarkkinarahastojen rahasto-osuudet ja rahamarkkinapaperit sekä enintään 2 vuoden velkapaperit.

5) Ks. sivu 17* alaviite 4.

Taulukko 2.5

Rahalaitosten lainat vastapuolen, käyttötarkoituksen ja alkuperäisen maturiteetin mukaan¹⁾

(miljardia euroa, kausivaihtelusta puhdistamaton, ajanjakson lopussa)

1. Lainat muille kuin rahoituslaitossectorille ja julkisyhteisöille

	Yritykset ^{2,3)}				Kotitaloudet ^{2,3)}	Kulutusluotot ⁴⁾			Asuntoluotot ⁴⁾			Muu luotonanto			Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt ²⁾
	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Enintään 1 vuosi		Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta ³⁾		
														1	
1998 IV	2 286,8	813,3	316,2	1 157,3	2 479,6	84,6	128,4	199,8	28,2	42,0	1 419,6	114,3	82,0	380,7	36,9
1999 I	2 259,9	817,1	338,4	1 104,3	2 527,8	86,0	149,0	188,4	15,4	66,9	1 464,0	135,0	98,0	325,1	35,8
II	2 330,0	842,4	351,3	1 136,4	2 594,4	84,1	154,4	194,0	18,7	63,7	1 513,7	138,3	98,4	329,1	35,7
III	2 346,2	829,9	362,3	1 154,1	2 653,3	85,6	157,2	196,5	19,5	64,3	1 561,7	135,7	96,1	336,8	36,2
IV	2 418,5	856,2	372,2	1 190,1	2 718,1	88,1	156,3	195,5	19,9	60,4	1 619,2	141,4	98,4	338,9	37,4
2000 I	2 495,7	899,9	392,2	1 203,6	2 761,3	88,4	160,2	199,6	20,2	58,8	1 650,2	140,8	100,3	342,8	39,1
II	2 552,2	916,2	405,3	1 230,6	2 815,6	93,3	161,5	201,6	21,2	60,6	1 689,7	144,6	102,0	340,9	37,6
III ⁴⁾	2 628,2	943,0	423,7	1 261,5	2 870,9	96,8	165,0	207,3	22,6	63,1	1 726,5	142,9	101,6	345,1	37,6

2. Lainat muille rahoituslaitossectoriin kuuluville kuin rahalaitoksille

	Muut rahoituslaitokset kuin vakuutuslaitokset ja eläkerahastot ²⁾			Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot ²⁾				
	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta		
							16	17
1998 IV	264,0	158,0	52,9	53,0	27,8	19,0	2,5	6,3
1999 I	298,7	183,4	54,8	60,5	35,9	27,0	3,0	5,9
II	304,9	192,2	51,7	61,0	40,2	28,7	2,7	8,8
III	297,4	181,1	53,3	62,9	41,7	32,9	2,8	6,0
IV	313,4	190,5	54,6	68,3	29,2	20,6	2,7	5,9
2000 I	333,8	206,6	55,8	71,4	37,0	25,6	4,0	7,4
II	378,8	244,7	60,3	73,8	38,6	29,0	3,8	5,8
III ⁴⁾	380,6	244,7	64,3	71,6	33,0	25,5	2,8	4,7

3. Lainat julkisyhteisöille

	Julkisyhteisöt ²⁾										Sosiaaliturvarahastot
	Valtio ⁵⁾	Muut julkisyhteisöt									
		Osavaltiohallinto					Paikallishallinto				
		Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta				
24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	
1998 IV	841,7	201,6	291,2	11,4	13,5	266,3	334,9	18,9	10,9	305,2	14,0
1999 I	837,2	220,7	276,7	12,1	20,9	243,7	327,4	19,4	12,5	295,5	12,4
II	836,9	212,1	279,2	11,5	20,5	247,1	328,2	19,9	10,9	297,4	17,3
III	829,8	206,2	278,4	10,1	21,3	247,0	328,4	19,8	10,4	298,2	16,8
IV	847,2	199,8	292,9	15,0	25,1	252,7	338,9	20,5	11,6	306,8	15,6
2000 I	838,7	193,9	291,9	13,2	27,4	251,3	337,0	21,2	10,8	305,1	15,9
II	834,6	187,1	290,0	9,9	28,1	252,1	337,8	21,5	11,4	304,9	19,7
III ⁴⁾	813,6	172,8	288,4	8,9	27,2	252,4	334,9	21,1	11,1	302,8	17,4

Lähde: EKP.

1) Kantoja ei ole puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten tai valuuttakurssimuutosten aiheuttamista eroista. Tilastot perustuvat osittain arvioihin. Lisätietoja ks. tekninen huomautus.

2) Vastaavat EKT 95:n sektoriluokitukset: Yritykset: S11, Kotitaloudet: S14, Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt: S15, Muut rahoituslaitokset kuin vakuutuslaitokset ja eläkerahastot (vastaa EKT 95:n luokitusta muut rahoituslaitokset): S123 (ml. Rahoituksen ja vakuutuksen välitystä avustavat laitokset: S124), Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot: S125, Julkisyhteisöt: S13.

3) Tammikuussa 1999 käyttöön otetun uuden raportointimenetelmän vuoksi tiedot vuoden 1999 ensimmäistä neljänestä edeltävältä ajalta eivät ole suoraan vertailukelpoisia myöhempien tietojen kanssa.

4) Kulutus- ja asuntoluottojen määritelmät vaihtelevat euroalueen eri maissa.

5) Valtion lainoista ei ole saatavissa maturiteettijakaamaa.

Taulukko 2.6

Talletukset rahalaitoksissa vastapuolen ja vaateen mukaan ¹⁾

(miljardia euroa, kausivaihtelusta puhdistamaton, ajanjakson lopussa)

1. Muiden kuin rahoituslaitosten ja julkisyhteisöjen talletukset

	Yritykset ^{2),3)}					Kotitaloudet ^{2),3)}				
	1	Yön yli 2	Määrä- aikaiset 4	Irti- sanomis- ehtoiset 4	Repot 5	6	Yön yli 7	Määrä- aikaiset 8	Irti- sanomis- ehtoiset 9	Repot 10
1998 IV	743,2	435,6	252,4	25,6	29,5	3 313,1	794,1	1 116,4	1 355,0	47,7
1999 I	726,1	393,2	285,9	23,5	23,5	3 222,6	797,3	1 110,7	1 275,1	39,5
II	738,9	425,7	263,6	25,8	23,8	3 236,2	840,2	1 082,5	1 280,8	32,7
III	743,3	427,3	268,4	25,4	22,1	3 232,1	843,5	1 075,9	1 278,7	33,9
IV	768,2	443,6	279,3	23,8	21,5	3 299,3	870,1	1 098,7	1 291,1	39,4
2000 I	783,7	438,2	290,1	24,3	31,1	3 289,1	884,8	1 092,1	1 269,8	42,4
II	813,6	457,0	305,7	24,0	26,9	3 278,6	886,4	1 096,2	1 249,4	46,6
III ^(p)	845,2	463,9	330,7	24,3	26,3	3 272,0	876,9	1 113,0	1 230,4	51,7

2. Muiden rahoituslaitossektoriin kuuluvien kuin rahalaitosten talletukset

	Muut rahoituslaitokset kuin vakuutuslaitokset ja eläkerahastot ^{2),3)}					Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot ²⁾				
	1	Yön yli 2	Määrä- aikaiset 4	Irti- sanomis- ehtoiset 4	Repot 5	6	Yön yli 7	Määrä- aikaiset 8	Irti- sanomis- ehtoiset 9	Repot 10
1998 IV	259,2	79,1	83,4	9,3	87,3	410,9	28,6	367,5	4,6	10,2
1999 I	375,5	127,4	141,9	4,7	101,5	424,9	32,0	379,1	3,0	10,8
II	401,5	134,4	165,0	4,7	97,4	429,6	36,2	379,5	3,3	10,7
III	390,1	122,0	172,4	5,2	90,4	435,2	31,8	388,6	3,3	11,5
IV	397,8	142,6	181,2	4,7	69,3	446,3	32,0	399,2	3,3	11,9
2000 I	433,7	161,6	179,4	5,6	87,2	457,3	35,1	405,9	3,2	13,1
II	423,8	163,8	177,9	5,3	76,8	459,1	34,3	409,7	3,5	11,6
III ^(p)	417,3	152,0	184,1	5,1	76,2	462,4	34,3	411,9	3,7	12,5

3. Julkisyhteisöjen talletukset

	Julkisyhteisöt ²⁾																
	1	Valtio		Muut julkisyhteisöt													
		2	Osavaltiohallinto							Paikallishallinto				Sosiaaliturvarahastot			
			3	Yön yli 4	Määrä- aikaiset 5	Irti- sanomis- ehtoiset 6	Repot 7	8	Yön yli 9	Määrä- aikaiset 10	Irti- sanomis- ehtoiset 11	Repot 12	13	Yön yli 14	Määrä- aikaiset 15	Irti- sanomis- ehtoiset 16	Repot 17
1998 IV	299,4	149,8	53,7	10,1	43,5	0,1	0,1	52,8	25,7	22,3	3,5	1,2	43,1	12,9	28,3	1,1	0,8
1999 I	253,9	133,4	25,6	7,4	17,9	0,1	0,2	52,9	24,1	23,9	3,2	1,7	41,9	14,3	25,6	1,0	1,0
II	254,6	125,0	27,3	8,1	18,9	0,2	0,1	54,4	26,1	24,1	3,4	0,7	47,9	18,2	27,6	1,1	1,0
III	262,0	133,3	27,8	8,7	18,7	0,1	0,2	54,4	24,5	25,4	3,3	1,1	46,6	17,1	27,2	0,9	1,5
IV	280,7	142,0	31,6	10,2	21,1	0,1	0,2	59,0	27,1	27,2	3,4	1,2	48,1	16,0	30,6	0,7	0,7
2000 I	269,9	130,2	28,7	8,3	20,2	0,1	0,1	58,3	25,7	27,5	3,3	1,8	52,6	18,7	31,9	0,7	1,4
II	299,8	146,0	32,2	10,5	21,5	0,1	0,1	62,4	28,6	28,4	3,1	2,3	59,2	23,0	32,7	0,5	3,0
III ^(p)	310,9	159,3	30,9	10,0	20,7	0,1	0,1	63,0	27,1	30,4	2,9	2,6	57,7	21,9	32,7	0,5	2,6

Lähde: EKP.

- 1) Kantoja ei ole puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten tai valuuttakurssimuutosten aiheuttamista eroista. Tilastot perustuvat osittain arvioihin. Lisätietoja ks. tekninen huomautus.
- 2) Vastaavat EKT 95:n sektoriluokitukset: Yritykset: S11, Kotitaloudet: S14, Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt: S15, Muut rahoituslaitokset kuin vakuutuslaitokset ja eläkerahastot (vasta EKT 95:n luokitusta muut rahoituslaitokset): S123 (ml. Rahoituksen ja vakuutuksen välitystä avustavat laitokset: S124), Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot: S125, Julkisyhteisöt: S13.
- 3) Tammikuussa 1999 käyttöönotetun uuden raportointimenetelmän vuoksi tiedot vuoden 1999 ensimmäistä neljännestä edeltävältä ajalta eivät ole suoraan vertailukelpoisia myöhempien tietojen kanssa.

Taulukko 2.7

Euroalueen ulkopuolisiin kohdistuvat rahalaitosten saamiset ja velat; pääerät¹⁾

(miljardia euroa, kausivaihtelusta puhdistamaton, ajanjakson lopussa)

1. Eurojärjestelmä²⁾

	Lainat euroalueen ulkopuolisille				Hallussa olevat euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet				Hallussa olevat euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat osakkeet ja osuudet			Euroalueen ulkopuolisten talletukset				
	Pankit ^(3,4)		Muut kuin pankit		Pankit ⁽³⁾	Muut kuin pankit		Pankit ⁽³⁾	Muut	Pankit ⁽³⁾	Muut	Pankit ⁽³⁾	Muut kuin pankit			
	1	2	Julkis-yhteisöt	Muut		3	4						5	6	7	8
1998 IV	84,4	70,0	13,1	1,2	120,8	2,3	116,2	2,3	0,6	0,1	0,5	12,8	12,1	0,4	0,4	
1999 I	108,4	97,1	8,4	2,9	185,4	3,9	178,7	2,9	0,4	0,1	0,3	91,9	89,6	0,4	1,8	
II	191,4	174,7	13,1	3,7	175,2	4,5	166,9	3,8	0,4	0,1	0,3	165,2	162,8	0,2	2,2	
III	108,1	99,0	6,8	2,3	176,2	4,0	168,1	4,1	0,4	0,1	0,3	82,6	80,6	0,4	1,5	
IV	59,6	45,6	10,5	3,5	193,9	5,7	184,4	3,8	0,6	0,1	0,5	43,2	39,8	0,3	3,2	
2000 I	92,9	81,8	8,9	2,2	199,7	4,8	189,2	5,7	0,5	0,1	0,4	68,3	66,7	0,2	1,4	
II	101,0	87,9	10,3	2,7	205,5	4,5	197,0	4,0	0,4	0,1	0,3	85,3	82,8	0,5	2,0	
III ⁽⁴⁾	83,7	72,7	8,2	2,7	221,9	5,3	211,2	5,5	1,0	0,1	0,9	67,9	64,6	1,0	2,4	

2. Rahalaitokset (pl. eurojärjestelmä)

	Lainat euroalueen ulkopuolisille				Hallussa olevat euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet				Hallussa olevat euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat osakkeet ja osuudet			Euroalueen ulkopuolisten talletukset				
	Pankit ^(3,4)		Muut kuin pankit		Pankit ⁽³⁾	Muut kuin pankit		Pankit ⁽³⁾	Muut	Pankit ⁽³⁾	Muut	Pankit ⁽³⁾	Muut kuin pankit			
	1	2	Julkis-yhteisöt	Muut		3	4						5	6	7	8
1998 IV	1 253,0	890,4	70,1	292,5	272,4	64,5	89,4	118,5	55,2	21,9	33,3	1 501,9	1 139,6	39,2	323,0	
1999 I	1 267,7	895,7	63,9	308,1	299,8	72,5	104,1	123,2	58,2	22,1	36,1	1 618,0	1 204,4	70,7	342,9	
II	1 248,3	847,2	67,0	334,1	320,6	78,7	103,5	138,4	75,2	32,5	42,7	1 666,6	1 214,9	62,7	388,9	
III	1 254,4	850,4	67,1	336,9	319,5	88,0	88,8	142,7	77,7	39,0	38,7	1 688,5	1 231,6	62,2	394,8	
IV	1 280,3	862,9	68,2	349,2	338,7	93,8	88,4	156,4	81,5	37,4	44,1	1 774,7	1 279,6	72,0	423,1	
2000 I	1 333,3	889,2	70,4	373,6	369,7	108,3	98,6	162,9	99,5	46,0	53,6	1 991,2	1 442,4	71,2	477,7	
II	1 346,2	913,3	70,5	362,4	414,3	133,8	109,1	171,4	105,8	49,6	56,2	1 956,7	1 404,6	74,3	477,8	
III ⁽⁴⁾	1 406,0	935,5	71,7	398,8	441,1	146,4	109,1	185,6	122,5	55,4	67,1	2 104,2	1 490,1	80,3	533,7	

3. Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)

	Lainat euroalueen ulkopuolisille				Hallussa olevat euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet				Hallussa olevat euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat osakkeet ja osuudet			Euroalueen ulkopuolisten talletukset				
	Pankit ^(3,4)		Muut kuin pankit		Pankit ⁽³⁾	Muut kuin pankit		Pankit ⁽³⁾	Muut	Pankit ⁽³⁾	Muut	Pankit ⁽³⁾	Muut kuin pankit			
	1	2	Julkis-yhteisöt	Muut		3	4						5	6	7	8
1998 IV	1 337,4	960,4	83,3	293,7	393,2	66,8	205,6	120,8	55,8	22,0	33,8	1 514,7	1 151,7	39,6	323,4	
1999 I	1 376,0	992,7	72,3	311,0	485,2	76,4	282,8	126,0	58,6	22,2	36,4	1 709,9	1 294,0	71,2	344,7	
II	1 439,7	1 021,9	80,1	337,8	495,8	83,2	270,4	142,2	75,6	32,6	43,0	1 831,8	1 377,7	62,9	391,2	
III	1 362,5	949,4	73,9	339,2	495,7	92,0	256,9	146,8	78,1	39,1	39,0	1 771,1	1 312,2	62,6	396,3	
IV	1 339,9	908,5	78,6	352,8	532,6	99,5	272,8	160,3	82,0	37,5	44,6	1 818,0	1 319,4	72,3	426,3	
2000 I	1 426,2	971,0	79,2	375,9	569,4	113,1	287,8	168,6	100,0	46,1	54,0	2 059,5	1 509,0	71,3	479,1	
II	1 447,1	1 001,2	80,8	365,2	619,9	138,4	306,1	175,4	106,2	49,7	56,6	2 042,0	1 487,5	74,8	479,8	
III ⁽⁴⁾	1 489,7	1 008,2	79,9	401,5	663,0	151,7	320,2	191,1	123,5	55,6	68,0	2 172,1	1 554,7	81,3	536,1	

Lähde: EKP.

1) Kantoja ei ole puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten tai valuuttakurssimuutosten aiheuttamista eroista. Tilastot perustuvat osittain arvioihin. Lisätietoja ks. tekninen huomautus.

2) Tammikuussa 1999 käyttöön otettujen uusien raportointisääntöjen vuoksi aikasarjoissa on katkos vuoden 1999 ensimmäisenä neljänneksenä.

3) Termillä pankit tarkoitetaan tässä taulukossa euroalueen ulkopuolisia laitoksia, jotka ovat samantyyppisiä kuin rahalaitokset.

4) Lukuihin sisältyvät rahalaitosten talletukset euroalueen ulkopuolisissa pankeissa.

Taulukko 2.8

Euroalueen rahalaitosten joidenkin velkojen ja saamisten tarkastelu valuutoittain¹⁾

(miljardia euroa, kausivaihtelusta puhdistamaton, ajanjakson lopussa)

Velat

1. Talletukset euroalueelta

	Rahalaitokset								Muut kuin rahalaitokset							
	Kaikki valuutat	Euro ²⁾	Muut EU-maiden valuutat	Muut kuin EU-maiden valuutat	USD	JPY	CHF	Muut	Kaikki valuutat	Euro ²⁾	Muut EU-maiden valuutat	Muut kuin EU-maiden valuutat	USD	JPY	CHF	Muut
					5	6	7	8					13	14	15	16
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
1998 IV	3 409,6	3 028,5	41,3	339,8	237,7	27,3	50,3	24,5	5 025,5	4 878,3	19,9	127,2	91,2	13,2	13,2	9,7
1999 I	3 881,3	3 457,6	49,1	374,7	263,6	27,1	54,5	29,5	5 002,6	4 850,6	23,8	128,1	89,2	14,2	14,5	10,2
II	4 115,2	3 716,0	44,7	354,5	252,9	26,8	51,5	23,3	5 059,8	4 898,9	25,7	135,1	97,1	15,0	12,5	10,6
III	3 842,5	3 435,9	46,0	360,6	253,4	30,0	56,1	21,0	5 061,5	4 901,1	25,8	134,6	95,9	16,3	11,9	10,4
IV	3 865,5	3 456,8	42,4	366,3	258,1	33,9	54,1	20,2	5 191,3	5 027,2	24,0	140,1	100,8	17,3	11,5	10,5
2000 I	3 931,6	3 496,3	56,3	379,0	261,9	35,0	60,2	21,9	5 232,5	5 058,8	30,1	143,7	103,9	17,2	11,9	10,7
II	4 055,7	3 620,9	53,2	381,6	263,9	37,8	60,2	19,6	5 274,1	5 094,9	27,5	151,7	111,8	17,0	13,2	9,8
III ³⁾	3 943,8	3 485,3	56,8	401,6	280,8	39,6	60,8	20,5	5 300,4	5 111,7	28,8	159,9	120,2	17,0	12,6	10,1

2. Talletukset euroalueen ulkopuolelta

	Pankit ³⁾								Muut kuin pankit							
	Kaikki valuutat	Euro ²⁾	Muut EU-maiden valuutat	Muut kuin EU-maiden valuutat	USD	JPY	CHF	Muut	Kaikki valuutat	Euro ²⁾	Muut EU-maiden valuutat	Muut kuin EU-maiden valuutat	USD	JPY	CHF	Muut
					5	6	7	8					13	14	15	16
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
1998 IV	1 151,7	455,3	123,5	572,9	438,1	56,1	52,6	26,1	366,4	154,5	33,2	178,6	131,3	22,8	12,1	12,5
1999 I	1 294,0	556,5	128,4	609,1	470,4	52,9	53,1	32,7	415,8	178,1	37,5	200,3	149,2	24,2	12,9	13,9
II	1 377,7	614,8	134,2	628,7	500,8	39,2	52,3	36,5	454,1	193,5	40,8	219,8	168,8	24,5	11,7	14,8
III	1 312,2	553,8	131,5	626,9	495,6	43,9	53,5	33,9	458,8	199,8	43,4	215,7	162,0	27,5	11,4	14,8
IV	1 319,4	539,0	122,1	658,3	526,0	48,8	50,7	32,7	498,5	214,0	46,7	237,8	183,4	27,3	13,0	14,2
2000 I	1 509,0	598,5	157,2	753,3	589,9	64,1	64,5	34,9	550,5	237,0	54,3	259,2	198,5	32,8	12,5	15,4
II	1 487,5	587,9	143,0	756,6	592,1	66,2	61,1	37,2	554,5	234,4	52,0	268,1	204,5	32,3	15,8	15,5
III ³⁾	1 554,7	606,0	139,1	809,6	652,1	61,9	63,5	32,2	617,4	253,1	64,9	299,3	248,4	23,5	15,0	12,4

3. Euroalueen rahalaitosten liikkeeseen laskemat velka- ja rahamarkkinapaperit

	Velkapaperit								Rahamarkkinapaperit							
	Kaikki valuutat	Euro ²⁾	Muut EU-maiden valuutat	Muut kuin EU-maiden valuutat	USD	JPY	CHF	Muut	Kaikki valuutat	Euro ²⁾	Muut EU-maiden valuutat	Muut kuin EU-maiden valuutat	USD	JPY	CHF	Muut
					5	6	7	8					13	14	15	16
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
1998 IV	2 123,9	1 906,0	27,7	190,1	106,6	35,4	33,2	15,0	169,4	155,4	0,6	13,4	11,3	0,9	1,1	0,1
1999 I	2 202,0	1 970,1	26,7	205,3	119,5	35,4	35,2	15,1	185,4	169,8	0,8	14,9	12,6	0,8	1,3	0,2
II	2 277,9	2 030,3	32,2	215,4	125,8	35,4	37,1	17,0	188,1	170,3	1,4	16,5	13,8	1,1	1,5	0,2
III	2 338,4	2 083,7	33,9	220,9	127,7	38,5	37,2	17,4	207,4	187,8	1,2	18,4	13,3	2,7	2,2	0,2
IV	2 373,2	2 112,8	35,4	225,0	128,0	42,4	36,9	17,6	245,4	220,5	1,5	23,4	17,2	3,6	2,3	0,4
2000 I	2 432,0	2 151,2	42,6	238,2	133,1	52,9	33,6	18,6	250,5	226,0	1,7	22,8	14,5	4,6	2,0	1,7
II	2 488,5	2 196,6	40,1	251,8	142,2	57,8	33,5	18,3	262,8	234,9	1,4	26,5	17,2	5,4	2,5	1,4
III ³⁾	2 560,0	2 237,7	47,6	274,7	154,1	63,6	38,1	18,9	272,2	233,6	2,4	36,2	25,8	6,1	2,8	1,6

Lähde: EKP.

- 1) Kantoja ei ole puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten tai valuuttakurssimuutosten aiheuttamista eroista. Tilastot perustuvat osittain arvioihin. Lisätietoja ks. tekninen huomautus.
- 2) Sisältää euron kansalliset ilmentymät.
- 3) Termillä pankit tarkoitetaan tässä taulukossa euroalueen ulkopuolisia laitoksia, jotka ovat samantyyppisiä kuin rahalaitokset.

Saamiset

4. Lainat euroalueelle

	Rahalaitokset								Muut kuin rahalaitokset							
	Kaikki valuutat	Euro ²⁾	Muut EU-maiden valuutat	Muut kuin EU-maiden valuutat					Kaikki valuutat	Euro ²⁾	Muut EU-maiden valuutat	Muut kuin EU-maiden valuutat				
					USD	JPY	CHF	Muut					USD	JPY	CHF	Muut
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
1998 IV	3 390,9	-	-	-	-	-	-	-	5 951,3	5 777,8	26,6	147,0	79,0	15,4	48,8	3,8
1999 I	3 870,6	-	-	-	-	-	-	6 009,7	5 813,1	20,2	176,4	99,9	18,3	53,7	4,5	
II	4 103,7	-	-	-	-	-	-	6 160,7	5 949,8	21,3	189,6	109,0	19,5	57,9	3,2	
III	3 827,3	-	-	-	-	-	-	6 223,3	6 003,4	23,3	196,6	106,9	23,9	61,6	4,2	
IV	3 851,3	-	-	-	-	-	-	6 384,2	6 151,9	22,3	210,0	114,7	28,3	62,4	4,6	
2000 I	3 948,9	-	-	-	-	-	-	6 527,5	6 261,2	33,7	232,6	126,4	35,7	63,9	6,7	
II	4 039,5	-	-	-	-	-	-	6 680,9	6 388,3	35,5	257,1	145,2	38,8	68,2	5,0	
III ^(p)	3 949,7	-	-	-	-	-	-	6 795,1	6 485,4	33,2	276,5	159,3	44,2	69,3	3,7	

5. Euroalueen rahalaitosten hallussa olevat muut arvopaperit kuin osakkeet: euroalueella olevat liikkeeseenlaskijat

	Rahalaitosten liikkeeseen laskemat								Muiden kuin rahalaitosten liikkeeseen laskemat							
	Kaikki valuutat	Euro ²⁾	Muut EU-maiden valuutat	Muut kuin EU-maiden valuutat					Kaikki valuutat	Euro ²⁾	Muut EU-maiden valuutat	Muut kuin EU-maiden valuutat				
					USD	JPY	CHF	Muut					USD	JPY	CHF	Muut
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
1998 IV	722,7	681,3	17,8	23,6	15,8	3,6	1,8	2,5	1 380,6	1 343,6	10,6	26,3	14,7	8,2	2,3	1,1
1999 I	763,3	727,6	7,8	27,9	18,3	5,6	1,3	2,7	1 421,4	1 388,9	3,9	28,5	15,4	10,2	2,0	0,9
II	802,6	768,4	6,1	28,0	18,9	5,2	1,1	2,9	1 432,3	1 402,1	3,2	27,0	13,6	10,2	2,1	1,1
III	830,2	796,1	6,8	27,2	17,8	5,1	1,7	2,6	1 446,0	1 415,7	3,1	27,1	13,0	10,4	2,2	1,6
IV	830,3	795,7	7,3	27,3	18,2	4,8	2,3	2,0	1 438,6	1 406,0	5,4	27,1	12,7	10,3	1,9	2,2
2000 I	871,8	834,7	11,8	25,3	15,9	5,4	2,4	1,6	1 449,6	1 417,1	4,5	27,9	13,1	10,2	1,5	3,1
II	897,5	858,1	12,7	26,6	17,6	4,8	2,5	1,6	1 411,0	1 377,3	6,0	27,6	14,4	10,3	2,1	0,9
III ^(p)	943,4	898,7	10,6	34,1	24,3	5,3	2,7	1,8	1 386,6	1 353,3	3,8	29,7	16,4	11,1	1,2	0,9

6. Lainat euroalueen ulkopuolelle

	Pankit ³⁾								Muut kuin pankit							
	Kaikki valuutat	Euro ²⁾	Muut EU-maiden valuutat	Muut kuin EU-maiden valuutat					Kaikki valuutat	Euro ²⁾	Muut EU-maiden valuutat	Muut kuin EU-maiden valuutat				
					USD	JPY	CHF	Muut					USD	JPY	CHF	Muut
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
1998 IV	960,4	371,8	74,5	514,1	374,7	74,7	26,6	38,1	373,6	147,5	26,9	199,3	172,7	8,3	13,7	4,5
1999 I	992,7	457,8	75,9	459,0	325,1	62,3	27,2	44,4	383,3	134,1	27,9	221,4	193,7	7,7	14,4	5,6
II	1 021,9	477,0	74,5	470,4	349,8	52,9	26,2	41,6	417,8	139,3	35,4	243,1	212,6	8,0	16,3	6,3
III	949,4	428,1	78,3	442,9	320,3	54,1	28,3	40,2	413,1	143,4	36,4	233,3	198,8	10,8	18,0	5,8
IV	908,5	388,8	75,2	444,5	323,3	53,9	30,0	37,4	431,4	138,3	39,6	253,5	217,0	11,1	18,8	6,7
2000 I	971,0	426,3	90,7	454,0	322,2	58,0	33,2	40,6	455,1	145,6	40,0	269,6	229,6	13,7	20,0	6,3
II	1 001,2	462,8	93,3	445,2	315,0	58,9	32,4	38,8	446,0	137,9	39,8	268,3	226,8	13,8	20,8	6,8
III ^(p)	1 008,2	451,3	93,9	463,1	347,3	43,9	35,4	36,4	481,5	148,0	43,1	290,4	248,0	13,9	22,0	6,4

7. Euroalueen rahalaitosten hallussa olevat muut arvopaperit kuin osakkeet: euroalueen ulkopuoliset liikkeeseenlaskijat

	Pankkien liikkeeseen laskemat ³⁾								Muiden kuin pankkien liikkeeseen laskemat							
	Kaikki valuutat	Euro ²⁾	Muut EU-maiden valuutat	Muut kuin EU-maiden valuutat					Kaikki valuutat	Euro ²⁾	Muut EU-maiden valuutat	Muut kuin EU-maiden valuutat				
					USD	JPY	CHF	Muut					USD	JPY	CHF	Muut
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
1998 IV	66,8	19,6	5,6	41,5	28,1	4,9	0,8	7,6	321,2	48,1	31,0	242,1	182,2	35,7	4,2	19,8
1999 I	76,4	19,4	6,7	50,3	35,0	5,3	0,9	9,1	408,8	52,4	30,0	326,4	255,1	37,2	4,3	29,7
II	83,2	21,5	7,0	54,6	39,1	5,6	1,2	8,8	412,6	66,9	32,5	313,2	248,7	37,1	4,9	22,5
III	92,0	33,8	6,7	51,5	38,1	5,9	1,0	6,5	403,7	80,6	30,9	292,2	237,4	33,5	4,5	16,8
IV	99,5	37,8	7,2	54,5	39,5	6,9	1,0	7,1	433,0	91,2	31,4	310,4	253,3	34,4	4,7	18,1
2000 I	113,1	43,3	7,0	62,8	49,0	6,6	1,4	5,8	456,4	94,4	28,5	333,4	278,8	34,3	6,1	14,2
II	138,4	50,0	12,3	76,0	61,8	6,3	1,6	6,3	481,5	98,4	27,9	355,2	304,7	31,8	5,0	13,7
III ^(p)	151,7	50,5	16,4	84,8	71,8	6,9	2,4	3,7	511,3	119,2	34,1	358,0	314,5	30,2	4,3	9,0

3 Euroalueen rahoitusmarkkinat ja korot

Taulukko 3.1

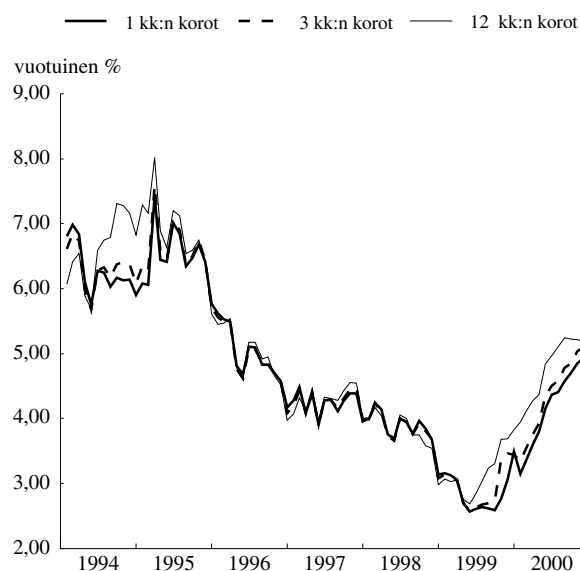
Rahamarkkinakorot ¹⁾

(vuotuisina prosentteina)

	Euroalue ⁴⁾					Yhdysvallat ⁶⁾	Japani ⁶⁾
	Yön yli -talletukset ^{2, 3)}	1 kk:n talletukset ⁵⁾	3 kk:n talletukset ⁵⁾	6 kk:n talletukset ⁵⁾	12 kk:n talletukset ⁵⁾	3 kk:n talletukset	3 kk:n talletukset
	1	2	3	4	5	6	7
1996	4,04	4,95	4,92	4,89	4,93	5,51	0,57
1997	3,98	4,23	4,24	4,25	4,28	5,76	0,62
1998	3,09	3,84	3,83	3,78	3,77	5,57	0,66
1999	2,74	2,86	2,96	3,06	3,19	5,42	0,22
2000	4,12	4,24	4,40	4,55	4,78	6,53	0,28
2000 tammi	3,04	3,15	3,34	3,56	3,95	6,04	0,15
2000 helmi	3,28	3,36	3,54	3,73	4,11	6,10	0,13
2000 maaliskuu	3,51	3,59	3,75	3,94	4,27	6,20	0,14
2000 huhti	3,69	3,80	3,93	4,09	4,37	6,31	0,12
2000 touko	3,92	4,15	4,35	4,53	4,84	6,75	0,10
2000 kesä	4,29	4,37	4,50	4,68	4,96	6,79	0,13
2000 heinä	4,31	4,41	4,58	4,84	5,11	6,73	0,22
2000 elokuu	4,42	4,57	4,78	5,01	5,25	6,69	0,32
2000 syys	4,59	4,70	4,85	5,04	5,22	6,67	0,41
2000 loka	4,76	4,85	5,04	5,10	5,22	6,78	0,52
2000 marras	4,83	4,92	5,09	5,13	5,19	6,75	0,55
2000 joulukuu	4,83	4,94	4,93	4,91	4,87	6,54	0,62
<i>Euroalueen laajeneminen</i>							
2001 tammi	4,75	4,81	4,77	4,68	4,58	5,73	0,50
2001 tammi 5.	4,78	4,77	4,70	4,58	4,46	5,70	0,56
2001 tammi 12.	4,81	4,83	4,80	4,71	4,60	5,68	0,49
2001 tammi 19.	4,72	4,80	4,76	4,66	4,54	5,61	0,47
2001 tammi 26.	4,78	4,82	4,78	4,69	4,61	5,57	0,47

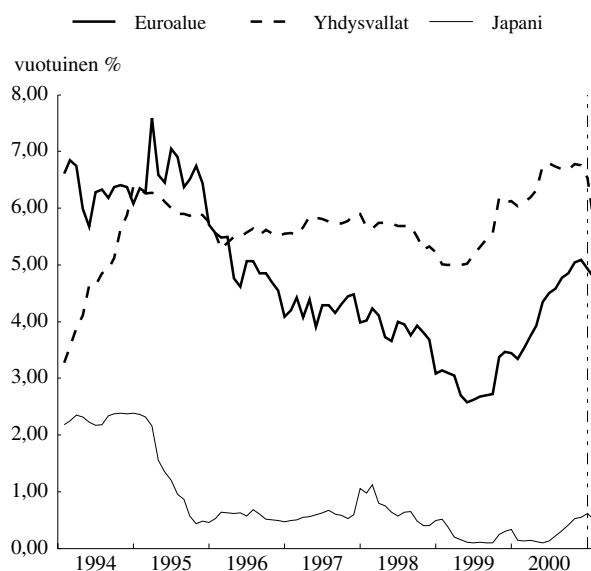
Euroalueen rahamarkkinakorot

(kuukausittain)

3 kk:n rahamarkkinakorot

(kuukausittain)

Lähteet: Reuters ja EKP.

- 1) Kuukausi- ja vuosittiedot ovat ajanjakson keskiarvoja lukuun ottamatta yön yli -korkoja koskevia tietoja joulukuuhun 1998 asti.
- 2) Pankkien välisten talletusmarkkinoiden ottolainauskorot (bid rates) joulukuuhun 1998 asti. Sarakkeessa 1 esitetään eoniakoron keskiarvo (euro overnight index average) tammikuusta 1999 alkaen.
- 3) Ajanjakson lopun korot joulukuuhun 1998 asti; sen jälkeen ajanjakson keskiarvot.
- 4) Ajalta ennen tammikuuta 1999 on laskettu keinotekoiset euroalueen korot käyttämällä BKT:llä painotettuja kansallisia korkoja.
- 5) Tammikuusta 1999 alkaen euriborkorko ja siitä ennen liborkorko (London interbank offered rate), jos käytettävissä.
- 6) Liborkorko (London interbank offered rate).

Taulukko 3.2

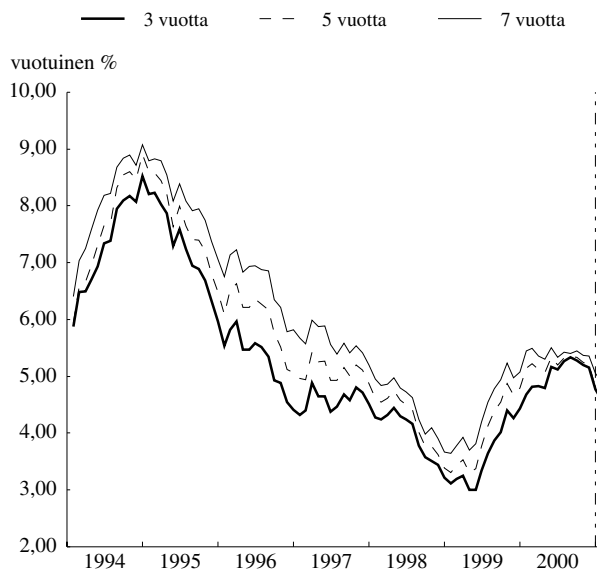
Valtion lainojen tuotot ¹⁾

(vuotuisina prosentteina)

	Euroalue ²⁾					Yhdysvallat	Japani
	2 v	3 v	5 v	7 v	10 v	10 v	10 v
	1	2	3	4	5	6	7
1996	4,17	4,41	5,06	5,82	7,23	6,54	3,03
1997	4,33	4,51	4,87	5,20	5,99	6,45	2,15
1998	3,16	3,22	3,38	3,67	4,71	5,33	1,30
1999	3,38	3,63	4,01	4,38	4,66	5,64	1,75
2000	4,90	5,03	5,19	5,37	5,44	6,03	1,76
2000 tammi	4,38	4,68	5,14	5,44	5,70	6,66	1,71
2000 helmi	4,55	4,82	5,23	5,49	5,66	6,52	1,83
2000 maaliskuu	4,59	4,83	5,12	5,35	5,49	6,26	1,81
2000 huhti	4,58	4,79	5,06	5,30	5,41	6,00	1,75
2000 touko	5,00	5,16	5,34	5,51	5,52	6,42	1,71
2000 kesä	5,02	5,12	5,19	5,33	5,35	6,10	1,69
2000 heinä	5,19	5,27	5,32	5,43	5,45	6,04	1,72
2000 elokuu	5,28	5,34	5,35	5,40	5,40	5,83	1,77
2000 syys	5,22	5,28	5,33	5,44	5,47	5,80	1,88
2000 loka	5,17	5,20	5,24	5,37	5,42	5,74	1,83
2000 marras	5,12	5,15	5,19	5,35	5,34	5,72	1,75
2000 jouluku	4,74	4,77	4,82	5,05	5,07	5,23	1,62
<i>Euroalueen laajeneminen</i>							
2001 tammi	4,55	4,57	4,67	4,90	5,01	5,14	1,54
2001 tammi 5.	4,37	4,41	4,52	4,78	4,90	4,98	1,62
2001 tammi 12.	4,62	4,63	4,72	4,93	5,03	5,23	1,51
2001 tammi 19.	4,53	4,56	4,68	4,93	5,05	5,15	1,51
2001 tammi 26.	4,67	4,69	4,77	4,97	5,06	5,27	1,42

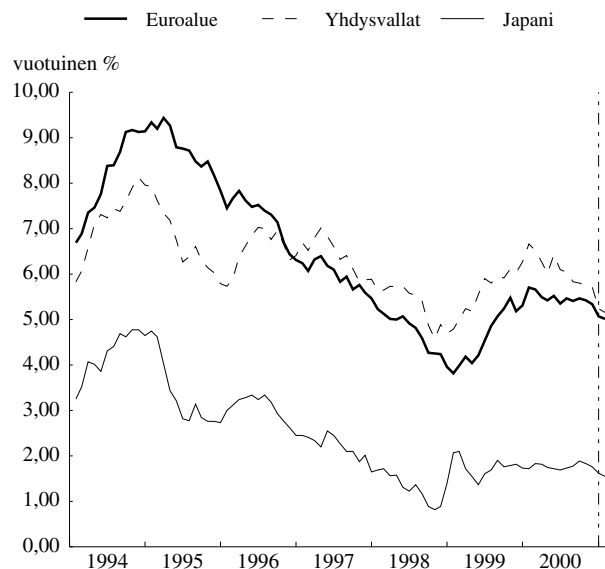
Valtion lainojen tuotot euroalueella

(kuukausittain)

Valtion 10 vuoden lainojen tuotot

(kuukausittain)

Lähteet: Reuters, EKP, Federal Reserve ja Bank of Japan.

1) Euroalueen 2, 3, 5 ja 7 vuoden lainojen tuotot perustuvat joulukuuhun 1998 asti ajanjakson lopun tietoihin. Kymmenen vuoden lainojen tuotot ovat ajanjakson keskiarvoja. Sen jälkeen kaikki tuotot ovat ajanjakson keskiarvoja.

2) Euroalueen lainojen tuotot on joulukuuhun 1998 asti laskettu BKT:llä painotetuista yhdenmukaistetuista valtion lainojen tuotoista. Sen jälkeen painoina on kaikissa maturiteeteissa käytetty valtion lainojen nimellisiä kantoja.

Taulukko 3.3

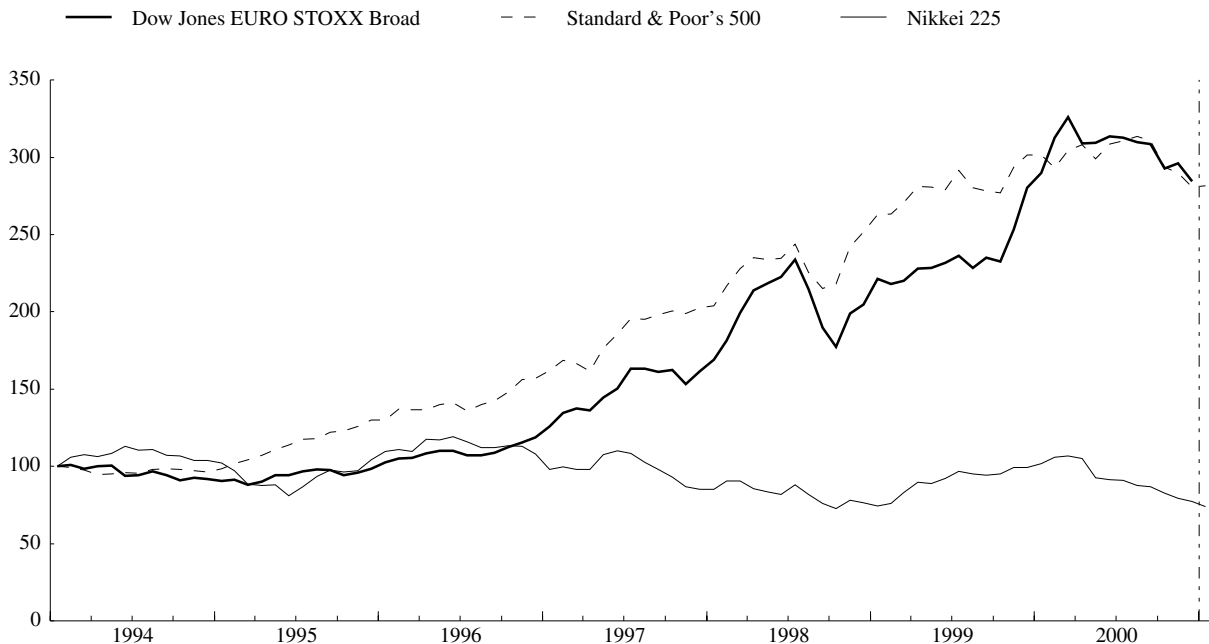
Osakeindeksit

(indeksit pisteinä)¹⁾

	Dow Jones: Euro Stoxx -indeksit												Yhdys- vallat	Japani
	Viiteaineisto		Toimialakohtaiset indeksit											
	Laaja	50 yritystä	Raaka- aineet	Kulutus- tavarat (sykli- nen)	Kulutus- tavarat (ei- sykli- nen)	Energia	Rahoitus	Teolli- suus	Tek- niikka	Yleis- hyö- dylliset yhtiöt	Tele- vies- tintä	Ter- veyden- hoito		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
1996	151,6	1 657,5	181,1	146,8	180,6	159,5	129,9	134,7	150,0	166,3	202,4	230,2	671,2	21 061,7
1997	207,6	2 319,6	233,4	191,9	231,9	227,3	184,4	168,0	227,7	205,5	324,4	301,8	873,9	18 373,4
1998	280,5	3 076,3	257,9	245,0	295,5	249,3	281,3	218,4	333,6	282,1	487,7	348,6	1 085,3	15 338,4
1999	325,8	3 787,3	279,2	262,9	327,7	286,0	295,7	285,1	470,4	306,0	718,8	392,8	1 327,8	16 829,9
2000	423,9	5 075,5	299,1	292,9	324,3	342,3	350,7	378,0	963,1	341,7	1 072,5	476,0	1 426,7	17 162,7
<i>Euroalueen laajeneminen</i>														
2000 tammi	402,4	4 714,7	338,2	296,9	319,8	300,6	318,9	379,8	836,4	310,1	1 143,2	366,6	1 427,5	18 905,6
helmi	433,8	5 090,6	309,3	308,1	307,6	299,7	313,6	396,4	989,4	346,4	1 423,7	371,3	1 388,4	19 700,9
maalis	452,1	5 317,1	302,5	316,1	305,4	310,5	325,4	402,7	1 070,1	374,6	1 496,0	377,8	1 442,2	19 823,0
huhti	428,6	5 149,1	306,8	293,7	313,3	329,1	339,0	382,2	957,4	353,9	1 236,7	411,1	1 459,7	19 517,7
touko	429,4	5 174,7	304,2	294,5	322,3	353,1	340,0	388,0	1 004,4	356,4	1 135,1	435,5	1 416,7	17 222,5
kesä	434,7	5 274,2	274,6	294,8	326,1	349,8	350,0	385,4	1 052,1	349,7	1 149,7	456,4	1 462,0	16 969,3
heinä	433,8	5 227,8	283,1	297,8	328,2	345,7	360,4	384,3	1 044,6	333,9	1 083,0	502,2	1 472,1	16 961,1
elo	429,9	5 152,0	290,0	301,3	331,1	363,1	375,9	380,3	982,6	334,1	951,6	545,8	1 485,5	16 329,9
syys	428,1	5 132,9	280,3	298,7	329,5	376,4	371,4	371,8	1 015,4	335,1	910,2	553,4	1 470,6	16 170,4
loka	406,4	4 893,2	281,2	278,4	331,5	373,7	366,3	349,4	864,6	336,3	824,3	561,2	1 390,1	15 342,7
marras	410,8	4 962,5	302,9	274,9	346,0	365,0	379,7	359,6	864,7	339,6	796,2	571,6	1 373,8	14 743,5
joulu	394,5	4 787,1	319,1	257,4	330,2	337,9	365,9	354,3	865,0	326,7	715,4	554,6	1 329,7	14 409,7
2001 tammi	390,2	4 729,7	317,3	261,6	314,4	339,7	371,9	354,0	792,1	318,7	727,8	524,3	1 334,2	13 739,7
2001 tammi 5.	387,9	4 734,5	327,1	256,4	310,5	340,7	371,8	345,5	795,4	320,0	706,9	512,5	1 298,3	13 867,6
12.	391,0	4 738,0	312,7	260,0	310,4	341,0	370,6	352,9	811,9	319,4	753,5	499,2	1 318,3	13 347,7
19.	392,0	4 720,0	307,0	268,8	307,0	330,2	366,2	360,8	830,0	309,3	769,5	511,9	1 342,5	13 989,1
26.	394,3	4 760,2	313,0	268,2	316,8	343,1	373,6	363,5	787,9	318,5	750,6	544,0	1 354,9	13 696,1

Dow Jones: Euro Stoxx (laaja), Standard & Poor's 500 ja Nikkei 225 uudelleen painotettuina

(peruskuukausi tammikuu 1994 = 100; kuukausittain)

Lähde: Reuters.

1) Kuukausi- ja vuosittiedot ovat ajanjakson keskiarvoja.

Taulukko 3.4

Pankkien luotto- ja talletuskorot

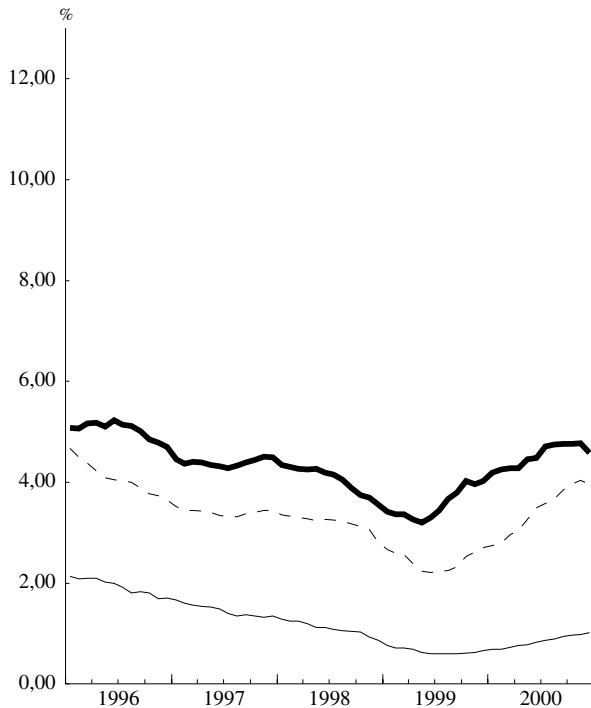
(vuotuisina prosentteina; jakson keskiarvo)

	Talletuskorot						Luottokorot			
	Yön yli	Määräaikaiset			Irtisanomisehtoiset		Yritykset		Kotitaloudet	
		Enintään 1 vuosi	Enintään 2 vuotta	Yli 2 vuotta	Enintään 3 kk	Yli 3 kk	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi	Kulutus- luotot	Asunto- luotot
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1997	1,46	3,41	3,63	4,40	2,80	3,09	7,59	6,64	10,61	6,63
1998	1,10	3,20	3,22	4,06	2,61	3,25	6,73	5,80	10,05	5,87
1999	0,65	2,44	2,45	3,57	2,15	2,76	5,65	5,10	9,38	5,29
1999 joul	0,67	2,70	2,71	4,02	2,04	3,05	5,81	5,51	9,38	5,80
2000 tammi	0,69	2,74	2,74	4,19	2,05	3,18	5,91	5,74	9,51	6,03
helmi	0,69	2,80	2,81	4,25	2,06	3,18	6,01	5,85	9,52	6,13
maalis	0,73	2,96	2,96	4,28	2,07	3,33	6,07	5,85	9,55	6,10
huhti	0,76	3,04	3,05	4,28	2,09	3,44	6,24	5,99	9,62	6,12
touko	0,78	3,26	3,26	4,45	2,13	3,65	6,40	6,16	9,70	6,30
kesä	0,83	3,49	3,49	4,48	2,16	3,87	6,56	6,23	9,81	6,34
heinä	0,87	3,58	3,58	4,71	2,33	3,94	6,77	6,37	9,92	6,46
elo	0,89	3,67	3,67	4,75	2,36	4,06	6,81	6,44	9,97	6,51
syys	0,94	3,85	3,83	4,77	2,38	4,20	6,94	6,44	10,00	6,56
loka	0,97	3,96	3,96	4,76	2,40	4,14	7,15	6,60	10,11	6,57
marras	0,99	4,04	4,03	4,77	2,46	4,25	7,18	6,63	10,16	6,56
joul	1,01	3,96	3,95	4,58	2,49	4,21	7,16	6,45	10,14	6,43

Talletuskorot

(kuukausittain)

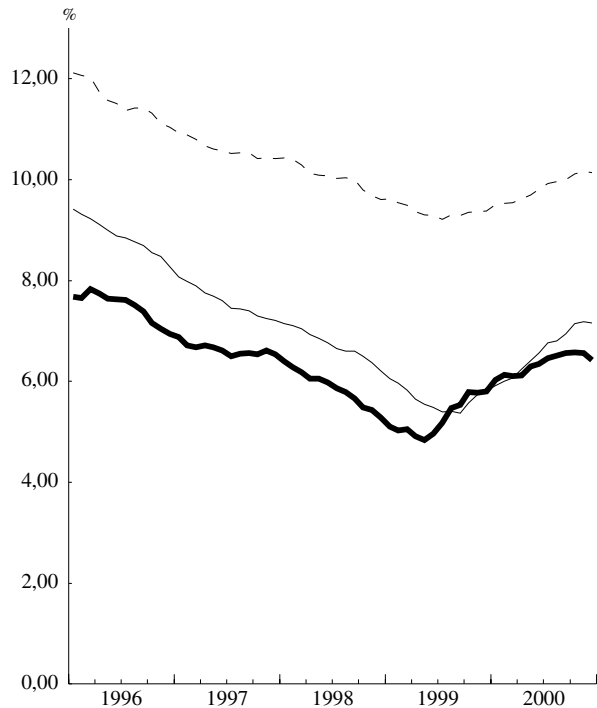
- Yön yli
- - - Määräaikaiset, enintään vuosi
- Määräaikaiset, yli 2 vuotta

Luottokorot

(kuukausittain)

- Yritykset, enintään 1 vuosi
- - - Kulutusluotot
- Asuntoluotot kotitalouksille

Lähde: EKP.

Näitä euroalueen pankkien luotto- ja talletuskorkoja koskevia tietoja on käytettävä varoen ja ainoastaan tilastollisiin tarkoituksiin; korkojen kehitystä olisi analysoitava pääasiassa muutoksina eikä niinkään tasoina. Korot lasketaan kansallisten keskuspankkien ilmoittamien kansallisten luotto- ja talletuskorkojen painotettuna keskiarvona. Kansalliset luotto- ja talletuskorot edustavat niitä kansallisista lähteistä saatavissa olevia korkotietoja, joiden katsotaan sopivan laadittuihin luokituksiin. Nämä kansalliset korot on laskettu yhteen euroalueen korkotiedoiksi käyttäen joissakin tapauksissa arvioita, kun euroalueen kansallisissa rahoitusinstrumenteissa on havaittu epäyhtenäisyyttä. Kansallisten luotto- ja talletuskorkojen kattavuutta (uudet luotot ja/tai luottokannat), tietojen luonnetta (nimelliset tai efektiiviset korot) tai keräämismenetelmiä ei myöskään ole yhdenmukaistettu. Euroalueen pankkien luotto- ja talletuskorkojen maakohtaiset painot kootaan rahalaitostilastiedoista tai mahdollisimman edustavista muista tiedoista. Painot heijastavat instrumenttien käytön maakohtaisia osuuksia euroalueella laskettuna kantatiedoista. Painot tarkistetaan kuukausittain siten, että korot ja painot viittaavat aina saman kuukauden tietoihin.

Taulukko 3.5

Muiden arvopapereiden kuin osakkeiden liikkeeseenlaskut alkuperäisen maturiteetin, liikkeeseenlaskijan sijainnin ja valuutan mukaan

(miljardia euroa; vaihto ajanjakson aikana ja ajanjakson lopun kanta; nimellisarvoon)

1. Lyhytaikaiset

		Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat									
		Euromääräiset ¹⁾								Muun valuutan määräiset	
		Liikkeeseen-laskut	Kuuletukset	Liikkeeseen-laskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseen-laskut	Kuuletukset	Liikkeeseen-laskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseen-laskut	Kuuletukset
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1999	marras	196,8	176,9	19,9	629,8	188,5	170,1	18,4	592,6	8,4	6,8
	joulu	172,4	169,6	2,7	638,0	163,5	163,8	-0,3	596,7	8,8	5,8
2000	tammi	251,6	268,1	-16,5	613,9	240,1	256,8	-16,8	574,4	11,5	11,2
	helmi	253,7	240,7	13,0	628,0	240,7	231,0	9,8	584,6	12,9	9,7
	maalis	270,7	250,2	20,5	647,6	258,2	240,1	18,1	603,4	12,5	10,1
	huhti	252,7	251,3	1,4	649,4	240,3	239,6	0,7	603,3	12,4	11,7
	touko	278,3	261,6	16,7	672,1	266,8	251,2	15,6	625,8	11,5	10,4
	kesä	261,8	260,0	1,7	674,4	245,2	249,3	-4,1	621,3	16,6	10,7
	heinä	286,9	282,2	4,7	682,3	269,5	266,1	3,4	626,3	17,3	16,0
	elo	276,5	275,9	0,6	685,7	260,9	258,5	2,4	629,0	15,6	17,4
	syys	311,3	314,8	-3,5	684,9	293,3	298,5	-5,2	624,7	18,0	16,3
	loka	355,2	342,3	13,0	700,6	338,2	330,2	8,0	632,3	17,0	12,1
	marras	301,6	302,5	-0,9	701,1	283,7	290,1	-6,4	626,9	17,9	12,4

2. Pitkäaikaiset

		Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat									
		Euromääräiset ¹⁾								Muun valuutan määräiset	
		Liikkeeseen-laskut	Kuuletukset	Liikkeeseen-laskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseen-laskut	Kuuletukset	Liikkeeseen-laskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseen-laskut	Kuuletukset
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1999	marras	102,3	76,8	25,5	6 004,6	94,4	69,9	24,6	5 547,0	7,9	7,0
	joulu	77,1	108,4	-31,4	5 981,6	70,2	93,7	-23,5	5 524,8	6,9	14,7
2000	tammi	109,7	93,3	16,4	6 004,4	101,2	86,0	15,2	5 542,3	8,5	7,3
	helmi	122,4	67,3	55,1	6 058,4	109,3	59,7	49,6	5 591,3	13,1	7,6
	maalis	126,9	90,7	36,2	6 107,5	114,5	81,0	33,5	5 626,1	12,4	9,7
	huhti	110,5	74,6	35,8	6 155,2	101,2	65,1	36,1	5 661,8	9,3	9,5
	touko	124,2	84,3	39,9	6 188,3	112,2	75,0	37,2	5 701,3	12,1	9,4
	kesä	99,3	62,9	36,4	6 220,2	85,5	51,1	34,5	5 736,4	13,8	11,8
	heinä	124,3	75,5	48,8	6 275,8	100,6	67,3	33,2	5 768,7	23,8	8,2
	elo	99,5	57,6	41,9	6 333,5	80,0	50,2	29,8	5 799,8	19,5	7,4
	syys	108,9	74,6	34,4	6 374,3	89,9	65,3	24,6	5 825,9	19,0	9,2
	loka	115,1	83,6	31,6	6 419,0	100,6	75,1	25,5	5 850,5	14,5	8,4
	marras	105,7	65,0	40,7	6 450,3	92,0	61,4	30,6	5 880,0	13,7	3,6

3. Yhteensä

		Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat									
		Euromääräiset ¹⁾								Muun valuutan määräiset	
		Liikkeeseen-laskut	Kuuletukset	Liikkeeseen-laskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseen-laskut	Kuuletukset	Liikkeeseen-laskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseen-laskut	Kuuletukset
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1999	marras	299,2	253,8	45,4	6 634,4	282,9	240,0	42,9	6 139,7	16,3	13,8
	joulu	249,4	278,1	-28,6	6 619,6	233,7	257,5	-23,8	6 121,5	15,7	20,5
2000	tammi	361,3	361,4	-0,1	6 618,3	341,3	342,8	-1,5	6 116,7	20,0	18,5
	helmi	376,0	308,0	68,1	6 686,4	350,0	290,7	59,3	6 175,9	26,0	17,3
	maalis	397,6	340,9	56,7	6 755,1	372,7	321,1	51,6	6 229,5	24,9	19,8
	huhti	363,2	325,9	37,3	6 804,7	341,5	304,7	36,8	6 265,1	21,7	21,3
	touko	402,5	345,9	56,6	6 860,4	379,0	326,2	52,8	6 327,1	23,5	19,7
	kesä	361,0	322,9	38,1	6 894,6	330,7	300,4	30,4	6 357,7	30,3	22,6
	heinä	411,2	357,7	53,5	6 958,1	370,1	333,5	36,6	6 394,9	41,1	24,2
	elo	376,0	333,5	42,5	7 019,2	341,0	308,7	32,2	6 428,7	35,0	24,7
	syys	420,2	389,4	30,8	7 059,2	383,3	363,9	19,4	6 450,6	37,0	25,5
	loka	470,4	425,8	44,5	7 119,6	438,8	405,3	33,5	6 482,8	31,6	20,5
	marras	407,2	367,5	39,7	7 151,4	375,7	351,5	24,2	6 506,8	31,6	16,0

Lähteet: EKP ja BIS (euroalueen ulkopuoliset liikkeeseenlaskijat).

1) Sisältää euron kansallisten ilmentymien määräiset erät.

		Euroalueen ulkopuolisten euromääräiset liikkeeseenlaskut ¹⁾				Euromääräiset yhteensä ¹⁾				
Liikkeeseenlaskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseenlaskut (vuosineljänneksen aikana)	Kuolelutukset (vuosineljänneksen aikana)	Liikkeeseenlaskut; netto (vuosineljänneksen aikana)	Liikkeessä oleva määrä (vuosineljänneksen lopussa)	Liikkeeseenlaskut (vuosineljänneksen aikana)	Kuolelutukset (vuosineljänneksen aikana)	Liikkeeseenlaskut; netto (vuosineljänneksen aikana)	Liikkeessä oleva määrä (vuosineljänneksen lopussa)	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
1,5	37,1	1999 marras
3,0	41,3	21,8	20,0	1,8	34,6	566,5	537,3	29,2	631,3	joulu
0,3	39,4	2000 tammi
3,2	43,4	helmi
2,4	44,2	32,6	32,0	0,6	36,8	771,6	759,9	11,7	640,2	maalis
0,7	46,1	huhti
1,1	46,3	touko
5,8	53,0	37,5	31,0	6,5	43,2	789,8	771,1	18,7	664,6	kesä
1,3	56,0	heinä
-1,8	56,8	elo
1,7	60,2	38,1	39,5	-1,4	45,2	861,9	862,7	-0,8	669,8	syys
4,9	68,3	loka
5,5	74,3	marras

		Euroalueen ulkopuolisten euromääräiset liikkeeseenlaskut ¹⁾				Euromääräiset yhteensä ¹⁾				
Liikkeeseenlaskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseenlaskut (vuosineljänneksen aikana)	Kuolelutukset (vuosineljänneksen aikana)	Liikkeeseenlaskut; netto (vuosineljänneksen aikana)	Liikkeessä oleva määrä (vuosineljänneksen lopussa)	Liikkeeseenlaskut (vuosineljänneksen aikana)	Kuolelutukset (vuosineljänneksen aikana)	Liikkeeseenlaskut; netto (vuosineljänneksen aikana)	Liikkeessä oleva määrä (vuosineljänneksen lopussa)	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
0,9	457,6	1999 marras
-7,8	456,8	48,8	21,4	27,4	593,8	322,9	252,7	70,2	6 118,6	joulu
1,2	462,1	2000 tammi
5,5	467,1	helmi
2,7	481,4	65,7	21,5	44,2	638,1	390,7	248,3	142,5	6 264,2	maalis
-0,3	493,4	huhti
2,7	487,1	touko
1,9	483,8	45,5	23,7	21,8	660,0	344,4	214,8	129,6	6 396,4	kesä
15,6	507,2	heinä
12,1	533,7	elo
9,8	548,4	58,5	39,2	19,2	682,5	329,0	222,1	106,9	6 508,4	syys
6,1	568,5	loka
10,1	570,3	marras

		Euroalueen ulkopuolisten euromääräiset liikkeeseenlaskut ¹⁾				Euromääräiset yhteensä ¹⁾				
Liikkeeseenlaskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseenlaskut (vuosineljänneksen aikana)	Kuolelutukset (vuosineljänneksen aikana)	Liikkeeseenlaskut; netto (vuosineljänneksen aikana)	Liikkeessä oleva määrä (vuosineljänneksen lopussa)	Liikkeeseenlaskut (vuosineljänneksen aikana)	Kuolelutukset (vuosineljänneksen aikana)	Liikkeeseenlaskut; netto (vuosineljänneksen aikana)	Liikkeessä oleva määrä (vuosineljänneksen lopussa)	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
2,4	494,7	1999 marras
-4,8	498,1	70,6	41,5	29,2	628,4	889,3	790,0	99,4	6 749,9	joulu
1,5	501,6	2000 tammi
8,7	510,5	helmi
5,1	525,6	98,3	53,5	44,8	674,9	1 162,3	1 008,1	154,2	6 904,4	maalis
0,4	539,6	huhti
3,8	533,4	touko
7,8	536,9	83,0	54,7	28,3	703,3	1 134,3	985,9	148,3	7 061,0	kesä
16,9	563,2	heinä
10,3	590,5	elo
11,5	608,6	96,6	78,8	17,9	727,7	1 190,9	1 084,8	106,1	7 178,3	syys
11,0	636,9	loka
15,6	644,6	marras

Taulukko 3.6

Muut euromääräiset arvopaperit kuin osakkeet alkuperäisen maturiteetin, liikkeeseenlaskijan sijainnin ja sektorin mukaan¹⁾

(miljardia euroa; ajanjakson lopun kanta; nimellisarvoon)

Liikkeessä oleva määrä

1. Lyhytaikaiset

	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat						Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat				
	Yhteensä	Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1999 marras	592,6	237,1	6,9	79,1	266,0	3,5	
joulu	596,7	248,8	6,1	78,5	258,5	4,8	34,6	14,4	12,1	6,3	
2000 tammi	574,4	229,5	6,2	78,2	257,1	3,4	
helmi	584,6	240,1	6,6	78,3	256,7	3,0	
maalis	603,4	250,7	6,4	79,1	264,6	2,6	36,8	15,5	11,9	8,1	
huhti	603,3	245,3	6,3	84,8	264,1	2,8	
touko	625,8	259,2	5,5	88,8	270,1	2,2	
kesä	621,3	258,6	4,2	89,1	267,2	2,2	43,2	18,9	11,7	10,8	
heinä	626,3	264,5	4,6	90,6	263,7	2,9	
elo	629,0	263,4	4,3	92,6	266,3	2,3	
syys	624,7	256,2	4,1	94,6	267,1	2,8	45,2	15,0	12,9	15,7	
loka	632,3	259,7	4,5	99,9	265,6	2,7	
marras	626,9	254,3	4,6	101,3	263,8	2,9	

2. Pitkäaikaiset

	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat						Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat				
	Yhteensä	Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1999 marras	5 547,0	2 030,3	195,2	242,5	2 983,3	95,8	
joulu	5 524,8	2 016,8	197,2	240,3	2 974,8	95,7	593,8	158,4	81,8	113,9	
2000 tammi	5 542,3	2 028,0	196,9	235,7	2 985,8	95,9	
helmi	5 591,3	2 046,3	198,9	236,7	3 012,7	96,7	
maalis	5 626,1	2 066,4	199,9	240,1	3 022,2	97,6	638,1	176,1	89,1	128,1	
huhti	5 661,8	2 088,3	202,6	246,4	3 026,1	98,5	
touko	5 701,3	2 112,6	206,0	248,5	3 034,4	99,7	
kesä	5 736,4	2 115,8	210,1	256,0	3 055,1	99,4	660,0	185,6	93,0	136,3	
heinä	5 768,7	2 133,8	218,1	263,3	3 052,8	100,6	
elo	5 799,8	2 147,3	222,7	266,9	3 060,9	102,0	
syys	5 825,9	2 162,4	225,6	265,0	3 070,6	102,2	682,5	191,3	101,4	145,1	
loka	5 850,5	2 173,4	230,8	267,2	3 074,8	104,3	
marras	5 880,0	2 175,7	237,9	272,1	3 088,5	105,9	

3. Yhteensä

	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat						Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat				
	Yhteensä	Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1999 marras	6 139,7	2 267,4	202,1	321,6	3 249,3	99,3	
joulu	6 121,5	2 265,6	203,3	318,8	3 233,3	100,5	628,4	172,8	93,9	120,2	
2000 tammi	6 116,7	2 257,6	203,1	313,8	3 242,9	99,3	
helmi	6 175,9	2 286,4	205,5	315,0	3 269,4	99,7	
maalis	6 229,5	2 317,0	206,3	319,2	3 286,7	100,2	674,9	191,7	101,0	136,2	
huhti	6 265,1	2 333,5	208,9	331,2	3 290,3	101,3	
touko	6 327,1	2 371,8	211,5	337,2	3 304,5	101,9	
kesä	6 357,7	2 374,4	214,3	345,1	3 322,3	101,7	703,3	204,5	104,7	147,1	
heinä	6 394,9	2 398,3	222,7	353,9	3 316,5	103,6	
elo	6 428,7	2 410,7	227,0	359,5	3 327,2	104,3	
syys	6 450,6	2 418,6	229,7	359,6	3 337,6	105,0	727,7	206,3	114,4	160,8	
loka	6 482,8	2 433,1	235,3	367,1	3 340,4	106,9	
marras	6 506,8	2 429,9	242,5	373,3	3 352,3	108,8	

Lähteet: EKP ja BIS (euroalueen ulkopuoliset liikkeeseenlaskijat).

1) Sisältää euron kansallisten ilmentymien määräiset erät.

			Yhteensä								
Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt		
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
0,3	0,6	0,8	631,3	263,2	18,2	84,8	258,8	5,5	0,8	1999 marras joulu	
.	2000 tammi helmi	
0,2	0,3	0,7	640,2	266,2	18,4	87,2	264,8	3,0	0,7	maalis huhti	
.	touko kesä	
0,2	0,4	1,2	664,6	277,6	15,9	99,9	267,3	2,6	1,2	heinä elo	
.	syys loka	
0,2	0,5	0,8	669,8	271,2	17,0	110,3	267,3	3,2	0,8	marras	
.		

			Yhteensä								
Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt		
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
86,6	29,1	124,0	6 118,6	2 175,2	279,0	354,2	3 061,4	124,9	124,0	1999 marras joulu	
.	2000 tammi helmi	
93,5	30,0	121,3	6 264,2	2 242,5	289,0	368,2	3 115,7	127,6	121,3	maalis huhti	
.	touko kesä	
96,6	29,9	118,7	6 396,4	2 301,3	303,0	392,3	3 151,8	129,3	118,7	heinä elo	
.	syys loka	
97,4	30,6	116,8	6 508,4	2 353,7	327,0	410,1	3 168,0	132,9	116,8	marras	
.		

			Yhteensä								
Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt		
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
86,9	29,8	124,8	6 749,9	2 438,4	297,2	439,0	3 320,2	130,3	124,8	1999 marras joulu	
.	2000 tammi helmi	
93,7	30,3	122,0	6 904,4	2 508,7	307,3	455,4	3 380,4	130,6	122,0	maalis huhti	
.	touko kesä	
96,8	30,3	119,9	7 061,0	2 578,9	318,9	492,2	3 419,1	132,0	119,9	heinä elo	
.	syys loka	
97,6	31,1	117,6	7 178,3	2 624,9	344,1	520,4	3 435,2	136,1	117,6	marras	
.		

Taulukko 3.6 (jatkoa)

Muut euromääräiset arvopaperit kuin osakkeet alkuperäisen maturiteetin, liikkeeseenlaskijan sijainnin ja sektorin mukaan¹⁾

(miljardia euroa; liikkeeseenlaskut ajanjakson aikana; nimellisarvoon)

Liikkeeseenlaskut, brutto

1. Lyhytaikaiset

		Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat						Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat				
		Yhteensä	Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1999	marras	188,5	118,1	1,8	33,6	33,0	2,0	
	joulu	163,5	118,1	1,3	23,3	18,5	2,3	21,8	9,6	6,9	4,2	
2000	tammi	240,1	155,1	2,4	40,0	41,2	1,4	
	helmi	240,7	155,4	2,7	44,3	37,0	1,5	
	maalis	258,2	169,9	2,2	45,1	40,0	0,9	32,6	14,0	10,2	7,5	
	huhti	240,3	141,3	2,8	51,4	43,4	1,4	
	touko	266,8	175,7	2,1	53,0	34,7	1,4	
	kesä	245,2	159,6	3,2	46,6	34,9	1,0	37,5	16,6	9,3	10,0	
	heinä	269,5	167,5	2,6	56,1	41,5	1,8	
	elo	260,9	168,1	2,0	51,2	38,1	1,6	
	syys	293,3	196,7	2,8	55,6	36,3	2,0	38,1	12,1	10,6	14,5	
	loka	338,2	237,8	2,6	60,3	35,5	1,9	
	marras	283,7	189,6	3,0	56,0	33,6	1,5	

2. Pitkäaikaiset

		Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat						Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat				
		Yhteensä	Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1999	marras	94,4	44,7	9,3	3,0	36,2	1,3	
	joulu	70,2	39,1	4,8	1,2	23,5	1,5	48,8	13,2	7,8	15,9	
2000	tammi	101,2	41,4	1,6	0,1	57,3	0,8	
	helmi	109,3	48,5	3,3	3,9	51,7	2,0	
	maalis	114,5	51,4	3,0	4,6	53,7	1,8	65,7	24,0	9,7	17,9	
	huhti	101,2	45,5	4,7	7,4	41,6	1,9	
	touko	112,2	53,8	4,8	4,4	47,6	1,5	
	kesä	85,5	33,5	8,9	8,3	34,4	0,4	45,5	16,8	6,3	15,1	
	heinä	100,6	44,5	10,3	8,6	35,0	2,1	
	elo	80,0	37,0	5,7	4,0	31,5	1,8	
	syys	89,9	40,8	4,1	3,3	40,8	1,0	58,5	19,6	10,7	20,9	
	loka	100,6	43,2	6,0	5,5	43,3	2,5	
	marras	92,0	33,8	7,6	8,5	39,0	3,0	

3. Yhteensä

		Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat						Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat				
		Yhteensä	Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1999	marras	282,9	162,7	11,1	36,6	69,2	3,3	
	joulu	233,7	157,2	6,1	24,6	42,1	3,8	70,6	22,8	14,8	20,1	
2000	tammi	341,3	196,5	4,1	40,1	98,4	2,2	
	helmi	350,0	203,8	6,0	48,2	88,6	3,4	
	maalis	372,7	221,3	5,2	49,7	93,7	2,7	98,3	38,0	19,9	25,4	
	huhti	341,5	186,9	7,5	58,8	85,0	3,4	
	touko	379,0	229,5	6,9	57,4	82,3	2,9	
	kesä	330,7	193,1	12,0	54,9	69,3	1,4	83,0	33,4	15,6	25,1	
	heinä	370,1	212,1	12,9	64,7	76,5	3,9	
	elo	341,0	205,1	7,7	55,2	69,6	3,4	
	syys	383,3	237,5	6,8	58,9	77,0	3,1	96,6	31,7	21,3	35,5	
	loka	438,8	281,1	8,6	65,8	78,8	4,5	
	marras	375,7	223,4	10,6	64,5	72,6	4,5	

Lähteet: EKP ja BIS (euroalueen ulkopuoliset liikkeeseenlaskijat).

1) Sisältää euron kansallisten ilmentymien määräiset erät.

			Yhteensä								
Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansain-väliset järjestöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskus-pankit)	Muut rahoitus-laitokset kuin raha-laitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansain-väliset järjestöt		
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
0,2	0,2	0,7	566,5	353,1	11,9	102,5	92,4	5,9	0,7	1999 marras joulu	
0,2	0,2	0,6	771,6	494,4	17,4	136,9	118,3	3,9	0,6	2000 tammi helmi maalis huhti touko kesä heinä elo syys loka marras	
0,1	0,3	1,1	789,8	493,2	17,4	160,9	113,0	4,1	1,1		
0,2	0,4	0,4	861,9	544,4	17,9	177,5	116,0	5,8	0,4		

			Yhteensä								
Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansain-väliset järjestöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskus-pankit)	Muut rahoitus-laitokset kuin raha-laitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansain-väliset järjestöt		
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
6,6	1,0	4,3	322,9	146,8	26,1	27,9	112,8	4,9	4,3	1999 marras joulu	
9,5	1,9	2,6	390,7	165,3	17,7	26,6	172,1	6,5	2,6	2000 tammi helmi maalis huhti touko kesä heinä elo syys loka marras	
4,5	1,5	1,4	344,4	149,6	24,7	35,3	128,2	5,3	1,4		
3,0	2,9	1,3	329,0	142,0	30,8	36,8	110,3	7,8	1,3		

			Yhteensä								
Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansain-väliset järjestöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskus-pankit)	Muut rahoitus-laitokset kuin raha-laitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansain-väliset järjestöt		
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
6,8	1,1	5,0	889,3	499,9	38,1	130,4	205,2	10,8	5,0	1999 marras joulu	
9,7	2,1	3,1	1 162,3	659,7	35,1	163,5	290,4	10,4	3,1	2000 tammi helmi maalis huhti touko kesä heinä elo syys loka marras	
4,7	1,8	2,5	1 134,3	642,8	42,1	196,2	241,2	9,5	2,5		
3,2	3,2	1,7	1 190,9	686,4	48,7	214,2	226,3	13,6	1,7		

Taulukko 3.6 (jatkoa)

Muut euromääräiset arvopaperit kuin osakkeet alkuperäisen maturiteetin, liikkeeseenlaskijan sijainnin ja sektorin mukaan¹⁾

(miljardia euroa; liikkeeseenlaskut ajanjakson aikana; nimellisarvoon)

Liikkeeseenlaskut, netto

1. Lyhytaikaiset

	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat						Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat				
	Yhteensä	Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1999 marras	18,4	23,8	0,3	1,3	-7,6	0,6	
joulu	-0,3	11,2	-0,6	-0,6	-11,6	1,3	1,8	2,8	-0,3	-1,3	
2000 tammi	-16,8	-18,1	0,3	-0,7	2,0	-0,2	
helmi	9,8	10,7	0,3	-0,4	-0,5	-0,4	
maalis	18,1	9,9	-0,1	0,8	7,9	-0,4	0,6	0,5	-0,7	1,5	
huhti	0,7	-4,4	0,0	5,4	-0,4	0,1	
touko	15,6	12,6	-0,7	3,8	0,5	-0,6	
kesä	-4,1	-3,1	0,6	0,1	-1,7	0,0	6,5	3,4	-0,2	2,7	
heinä	3,4	4,6	0,4	1,2	-3,5	0,7	
elo	2,4	-1,4	-0,3	2,1	2,6	-0,6	
syys	-5,2	-7,9	-0,2	1,7	0,7	0,4	-1,4	-5,4	0,4	4,0	
loka	8,0	4,0	0,4	5,2	-1,5	-0,1	
marras	-6,4	-5,7	0,1	0,7	-1,8	0,2	

2. Pitkäaikaiset

	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat						Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat				
	Yhteensä	Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1999 marras	24,6	10,8	7,2	0,2	5,9	0,5	
joulu	-23,5	-12,7	1,9	-2,3	-10,3	0,0	27,4	5,1	6,0	12,8	
2000 tammi	15,2	7,8	-0,4	-5,3	12,9	0,2	
helmi	49,6	18,7	2,0	1,0	27,0	0,8	
maalis	33,5	18,7	0,9	3,4	9,5	0,9	44,2	17,6	7,3	14,3	
huhti	36,1	21,7	2,6	6,3	4,6	0,9	
touko	37,2	23,1	3,5	2,1	7,2	1,3	
kesä	34,5	5,0	6,7	6,6	16,5	-0,3	21,8	9,4	3,8	8,2	
heinä	33,2	19,2	8,0	7,2	-2,4	1,2	
elo	29,8	12,4	4,4	3,6	8,1	1,4	
syys	24,6	11,5	2,9	0,2	9,7	0,3	19,2	4,4	8,3	7,7	
loka	25,5	9,6	5,4	4,3	4,2	2,0	
marras	30,6	3,1	7,2	5,0	13,6	1,6	

3. Yhteensä

	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat						Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat				
	Yhteensä	Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1999 marras	42,9	34,5	7,5	1,5	-1,7	1,1	
joulu	-23,8	-1,5	1,2	-2,9	-21,9	1,3	29,2	7,9	5,7	11,5	
2000 tammi	-1,5	-10,2	-0,1	-6,0	14,9	-0,1	
helmi	59,3	29,3	2,4	0,6	26,6	0,4	
maalis	51,6	28,6	0,8	4,3	17,4	0,5	44,8	18,1	6,6	15,8	
huhti	36,8	17,3	2,6	11,7	4,2	1,0	
touko	52,8	35,8	2,8	6,0	7,6	0,7	
kesä	30,4	1,9	7,3	6,6	14,8	-0,3	28,3	12,8	3,6	10,9	
heinä	36,6	23,8	8,4	8,4	-5,9	1,9	
elo	32,2	10,9	4,1	5,7	10,8	0,7	
syys	19,4	3,6	2,7	2,0	10,5	0,7	17,9	-0,9	8,7	11,8	
loka	33,5	13,6	5,7	9,5	2,7	2,0	
marras	24,2	-2,6	7,3	5,7	11,9	1,9	

Lähteet: EKP ja BIS (euroalueen ulkopuoliset liikkeeseenlaskijat).

1) Sisältää euron kansallisten ilmentymien määräiset erät.

			Yhteensä								
Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansain-väliset järjestöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskus-pankit)	Muut rahoitus-laitokset kuin raha-laitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansain-väliset järjestöt		
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
0,0	0,0	0,6	29,2	50,5	-1,0	1,0	-24,2	2,4	0,6	1999 marras joul	
.	2000 tammi	
-0,1	-0,3	-0,2	11,7	2,9	-0,2	1,3	9,3	-1,4	-0,2	helmi	
.	maalis	
0,0	0,1	0,5	18,7	8,5	-0,3	12,0	-1,7	-0,3	0,5	huhti	
.	touko	
0,0	0,1	-0,5	-0,8	-10,1	0,3	9,0	-0,1	0,6	-0,5	kesä	
.	heinä	
.	elo	
.	syys	
.	loka	
.	marras	

			Yhteensä								
Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansain-väliset järjestöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskus-pankit)	Muut rahoitus-laitokset kuin raha-laitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansain-väliset järjestöt		
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
3,9	-0,1	-0,3	70,2	22,1	17,7	17,2	14,3	-0,8	-0,3	1999 marras joul	
.	2000 tammi	
7,0	0,9	-2,9	142,5	62,9	9,8	13,5	56,4	2,8	-2,9	helmi	
.	maalis	
3,1	-0,1	-2,6	129,6	59,3	16,6	23,2	31,4	1,8	-2,6	huhti	
.	touko	
0,6	0,5	-2,3	106,9	47,4	23,6	18,8	16,1	3,3	-2,3	kesä	
.	heinä	
.	elo	
.	syys	
.	loka	
.	marras	

			Yhteensä								
Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansain-väliset järjestöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskus-pankit)	Muut rahoitus-laitokset kuin raha-laitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansain-väliset järjestöt		
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
3,9	-0,1	0,2	99,4	72,6	16,7	18,2	-10,0	1,6	0,2	1999 marras joul	
.	2000 tammi	
6,9	0,6	-3,1	154,2	65,8	9,6	14,7	65,7	1,4	-3,1	helmi	
.	maalis	
3,1	0,0	-2,1	148,3	67,8	16,3	35,2	29,7	1,4	-2,1	huhti	
.	touko	
0,7	0,6	-2,9	106,1	37,4	23,9	27,8	16,0	3,9	-2,9	kesä	
.	heinä	
.	elo	
.	syys	
.	loka	
.	marras	

4 YKHI ja euroalueen muut hinnat

Taulukko 4.1

Yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi¹⁾

(kausivaihtelusta puhdistamaton, vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

1. Kokonaisindeksi ja tavarat ja palvelut

	Kokonaisindeksi		Tavarat		Palvelut		Kokonaisindeksi (kp.)		Tavarat (kp.)	Palvelut (kp.)
	Indeksi 1996 = 100		Indeksi 1996 = 100		Indeksi 1996 = 100		Indeksi 1996 = 100	%-muutos edellisestä ajanjaksoista	Indeksi 1996 = 100	Indeksi 1996 = 100
Paino kokonais- indeksissä (%) ²⁾	100,0	100,0	62,4	62,4	37,6	37,6	100,0	100,0	62,4	37,6
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1997	101,6	1,6	101,1	1,1	102,4	2,4	-	-	-	-
1998	102,7	1,1	101,8	0,7	104,4	1,9	-	-	-	-
1999	103,8	1,1	102,7	0,9	106,0	1,5	-	-	-	-
2000	106,3	2,3	105,4	2,7	107,8	1,7	-	-	-	-
1999 IV	104,4	1,5	103,4	1,5	106,3	1,4	104,5	0,5	103,4	106,6
2000 I	105,2	2,0	104,3	2,3	107,0	1,6	105,2	0,7	104,2	107,0
II	105,9	2,1	105,1	2,3	107,4	1,7	105,7	0,5	104,8	107,5
III	106,7	2,5	105,7	2,9	108,5	1,8	106,6	0,8	105,9	108,0
IV	107,2	2,7	106,7	3,2	108,2	1,8	107,3	0,7	106,7	108,5
1999 joul	104,7	1,7	103,7	1,8	106,5	1,5	104,7	0,3	103,7	106,8
2000 tammi	104,8	1,9	103,9	2,1	106,6	1,6	105,0	0,2	104,0	106,9
helmi	105,2	2,0	104,2	2,3	107,1	1,6	105,1	0,1	104,1	107,1
maalis	105,6	2,1	104,7	2,5	107,1	1,6	105,4	0,3	104,6	107,1
huhti	105,7	1,9	104,7	1,9	107,4	1,8	105,5	0,1	104,5	107,5
touko	105,8	1,9	105,0	2,2	107,3	1,5	105,6	0,1	104,8	107,3
kesä	106,3	2,4	105,5	2,7	107,7	1,7	106,1	0,4	105,3	107,7
heinä	106,5	2,4	105,3	2,8	108,5	1,7	106,3	0,2	105,5	107,9
elo	106,5	2,3	105,4	2,7	108,6	1,8	106,5	0,1	105,7	108,0
syys	107,0	2,8	106,4	3,3	108,2	1,8	107,0	0,5	106,5	108,1
loka	107,0	2,7	106,5	3,2	108,1	1,9	107,1	0,1	106,6	108,3
marras	107,3	2,9	106,8	3,4	108,2	1,8	107,4	0,3	106,9	108,5
joul	107,4	2,6	106,7	3,0	108,4	1,8	107,4	0,0	106,8	108,7

2. Tavaroiden ja palveluiden jakauma

	Tavarat						Palvelut				
	Elin- tarvikkeet ³⁾	Jalostetut elin- tarvikkeet ³⁾	Jalosta- mattomat elin- tarvikkeet	Teollisuus- tuotteet	Muut teollisuus- tuotteet kuin energia	Energia	Asuminen	Liikenne	Viestintä	Kulttuuri ja vapaa- aika	Muut
Paino kokonais- indeksissä (%) ²⁾	20,8	12,6	8,2	41,6	32,6	9,0	10,3	6,4	2,3	13,8	4,7
	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
1997	1,4	1,4	1,4	1,0	0,5	2,7	3,0	2,3	-1,4	2,5	2,6
1998	1,6	1,4	1,9	0,1	0,9	-2,6	2,3	1,7	-1,0	2,2	1,8
1999	0,6	0,9	0,0	1,0	0,6	2,4	1,8	2,1	-4,4	2,0	1,8
2000	1,4	1,1	1,7	3,4	0,7	13,3	1,6	2,6	-4,2	2,3	2,4
1999 IV	0,4	0,9	-0,3	2,1	0,6	7,9	1,4	2,3	-5,1	2,0	2,3
2000 I	0,4	1,0	-0,4	3,3	0,6	13,7	1,4	2,5	-3,2	2,0	2,5
II	0,9	1,0	0,7	3,0	0,6	12,3	1,5	2,5	-4,8	2,5	2,5
III	1,9	1,1	3,1	3,4	0,7	13,6	1,6	2,6	-4,2	2,5	2,5
IV	2,2	1,3	3,5	3,7	1,0	13,7	1,8	2,8	-4,6	2,4	2,1
1999 joul	0,5	1,0	-0,3	2,5	0,6	10,1	1,4	2,4	-5,2	2,3	2,3
2000 tammi	0,4	1,0	-0,6	3,1	0,7	12,1	1,3	2,4	-2,4	2,0	2,6
helmi	0,6	1,0	-0,1	3,2	0,5	13,6	1,4	2,5	-3,0	1,9	2,5
maalis	0,4	1,0	-0,5	3,6	0,6	15,3	1,5	2,5	-4,2	2,0	2,5
huhti	0,6	0,9	0,1	2,6	0,5	10,2	1,4	2,6	-5,0	2,8	2,5
touko	0,8	1,0	0,5	3,0	0,6	12,0	1,4	2,4	-4,9	2,1	2,5
kesä	1,2	1,0	1,5	3,6	0,6	14,5	1,5	2,4	-4,4	2,5	2,6
heinä	1,6	1,0	2,6	3,3	0,6	13,4	1,5	2,5	-4,3	2,5	2,6
elo	2,0	1,1	3,3	3,0	0,6	11,9	1,5	2,5	-4,0	2,6	2,6
syys	2,1	1,3	3,3	4,0	0,8	15,5	1,6	2,7	-4,4	2,4	2,4
loka	2,0	1,2	3,2	3,8	0,9	14,6	1,8	2,7	-4,8	2,5	2,2
marras	2,2	1,4	3,5	4,0	1,0	15,2	1,8	2,8	-4,3	2,4	2,0
joul	2,4	1,4	3,8	3,3	1,1	11,3	1,8	2,8	-4,6	2,2	2,1

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

1) Kattavuutta on laajennettu tammikuusta 2000 alkaen. Muutos vaikuttaa vuotuisiin prosenttimuutoksiin vuonna 2000, erityisesti erässä Palvelut (sekalaista). Muutosta on selitetty lyhyesti tilasto-osan Yleistä-osassa.

2) Viittaa ajanjaksoon 2000.

3) Sisältää alkoholijuomat ja tupakkatuotteet.

Taulukko 4.2

Muut hinnat ja kustannukset

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

1. Teollisuuden tuottajahinnat ja raaka-aineiden hinnat

	Teollisuuden tuottajahinnat									Raaka-aineiden maailmanmarkkina-hinnat ²⁾		Öljyn hinta ³⁾ (euroa/ barreli)
	Teollisuus yhteensä pl. rakennusteollisuus		Tehdasteollisuus						Rakentaminen ¹⁾	Kokonais-indeksi	Kokonais-indeksi pl. energia	
	1995 = 100			Väli-tuotteet	Pääoma-hyödyk-keet	Kulutus-tavarat	Kestävät	Ei-kestävät				
9	10	11	12									
1996	100,3	0,3	0,9	-0,6	1,3	2,1	2,1	2,2	1,2	6,5	-6,9	15,9
1997	101,4	1,1	0,8	1,4	0,3	1,0	0,4	1,4	1,0	10,0	12,9	17,0
1998	100,6	-0,7	-0,6	-2,6	0,6	0,6	0,3	0,7	0,2	-21,2	-12,5	12,0
1999	100,2	-0,4	0,2	-0,5	0,2	0,2	0,5	0,1	0,6	17,8	-3,1	17,1
2000	51,7	18,1	31,0
1999 IV	101,7	2,1	2,7	5,4	0,2	0,6	0,6	0,6	0,6	61,5	14,0	23,1
2000 I	103,3	4,3	4,6	10,3	0,5	0,9	1,0	0,9	1,7	78,3	19,9	26,9
2000 II	104,8	5,2	5,2	11,4	0,6	1,4	1,1	1,5	1,9	53,7	18,3	28,9
2000 III	106,4	5,8	5,5	12,2	0,7	1,6	1,3	1,8	.	46,7	18,0	33,6
2000 IV	37,7	16,4	34,5
2000 tammi	102,8	3,8	4,0	9,1	0,5	0,8	0,9	0,7	-	76,2	19,4	24,9
2000 helmi	103,3	4,4	4,7	10,5	0,6	0,9	1,0	0,9	-	87,6	20,0	27,4
2000 maalisk.	103,8	4,8	5,1	11,2	0,6	1,0	1,0	1,0	-	72,0	20,2	28,2
2000 huhti	104,1	4,6	4,7	10,3	0,6	1,2	1,0	1,3	-	43,9	19,4	24,6
2000 touko	104,9	5,3	5,3	11,6	0,6	1,5	1,0	1,7	-	61,9	22,8	30,3
2000 kesä	105,3	5,6	5,6	12,3	0,7	1,4	1,2	1,5	-	55,2	12,9	31,3
2000 heinä	105,8	5,6	5,3	11,8	0,8	1,6	1,3	1,7	-	42,0	14,3	30,5
2000 elokuu	106,2	5,6	5,1	11,5	0,7	1,6	1,3	1,7	-	47,5	18,3	33,3
2000 syys	107,3	6,2	5,9	13,2	0,7	1,7	1,3	1,9	-	50,3	21,4	37,2
2000 loka	107,9	6,5	5,9	13,7	0,6	1,9	1,5	2,1	-	56,6	23,1	36,8
2000 marras	108,1	6,2	5,5	12,6	0,6	2,1	1,5	2,4	-	45,6	18,2	37,7
2000 jouluk.	-	13,7	8,6	28,9
2001 tammi	-	8,1	3,1	27,4

2. Bruttokansantuotteen deflaattorit ja työvoimakustannukset

	Bruttokansantuotteen deflaattorit ⁴⁾ (kp.)								Vienti ⁵⁾	Tuonti ⁵⁾
	BKT		Kotimainen kysyntä	Yksityinen kulutus	Julkinen kulutus	Kiinteän pääoman bruttomuodostus				
	1995 = 100									
	13	14	15	16	17	18	19	20		
1996	102,1	2,1	2,1	2,4	2,2	0,9	0,9	0,8		
1997	103,6	1,5	1,8	2,0	1,6	1,0	1,7	2,5		
1998	105,3	1,7	1,3	1,4	1,6	0,9	-0,1	-1,4		
1999	106,6	1,2	1,3	1,2	2,3	0,8	-0,4	0,0		
1998 III	105,6	1,7	1,1	1,2	1,6	0,8	-0,5	-2,4		
1998 IV	105,9	1,5	0,8	0,9	1,4	0,5	-1,8	-4,0		
1999 I	106,3	1,5	0,8	0,9	2,0	0,5	-2,1	-4,2		
1999 II	106,5	1,2	1,2	1,1	2,3	0,5	-1,5	-1,7		
1999 III	106,7	1,1	1,4	1,2	2,4	0,9	0,0	1,1		
1999 IV	106,9	1,0	1,9	1,5	2,3	1,4	1,7	4,6		
2000 I	107,3	1,0	2,4	1,9	1,8	2,0	3,8	8,3		
2000 II	107,5	0,9	2,3	1,8	1,4	2,5	4,4	8,8		
2000 IV	107,9	1,1	2,5	2,0	1,8	3,0	4,4	8,6		

Lähteet: Eurostat paitsi sarakkeissa 10 ja 11 (HWWA, Institut für Wirtschaftsforschung, Hampuri), sarakkeessa 12 (Datastream) ja sarakkeissa 13–20 (EKP:n laskelmat perustuvat Eurostatin tilastoihin).

1) Asuinrakennukset; tiedot perustuvat yhdenmukaistamattomiin tilastoihin.

2) Joulukuuhun 1998 asti ecuina; tammikuusta 1999 alkaen euroina.

3) Brent Blend (yhden kuukauden kuluttua tapahtuvaan toimitukseen). Joulukuuhun 1998 asti ecuina; tammikuusta 1999 alkaen euroina.

4) Vuoden 1998 loppuun asti tilastot perustuvat kansallisessa valuutassa laskettuihin kansallisiin tietoihin.

5) Viennin ja tuonnin deflaattorit viittaavat tavaroihin ja palveluihin, ja niihin sisältyy euroalueen sisäinen kauppa.

5 Euroalueen reaalityalous

Taulukko 5.1

Kansantalouden tilinpito¹⁾

Bruttokansantuote ja sen käyttö

1. Käyvin hinnoin

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], kausivaihtelusta puhdistettu)

	BKT								
	Kotimainen kysyntä					Tavaroiden ja palveluiden ulkomaankaupan tase ³⁾			
		Yksityinen kulutus	Julkinen kulutus	Kiinteän pääoman brutto-muodostus	Varastojen muutokset ²⁾		Vienti ³⁾	Tuonti ³⁾	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1995	5 308,9	5 210,8	2 998,5	1 093,8	1 092,3	26,3	98,1	1 569,6	1 471,5
1996	5 534,4	5 408,7	3 143,5	1 142,4	1 121,2	1,6	125,7	1 658,0	1 532,3
1997	5 648,0	5 498,7	3 198,8	1 150,7	1 136,9	12,4	149,2	1 828,8	1 679,5
1998	5 874,2	5 733,1	3 324,8	1 177,0	1 197,3	34,0	141,0	1 944,7	1 803,7
1999	6 127,2	6 019,2	3 475,4	1 229,6	1 277,6	36,6	107,9	2 038,7	1 930,7
1999 II	1 521,5	1 493,6	863,2	306,3	316,3	7,8	27,9	498,5	470,6
1999 III	1 539,8	1 513,6	873,5	308,8	323,9	7,4	26,2	518,2	492,0
1999 IV	1 556,9	1 531,3	882,3	310,9	325,9	12,2	25,7	541,6	516,0
2000 I	1 576,4	1 553,8	894,6	314,6	334,7	9,8	22,7	564,6	542,0
2000 II	1 592,9	1 575,5	905,2	316,5	339,6	14,2	17,4	583,6	566,2
2000 III	1 609,4	1 598,4	913,3	319,4	347,7	18,0	11,0	606,1	595,0

2. Kiintein hinnoin

(miljardia ecua, vuoden 1995 hinnoin, kausivaihtelusta puhdistettu)

	BKT								
	Kotimainen kysyntä					Tavaroiden ja palveluiden ulkomaankaupan tase ³⁾			
		Yksityinen kulutus	Julkinen kulutus	Kiinteän pääoman brutto-muodostus	Varastojen muutokset ²⁾		Vienti ³⁾	Tuonti ³⁾	
	10	11	12	13	14	15	16	17	18
1995	5 308,9	5 210,8	2 998,5	1 093,8	1 092,3	26,3	98,1	1 569,6	1 471,5
1996	5 383,4	5 262,9	3 045,5	1 111,4	1 105,5	0,5	120,5	1 637,7	1 517,2
1997	5 505,1	5 350,6	3 091,8	1 121,7	1 130,0	7,0	154,5	1 807,7	1 653,3
1998	5 656,1	5 532,3	3 184,2	1 134,0	1 184,1	30,1	123,8	1 933,8	1 810,0
1999	5 796,5	5 698,4	3 270,7	1 151,3	1 245,9	30,5	98,1	2 024,3	1 926,3
1999 II	1 440,6	1 417,8	813,7	287,1	309,4	7,6	22,8	497,9	475,1
1999 III	1 455,0	1 428,3	820,3	288,3	315,2	4,5	26,7	513,0	486,3
1999 IV	1 468,7	1 438,7	825,2	289,4	316,0	8,1	30,0	531,3	501,3
2000 I	1 481,9	1 449,2	832,1	291,5	321,5	4,0	32,7	545,8	513,2
2000 II	1 495,0	1 462,3	838,3	292,5	324,2	7,3	32,6	558,2	525,6
2000 III	1 504,8	1 471,5	840,5	293,0	328,4	9,5	33,3	574,9	541,5

(vuotuinen prosenttimuutos)

1995	2,2	2,0	1,8	0,7	2,3	–	–	7,9	7,5
1996	1,4	1,0	1,6	1,6	1,2	–	–	4,3	3,1
1997	2,3	1,7	1,5	0,9	2,2	–	–	10,4	9,0
1998	2,7	3,4	3,0	1,1	4,8	–	–	7,0	9,5
1999	2,5	3,0	2,7	1,5	5,2	–	–	4,7	6,4
1999 II	2,1	3,0	2,7	1,5	5,6	–	–	2,5	5,2
1999 III	2,6	3,0	2,6	1,7	5,7	–	–	5,6	7,1
1999 IV	3,3	2,8	2,6	1,5	5,4	–	–	10,3	9,2
2000 I	3,5	2,5	2,5	1,8	5,3	–	–	13,2	10,7
2000 II	3,8	3,1	3,0	1,9	4,8	–	–	12,1	10,6
2000 III	3,4	3,0	2,5	1,6	4,2	–	–	12,1	11,4

Lähde: Eurostat.

1) Yleistä-osan alussa on lyhyt selostus käyvin hinnoin ilmaistuista tiedoista, jotka on esitetty ecuna vuoden 1998 loppuun asti.

2) Sisältää arvoesineiden hankinnat miinus vähennykset.

3) Vienti ja tuonti käsittävät tavarat ja palvelut ja sisältävät euroalueen sisäisen kaupan. Käsitteet eivät ole täysin yhdenmukaisia taulukoiden 8 ja 9 vienti- ja tuontikäsitteiden kanssa.

Arvonlisäys toiminnoittain

3. Käyvin hinnoin

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], kausivaihtelusta puhdistettu)

	Arvonlisäys, brutto							Välillisten rahoituspalveluiden väli- tuotekäyttö ¹⁾	Tuoteverot vähennettynä tuotetukipalk- kioilla
	Yhteensä	Maa-, riista-, metsä- ja kalatalous	Tehdasteolli- suus, sähkö- kaasu- ja vesi- huolto, mineraa- lien kaivu	Rakentaminen	Kauppa, korjaus, majoitus- ja ravitsemistoi- minta, kuljetus ja tietoliikenne	Rahoitustoimin- ta, kiinteistö- ja vuokrauspalve- lut, liike-elämän palvelut	Julkinen hal- linto, koulutus terveyspalvelut ja muut palvelut		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1995	4 968,8	132,3	1 181,4	301,0	1 029,3	1 243,3	1 081,6	195,6	535,7
1996	5 173,0	139,7	1 207,1	300,7	1 058,6	1 333,5	1 133,5	201,4	562,7
1997	5 264,9	138,1	1 227,4	291,5	1 084,9	1 377,9	1 145,2	200,8	583,9
1998	5 458,1	138,0	1 266,2	294,3	1 136,3	1 442,4	1 180,8	200,4	616,4
1999	5 666,3	136,1	1 287,2	308,0	1 179,1	1 527,3	1 228,6	202,8	663,6
1999 II	1 407,3	33,9	318,5	76,5	292,8	379,0	306,7	50,5	164,7
III	1 423,3	33,3	324,2	77,5	295,8	384,1	308,4	50,7	167,2
IV	1 438,2	34,1	327,5	78,3	299,3	389,0	309,9	51,3	170,0
2000 I	1 458,2	34,6	331,9	80,0	302,3	395,8	313,8	51,6	169,8
II	1 472,9	33,7	338,1	79,6	306,7	399,1	315,7	51,8	171,8
III	1 490,3	33,8	344,3	80,1	309,3	404,4	318,4	51,6	170,7

4. Kiintein hinnoin

(miljardia ecua, vuoden 1995 hinnoin, kausivaihtelusta puhdistettu)

	Arvonlisäys, brutto							Välillisten rahoituspalve- luiden väli- tuotekäyttö ¹⁾	Tuoteverot vähennettynä tuotetukipalk- kioilla
	Yhteensä	Maa-, riista-, metsä- ja kalatalous	Tehdasteolli- suus, sähkö- kaasu- ja vesi- huolto, mineraa- lien kaivu	Rakentaminen	Kauppa, korjaus, majoitus- ja ravitsemistoi- minta, kuljetus ja tietoliikenne	Rahoitustoimin- ta, kiinteistö- ja vuokrauspalve- lut, liike-elämän palvelut	Julkinen hal- linto, koulutus terveyspalvelut ja muut palvelut		
	10	11	12	13	14	15	16	17	18
1995	4 968,8	132,3	1 181,4	301,0	1 029,3	1 243,3	1 081,6	195,6	535,7
1996	5 040,6	139,6	1 178,1	295,6	1 038,7	1 288,6	1 100,1	200,4	543,3
1997	5 156,9	140,4	1 214,5	290,1	1 070,8	1 330,8	1 110,4	207,8	555,9
1998	5 300,6	142,9	1 243,4	291,1	1 112,2	1 384,4	1 126,5	215,2	570,7
1999	5 427,2	146,4	1 264,3	296,7	1 146,0	1 434,5	1 139,2	223,0	592,3
1999 II	1 349,3	36,3	313,9	74,0	284,6	356,5	284,0	55,1	146,4
III	1 362,6	36,8	318,2	74,4	287,3	360,5	285,4	56,2	148,6
IV	1 374,2	37,1	321,1	74,8	290,4	364,4	286,5	56,9	151,4
2000 I	1 390,0	36,8	326,1	75,3	294,7	369,3	287,8	57,5	149,4
II	1 400,4	36,8	329,2	74,6	297,9	372,5	289,5	58,0	152,6
III	1 413,0	37,2	332,9	74,7	299,6	377,8	290,8	58,6	150,4

(vuotuinen prosenttimuutos)

1995	2,3	1,7	3,0	-0,3	2,1	2,9	1,8	-0,7	0,5
1996	1,4	5,5	-0,3	-1,8	0,9	3,6	1,7	2,5	1,4
1997	2,3	0,6	3,1	-1,8	3,1	3,3	0,9	3,6	2,3
1998	2,8	1,8	2,4	0,4	3,9	4,0	1,5	3,6	2,7
1999	2,4	2,4	1,7	1,9	3,0	3,6	1,1	3,7	3,8
1999 II	2,1	1,2	0,9	2,4	2,8	3,4	1,0	3,5	3,1
III	2,5	3,5	2,0	2,2	2,8	3,8	1,0	3,9	3,8
IV	3,1	3,7	3,8	2,5	3,6	3,9	1,0	4,0	5,0
2000 I	3,6	1,6	4,8	2,5	3,8	4,6	1,6	4,8	2,4
II	3,8	1,3	4,9	0,8	4,7	4,5	1,9	5,3	4,2
III	3,7	0,9	4,6	0,4	4,3	4,8	1,9	4,3	1,2

Lähde: Eurostat.

1) Välillisten rahoituspalveluiden käyttö luokitellaan välituotekäytöksi, jota ei ole jaoteltu toimialoittain.

Taulukko 5.2

Muita keskeisiä reaalitalouden tilastoja¹⁾

1. Teollisuustuotanto

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	Yhteensä (ml. rakentaminen)		Yhteensä (pl. rakentaminen)		Tehdasteollisuus						Rakenta- minen
	1995 = 100 (kp.)		1995 = 100 (kp.)		Väli- tuotteet	Pääoma- hyödykkeet	Kulutus- tavarat	Kestokulutus- tavarat	Ei- kestokulutus- tavarat		
	1	2	3	4						5	
1996	100,1	-0,1	100,4	0,3	0,0	-0,2	1,5	-0,1	0,0	-0,4	-2,3
1997	103,7	3,7	104,6	4,2	4,8	5,3	4,8	3,3	3,4	2,6	0,0
1998	107,6	3,7	109,0	4,2	4,7	4,0	6,5	5,6	6,3	1,9	0,3
1999	109,8	2,0	111,0	1,9	1,9	2,3	1,5	3,0	3,2	1,5	2,8
2000
1999 IV	111,9	4,2	113,5	4,2	4,6	5,5	2,7	5,4	5,7	3,5	4,3
2000 I	113,2	4,9	114,6	4,8	5,1	5,7	6,7	6,6	7,7	0,0	4,8
II	114,5	5,4	116,6	6,0	6,3	6,3	8,6	7,6	8,3	2,9	0,1
III	115,7	4,5	117,7	5,8	6,3	5,2	9,9	6,4	7,3	2,0	-1,3
IV
1999 joul	112,6	5,6	113,8	5,5	6,1	7,6	3,2	7,9	8,6	4,1	7,0
2000 tammi	111,9	3,0	113,5	3,2	3,2	4,4	4,7	3,8	4,8	-2,1	1,2
helmi	114,0	6,6	114,7	5,8	6,5	6,6	7,2	8,6	9,9	1,4	13,4
maalis	113,8	5,0	115,5	5,4	5,5	6,0	7,9	7,1	8,1	0,7	0,9
huhti	113,8	5,4	116,3	6,2	6,6	6,0	8,1	9,0	9,9	3,5	-0,5
touko	116,3	7,7	117,3	8,2	8,4	8,8	11,6	9,7	10,8	3,3	3,3
kesä	113,4	3,2	116,3	3,8	4,2	4,2	6,4	4,2	4,6	1,9	-2,4
heinä	115,2	4,7	117,1	5,3	5,6	4,9	8,1	6,5	7,3	1,7	-1,0
elo	115,8	4,2	117,4	6,4	7,1	6,5	11,7	8,2	9,8	1,7	0,7
syys	116,0	4,7	118,4	5,7	6,2	4,4	10,4	5,4	5,8	2,6	-3,2
loka	.	.	118,2	3,9	4,2	3,2	9,0	1,9	2,1	0,5	.
marras	.	.	119,1	4,6	5,0	3,5	9,7	4,7	5,3	0,9	.
joul

2. Vähittäiskaupan myynti ja henkilöautojen rekisteröinnit

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	Vähittäiskaupan myynti (kp.)									Uusien henkilöautojen rekisteröinnit	
	Käyvin hinnoin			Kiintein hinnoin						Tuhansia ²⁾ (kp.)	
	Yhteensä		1995 = 100	Yhteensä		Elintarvikkeet, juomat ja tupakka	Muut kuin elintarvikkeet				
	1995 = 100			1995 = 100			Tekstiilit, vaatteet, jalkineet	Kotitalous- esineet			
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21		
1996	101,8	1,8	100,5	0,5	0,6	.	-1,0	0,1	826	6,2	
1997	104,1	2,2	101,7	1,2	1,1	1,3	0,7	1,5	861	4,2	
1998	107,8	3,6	104,7	2,9	2,1	3,5	2,1	4,5	923	7,2	
1999	111,4	3,3	107,4	2,6	3,2	2,4	1,4	3,1	973	5,4	
2000	952	-2,1	
1999 IV	113,8	4,4	109,0	3,1	3,6	2,7	2,9	3,8	952	-0,6	
2000 I	113,9	3,7	109,0	2,5	3,2	1,7	1,1	5,3	981	1,5	
II	115,6	4,8	110,1	3,2	3,3	2,8	1,5	5,0	977	0,2	
III	116,4	4,3	110,4	2,6	2,2	2,2	3,1	4,2	922	-7,8	
IV	928	-3,0	
1999 joul	113,4	4,1	108,6	2,8	2,6	2,9	2,7	3,8	918	-3,4	
2000 tammi	113,3	3,8	108,8	2,7	3,6	1,8	-0,3	4,6	976	0,8	
helmi	115,0	5,5	109,7	3,8	3,4	3,9	6,7	6,7	995	5,3	
maalis	113,4	1,7	108,5	0,9	2,5	-0,6	-2,8	4,6	972	-0,9	
huhti	114,7	4,7	109,8	3,6	3,0	3,5	1,8	5,8	971	-1,7	
touko	116,6	6,2	110,6	4,3	5,1	3,9	3,5	5,9	977	1,4	
kesä	115,4	3,4	109,7	1,9	1,7	0,9	-0,6	3,3	985	1,1	
heinä	115,8	3,3	110,1	2,2	1,8	1,4	0,5	5,1	883	-14,4	
elo	116,5	4,1	110,4	2,2	2,1	1,9	1,4	2,7	936	-4,3	
syys	116,8	5,4	110,8	3,3	2,6	3,3	7,5	5,0	947	-1,6	
loka	116,6	2,5	110,5	1,1	1,1	0,4	0,0	3,0	913	-7,0	
marras	930	-3,2	
joul	940	2,6	

Lähteet: Eurostat paitsi sarakkeissa 20–21 (EKP:n laskelmat perustuvat ACEA/A.A.A., European Automobile Manufacturers' Associationin tilastoihin).

1) Korjattu työpäivien määrällä.

2) Kuukausikeskiarvoja.

Taulukko 5.3

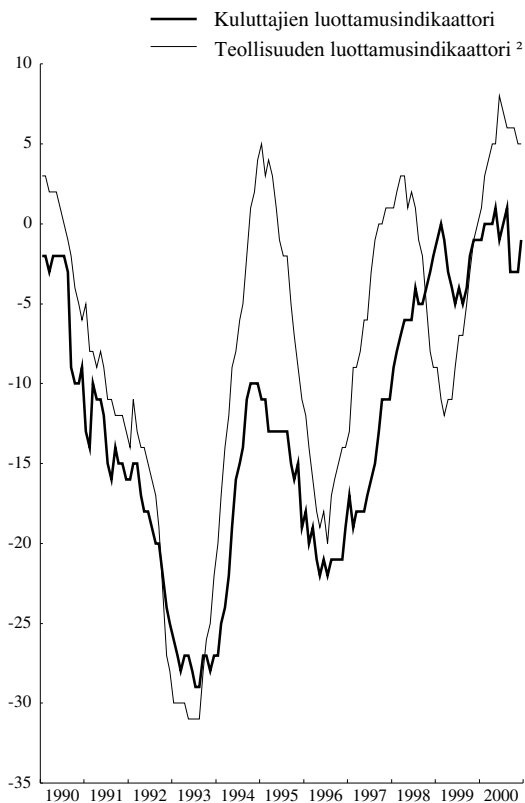
Suhdannekyselyt

(saldoprosenttia, kausivaihtelusta puhdistettu, ellei toisin mainita)

	Tehdasteollisuus				Rakentamisen luottamus- indikaattori	Vähittäiskaupan luottamus- indikaattori	Kuluttajien luottamus- indikaattori
	Luottamus- indikaattori	Tuotanto- odotukset	Tilaukanta	Kapasiteetin käyttöaste ¹⁾ (%)			
	1	2	3	4	5	6	7
1996	-16	-1	-30	80,6	-36	-11	-21
1997	-4	11	-15	81,0	-33	-9	-15
1998	-1	11	-5	83,0	-19	-3	-5
1999	-7	7	-17	81,8	-7	-5	-3
2000	5	17	3	83,8	1	-1	-1
1999 IV	-1	14	-9	81,9	-3	-7	-1
2000 I	3	15	-2	83,0	0	0	0
II	6	17	5	83,7	2	3	0
III	6	18	5	83,9	2	-2	-1
IV	5	18	4	84,7	0	-3	-2
1999 joul	0	13	-6	-	-4	-2	-1
2000 tammi	1	13	-4	-	2	-2	-1
helmi	3	16	-2	-	-2	-3	0
maalis	4	15	1	-	0	5	0
huhti	5	15	3	-	3	-3	0
touko	5	16	4	-	1	4	1
kesä	8	19	8	-	3	7	-1
heinä	7	19	5	-	2	-3	0
elo	6	18	4	-	5	-3	1
syys	6	18	5	-	-1	-1	-3
loka	6	19	5	-	2	-1	-3
marras	5	17	4	-	-1	-3	-3
joul	5	18	4	-	-2	-4	-1

Kuluttajien ja teollisuuden luottamusindikaattorit

(saldoprosenttia, kuukausittain, kausivaihtelusta puhdistettu)

Kapasiteetin käyttöaste ja tilaukanta

(kapasiteetin käyttöaste, prosenttia, neljännesvuosittain; tilaukanta, saldoprosenttia, kuukausittain; kausivaihtelusta puhdistettu)

Lähde: Yrityksiä ja kuluttajia koskevat Euroopan komission suhdannekyselyt.

1) Tiedot kapasiteetin käyttöasteesta kerätään tammi-, huhti-, heinä- ja lokakuussa. Vuositiedot ovat neljännesvuosittaisten kyselyjen keskiarvoja.

2) Tehdasteollisuus.

Taulukko 5.4

Työmarkkinat

1. Työllisyys ja työttömyys¹⁾

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	Työllisyys					Työttömyys (kp.)				
	Koko kansantalous				Teollisuus (pl. rakenta- minen)	Palvelut	Yhteensä		Aikuis- väestö ²⁾	Nuoriso ³⁾
	1995 = 100		Palkan- saajat	Yrittäjät			Miljoonaa	% työvoimasta	% työvoimasta	% työvoimasta
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1996	100,4	0,4	0,4	0,4	-1,2	1,2	14,724	11,6	9,8	23,9
1997	101,1	0,7	0,8	0,1	-0,4	1,4	14,823	11,6	9,9	23,3
1998	102,7	1,5	1,7	0,6	1,1	2,1	14,081	10,9	9,4	21,3
1999	104,5	1,7	2,1	-0,4	0,1	2,6	13,012	10,0	8,7	19,2
2000	11,881	9,1	7,9	17,4
1999 IV	105,4	1,8	2,2	-0,6	0,0	2,5	12,610	9,6	8,5	18,2
2000 I	105,9	1,9	2,3	-0,3	0,2	2,6	12,364	9,4	8,3	18,0
II	106,6	2,2	2,5	0,3	0,9	2,9	11,958	9,1	8,0	17,5
III	107,0	2,0	2,3	0,6	0,9	2,7	11,730	9,0	7,8	17,2
IV	11,473	8,7	7,7	16,7
1999 jouluku	-	-	-	-	-	-	12,545	9,6	8,4	18,1
2000 tammi	-	-	-	-	-	-	12,485	9,5	8,3	18,1
helmi	-	-	-	-	-	-	12,391	9,5	8,3	18,1
maalisk	-	-	-	-	-	-	12,217	9,3	8,2	17,9
huhti	-	-	-	-	-	-	12,092	9,2	8,1	17,7
touko	-	-	-	-	-	-	11,965	9,1	8,0	17,5
kesä	-	-	-	-	-	-	11,817	9,0	7,9	17,3
heinä	-	-	-	-	-	-	11,760	9,0	7,8	17,2
elo	-	-	-	-	-	-	11,774	9,0	7,8	17,4
syys	-	-	-	-	-	-	11,656	8,9	7,8	17,1
loka	-	-	-	-	-	-	11,526	8,8	7,7	16,8
marras	-	-	-	-	-	-	11,461	8,7	7,7	16,7
jouluku	-	-	-	-	-	-	11,433	8,7	7,7	16,5

2. Työvoimakustannukset ja työn tuottavuus

(vuotuinen prosenttimuutos)

	Yksikkötyökustannukset koko kansantaloudessa ja aluerät (kp.)			Työvoimakustannusindeksit ja aluerät ³⁾					Palkat työntekijää kohden tehdas- teollisuudessa
	Yksikkötyö- kustannukset	Työvoima- kustannukset työntekijää kohden	Työn tuottavuus	Yhteensä	Palkat ja palkkiot	Muut	Teollisuus (pl. rakenta- minen)	Palvelut	
							Yhteensä	Yhteensä	
1995	1,5	3,2	1,7	-	-	-	-	-	3,8
1996	1,9	3,1	1,1	3,5	3,0	4,5	3,6	4,0	3,6
1997	0,7	2,2	1,5	2,5	2,5	2,6	2,3	2,6	2,6
1998	0,2	1,4	1,2	1,8	2,2	1,1	1,8	1,4	2,9
1999	1,2	2,0	0,7	2,2	2,5	1,6	2,3	1,9	2,4
1998 III	0,4	1,2	0,8	1,7	2,0	1,2	1,8	1,2	2,9
IV	1,0	1,2	0,2	1,8	2,1	1,2	2,1	1,3	3,2
1999 I	1,6	1,6	0,0	2,1	2,4	1,5	2,2	1,7	2,8
II	1,6	2,1	0,5	2,1	2,4	1,4	2,0	2,1	2,6
III	1,1	1,8	0,7	2,3	2,6	1,8	2,4	2,1	2,4
IV	0,3	1,7	1,4	2,5	2,8	1,9	2,6	1,7	1,9
2000 I	0,6	2,4	1,8	3,6	4,1	3,0	3,8	3,0	2,8
II	0,5	1,9	1,4	3,8	4,1	3,2	3,7	3,1	2,7
III	1,1	2,2	1,1	3,9	4,3	3,0	3,7	3,0	2,4

Lähteet: Sarakkeet 1–6 ja 18 Eurostatin tilastoihin perustuvat EKP:n laskelmat, sarakkeet 7–10 sekä 14–17 Eurostat ja sarakkeet 11–13 ja 19 kansallisiin tilastoihin perustuvat EKP:n laskelmat.

1) Työllisyystilastot perustuvat EKT 95:een. Kattavuuserojen vuoksi neljännesvuositilastot eivät täysin täsmää vuositilastojen kanssa. Työttömyys-tilastot ovat ILO:n suositusten mukaisia.

2) Aikuisväestö käsittää 25-vuotiaat ja siitä vanhemmat, nuoriso alle 25-vuotiaat; ilmaistu prosentteina ikäryhmän työvoimasta.

3) Työvoimakustannukset tuntia kohden koko kansantaloudessa, pl. maatalous, julkishallinto, koulutus ja terveydenhuolto. Kattavuuserojen vuoksi erien kokonaissummat eivät välttämättä täsmää.

6 Euroalueen säästäminen, investoinnit ja rahoitus

Taulukko 6

Säästäminen, investoinnit ja rahoitus

(prosenttia BKT:stä, ellei toisin mainita)

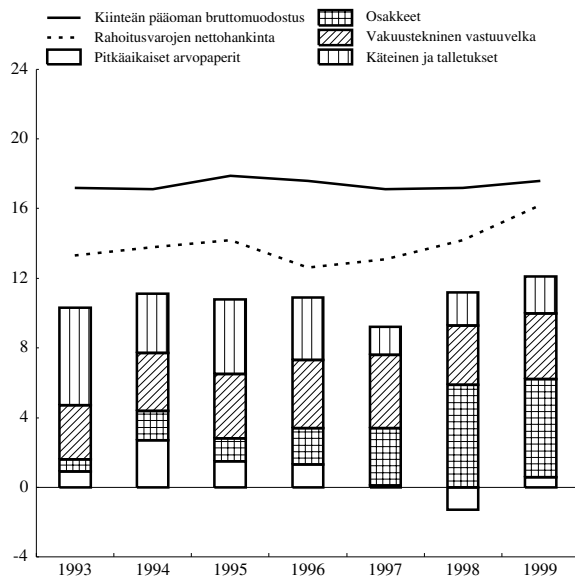
	Euroalueen säästäminen ja investoinnit ¹⁾			Yksityisen sektorin (pl. rahoitussektori) investoinnit ^{1), 2)}							Osakkeet	Vakuutus- tekninen vastuuvelka
	Brutto- säästäminen	Kiinteän pääoman brutto- muodostus	Netto- luotonanto rahaliiton ulko- puolisille	Kiinteän pääoman brutto- muodostus	Yritykset (pl. rahoitus- sektori)	Rahoitus- varojen netto- hankinta	Käteinen ja talletukset	Muut arvopaperit kuin osakkeet	Pitkä- aikaiset arvopaperit			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
1992	21,3	22,5	-0,9	18,8	11,8	13,6	4,1	1,7	0,4	1,5	2,9	
1993	20,4	20,7	0,6	17,2	10,4	13,3	5,6	0,5	0,9	0,7	3,1	
1994	20,8	20,3	0,3	17,1	10,2	13,8	3,4	2,5	2,7	1,7	3,3	
1995	22,5	21,2	0,5	17,9	11,3	14,2	4,3	1,8	1,5	1,3	3,7	
1996	22,0	20,7	1,0	17,6	11,1	12,6	3,6	0,3	1,3	2,1	3,9	
1997	22,1	20,1	1,6	17,1	10,9	13,1	1,6	-0,5	0,1	3,3	4,2	
1998	22,1	20,1	1,1	17,2	11,1	14,2	1,9	-2,2	-1,3	5,9	3,4	
1999	21,6	20,5	0,2	17,6	11,5	16,2	2,1	0,2	0,6	5,6	3,8	

	Yksityisen sektorin (pl. rahoitussektori) rahoitus ^{1), 2)}						Netto- rahoitus- investoinnit ³⁾	Rahoitus- investoinnit, % brutto- investoin- neista ⁴⁾	Netto- velkaantu- minen, % rahoituk- sesta ⁵⁾		
	Brutto- säästäminen	Kotitaloudet	Netto- velkaantu- minen	Muut arvopaperit kuin osakkeet	Pitkä- aikaiset arvopaperit	Osakkeet				Lainat	
	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
1992	21,0	13,1	10,2	0,7	0,6	1,4	6,7	4,7	3,4	42,0	32,7
1993	20,7	12,7	7,9	1,3	1,4	1,5	3,6	4,4	5,4	43,6	27,6
1994	20,7	11,9	9,6	1,0	1,1	1,8	3,9	4,0	4,2	44,7	31,7
1995	22,2	11,9	7,6	-1,8	-1,8	1,3	4,9	3,7	6,6	44,2	25,5
1996	21,7	11,4	8,8	0,2	0,0	1,7	5,8	4,9	3,8	41,7	28,9
1997	20,4	10,8	9,2	0,1	0,1	1,2	5,8	4,6	3,9	43,4	31,1
1998	19,2	10,1	11,7	0,3	0,2	2,3	6,9	5,4	2,5	45,2	37,9
1999	18,0	9,7	13,9	0,7	0,4	2,0	8,7	7,0	2,3	47,9	43,6

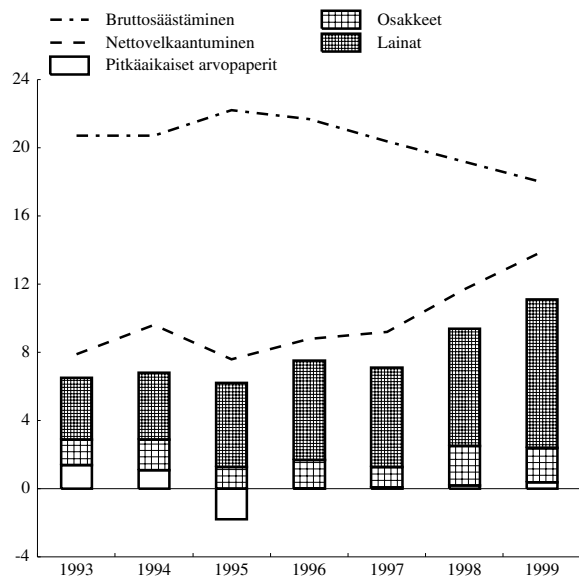
Yksityisen ei-rahoitussektorin investoinnit ja rahoitus^{1), 2)}

(prosenttia BKT:stä)

Investoinnit

Rahoitus

Lähde: EKP.

1) Keskeisiä investointien ja rahoituksen eriä.

2) Yksityinen ei-rahoitussektori sisältää yritykset, kotitaloudet ja kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt.

3) Sarakkeet 6–14.

4) Sarake 6: (sarakkeet 4+6).

5) Sarake 14: (sarakkeet 12+14).

7 Julkisen talouden rahoitusasema euroalueella ja yksittäisissä euromaissa

Taulukko 7.1

Tulot, menot ja alijäämä / ylijäämä¹⁾

(prosenttia BKT:stä)

1. Euroalue – tulot

	Yhteensä	Tulot										Pää- oma- tulot	Pää- oma- verot	Lisä- tieto: verot yhteen- sä ²⁾
		Välit- tömät verot	Koti- talou- det	Yritykset	Välil- liset verot	EU:n toimi- elinten	Sosiaali- turva- maksut	Työn- antaja	Vakuu- tettu	Myynnit				
											3			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
1991	46,4	46,0	11,9	9,6	2,3	13,0	0,9	16,7	8,5	5,3	2,3	0,3	0,2	41,8
1992	47,6	46,9	11,9	9,8	2,0	13,0	0,9	17,1	8,6	5,5	2,4	0,7	0,6	42,6
1993	48,3	47,8	12,1	10,0	2,1	13,3	0,8	17,5	8,7	5,7	2,5	0,5	0,3	43,2
1994	47,7	47,3	11,6	9,6	2,0	13,5	0,8	17,5	8,5	5,7	2,4	0,4	0,2	42,8
1995	47,2	46,6	11,6	9,5	2,0	13,3	0,9	17,3	8,4	5,7	2,5	0,5	0,3	42,6
1996	48,0	47,5	12,0	9,6	2,3	13,4	0,8	17,6	8,7	5,7	2,5	0,5	0,3	43,3
1997	48,3	47,6	12,2	9,6	2,6	13,6	0,7	17,6	8,7	5,7	2,5	0,7	0,4	43,7
1998	47,8	47,3	12,4	9,9	2,4	14,2	0,7	16,5	8,5	5,0	2,4	0,5	0,3	43,4
1999	48,4	47,8	12,8	10,1	2,6	14,4	0,6	16,4	8,5	5,0	2,4	0,6	0,3	44,0

2. Euroalue – menot

	Yhteensä	Menot								Pää- oma- menot	Inves- toinnit	Pää- oma- siirrot	EU:n toimi- elinten maksat	Lisä- tieto: perus- menot ⁴⁾
		Yhteensä	Palkan- saaja- korvauk- set	Väli- tuote- käyttö	Korko- menot	Tulon- siirrot	Sosiaali- etuudet ja avustuk- set ³⁾	Tuki- palkkiot	EU:n toimi- elinten maksat					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
1991	50,8	46,0	11,2	5,3	5,1	24,4	20,5	2,5	0,6	4,8	3,3	1,6	0,0	45,7
1992	52,2	47,4	11,4	5,4	5,6	25,1	21,5	2,3	0,5	4,7	3,2	1,5	0,0	46,6
1993	53,8	49,1	11,6	5,5	5,8	26,1	22,4	2,5	0,6	4,7	3,1	1,7	0,1	48,0
1994	52,7	48,3	11,3	5,3	5,5	26,1	22,5	2,4	0,6	4,4	2,9	1,5	0,0	47,2
1995	52,2	47,7	11,2	5,2	5,7	25,7	22,4	2,2	0,6	4,5	2,7	1,8	0,1	46,5
1996	52,2	48,2	11,2	5,2	5,7	26,2	22,9	2,2	0,6	4,0	2,6	1,4	0,0	46,5
1997	50,8	47,1	11,0	5,1	5,1	25,9	22,8	2,1	0,5	3,7	2,4	1,3	0,1	45,8
1998	49,9	46,0	10,7	5,0	4,7	25,6	22,3	2,0	0,5	3,9	2,4	1,5	0,1	45,2
1999	49,7	45,6	10,7	5,1	4,2	25,5	22,3	2,0	0,5	4,1	2,5	1,6	0,1	45,4

3. Euroalue – alijäämä / ylijäämä, perusalijäämä / -ylijäämä ja julkinen kulutus

	Alijäämä (-) / ylijäämä (+)					Perus alijää- mä (-) / ylijää- mä (+) ⁵⁾	Julkinen kulutus ⁶⁾							
	Yhteensä	Valtio	Osa- valtio- hallinto	Paikal- lis- hallinto	Sosiaali- turva- rahas- tost		Yhteensä	Palkan- saaja- korvauk- set	Väli- tuote- käyttö	Luon- toismuo- toiset tulonsiirrot	Kiinteän pääoman kulu- minen	Myynnit (miinus)	Kollek- tiiviset kulutus- menot	Yksi- lölliset kulutus- menot
1991	-4,4	-4,2	-0,3	-0,1	0,3	0,7	20,2	11,2	5,3	4,6	1,7	-2,3	8,8	11,5
1992	-4,6	-4,0	-0,3	-0,2	-0,1	1,0	20,7	11,4	5,4	4,8	1,7	-2,4	8,9	11,8
1993	-5,5	-4,9	-0,5	-0,2	-0,1	0,3	21,1	11,6	5,5	4,9	1,8	-2,5	9,1	12,1
1994	-5,0	-4,3	-0,5	-0,2	0,0	0,5	20,8	11,3	5,3	5,0	1,7	-2,4	8,8	12,0
1995	-5,0	-4,1	-0,5	-0,1	-0,3	0,7	20,5	11,2	5,2	5,1	1,8	-2,5	8,6	11,9
1996	-4,3	-3,6	-0,4	-0,1	-0,2	1,4	20,6	11,2	5,2	5,1	1,8	-2,5	8,6	12,0
1997	-2,6	-2,3	-0,4	0,1	0,1	2,5	20,3	11,0	5,1	5,1	1,8	-2,5	8,4	11,9
1998	-2,1	-2,1	-0,3	0,2	0,1	2,6	20,0	10,7	5,0	5,1	1,7	-2,4	8,3	11,8
1999	-1,3	-1,6	-0,1	0,1	0,3	3,0	20,1	10,7	5,1	5,1	1,7	-2,4	8,3	11,8

4. Euromaat – alijäämä (-) / ylijäämä (+)

	BE 1	DE 2	GR 3	ES 4	FR 5	IE 6	IT 7	LU 8	NL 9	AT 10	PT 11	FI 12
1996	-3,8	-3,4	-7,4	-5,0	-4,1	-0,2	-7,1	2,6	-1,8	-3,8	-4,0	-3,2
1997	-1,9	-2,7	-4,0	-3,2	-3,0	0,7	-2,7	3,4	-1,1	-1,7	-2,6	-1,5
1998	-0,9	-2,1	-2,5	-2,6	-2,7	2,1	-2,8	3,7	-0,7	-2,3	-2,3	1,3
1999	-0,7	-1,4	-1,8	-1,1	-1,8	1,9	-1,9	4,4	1,0	-2,1	-2,0	1,9

Lähteet: Euroaluetta koskevat tiedot: EKP, euroalueen maiden ali-/ylijäämiä koskevat tiedot: Euroopan komissio.

1) Tulot, menoja ja alijäämiä (-) / ylijäämiä (+) koskevat tiedot perustuvat EKT 95:een. Tiedot vuoteen 1995 asti eivät ole täysin vertailukelpoisia viime vuosia koskevien tietojen kanssa. Euroalueen maiden ja EU:n toimielinten väliset tulonsiirrot on laskettu mukaan konsolidoituina. Euroalueen maiden välisiä tulonsiirtoja ei ole konsolidoitu.

2) Verot ja sosiaaliturvamaksut.

3) Sosiaalietuudet, markkinatuottajien välittämät luontaismuotoiset sosiaaliset tulonsiirrot ja tulonsiirrot kotitalouksia palveleville voittotelemattomille yhteisöille.

4) Kokonaismenot miinus korkomenot.

5) Kokonaisalijäämä (-) / ylijäämä (+) pl. korkomenot.

6) Vastaa julkisyhteisöjen kulutusmenoja (P.3) EKT 95:n luokituksessa julkinen talous.

Taulukko 7.2

Velka¹⁾

(prosenttia BKT:stä)

1. Euroalue – julkinen velka rahoitusvaateittain ja velkojan mukaan

	Yhteensä	Rahoitusvaade				Velkoja				Muut luotonantajat ³⁾
		Kolikot ja talletukset	Lainat	Lyhytaikaiset arvopaperit	Pitkäaikaiset arvopaperit	Kotimainen luotonantaja ²⁾				
						Yhteensä	Rahalaitokset	Muut rahoituslaitokset	Muut sektorit	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1991	57,4	2,6	16,1	8,3	30,4	48,1	24,9	7,2	16,0	9,3
1992	60,9	2,6	16,7	8,7	32,9	50,3	26,7	7,5	16,1	10,7
1993	67,3	2,7	17,6	8,2	38,9	52,6	27,9	8,6	16,0	14,7
1994	70,0	2,9	16,6	8,3	42,1	56,1	29,9	9,7	16,5	13,8
1995	74,1	2,9	18,2	7,7	45,3	58,5	30,5	10,9	17,1	15,6
1996	75,3	2,9	17,7	7,6	47,1	59,1	30,3	13,1	15,7	16,2
1997	74,7	2,9	16,9	6,4	48,5	57,1	29,0	14,4	13,6	17,6
1998	73,0	2,8	15,7	5,5	49,0	53,5	27,0	16,2	10,4	19,5
1999	72,1	2,9	14,7	4,5	50,0	50,3	25,4	14,8	10,1	21,8

2. Euroalue – julkinen velka liikkeeseenlaskijan, laina-ajan ja valuutan mukaan

	Yhteensä	Liikkeeseenlaskija ³⁾				Alkuperäinen laina-aika			Jäljellä oleva laina-aika			Valuutta		Muut valuutat
		Valtio	Osavaltiohallinto	Paikallis-hallinto	Sosiaali-turva-rahastot	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi	Vaihtuvakor-koinen	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Euro tai jäsen-valuutta ⁴⁾	Ei-koti-maan valuutta	
1991	57,4	46,3	4,5	6,3	0,3	11,7	45,7	4,5	17,6	18,5	21,4	56,3	1,7	1,1
1992	60,9	49,4	4,7	6,3	0,4	12,1	48,8	6,0	17,8	21,0	22,1	59,7	2,1	1,3
1993	67,3	54,9	5,2	6,6	0,6	12,0	55,3	6,4	18,5	24,3	24,4	65,6	2,7	1,7
1994	70,0	57,5	5,4	6,4	0,7	11,2	58,7	7,1	16,6	26,5	26,9	68,0	2,7	1,9
1995	74,1	61,3	5,7	6,3	0,8	10,6	63,5	6,5	17,6	26,2	30,3	72,2	2,7	2,0
1996	75,3	62,5	6,1	6,2	0,5	10,2	65,1	6,0	19,2	25,2	30,9	73,3	2,5	2,0
1997	74,7	61,9	6,3	5,9	0,6	8,8	65,9	5,6	18,6	25,0	30,9	72,6	2,5	2,1
1998	73,0	60,7	6,3	5,7	0,3	7,7	65,3	5,2	16,3	25,7	30,8	71,2	2,8	1,8
1999	72,1	60,0	6,2	5,6	0,3	7,0	65,2	4,7	14,4	26,6	30,9	70,3	-	1,8

3. Euromaat – julkinen velka

	BE 1	DE 2	GR 3	ES 4	FR 5	IE 6	IT 7	LU 8	NL 9	AT 10	PT 11	FI 12
1996	130,9	59,8	111,3	68,2	57,1	74,3	122,1	6,2	75,2	69,1	62,7	57,1
1997	125,4	60,9	108,3	66,9	59,3	65,1	119,8	6,0	70,0	64,5	59,4	54,1
1998	119,6	60,7	105,5	65,1	59,7	55,0	116,2	6,4	66,6	64,0	55,7	48,7
1999	116,1	61,1	104,6	63,7	58,9	50,1	115,1	6,0	62,9	65,2	55,8	46,6

Lähteet: Euroaluetta koskevat tiedot: EKP, euroalueen maiden ali-fylijäämää koskevat tiedot: Euroopan komissio.

- 1) Tiedot perustuvat osittain arvioihin. Tiedot vuoteen 1995 asti eivät ole täysin vertailukelpoisia viime vuosia koskevien tietojen kanssa. Julkisen sektorin nimellinen konsolidoitu bruttovelka vuoden lopussa. Muiden maiden sijoituksia valtion joukkolainoihin ei ole konsolidoitu.
- 2) Valtion joukkolainojen haltijat, jotka sijaitsevat joukkolainan liikkeeseen laskeneessa valtiossa.
- 3) Sisältää muissa euroalueen maissa kuin joukkolainan liikkeeseen laskeneessa valtiossa sijaitsevat velkojat.
- 4) Ei sisällä joukkolainan liikkeeseen laskeneessa valtiossa sijaitsevien julkisyhteisöjen hallussa olevia joukkolainoja.
- 5) Ajalta ennen vuotta 1999 eumääräinen velka kotimaan valuuttana ja euron käyttöön ottaneiden maiden valuuttana.

Taulukko 7.3

Velan muutos¹⁾

(prosenttia BKT:stä)

1. Euroalue – julkisen velan muutos aiheuttajan, rahoitusvaateen ja velkojan mukaan

	Yhteensä	Aiheuttaja				Rahoitusvaade				Velkoja			Muut luotonantajat ⁷⁾
		Rahoitus-tarve ²⁾	Arvostus-tekijät ³⁾	Luokit-telu-muutok-set ⁴⁾	Aggre-gaatti-vaiku-tus ⁵⁾	Kolikat ja talle-tukset	Lainat	Lyhyt-aikaiset arvopaperit	Pitkä-aikaiset arvopaperit	Koti-mainen luoton-antaja ⁶⁾	Raha-laitokset	Muut rahoitus-laitokset	
											11	12	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
1991	5,0	5,1	0,0	0,2	-0,2	0,1	1,1	-0,1	3,8	.	.	.	
1992	6,6	5,6	0,3	0,7	0,0	0,1	1,5	0,8	4,1	4,8	3,1	0,7	
1993	7,9	7,5	0,3	0,1	0,0	0,2	1,2	-0,3	6,8	3,5	2,0	1,3	
1994	5,9	5,1	0,2	0,7	-0,1	0,4	-0,1	0,6	5,1	6,1	3,3	1,5	
1995	7,7	5,6	0,2	2,2	-0,3	0,2	2,4	-0,2	5,3	5,2	2,2	1,7	
1996	3,7	4,2	-0,2	0,1	-0,4	0,1	0,1	0,2	3,3	2,6	0,8	2,6	
1997	2,2	2,3	0,2	-0,2	-0,1	0,0	-0,1	-0,9	3,2	0,1	-0,1	1,8	
1998	1,5	1,8	-0,2	0,0	-0,1	0,1	-0,5	-0,7	2,6	-1,1	-0,8	2,4	
1999	1,7	1,3	0,3	0,0	0,0	0,2	-0,4	-0,8	2,7	-1,3	-0,6	-0,8	

2. Euroalue – alijäämä-/velkakoikaisut

	Velan muutos	Alijää-mä (-) / ylijää-mä (+)	Alijäämä-/velkakoikaisut ⁸⁾											Muut ¹⁰⁾
			Yhteensä	Julkisyhteisöjen rahoitusvarojen muutokset							Arvos-tus-tekijät	Valuutta-kurssi-vaiku-tukset	Luokit-telu-muu-tokset	
				Yhteensä	Käteinen ja talle-tukset	Arvo-paperit ⁹⁾	Lainat	Osakkeet ja osuudet	Yksityis-tämis-tulot	Pääoma-sijoituk-set				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
1991	5,0	-4,4	0,6	1,1	0,3	0,1	0,4	0,2	-0,1	0,2	0,0	0,1	0,2	-0,6
1992	6,6	-4,6	2,0	0,8	0,2	0,1	0,3	0,1	-0,1	0,2	0,3	0,3	0,7	0,2
1993	7,9	-5,5	2,4	1,4	1,0	0,2	0,4	-0,2	-0,3	0,2	0,3	0,3	0,1	0,6
1994	5,9	-5,0	0,9	0,2	0,0	0,1	0,3	-0,1	-0,4	0,2	0,2	0,0	0,7	-0,2
1995	7,7	-5,0	2,7	0,6	0,0	-0,1	0,5	0,1	-0,4	0,2	0,2	0,0	2,2	-0,3
1996	3,7	-4,3	-0,6	-0,1	-0,1	0,0	0,0	0,0	-0,3	0,2	-0,2	-0,1	0,1	-0,4
1997	2,2	-2,6	-0,4	-0,5	0,1	-0,1	-0,1	-0,4	-0,8	0,3	0,2	0,2	-0,2	0,1
1998	1,5	-2,1	-0,6	-0,3	0,2	0,0	0,0	-0,6	-0,8	0,3	-0,2	0,0	0,0	-0,1
1999	1,7	-1,3	0,4	-0,1	0,5	0,0	0,1	-0,6	-1,0	0,2	0,3	0,2	0,0	0,2

Lähteet: EKP.

- 1) Tiedot perustuvat osittain arvioihin. Tiedot vuoteen 1995 asti eivät ole täysin vertailukelpoisia viime vuosia koskevien tietojen kanssa. Nimellisen konsolidoidun bruttovelan vuosimuutos, % BKT:stä: $(\text{velka } [t] - \text{velka } [t-1]) / \text{BKT } (t)$.
- 2) Luotonotto vastaa määritelmän mukaan julkiseen velkaan kohdistuvia transaktioita.
- 3) Sisältää valuuttakurssimuutosten vaikutusten lisäksi vaikutukset, jotka johtuvat velan laskemisesta nimellisarvoisena (esim. liikkeeseen laskettujen arvopaperien preemiot tai diskonttaukset).
- 4) Sisältää erityisesti yksiköiden uudelleenluokittelun vaikutukset ja tietyt valtioiden vastuulleen ottamat velat.
- 5) Maiden yhteenlasketun velan muutoksen ja maittaisten velkojen muutosten summan välinen erotus. Erotus johtuu siitä, että aggregoinneissa käytettiin ennen vuotta 1999 useita eri valuuttakursseja.
- 6) Valtion joukkolainojen haltijat, jotka sijaitsevat joukkolainan liikkeeseen laskeneessa valtiossa.
- 7) Sisältää muissa euroalueen maissa kuin joukkolainan liikkeeseen laskeneessa valtiossa sijaitsevat velkojat.
- 8) Nimellisen konsolidoidun bruttovelan vuosimuutoksen ja prosentteina BKT:stä ilmoitetun alijäämän välinen erotus.
- 9) Ei sisällä johdannaisia.
- 10) Sisältää pääasiassa muihin velkoihin ja saamiin kohdistuvat transaktiot (kauppaluotot, muut velat/saamiset ja johdannaiset).

8 Euroalueen maksutase ja ulkomainen varallisuus (ml. valuuttavaranto)

Taulukko 8.1

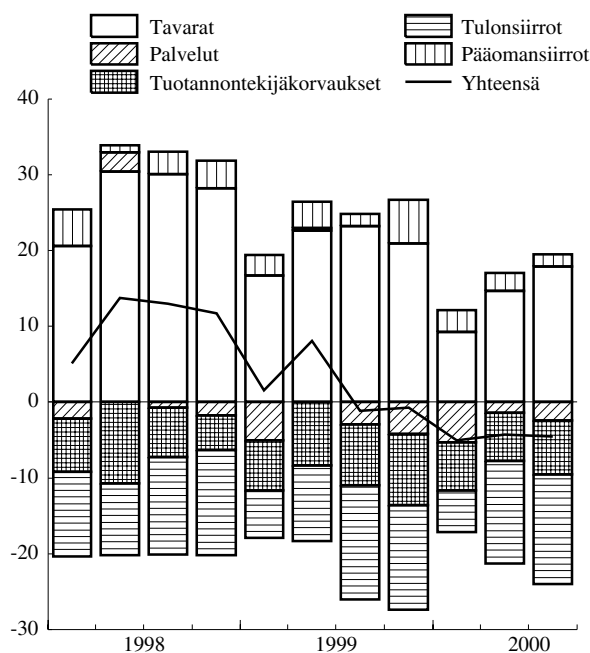
Maksutase^{1), 2)}

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], nettovirrat)

	Vaihtotase					Pääomansiirrot	Rahoitustase						Virheelliset ja tunnistamat erät
	Yhteensä	Tavarat	Palvelut	Tuotannon- tekijä- korvaukset	Tulon- siirrot		Yhteensä	Suorat sijoitukset	Arvo- paperi- sijoitukset	Johdan- naiset	Muut sijoituk- set	Valuutta- varanto	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1997	61,5	115,7	3,1	-15,2	-42,2	13,0	.	-44,5	-24,3
1998	31,1	109,3	-2,0	-28,8	-47,4	12,4	-61,2	-83,2	-99,7	-7,5	120,9	8,2	17,8
1999	-5,8	83,4	-11,8	-32,4	-45,0	13,5	19,1	-120,6	-41,7	8,1	163,1	10,2	-26,8
1999 III	-2,8	23,2	-2,9	-8,1	-15,0	1,6	-1,4	-12,2	21,7	6,5	-17,4	0,0	2,6
1999 IV	-6,5	20,9	-4,2	-9,4	-13,8	5,7	2,6	-46,6	-2,7	-0,4	52,8	-0,5	-1,9
2000 I	-7,9	9,3	-5,3	-6,3	-5,5	2,8	47,8	148,0	-192,6	2,5	91,3	-1,4	-42,7
2000 II	-6,6	14,7	-1,4	-6,3	-13,5	2,4	-2,9	-18,2	51,9	4,8	-45,3	3,8	7,2
2000 III	-6,1	17,9	-2,5	-7,1	-14,4	1,6	-14,0	-94,3	3,5	0,4	71,9	4,5	18,5
1999 syys	-3,3	5,0	-1,1	-1,8	-5,4	0,3	-18,8	0,1	12,0	1,5	-33,1	0,7	21,8
1999 loka	-0,5	9,1	-0,4	-5,0	-4,1	1,6	8,4	-9,3	-14,6	-2,2	34,2	0,3	-9,5
1999 marras	-2,1	6,3	-2,3	-1,7	-4,4	1,2	1,5	-17,0	11,2	1,9	5,4	0,0	-0,6
1999 joul	-3,9	5,5	-1,5	-2,7	-5,2	3,0	-7,3	-20,3	0,7	-0,2	13,3	-0,8	8,2
2000 tammi	-9,0	-0,5	-2,1	-5,0	-1,3	1,4	19,2	0,8	-5,3	-0,8	26,7	-2,2	-11,6
2000 helmi	0,0	4,2	-2,1	-1,0	-1,2	0,1	-1,9	146,0	-152,9	1,9	2,8	0,3	1,8
2000 maal	1,2	5,6	-1,1	-0,3	-3,0	1,3	30,5	1,1	-34,4	1,4	61,8	0,5	-32,9
2000 huhti	-5,9	4,3	-1,3	-3,8	-5,1	1,5	2,7	1,1	-5,9	2,1	5,1	0,2	1,6
2000 touko	-0,1	4,4	-0,3	-1,0	-3,1	0,6	10,5	-8,7	1,9	0,3	15,7	1,3	-11,0
2000 kesä	-0,6	5,9	0,2	-1,5	-5,3	0,2	-16,2	-10,6	55,8	2,3	-66,1	2,3	16,5
2000 heinä	-2,2	8,1	0,0	-4,6	-5,8	0,5	-12,0	-24,6	-12,9	-0,4	26,3	-0,4	13,8
2000 elo	-3,9	4,1	-0,6	-1,6	-5,8	0,2	0,6	-41,1	13,6	-0,9	27,8	1,2	3,1
2000 syys	0,1	5,7	-1,9	-0,9	-2,9	0,9	-2,5	-28,6	2,8	1,8	17,8	3,7	1,6
2000 loka	-0,1	8,2	-1,2	-1,2	-6,0	0,1	-6,8	-15,7	-1,7	-2,2	11,8	1,0	6,8
2000 marras	-2,9	4,6	-0,2	-2,2	-5,0	0,9	-9,0	-9,5	-3,9	-4,2	0,9	7,8	11,0

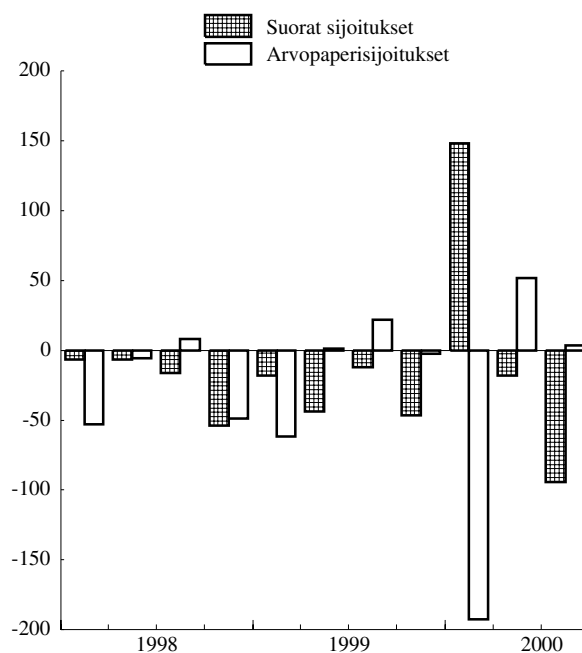
Vaihtotase ja pääomansiirrot

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], nettovirrat)

Suorat sijoitukset ja arvopaperisijoitukset

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], nettovirrat)

Lähde: EKP.

1) Pääoman tuonti (+), pääoman vienti (-). Valuuttavaranto: lisäys (-), vähennys (+).

2) Viimeaikaisen ja varhaisempien tietojen vertailukelpoisuudesta kerrotaan tarkemmin Yleistä-osassa.

Taulukko 8.2

Maksutase: vaihtotase ja pääomansiirrot¹⁾

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], bruttovirrat)

	Vaihtotase										Pääomansiirrot	
	Yhteensä		Tavarat		Palvelut		Tuotannon- tekijäkorvaukset		Tulonsiirrot		Tulot	Menot
	Tulot	Menot	Vienti	Tuonti	Vienti	Tuonti	Tulot	Menot	Tulot	Menot		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1997	1 212,9	1 151,4	749,1	633,4	214,2	211,0	189,5	204,7	60,1	102,3	18,9	5,9
1998	1 270,2	1 239,2	779,2	669,9	229,8	231,9	198,5	227,3	62,7	110,0	17,7	5,3
1999	1 335,6	1 341,4	814,5	731,1	241,5	253,3	213,2	245,6	66,4	111,5	19,7	6,2
1999 III	331,0	333,8	205,4	182,2	64,3	67,2	48,6	56,7	12,8	27,8	3,2	1,6
1999 IV	357,7	364,1	227,1	206,2	63,0	67,3	52,5	61,9	15,0	28,8	7,8	2,0
2000 I	359,5	367,4	221,2	211,9	58,5	63,8	54,7	61,0	25,2	30,7	4,3	1,4
2000 II	387,7	394,3	239,0	224,3	66,8	68,3	66,9	73,2	14,9	28,4	4,7	2,4
2000 III	391,5	397,6	244,6	226,7	70,7	73,2	64,2	71,3	11,9	26,4	4,3	2,7
1999 syys	112,5	115,8	70,7	65,8	20,9	22,0	16,7	18,5	4,1	9,5	0,9	0,5
1999 loka	116,7	117,1	75,2	66,1	20,8	21,3	15,8	20,8	4,9	9,0	2,1	0,5
1999 marras	117,9	120,0	76,2	70,0	20,1	22,5	16,9	18,6	4,6	9,0	1,9	0,7
1999 joul	123,2	127,0	75,7	70,2	22,1	23,6	19,8	22,5	5,6	10,8	3,8	0,9
2000 tammi	111,9	121,0	64,5	65,0	18,2	20,4	16,4	21,4	12,9	14,2	1,9	0,5
2000 helmi	115,8	115,8	72,9	68,7	18,6	20,7	17,4	18,4	6,8	8,0	0,5	0,4
2000 maal	131,8	130,6	83,8	78,2	21,7	22,8	20,9	21,1	5,5	8,5	1,8	0,5
2000 huhti	116,1	121,9	72,2	67,9	20,4	21,7	18,9	22,7	4,5	9,6	2,1	0,5
2000 touko	137,7	137,8	84,8	80,4	23,0	23,3	23,9	24,9	6,1	9,2	1,7	1,1
2000 kesä	133,9	134,5	82,0	76,1	23,5	23,2	24,2	25,6	4,3	9,6	1,0	0,8
2000 heinä	131,6	133,8	82,4	74,4	24,3	24,3	20,9	25,5	3,9	9,7	1,1	0,6
2000 elo	123,8	127,8	77,0	73,0	23,8	24,4	19,4	21,0	3,6	9,4	1,5	1,3
2000 syys	136,1	136,0	85,2	79,4	22,6	24,5	23,9	24,8	4,4	7,3	1,7	0,8
2000 loka	140,7	140,9	92,9	84,7	23,0	24,2	21,3	22,5	3,5	9,5	0,7	0,6
2000 marras	138,5	141,4	91,2	86,6	22,5	22,8	20,6	22,8	4,3	9,3	1,4	0,5

Lähde: EKP.

1) Viimeaikaisten ja varhaisempien tietojen vertailukelpoisuudesta kerrotaan tarkemmin Yleistä-osassa.

Taulukko 8.3

Maksutase: tuotannontekijäkorvaukset

(miljardia euroa, bruttovirrat)

	Yhteensä		Palkansaaja-korvaukset		Pääomakorvaukset							
	Tulot 1	Menot 2	Tulot 3	Menot 4	Yhteensä		Suorat sijoitukset		Arvopaperisijoitukset		Muut sijoitukset	
					Tulot 5	Menot 6	Tulot 7	Menot 8	Tulot 9	Menot 10	Tulot 11	Menot 12
1999	213,2	245,6	12,4	5,0	200,8	240,6	44,1	45,4	64,1	105,9	92,6	89,4
1999 III	48,6	56,7	3,1	1,4	45,5	55,2	8,9	10,1	15,5	24,5	21,2	20,6
1999 IV	52,5	61,9	3,3	1,4	49,1	60,5	11,7	13,0	15,1	23,8	22,4	23,7
2000 I	54,7	61,0	3,1	1,1	51,5	59,9	13,3	13,5	13,5	21,7	24,8	24,7
2000 II	66,9	73,2	3,0	1,4	64,0	71,9	19,2	13,8	17,2	30,8	27,6	27,3
2000 III	64,2	71,3	3,1	1,4	61,1	69,9	15,4	15,1	17,7	26,6	28,1	28,3

	Suorien sijoitusten tuotot				Arvopaperisijoitusten tuotot							
	Oman pääoman tuotot		Korot		Osingot		Korot velkapapereista					
	Tulot 13	Menot 14	Tulot 15	Menot 16	Tulot 17	Menot 18	Yhteensä		Joukkolainat		Rahamarkkinapaperit	
							Tulot 19	Menot 20	Tulot 21	Menot 22	Tulot 23	Menot 24
1999	37,7	41,5	6,4	3,8	9,6	32,5	54,5	73,4	51,7	71,7	2,9	1,7
1999 III	7,4	9,2	1,5	1,0	2,4	6,4	13,1	18,0	12,6	17,6	0,5	0,4
1999 IV	9,7	11,9	2,0	1,1	2,3	5,9	12,8	17,9	12,1	17,9	0,7	0,0
2000 I	11,0	12,0	2,3	1,5	1,9	5,8	11,6	15,9
2000 II	16,9	12,2	2,3	1,6	3,5	17,2	13,7	13,5
2000 III	13,2	13,1	2,2	2,0	3,1	7,9	14,6	18,7

Lähde: EKP.

Taulukko 8.4

Maksutase: suorat sijoitukset¹⁾

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], nettovirrat)

	Ulkomaille			Euroalueelle		
	Yhteensä	Oma pääoma ja uudelleen sijoitetut voitot	Muu pääoma, lähinnä konsernien sisäisiä lainoja	Yhteensä	Oma pääoma ja uudelleen sijoitetut voitot	Muu pääoma, lähinnä konsernien sisäisiä lainoja
	1	2	3	4	5	6
1997	-93,1	.	.	48,6	.	.
1998	-175,0	.	.	91,8	.	.
1999	-286,8	-212,2	-74,6	166,2	126,8	39,5
1999 III	-30,5	-33,2	2,8	18,2	12,5	5,7
1999 IV	-139,6	-124,7	-14,9	93,0	90,1	2,9
2000 I	-63,3	-33,2	-30,1	211,3	191,3	20,0
2000 II	-71,9	-44,8	-27,1	53,7	19,3	34,5
2000 III	-117,9	-111,7	-6,2	23,7	15,5	8,2
1999 syys	-11,9	-9,7	-2,2	12,0	6,4	5,6
1999 loka	-16,5	-14,8	-1,7	7,1	1,2	5,9
1999 marras	-26,6	-15,9	-10,7	9,6	8,4	1,2
1999 joul	-96,6	-94,0	-2,6	76,3	80,5	-4,2
2000 tammi	-7,0	-6,4	-0,5	7,8	7,4	0,4
2000 helmi	-20,1	-13,6	-6,5	166,1	159,1	7,1
2000 maalis	-36,2	-13,1	-23,1	37,3	24,8	12,6
2000 huhti	-16,0	-7,4	-8,6	17,1	5,1	12,0
2000 touko	-33,8	-15,2	-18,6	25,1	11,4	13,7
2000 kesä	-22,1	-22,2	0,2	11,5	2,7	8,8
2000 heinä	-19,8	-27,9	8,1	-4,7	5,4	-10,2
2000 elo	-54,0	-56,1	2,1	13,0	3,6	9,3
2000 syys	-44,1	-27,7	-16,4	15,4	6,4	9,1
2000 loka	-24,8	-27,9	3,1	9,2	6,5	2,6
2000 marras	-25,9	-23,3	-2,6	16,3	6,5	9,9

Lähde: EKP.

1) Pääoman tuonti (+), pääoman vienti (-).

Taulukko 8.5

Maksutase: arvopaperisijoitukset¹⁾

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], nettovirrat)

1. Vaateittain²⁾

	Yhteensä		Osakkeet		Velkapaperit					
	Saamiset	Velat	Saamiset	Velat	Saamiset			Velat		
					Yhteensä	Joukko- lainat	Raha- markkina- paperit	Yhteensä	Joukko- lainat	Raha- markkina- paperit
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1998	-327,6	227,9	-105,5	105,9	-222,1	-203,8	-18,2	122,0	108,3	13,7
1999	-309,6	267,8	-155,4	106,0	-154,1	-153,6	-0,5	161,8	109,0	52,8
1999 III	-60,1	81,8	-34,6	29,4	-25,4	-25,8	0,4	52,5	42,1	10,4
1999 IV	-86,4	83,7	-55,4	44,3	-31,0	-15,4	-15,5	39,5	17,4	22,1
2000 I	-153,9	-38,8	-116,9	-105,7	-37,0	-38,6	1,6	67,0	46,8	20,2
2000 II	-85,2	137,0	-54,3	52,4	-30,9	-24,6	-6,3	84,6	50,7	33,9
2000 III	-91,8	95,3	-56,1	29,7	-35,7	-30,8	-4,9	65,6	73,6	-8,1
1999 syys	-16,5	28,5	-10,6	10,7	-5,8	-2,9	-2,9	17,8	17,1	0,7
1999 loka	-21,4	6,8	-13,3	9,7	-8,1	-2,7	-5,4	-2,9	2,4	-5,3
1999 marras	-31,3	42,4	-18,6	15,8	-12,7	-7,7	-4,9	26,6	17,6	9,0
1999 joul	-33,7	34,5	-23,5	18,7	-10,2	-5,0	-5,2	15,7	-2,6	18,4
2000 tammi	-23,5	18,2	-21,8	7,2	-1,7	-8,8	7,1	11,0	11,8	-0,9
2000 helmi	-87,2	-65,7	-68,7	-92,5	-18,6	-15,7	-2,8	26,9	12,8	14,1
2000 maal	-43,2	8,7	-26,5	-20,4	-16,7	-14,1	-2,6	29,1	22,2	6,9
2000 huhti	-28,0	22,2	-17,5	-2,9	-10,5	-9,1	-1,4	25,1	13,0	12,1
2000 touko	-28,1	29,9	-18,6	8,4	-9,5	-6,1	-3,4	21,5	18,4	3,1
2000 kesä	-29,1	84,9	-18,2	47,0	-10,9	-9,4	-1,5	38,0	19,3	18,7
2000 heinä	-36,9	24,0	-26,2	5,7	-10,7	-8,3	-2,4	18,3	25,3	-7,0
2000 elo	-23,9	37,5	-20,4	18,2	-3,5	-1,5	-2,0	19,4	18,0	1,4
2000 syys	-30,9	33,7	-9,5	5,8	-21,5	-21,0	-0,4	27,9	30,4	-2,5
2000 loka	-26,5	24,8	-15,6	8,9	-10,9	-10,2	-0,7	15,9	19,5	-3,5
2000 marras	-31,8	27,9	-19,8	6,4	-11,9	-8,9	-3,0	21,4	30,5	-9,1

2. Saamiset vaateittain ja omistajasektoreittain

	Osakkeet				Velkapaperit							
	Euro- järjes- telmä	Julkis- yhteisöt	Raha- laitokset (pl. euro- järjes- telmä)	Muut sektorit	Joukkolainat				Rahamarkkinapaperit			
					Euro- järjes- telmä	Julkis- yhteisöt	Raha- laitokset (pl. euro- järjes- telmä)	Muut sektorit	Euro- järjes- telmä	Julkis- yhteisöt	Raha- laitokset (pl. euro- järjes- telmä)	Muut sektorit
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1999	0,1	-2,1	-1,7	-151,8	0,1	-1,7	-15,2	-136,8	0,9	-0,1	-7,5	6,2
1999 II	0,0	-0,5	0,5	-34,6	-0,3	-0,6	-0,7	-24,3	-1,0	-0,2	-0,9	2,5
1999 III	0,0	-0,9	-1,0	-53,5	-0,4	-0,3	-4,3	-10,4	-0,4	0,1	-4,7	-10,6
1999 IV	0,0	-0,7	1,7	-117,9	-1,2	-0,1	-15,5	-21,7	1,2	0,1	3,2	-2,8
2000 I	0,0	-0,7	1,5	-55,1	0,6	-0,7	-7,7	-16,8	0,0	0,0	1,3	-7,5
2000 II	-0,1	-0,4	-2,8	-52,8	-2,3	-0,4	-19,4	-8,8	0,5	-1,3	-1,0	-3,1

Lähde: EKP.

1) Pääoman tuonti (+), pääoman vienti (-).

2) Viimeaikaisten ja varhaisempien tietojen vertailukelpoisuudesta kerrotaan Yleistä-osassa.

Taulukko 8.6

Maksutase: muut sijoitukset ja valuuttavaranto

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], nettovirrat)

1. Muut sijoitukset sektoreittain^{1), 2)}

	Yhteensä		Eurojärjestelmä		Julkisyhteisöt		Rahalaitokset (pl. eurojärjestelmä)						Muut sektorit	
	Saamiset	Velat	Saamiset	Velat	Saamiset	Velat	Yhteensä		Pitkäaikaiset		Lyhytaikaiset		Saamiset	Velat
							Saamiset	Velat	Saamiset	Velat	Saamiset	Velat		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1998	-82,3	203,2	-0,7	3,5	-1,0	-7,6	-22,6	192,5	-37,6	40,5	15,0	152,0	-58,0	14,9
1999	-25,0	188,0	-4,0	8,6	2,8	-12,5	18,2	159,6	-46,4	54,4	64,6	105,2	-41,9	32,3
1999 III	-27,5	10,0	-3,3	0,4	1,2	-2,1	-7,6	12,1	-12,3	13,8	4,8	-1,7	-17,7	-0,4
1999 IV	11,7	41,1	0,2	2,1	0,5	-3,9	-0,2	39,0	-5,0	7,6	4,7	31,3	11,2	4,0
2000 I	-86,6	177,9	-7,7	2,6	-6,0	-2,7	-30,0	163,1	-11,2	20,0	-18,8	143,1	-42,8	14,9
2000 II	-29,6	-15,7	-0,3	3,3	1,0	-0,3	-21,1	-20,7	-4,9	7,6	-16,2	-28,3	-9,3	2,0
2000 III	-29,5	101,4	-0,3	-1,4	-4,0	1,4	-14,3	72,3	-9,6	8,9	-4,7	63,4	-11,0	29,0
1999 syys	-3,7	-29,4	-1,4	0,9	0,8	-1,3	7,5	-25,5	-2,5	4,6	10,1	-30,1	-10,6	-3,5
1999 loka	-22,0	56,1	-1,6	0,5	-1,1	-1,1	-21,9	51,8	-3,7	3,6	-18,2	48,2	2,6	4,9
1999 marras	-58,7	64,1	1,5	-1,3	1,2	-2,0	-56,6	63,2	1,7	1,4	-58,3	61,8	-4,8	4,2
1999 joul	92,4	-79,1	0,3	2,9	0,4	-0,8	78,3	-76,0	-3,0	2,6	81,3	-78,7	13,4	-5,2
2000 tammi	-24,1	50,8	-3,0	3,1	-2,9	-1,0	-2,6	43,4	-3,9	6,2	1,4	37,2	-15,6	5,3
2000 helmi	-32,4	35,2	-2,3	0,5	-2,7	-0,3	-17,4	26,4	-4,9	7,7	-12,5	18,7	-10,0	8,6
2000 maal	-30,1	91,9	-2,5	-1,0	-0,4	-1,4	-10,0	93,3	-2,3	6,1	-7,7	87,2	-17,2	1,0
2000 huhti	-35,3	40,4	-0,3	3,4	0,4	-0,5	-30,8	37,1	-5,4	5,7	-25,5	31,4	-4,5	0,4
2000 touko	-16,6	32,3	-2,7	0,3	0,5	0,6	-9,1	27,8	-0,5	-0,8	-8,5	28,7	-5,4	3,6
2000 kesä	22,3	-88,4	2,7	-0,4	0,2	-0,4	18,8	-85,7	1,0	2,6	17,8	-88,3	0,6	-2,0
2000 heinä	5,4	20,8	0,0	-1,6	3,5	1,2	9,3	16,6	-7,0	7,6	16,3	8,9	-7,4	4,7
2000 elo	-26,5	54,3	-0,3	-1,5	-1,5	1,0	-19,3	24,8	-0,7	-1,1	-18,6	25,9	-5,3	30,0
2000 syys	-8,5	26,3	0,0	1,7	-6,0	-0,7	-4,2	31,0	-1,9	2,4	-2,3	28,6	1,7	-5,7
2000 loka	-16,8	28,6	-0,5	0,3	7,3	2,8	-21,0	25,3	-3,6	6,8	-17,4	18,5	-2,6	0,3
2000 marras	-47,6	48,5	-0,4	1,1	-4,1	1,9	-46,2	48,2	-6,6	7,0	-39,6	41,2	3,2	-2,7

2. Muut sijoitukset sektoreittain ja vaateittain¹⁾

2.1. Eurojärjestelmä

	Lainat / käteinen ja talletukset			Muut saamiset/velat		
	Saamiset	Velat	Netto	Saamiset	Velat	Netto
	1	2	3	4	5	6
1999	-2,6	8,1	5,5	-1,4	0,5	-0,9
1999 III	-3,2	0,3	-2,9	-0,1	0,1	0,0
1999 IV	0,2	2,1	2,4	0,0	0,0	0,0
2000 I	-7,7	2,6	-5,1	-0,1	0,0	0,0
2000 II	0,0	3,1	3,0	-0,2	0,2	0,0
2000 III	-0,3	-1,5	-1,8	-0,1	0,1	0,0

Lähde: EKP.

1) Pääoman tuonti (+), pääoman vienti (-).

2) Viimeaikaisen ja varhaisempien tietojen vertailukelpoisuudesta kerrotaan tarkemmin Yleistä-osassa.

2.2. Julkisyhteisöt

	Kauppaluotot			Lainat / käteinen ja talletukset			Muut saamiset/velat		
	Saamiset	Velat	Netto	Saamiset	Velat	Netto	Saamiset	Velat	Netto
	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1999	0,0	0,0	0,0	3,9	-12,6	-8,7	-1,2	0,2	-1,0
1999 III	0,0	0,0	0,0	1,2	-2,1	-0,8	-0,1	0,0	-0,1
1999 IV	0,0	0,0	0,0	0,0	-3,9	-3,9	0,4	0,0	0,4
2000 I	0,0	0,0	0,0	-5,9	-2,3	-8,2	-0,1	-0,4	-0,5
2000 II	0,0	0,0	0,0	1,2	-0,5	0,7	-0,2	0,2	0,0
2000 III	0,0	0,0	0,0	-4,0	0,6	-3,4	0,0	0,8	0,8

2.3. Rahalaitokset (pl. eurojärjestelmä)

	Lainat / käteinen ja talletukset			Muut saamiset/velat		
	Saamiset	Velat	Netto	Saamiset	Velat	Netto
	16	17	18	19	20	21
1999	17,7	158,9	176,6	0,5	0,7	1,2
1999 III	-6,7	11,3	4,6	-0,9	0,9	0,0
1999 IV	0,5	37,5	37,9	-0,7	1,5	0,8
2000 I	-27,7	163,0	135,3	-2,2	0,1	-2,1
2000 II	-22,3	-21,5	-43,8	1,2	0,8	2,0
2000 III	-12,8	72,2	59,4	-1,4	0,1	-1,3

2.4. Muut sektorit

	Kauppaluotot			Lainat / käteinen ja talletukset			Muut saamiset/velat		
	Saamiset	Velat	Netto	Saamiset	Velat	Netto	Saamiset	Velat	Netto
	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1999	-6,4	3,4	-3,0	-13,2	17,5	4,3	-22,4	11,4	-11,0
1999 III	-1,6	-0,1	-1,7	-12,6	-2,0	-14,6	-3,5	1,7	-1,8
1999 IV	-1,3	2,1	0,8	16,6	0,2	16,8	-4,0	1,7	-2,3
2000 I	-4,3	2,9	-1,4	-38,1	18,4	-19,8	-0,4	-6,4	-6,8
2000 II	-3,9	0,3	-3,6	-5,3	2,8	-2,5	-0,1	-1,0	-1,1
2000 III	-2,1	2,1	0,0	-8,0	27,1	19,1	-0,9	-0,2	-1,1

3. Valuuttavaranto¹⁾

	Yhteensä	Kulta	Erityiset nosto-oikeudet	Varanto-osuus IMF:ssä	Valuuttasaamiset							Muut saamiset
					Yhteensä	Käteinen ja talletukset		Arvopaperit			Johdannaiset	
						Rahaviranomaiset ja BIS	Pankit	Osakkeet	Joukkolainat	Rahamarkkinapaperit		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1999	10,2	0,3	1,0	2,0	7,1	2,3	-1,0	0,2	3,6	2,1	-0,1	0,0
1999 III	0,0	0,0	0,2	1,9	-2,4	4,2	-2,8	0,2	-3,4	-0,6	0,0	0,3
1999 IV	-0,5	0,3	-0,7	0,2	-0,3	1,0	3,0	0,0	-1,9	-2,3	-0,1	-0,1
2000 I	-1,4	0,7	0,2	0,2	-2,8	2,3	-4,5	0,0	2,6	-3,1	0,0	0,2
2000 II	3,8	0,0	-0,1	3,3	0,7	-0,9	0,2	0,0	-3,7	5,3	-0,2	-0,1
2000 III	4,5	0,3	-0,1	0,0	4,3	1,5	4,8	0,0	-5,4	3,5	-0,1	0,0

Lähde: EKP.

1) Lisäys (-), vähennys (+).

Taulukko 8.7

Ulkomainen varallisuus ja valuuttavaranto

1. Ulkomainen nettovarallisuus¹⁾

(miljardia euroa [miljardia ecua vuonna 1997]; saamiset vähennettynä veloilla; ajanjakson lopun kantatieto)

	Yhteensä	Suorat sijoitukset			Arvopaperisijoitukset					Johdannaiset	Muut sijoitukset				Valuuttavaranto
		Yhteensä	Oma pääoma (ml. uudelleen sijoitetut voitot)	Muu pääoma	Yhteensä	Osakkeet	Velkapaperit				Yhteensä	Kauppa- luotot	Lainat/ käteinen ja talletukset	Muut saamiset/ velat	
							Yhteensä	Joukkolainat	Rahamarkkinapaperit						
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1997	32,7	177,6	148,6	29,1	-724,7	-358,7	-366,0	-339,8	-26,2	-5,9	222,4	79,8	51,3	91,4	363,3
1998	-175,3	136,4	112,7	23,7	-704,6	-476,0	-228,6	-205,4	-23,2	2,2	61,5	99,7	-102,1	63,9	329,2
1999	-131,0	373,4	290,8	82,6	-730,9	-596,8	-134,1	-72,7	-61,4	1,9	-147,8	112,6	-340,4	80,0	372,3

Lähde: EKP.

1) Viimeaikaisten ja varhaisempien tietojen vertailukelpoisuudesta kerrotaan tarkemmin Yleistä-osassa.

2. Eurojärjestelmän valuuttavaranto ja siihen liittyvät saamiset^{1),2)}

(miljardia euroa; ajanjakson lopun kantatieto, ellei toisin mainita)

	Valuuttavaranto													Lisätieto: valuutta- varantoon liittyvät saamiset	
	Yhteensä	Kulta		Erityiset nosto- oikeudet	Varanto- osuus IMF:ssä	Valuutussaamiset							Muut saami- set		Valuutta- määräiset saamiset euro- alueelta
		Miljoonaa troy- unssia	Yhteensä			Käteinen ja talletukset		Arvopaperit				Johdan- naiset			
						Raha- viran- omaiset ja BIS	Pankit	Yhteen- sä	Osak- keet	Joukko- lainat	Raha- mark- kina- paperit				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
1998 jouluku ³⁾	329,2	99,6	404,131	5,2	23,2	199,9	12,6	18,3	169,0	0,0	116,6	52,4	0,0	1,3	7,6
1999 jouluku	372,3	116,4	402,762	4,5	24,3	225,1	12,8	21,7	190,5	0,0	134,0	56,5	0,0	2,1	14,4
2000 tammi ⁴⁾	378,1	116,2	401,639	4,3	24,4	231,4	14,4	28,4	188,5	-	-	-	0,2	1,9	14,7
helmi ⁴⁾	383,2	121,1	400,503	4,4	23,9	231,9	12,0	26,2	193,5	-	-	-	0,2	2,0	16,1
maalisku	385,4	116,0	400,503	4,4	24,8	238,9	12,7	26,0	200,1	-	-	-	0,2	1,2	17,0
huhtiku	399,7	121,3	400,503	4,3	22,7	249,8	18,2	28,4	203,0	-	-	-	0,2	1,7	18,1
toukoku	388,9	117,2	400,503	4,5	21,1	244,6	16,2	29,0	199,2	-	-	-	0,2	1,4	19,1
kesäku	385,8	120,8	400,503	4,5	20,5	238,3	14,4	25,8	198,0	-	-	-	0,1	1,7	18,6
heinäku ⁴⁾	391,4	119,6	399,539	4,5	20,9	244,4	10,5	27,1	206,7	-	-	-	0,2	1,9	17,5
eloku	402,6	124,3	399,539	4,8	20,9	251,9	10,9	25,5	215,3	-	-	-	0,2	0,8	17,3
syysku	408,1	124,7	399,539	4,9	21,3	255,9	11,2	24,3	220,1	-	-	-	0,3	1,3	16,6
lokaku ⁴⁾	416,2	125,6	399,538	4,7	21,5	263,1	10,3	24,4	228,1	-	-	-	0,3	1,4	16,3
marrasku ⁴⁾	400,1	123,8	399,537	4,8	20,8	249,8	9,0	22,6	217,8	-	-	-	0,3	0,9	16,7
jouluku	377,7	117,8	399,537	4,3	20,8	234,1	9,7	19,5	204,4	-	-	-	0,5	0,6	15,8

3. Euroopan keskuspankin valuuttavaranto ja siihen liittyvät saamiset^{1),5)}

(miljardia euroa; ajanjakson lopun kantatieto)

	Valuuttavaranto													Lisätieto: valuutta- varantoon liittyvät saamiset	
	Yhteensä	Kulta		Erityiset nosto- oikeudet	Varanto- osuus IMF:ssä	Valuutussaamiset							Muut saami- set		Valuutta- määräiset saamiset euro- alueelta
		Miljoonaa troy- unssia	Yhteensä			Käteinen ja talletukset		Arvopaperit				Johdan- naiset			
						Raha- viran- omaiset ja BIS	Pankit	Yhteen- sä	Osak- keet	Joukko- lainat	Raha- mark- kina- paperit				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
1999 jouluku	49,3	7,0	24,030	0,0	0,0	40,9	0,3	6,4	34,3	0,0	28,0	6,3	0,0	1,4	2,6
2000 tammi	50,0	7,0	24,030	0,0	0,0	41,7	0,4	7,6	33,7	-	-	-	0,0	1,3	3,2
helmi	48,1	7,3	24,030	0,0	0,0	39,5	0,4	6,5	32,6	-	-	-	0,0	1,3	4,2
maalisku	49,8	7,0	24,030	0,0	0,0	42,0	0,4	7,4	34,1	-	-	-	0,0	0,9	4,3
huhtiku	52,8	7,3	24,030	0,0	0,0	44,3	1,1	8,1	35,1	-	-	-	0,0	1,2	4,3
toukoku	50,1	7,0	24,030	0,0	0,0	42,1	1,7	6,2	34,3	-	-	-	0,0	0,9	4,5
kesäku	50,6	7,2	24,030	0,0	0,0	42,2	1,0	7,7	33,5	-	-	-	0,0	1,2	4,1
heinäku	51,0	7,2	24,030	0,0	0,0	42,9	0,5	5,5	36,8	-	-	-	0,0	1,0	4,1
eloku	55,0	7,5	24,030	0,0	0,0	46,8	0,6	7,8	38,3	-	-	-	0,0	0,8	4,1
syysku	52,4	7,5	24,030	0,0	0,0	43,7	0,7	6,1	36,9	-	-	-	0,0	1,2	3,7
lokaku	53,8	7,6	24,030	0,0	0,0	44,9	0,7	6,4	37,7	-	-	-	0,0	1,4	4,0
marrasku	47,2	7,4	24,030	0,0	0,0	38,8	0,7	5,0	33,1	-	-	-	0,0	0,9	3,0
jouluku	45,1	7,1	24,030	0,0	0,0	37,3	0,6	6,1	30,6	-	-	-	0,0	0,6	3,8

Lähde: EKP.

1) Valuuttavarantoa ja valuuttamääräistä likviditeettiä koskevan raportointimallin mukaisia lisätietoja on saatavissa EKP:n verkkosivuilla.

2) Kattavuus- ja arvostuserojen vuoksi luvut eivät ole täysin verrattavissa taulukon 1.1 lukuihin.

3) Tilanne 1.1.1999.

4) Eurojärjestelmän kultavarantojen muutos johtuu siitä, että eräs keskuspankki myi kultaa 26.9.1999 tehdyn keskuspankkien kultasopimuksen ehtojen mukaisesti.

5) Osa eurojärjestelmän valuuttavarantoa.

9 Euroalueen ulkomaankauppa

Taulukko 9

1. Vienti¹⁾

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], fob-arvo)

	Yhteensä 1	Elin- tarvikkeet, juomat, tupakka 2	Raaka- aineet 3	Energia 4	Kemi- kaalit 5	Muut teollisuus- tuotteet 6	Koneet, kuljetus- laitteet 7	Muut 8	Vienti-indeksejä, 1995 = 100		
									Arvo ²⁾ 9	Määrä ²⁾ 10	Yksikkö- arvo 11
1996	669,7	52,0	14,2	13,1	85,0	194,3	295,1	16,0	107,6	104,7	102,8
1997	762,8	57,0	16,5	14,4	99,6	217,6	343,8	13,8	122,5	115,9	105,7
1998	796,3	56,1	15,8	12,6	104,4	221,7	371,1	14,7	127,9	120,0	106,6
1999	831,8	55,6	16,4	13,6	114,1	225,5	384,7	21,9	133,6	122,6	109,0
1997 I	170,7	13,0	3,9	3,7	22,7	49,1	74,9	3,5	109,7	104,2	105,3
1997 II	191,8	14,4	4,1	3,6	25,3	54,1	86,7	3,6	123,3	117,3	105,1
1997 III	193,5	14,1	4,2	3,4	25,8	55,9	86,8	3,3	124,3	116,6	106,6
1997 IV	206,8	15,5	4,3	3,7	25,8	58,5	95,5	3,5	132,9	125,7	105,7
1998 I	194,5	13,8	4,2	3,4	26,7	54,7	88,0	3,7	125,0	115,9	107,8
1998 II	204,5	14,6	3,9	3,3	27,0	56,6	95,5	3,7	131,4	123,1	106,8
1998 III	195,9	13,5	3,9	3,0	25,8	55,3	91,0	3,6	125,9	118,2	106,5
1998 IV	201,4	14,2	3,8	2,9	25,0	55,1	96,7	3,7	129,4	122,8	105,4
1999 I	187,8	12,4	3,8	2,6	25,8	51,3	86,7	5,1	120,7	112,6	107,2
1999 II	203,2	13,5	4,0	3,1	27,9	55,1	94,4	5,2	130,6	119,9	108,9
1999 III	209,5	14,0	4,1	3,9	29,7	56,9	95,5	5,5	134,6	123,0	109,5
1999 IV	231,3	15,7	4,5	4,1	30,7	62,1	108,1	6,0	148,6	135,0	110,1
2000 I	229,7	13,6	4,8	4,8	32,5	62,2	105,3	6,5	147,6	128,5	114,9
2000 II	247,5	14,9	5,1	5,2	34,1	64,9	116,5	6,8	159,1	136,7	116,4
2000 III	248,8	15,1	4,7	5,8	35,8	66,9	114,3	6,3	159,9	133,9	119,4
1998 tammi	58,6	4,3	1,3	1,2	8,4	16,3	26,0	1,2	112,9	104,8	107,7
1998 helmi	63,8	4,5	1,4	1,0	8,6	18,1	28,9	1,2	123,0	114,1	107,8
1998 maaliskuu	72,1	5,0	1,5	1,2	9,6	20,3	33,1	1,3	139,0	128,7	108,0
1998 huhti	68,2	4,9	1,3	1,1	9,2	19,0	31,3	1,3	131,4	122,9	106,9
1998 touko	65,9	4,8	1,3	1,1	8,7	18,3	30,7	1,2	127,1	118,9	106,9
1998 kesä	70,5	4,9	1,3	1,1	9,1	19,3	33,5	1,2	135,9	127,3	106,7
1998 heinä	73,0	4,8	1,3	1,1	9,3	21,1	34,2	1,2	140,8	131,7	106,9
1998 elokuu	56,7	4,2	1,2	1,0	7,7	15,6	25,9	1,1	109,3	103,2	105,9
1998 syys	66,2	4,5	1,3	0,9	8,8	18,5	30,9	1,3	127,6	119,7	106,6
1998 loka	69,0	4,8	1,3	1,0	8,6	19,6	32,5	1,2	133,1	125,8	105,8
1998 marras	67,1	4,8	1,3	1,0	8,1	18,2	32,5	1,3	129,3	123,3	104,8
1998 joulukuu	65,3	4,6	1,2	0,9	8,2	17,3	31,7	1,2	125,8	119,3	105,5
1999 tammi	54,3	3,7	1,1	0,8	7,7	14,7	24,9	1,3	104,8	98,1	106,8
1999 helmi	60,2	4,0	1,2	0,8	8,3	16,5	27,4	1,9	116,1	108,6	106,9
1999 maaliskuu	73,2	4,7	1,5	1,0	9,8	20,0	34,4	1,9	141,2	130,9	107,9
1999 huhti	65,9	4,4	1,3	1,0	9,1	17,8	30,7	1,5	127,0	116,6	108,9
1999 touko	63,7	4,5	1,3	1,0	9,0	17,4	29,0	1,7	122,8	113,2	108,5
1999 kesä	73,6	4,7	1,3	1,1	9,8	19,9	34,7	2,0	141,9	129,8	109,3
1999 heinä	76,2	4,6	1,4	1,2	10,3	20,9	35,6	2,2	146,8	132,8	110,6
1999 elokuu	61,1	4,3	1,3	1,2	9,2	16,2	27,4	1,6	117,7	107,0	110,0
1999 syys	72,3	5,1	1,4	1,5	10,1	19,8	32,5	1,7	139,3	129,0	108,0
1999 loka	77,5	5,3	1,5	1,4	10,2	21,0	36,3	2,0	149,5	136,0	109,9
1999 marras	77,6	5,4	1,5	1,2	10,7	20,9	36,0	1,9	149,5	137,3	108,9
1999 joulukuu	76,2	5,1	1,6	1,5	9,8	20,2	35,9	2,2	146,9	131,8	111,4
2000 tammi	66,0	4,0	1,4	1,5	9,4	17,6	30,1	2,0	127,3	111,6	114,1
2000 helmi	75,3	4,4	1,6	1,6	10,8	20,9	33,9	2,1	145,1	125,4	115,7
2000 maaliskuu	88,4	5,1	1,8	1,7	12,4	23,7	41,3	2,4	170,5	148,7	114,7
2000 huhti	73,4	4,4	1,6	1,6	10,3	19,5	34,1	2,0	141,5	122,2	115,8
2000 touko	89,1	5,4	1,9	1,8	12,0	23,2	42,3	2,4	171,8	147,8	116,3
2000 kesä	85,0	5,0	1,6	1,7	11,8	22,3	40,1	2,4	163,8	140,0	117,0
2000 heinä	84,1	4,9	1,5	1,7	11,5	23,2	39,3	2,1	162,2	136,3	119,0
2000 elokuu	77,7	4,9	1,6	1,9	11,7	20,6	34,9	2,2	149,8	126,2	118,7
2000 syys	87,0	5,3	1,7	2,1	12,6	23,1	40,1	2,0	167,7	139,4	120,3
2000 loka	94,3	5,9	1,8	2,4	13,4	25,5	42,9	2,5	181,8	.	.
2000 marras	90,9	175,3	.	.

Lähde: Eurostat. Hyödykejako noudattaa SITC-luokinnusta (3. tarkistettu laitos).

1) Määritelmien, kattavuuden ja kirjausajankohtien erojen vuoksi Eurostatin kokoamat ulkomaankaupan tilastot eivät ole täysin vertailukelpoisia EKP:n kokoaman maksutasetilaston tavarat-erän kanssa (taulukko 8.2).

2) EKP:n laskelmat perustuvat Eurostatin tilastoihin.

Taulukko 9

2. Tuonti¹⁾

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], cif-arvo)

	Yhteensä	Elin- tarvikkeet, juomat, tupakka	Raaka- aineet	Energia	Kemi- kaalit	Muut teollisuus- tuotteet	Koneet, kuljetus- laitteet	Muut	Tuonti-indeksejä, 1995 = 100		
									Arvo ²⁾	Määrä ²⁾	Yksikkö- arvo
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1996	593,9	50,4	36,5	73,5	54,2	167,1	193,7	18,5	105,5	102,9	102,6
1997	674,2	55,5	41,5	81,3	62,5	189,3	230,0	14,0	119,8	110,3	108,6
1998	711,0	55,1	41,3	58,5	68,0	202,0	270,1	16,1	126,3	123,0	102,7
1999	780,5	52,4	39,4	77,7	71,4	211,2	307,6	20,8	138,7	130,5	106,3
1997 I	159,1	12,8	9,7	21,2	14,8	44,8	52,1	3,7	113,1	106,0	106,7
1997 II	168,0	14,1	11,1	18,6	16,1	46,7	57,8	3,6	119,4	111,4	107,2
1997 III	166,6	13,6	10,1	20,0	15,3	49,1	55,9	2,6	118,5	106,9	110,8
1997 IV	180,4	15,1	10,7	21,4	16,2	48,6	64,3	4,1	128,2	117,0	109,6
1998 I	179,9	13,7	10,9	16,4	17,7	51,6	65,3	4,3	127,9	119,2	107,3
1998 II	179,2	13,7	11,1	15,1	17,3	50,4	67,3	4,3	127,4	121,6	104,7
1998 III	171,1	13,4	9,7	13,8	16,4	50,8	63,4	3,6	121,6	119,5	101,8
1998 IV	180,8	14,3	9,6	13,2	16,5	49,2	74,1	3,9	128,5	131,9	97,4
1999 I	179,2	12,4	9,2	13,8	17,0	50,3	71,6	5,0	127,4	128,8	98,9
1999 II	189,5	12,9	10,2	16,8	17,7	50,8	76,1	5,1	134,7	129,8	103,8
1999 III	193,9	12,9	9,5	21,2	17,3	54,4	73,7	4,9	137,9	126,0	109,4
1999 IV	217,8	14,2	10,4	25,9	19,4	55,7	86,2	5,9	154,8	137,6	112,5
2000 I	231,1	12,5	11,3	31,7	20,1	60,6	87,4	7,5	164,3	135,8	121,0
2000 II	243,0	13,8	12,5	32,3	21,3	62,2	93,2	7,8	172,8	137,0	126,1
2000 III	244,3	13,3	11,8	37,5	21,0	64,3	88,6	7,8	173,7	132,4	131,2
1998 tammi	57,7	4,5	3,5	5,7	5,6	16,6	20,4	1,4	123,0	114,3	107,6
1998 helmi	57,9	4,3	3,5	5,4	5,6	16,7	20,8	1,6	123,4	114,4	107,9
1998 maaliskuu	64,3	4,9	3,8	5,3	6,5	18,3	24,1	1,3	137,1	128,6	106,6
1998 huhti	60,1	4,8	3,7	5,2	5,8	16,8	22,7	1,3	128,2	121,5	105,5
1998 touko	56,9	4,4	3,5	5,2	5,6	15,8	21,2	1,2	121,4	115,7	104,9
1998 kesä	62,1	4,6	3,9	4,7	6,0	17,8	23,4	1,7	132,5	127,8	103,7
1998 heinä	59,3	4,7	3,6	4,7	6,0	17,8	21,2	1,3	126,4	123,6	102,2
1998 elokuu	50,1	4,1	2,8	4,4	4,7	15,0	18,1	1,0	106,9	105,7	101,1
1998 syysk. 1	61,8	4,6	3,3	4,7	5,8	17,9	24,1	1,4	131,7	129,2	101,9
1998 loka	62,5	4,8	3,3	4,7	5,8	17,4	25,1	1,4	133,2	133,9	99,5
1998 marras	59,7	4,6	3,1	4,2	5,4	16,2	24,9	1,3	127,3	131,8	96,6
1998 jouluk.	58,6	5,0	3,1	4,3	5,3	15,7	24,2	1,2	125,0	130,2	96,0
1999 tammi	55,0	3,9	3,0	4,6	5,1	15,5	21,4	1,5	117,4	119,5	98,2
1999 helmi	56,4	3,9	2,9	4,2	5,4	16,1	22,1	1,7	120,3	122,1	98,5
1999 maaliskuu	67,8	4,7	3,3	5,0	6,4	18,6	28,0	1,7	144,6	144,7	99,9
1999 huhti	61,6	4,2	3,3	5,6	5,8	16,1	24,9	1,7	131,4	128,3	102,4
1999 touko	62,4	4,3	3,3	5,7	5,8	16,5	25,2	1,6	133,1	127,2	104,6
1999 kesä	65,5	4,4	3,5	5,4	6,2	18,2	25,9	1,8	139,7	133,5	104,6
1999 heinä	64,5	4,4	3,4	6,7	5,7	18,4	24,3	1,6	137,4	127,3	108,0
1999 elokuu	58,5	4,1	2,7	7,0	5,2	16,3	21,9	1,5	124,8	113,5	110,0
1999 syysk. 1	70,9	4,4	3,5	7,6	6,4	19,6	27,6	1,8	151,3	137,3	110,2
1999 loka	70,6	4,5	3,4	7,9	6,5	18,9	27,4	2,1	150,5	135,2	111,3
1999 marras	74,3	4,8	3,6	8,5	6,7	18,8	29,8	2,1	158,4	142,9	110,8
1999 jouluk.	72,9	4,9	3,5	9,5	6,2	18,0	29,1	1,7	155,6	134,8	115,4
2000 tammi	71,0	4,0	3,5	10,3	5,8	18,5	26,5	2,4	151,4	127,7	118,6
2000 helmi	75,4	4,0	3,6	10,2	6,8	20,1	28,2	2,5	160,9	133,0	121,0
2000 maaliskuu	84,7	4,5	4,2	11,1	7,5	22,0	32,7	2,6	180,6	146,6	123,2
2000 huhti	73,0	4,2	3,7	9,6	6,5	18,3	28,3	2,4	155,7	126,9	122,7
2000 touko	88,0	5,0	4,7	11,3	7,5	22,8	33,9	2,8	187,6	147,8	126,9
2000 kesä	82,0	4,6	4,1	11,3	7,3	21,1	31,0	2,6	175,0	136,3	128,4
2000 heinä	79,0	4,4	4,0	11,9	6,7	20,9	28,2	2,8	168,4	131,5	128,0
2000 elokuu	77,9	4,4	3,6	12,5	6,7	20,5	28,1	2,2	166,2	127,4	130,5
2000 syysk. 1	87,4	4,5	4,3	13,2	7,6	22,9	32,3	2,7	186,4	138,4	134,7
2000 loka	92,0	5,2	4,3	13,2	7,8	22,9	34,7	4,0	196,1	.	.
2000 marras	89,2	190,2	.	.

Lähde: Eurostat. Hyödykejako noudattaa SITC-luokitusta (3. tarkistettu laitos).

- Määritelmien, kattavuuden ja kirjausajankohtien erojen vuoksi Eurostatin kokoamat ulkomaankaupan tilastot eivät ole täysin vertailukelpoisia EKP:n kokoaman maksutasetilaston tavarat-erän kanssa (taulukko 8.2). Ero johtuu osittain vakuutus- ja rahtipalveluiden kirjaamisesta tavaroiden tuontiin. Näiden palveluiden osuus tavaroiden tuonnista (cif) oli vuonna 1998 noin 3,8 %.
- EKP:n laskelmat perustuvat Eurostatin tilastoihin.

Taulukko 9

3. Kauppatase¹⁾

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], vienti (fob) – tuonti (cif))

	Yhteensä	Elin- tarvikkeet, juomat, tupakka	Raaka- aineet	Energia	Kemikaalit	Muut teollisuus- tuotteet	Koneet, kuljetus- laitteet	Muut
	1	2	3	4	5	6	7	8
1996	75,8	1,6	-22,3	-60,4	30,9	27,2	101,4	-2,5
1997	88,6	1,5	-25,1	-66,8	37,1	28,3	113,8	-0,1
1998	85,3	1,0	-25,5	-45,9	36,4	19,7	101,0	-1,4
1999	51,3	3,2	-23,0	-64,1	42,7	14,2	77,1	1,0
1997 I	11,6	0,2	-5,8	-17,5	8,0	4,3	22,8	-0,2
II	23,8	0,3	-7,0	-15,0	9,1	7,4	28,8	0,0
III	26,8	0,4	-5,9	-16,6	10,5	6,7	30,9	0,8
IV	26,3	0,5	-6,4	-17,7	9,6	9,8	31,3	-0,7
1998 I	14,6	0,1	-6,7	-13,0	9,0	3,2	22,7	-0,6
II	25,4	0,9	-7,2	-11,7	9,6	6,1	28,2	-0,6
III	24,8	0,1	-5,8	-10,9	9,3	4,5	27,6	0,0
IV	20,6	-0,1	-5,7	-10,3	8,5	5,9	22,6	-0,2
1999 I	8,5	0,0	-5,4	-11,2	8,8	1,0	15,1	0,2
II	13,7	0,6	-6,2	-13,7	10,2	4,3	18,3	0,1
III	15,6	1,1	-5,4	-17,4	12,4	2,5	21,8	0,6
IV	13,5	1,5	-5,9	-21,8	11,3	6,4	21,9	0,1
2000 I	-1,4	1,1	-6,6	-26,8	12,4	1,6	17,9	-0,9
II	4,5	1,1	-7,4	-27,1	12,8	2,7	23,3	-1,0
III	4,5	1,8	-7,1	-31,7	14,7	2,6	25,7	-1,5
1998 tammi	0,9	-0,2	-2,2	-4,6	2,8	-0,3	5,6	-0,2
helmi	5,9	0,2	-2,2	-4,3	3,1	1,4	8,1	-0,4
maalis	7,8	0,1	-2,3	-4,1	3,1	2,0	9,0	0,0
huhti	8,0	0,1	-2,4	-4,1	3,4	2,2	8,6	0,0
touko	9,0	0,4	-2,3	-4,1	3,1	2,4	9,5	-0,1
kesä	8,3	0,3	-2,6	-3,5	3,1	1,5	10,1	-0,5
heinä	13,8	0,0	-2,2	-3,6	3,3	3,3	13,0	0,0
elo	6,6	0,1	-1,6	-3,5	3,0	0,6	7,7	0,1
syys	4,4	-0,1	-2,0	-3,8	3,0	0,5	6,8	-0,1
loka	6,6	0,0	-2,0	-3,7	2,8	2,2	7,4	-0,2
marras	7,4	0,2	-1,9	-3,3	2,7	2,0	7,7	0,0
joulu	6,6	-0,3	-1,9	-3,3	2,9	1,7	7,5	0,1
1999 tammi	-0,7	-0,2	-1,8	-3,8	2,6	-0,8	3,5	-0,2
helmi	3,8	0,1	-1,7	-3,3	2,9	0,4	5,3	0,2
maalis	5,4	0,0	-1,9	-4,0	3,4	1,4	6,4	0,2
huhti	4,2	0,1	-2,0	-4,6	3,4	1,8	5,7	-0,2
touko	1,3	0,2	-2,1	-4,8	3,2	0,8	3,8	0,1
kesä	8,1	0,2	-2,2	-4,3	3,6	1,7	8,8	0,3
heinä	11,7	0,2	-2,0	-5,5	4,6	2,5	11,3	0,6
elo	2,5	0,2	-1,4	-5,8	4,0	-0,2	5,5	0,1
syys	1,3	0,7	-2,1	-6,1	3,8	0,2	4,9	-0,1
loka	7,0	0,8	-1,9	-6,5	3,7	2,1	8,9	-0,1
marras	3,3	0,6	-2,1	-7,2	4,0	2,1	6,2	-0,2
joulu	3,2	0,2	-1,9	-8,1	3,6	2,2	6,8	0,4
2000 tammi	-5,0	0,0	-2,2	-8,8	3,6	-0,9	3,6	-0,3
helmi	-0,2	0,4	-2,0	-8,6	4,0	0,7	5,7	-0,4
maalis	3,8	0,6	-2,4	-9,4	4,8	1,7	8,6	-0,2
huhti	0,4	0,2	-2,1	-8,0	3,7	1,1	5,8	-0,4
touko	1,2	0,4	-2,8	-9,5	4,6	0,4	8,4	-0,3
kesä	2,9	0,5	-2,5	-9,6	4,5	1,2	9,1	-0,2
heinä	5,2	0,4	-2,5	-10,2	4,8	2,3	11,1	-0,8
elo	-0,3	0,5	-2,0	-10,5	4,9	0,1	6,8	-0,1
syys	-0,5	0,9	-2,6	-11,0	5,0	0,1	7,8	-0,7
loka	2,3	0,7	-2,5	-10,9	5,6	2,7	8,2	-1,5
marras	1,7

Lähde: Eurostat. Hyödykejako noudattaa SITC-luokitusta (3. tarkistettu laitos).

1) Määritelmien, kattavuuden ja kirjausajankohtien erojen vuoksi Eurostatin kokoamat ulkomaankaupan tilastot eivät ole täysin vertailukelpoisia EKP:n kokoaman maksutasetilaston tavarat-erän kanssa (taulukko 8.1). Ero johtuu osittain vakuutus- ja rahtipalveluiden kirjaamisesta tavaroiden tuontiin. Näiden palveluiden osuus tavaroiden tuonnista (cif) oli vuonna 1998 noin 3,8 %.

10 Valuuttakurssit

Taulukko 10

Valuuttakurssit

(jakson keskiarvo, x yksikköä valuuttaa / 1 ecu tai euro, 1999/1 = 100 [efektiivinen])

		Euron efektiivinen valuuttakurssi ¹⁾						Ecu/euron valuuttakurssit ²⁾			
		Suppea maaryhmä				Laaja maaryhmä		USA:n dollari	Japanin jeni	Sveitsin frangi	Englannin punta
		Nimellinen	Reaalinen: kuluttaja-hinta-indeksi	Reaalinen: teollisuuden tuottaja-hinta-indeksi	Reaalinen: tehdasteollisuuden yksikkötyökustannukset	Nimellinen	Reaalinen: kuluttaja-hinta-indeksi				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
1996		107,9	108,8	107,5	111,1	95,4	105,9	1,270	138,1	1,568	0,814
1997		99,1	99,4	99,2	99,8	90,4	96,6	1,134	137,1	1,644	0,692
1998		101,5	101,3	101,6	99,6	96,6	99,1	1,121	146,4	1,622	0,676
1999		95,7	95,7	95,7	95,9	96,6	95,8	1,066	121,3	1,600	0,659
2000		85,7	86,5	87,0	87,2	88,2	86,2	0,924	99,5	1,558	0,609
1999	I	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	1,122	130,7	1,599	0,687
	II	96,1	96,0	96,0	96,5	96,5	96,0	1,057	127,7	1,600	0,658
	III	94,6	94,7	94,5	94,5	95,5	94,6	1,049	118,7	1,602	0,655
	IV	92,2	92,2	92,2	92,7	94,2	92,6	1,038	108,4	1,600	0,636
2000	I	89,0	89,6	89,7	89,9	91,1	89,5	0,986	105,5	1,607	0,614
	II	86,0	86,6	87,0	87,1	88,4	86,6	0,933	99,6	1,563	0,610
	III	84,7	85,7	86,3	86,6	87,3	85,3	0,905	97,4	1,544	0,612
	IV	83,0	84,0	84,9	85,2	85,9	83,5	0,868	95,3	1,516	0,600
1999	tammi	102,0	101,8	101,8	-	101,4	101,4	1,161	131,3	1,605	0,703
	helmi	99,9	99,9	99,8	-	100,0	100,0	1,121	130,8	1,598	0,689
	maalis	98,3	98,3	98,4	-	98,7	98,6	1,088	130,2	1,595	0,671
	huhti	97,1	96,9	97,0	-	97,5	97,2	1,070	128,2	1,602	0,665
	touko	96,6	96,5	96,4	-	96,9	96,4	1,063	129,7	1,603	0,658
	kesä	94,7	94,7	94,7	-	95,1	94,4	1,038	125,3	1,595	0,650
	heinä	94,8	95,2	94,8	-	95,0	94,5	1,035	123,7	1,604	0,658
	elo	95,4	95,6	95,4	-	96,3	95,5	1,060	120,1	1,600	0,660
	syys	93,6	93,4	93,4	-	95,2	93,8	1,050	112,4	1,602	0,647
	loka	94,4	94,2	94,3	-	96,3	94,7	1,071	113,5	1,594	0,646
	marras	92,0	92,0	92,1	-	94,0	92,4	1,034	108,2	1,605	0,637
	joulu	90,1	90,4	90,3	-	92,2	90,7	1,011	103,7	1,601	0,627
2000	tammi	90,2	90,8	90,9	-	92,4	90,8	1,014	106,5	1,610	0,618
	helmi	89,2	89,8	89,9	-	91,2	89,5	0,983	107,6	1,607	0,615
	maalis	87,7	88,3	88,4	-	89,7	88,1	0,964	102,6	1,604	0,611
	huhti	86,1	86,6	86,9	-	88,4	86,7	0,947	99,9	1,574	0,598
	touko	84,5	85,0	85,6	-	86,9	85,1	0,906	98,1	1,556	0,602
	kesä	87,4	88,1	88,4	-	89,9	88,1	0,949	100,7	1,561	0,629
	heinä	86,9	88,0	88,1	-	89,4	87,6	0,940	101,4	1,551	0,623
	elo	84,6	85,5	86,0	-	87,0	85,1	0,904	97,8	1,551	0,607
	syys	82,8	83,6	84,7	-	85,3	83,3	0,872	93,1	1,531	0,608
	loka	81,6	82,4	83,4	-	84,4	82,2	0,855	92,7	1,513	0,589
	marras	82,3	83,2	84,0	-	85,1	82,8	0,856	93,3	1,522	0,600
	joulu	85,4	86,4	87,3	-	88,1	85,6	0,897	100,6	1,514	0,613
<i>Euroalueen laajeneminen</i>											
2001	tammi	89,2	90,5	91,3	-	91,7	89,0	0,938	109,6	1,529	0,635
Muutos ed. kuukaudesta, % ⁴⁾											
2001	tammi	-	-	-	-	-	-	4,6	8,9	1,0	3,5
Muutos ed. vuodesta, % ⁴⁾											
2001	tammi	-	-	-	-	-	-	-7,4	2,9	-5,0	2,7

Lähde: EKP.

1) EKP:n laskelmat. Tiedot perustuvat euron valuuttakurssien painotettuihin keskiarvoihin. Painot perustuvat teollisuustuotteiden kaupankäyntitilastoihin vuosilta 1995–1997, ja niissä on otettu huomioon kolmansien markkinoiden vaikutus. Joulukuuhun 2000 asti suppeaan maaryhmään kuuluvat ne maat, joiden valuutat on esitetty taulukossa, sekä Kreikka. Tammikuusta 2001 alkaen Kreikan drakmaa ei enää oteta huomioon euron efektiivisen valuuttakurssin laskemisessa, mikä on otettu painoissa huomioon. Laajaan maaryhmään kuuluvat lisäksi seuraavat maat: Algeria, Argentiina, Brasilia, Etelä-Afrikka, Filippiinit, Indonesia, Intia, Israel, Kiina, Kroatia, Kypros, Malesia, Marokko, Meksiko, Puola, Romania, Slovakia, Slovenia, Taiwan, Thaimaa, Tšekki, Turkki, Unkari, Uusi-Seelanti, Venäjä ja Viro. Reaaliset valuuttakurssit lasketaan kuluttajahintaindeksin, tehdasteollisuuden tuottajahintaindeksin ja tehdasteollisuuden yksikkötyökustannusten pohjalta. Jos deflaattoreita ei ole saatavissa, käytetään arvioita.

2) Joulukuuhun 1998 asti euron valuuttakurssit (BIS); tammikuusta 1999 alkaen euron valuuttakurssit.

3) Koska EKP ei ilmoittanut virallisia viitekursseja näille valuutoille ennen lokakuuta 2000, taulukossa esitetään viitteelliset kurssit syyskuuhun 2000 saakka.

4) Viimeisen kuukausihavainnon prosenttimuutos on esitetty verrattuna edellisen kuukauden tietoihin ja vuotta aikaisempiin tietoihin. Positiivinen muutos merkitsee euron vahvistumista. Tammikuusta 2001 alkaen efektiivistä valuuttakurssia koskevat tilastot eivät ole täysin vertailukelpoisia aiempien havaintojen kanssa muuttuneiden painojen vuoksi.

Ecun/euron valuuttakurssit ²⁾									
Ruotsin kruunu	Tanskan kruunu	Norjan kruunu	Kanadan dollari	Australian dollari	Hongkongin dollari ³⁾	Etelä-Korean won ³⁾	Singaporen dollari ³⁾		
11	12	13	14	15	16	17	18		
8,51	7,36	8,20	1,731	1,623	9,68	1 007,9	1,765	1996	
8,65	7,48	8,02	1,569	1,528	8,75	1 069,8	1,678	1997	
8,92	7,50	8,47	1,665	1,787	8,69	1 568,9	1,876	1998	
8,81	7,44	8,31	1,584	1,652	8,27	1 267,3	1,806	1999	
8,45	7,45	8,11	1,371	1,589	7,20	1 043,5	1,592	2000	
8,98	7,44	8,60	1,696	1,770	8,69	1 342,6	1,911	1999	I
8,90	7,43	8,24	1,557	1,618	8,19	1 258,8	1,810		II
8,71	7,44	8,22	1,558	1,613	8,14	1 252,8	1,772		III
8,65	7,44	8,19	1,528	1,613	8,07	1 217,4	1,737		IV
8,50	7,45	8,11	1,434	1,564	7,68	1 109,8	1,674	2000	I
8,28	7,46	8,20	1,381	1,585	7,27	1 042,0	1,608		II
8,40	7,46	8,10	1,341	1,576	7,06	1 009,5	1,569		III
8,60	7,45	8,04	1,325	1,632	6,77	1 011,6	1,516		IV
9,08	7,44	8,65	1,765	1,839	8,99	1 362,4	1,950	1999	tammi
8,91	7,44	8,65	1,679	1,751	8,68	1 330,2	1,905		helmi
8,94	7,43	8,51	1,651	1,726	8,43	1 336,2	1,881		maalis
8,91	7,43	8,32	1,594	1,668	8,30	1 292,2	1,834		huhti
8,97	7,43	8,23	1,553	1,605	8,24	1 272,1	1,820		touko
8,83	7,43	8,17	1,524	1,580	8,05	1 212,6	1,775		kesä
8,74	7,44	8,18	1,540	1,576	8,03	1 229,4	1,756		heinä
8,75	7,44	8,26	1,583	1,645	8,23	1 269,1	1,779		elo
8,63	7,43	8,23	1,552	1,619	8,15	1 260,1	1,781		syys
8,73	7,43	8,29	1,581	1,641	8,32	1 289,9	1,793		loka
8,63	7,44	8,19	1,516	1,618	8,04	1 215,9	1,727		marras
8,59	7,44	8,10	1,491	1,580	7,86	1 149,6	1,694		joulu
8,60	7,44	8,12	1,469	1,542	7,89	1 145,9	1,697	2000	tammi
8,51	7,45	8,10	1,427	1,564	7,65	1 110,8	1,674		helmi
8,39	7,45	8,11	1,408	1,583	7,51	1 076,1	1,654		maalis
8,27	7,45	8,15	1,389	1,588	7,38	1 051,4	1,620		huhti
8,24	7,46	8,20	1,355	1,570	7,06	1 015,3	1,566		touko
8,32	7,46	8,25	1,402	1,597	7,40	1 061,1	1,641		kesä
8,41	7,46	8,18	1,389	1,598	7,33	1 047,9	1,636		heinä
8,39	7,46	8,10	1,341	1,557	7,05	1 007,6	1,556		elo
8,41	7,46	8,03	1,295	1,575	6,80	973,2	1,517		syys
8,52	7,45	8,00	1,292	1,618	6,67	965,1	1,498		loka
8,63	7,46	8,00	1,320	1,639	6,68	990,6	1,497		marras
8,66	7,46	8,13	1,368	1,642	7,00	1 089,6	1,558		joulu
<i>Euroalueen laajeneminen</i>									
8,91	7,46	8,24	1,410	1,689	7,32	1 194,9	1,630	2001	tammi
2,8	0,1	1,3	3,1	2,9	4,6	9,7	4,6	2001	Muutos ed. kuukaudesta, % ⁴⁾ tammi
3,6	0,3	1,4	-4,0	9,5	-7,2	4,3	-4,0	2001	Muutos ed. vuodesta, % ⁴⁾ tammi

II Taloudellinen kehitys muissa EU-maissa

Taulukko II

Taloudellinen kehitys

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	YKHI	Julkisen talouden alijäämä (-)/yli-jäämä (+), % BKT:stä	Julkisen talouden bruttovelka, % BKT:stä	Valtion pitkäaikaisten lainojen tuotot ¹⁾ , vuotuinen korko	Valuuttakurssi ²⁾ , kansallinen valuutta/ ecu tai euro	Vaihtotase ja uusi pääomatase, % BKT:stä	Yksikkötyökustannukset ³⁾	BKT:n määrä	Teollisuus-tuotannon volyymindeksi ⁴⁾	Standardoitu työttömyysaste, % työvoimasta (kp.)	Lavea raha ⁵⁾	3 kk:n korko ¹⁾ , vuotuinen korko
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Tanska												
1997	1,9	0,5	61,4	6,25	7,48	0,6	1,9	3,0	5,4	5,6	4,7	3,73
1998	1,3	1,2	55,8	4,94	7,50	-0,9	2,3	2,8	5,2	4,6	4,27	
1999	2,1	2,8	52,6	4,91	7,44	2,2	3,0	2,1	5,2	4,2	3,44	
2000	2,7	.	.	5,64	7,45	.	.	2,6	4,9	.	5,00	
1999	III	2,3	-	5,35	7,44	2,4	3,0	1,7	-0,1	5,2	3,4	3,19
	IV	2,8	-	5,57	7,44	2,1	-0,6	3,3	4,2	4,9	4,1	3,78
2000	I	2,8	-	5,79	7,45	1,5	1,9	2,6	3,2	4,9	2,2	3,95
	II	2,9	-	5,67	7,46	1,5	2,6	3,4	7,8	4,8	1,3	4,73
	III	2,6	-	5,69	7,46	2,7	1,6	2,7	8,1	4,9	2,3	5,84
	IV	2,6	-	5,42	7,45	.	.	.	5,0	.	.	5,48
2000	heinä	2,8	-	5,76	7,46	-	-	-	6,0	4,9	0,5	5,78
	elo	2,2	-	5,64	7,46	-	-	-	8,8	4,8	2,5	5,66
	syys	2,7	-	5,66	7,46	-	-	-	8,9	5,0	4,0	6,10
	loka	2,8	-	5,57	7,45	-	-	-	5,1	5,0	2,6	5,55
	marras	2,7	-	5,49	7,46	-	-	-	1,3	5,0	0,5	5,50
	joulu	2,3	-	5,20	7,46	-	-	-	.	4,9	.	5,38
2001	tammi	.	-	5,09	7,46	-	-	-	.	.	.	5,34
Ruotsi												
1997	1,8	-2,0	75,0	6,62	8,65	-	0,6	2,1	7,0	9,9	4,2	4,43
1998	1,0	1,9	72,4	4,99	8,92	3,2	0,9	3,6	3,8	8,3	3,5	4,36
1999	0,6	1,9	65,5	4,98	8,81	1,6	-0,4	4,1	2,0	7,2	6,8	3,32
2000	1,3	.	.	5,37	8,45	.	.	4,0	.	5,9	.	4,07
1999	III	0,7	-	5,48	8,71	2,7	-0,3	4,2	0,2	7,1	6,1	3,22
	IV	1,0	-	5,69	8,65	0,8	-1,1	4,2	3,5	6,8	9,1	3,69
2000	I	1,2	-	5,79	8,50	3,5	7,1	3,8	7,0	6,5	8,7	3,99
	II	1,2	-	5,30	8,28	1,5	5,1	4,1	11,2	6,0	8,9	4,09
	III	1,3	-	5,30	8,40	2,4	6,4	3,7	10,3	5,7	5,1	4,14
	IV	1,5	-	5,09	8,60	5,4	.	4,06
2000	heinä	1,3	-	5,31	8,41	-	-	-	14,5	5,6	5,9	4,21
	elo	1,4	-	5,31	8,39	-	-	-	10,5	5,9	4,4	4,13
	syys	1,3	-	5,27	8,41	-	-	-	7,5	5,5	5,1	4,08
	loka	1,3	-	5,23	8,52	-	-	-	8,4	5,5	1,2	4,03
	marras	1,8	-	5,13	8,63	-	-	-	9,9	5,6	3,4	4,02
	joulu	1,3	-	4,92	8,66	-	-	-	.	5,1	.	4,13
2001	tammi	.	-	4,89	8,91	-	-	-	.	.	.	4,14
Iso-Britannia												
1997	1,8	-2,0	50,9	7,13	0,692	0,9	2,9	3,5	1,3	7,0	11,2	6,92
1998	1,6	0,4	47,8	5,60	0,676	0,0	2,9	2,6	0,8	6,3	9,7	7,42
1999	1,3	1,3	45,4	5,01	0,659	-1,0	3,5	2,3	0,6	6,1	5,3	5,54
2000	0,8	.	.	5,33	0,609	.	.	3,1	.	.	.	6,19
1999	III	1,2	1,2	45,7	5,39	0,655	-1,5	3,2	2,5	1,8	6,0	3,5
	IV	1,2	1,9	45,4	5,46	0,636	0,0	2,6	3,2	2,1	5,9	3,6
2000	I	0,8	6,1	43,6	5,60	0,614	-1,4	3,1	3,2	1,9	5,8	3,8
	II	0,6	-0,4	43,7	5,31	0,610	-1,2	0,9	3,5	2,6	5,5	5,7
	III	0,8	2,3	42,4	5,31	0,612	-1,5	1,4	3,0	0,7	5,4	8,4
	IV	0,9	.	.	5,09	0,600	6,07
2000	heinä	1,0	7,9	43,3	5,24	0,623	-	-	-	0,5	5,3	7,0
	elo	0,6	-2,0	43,8	5,32	0,607	-	-	-	1,4	5,4	8,9
	syys	1,0	1,2	42,4	5,38	0,608	-	-	-	0,3	5,5	9,2
	loka	1,0	7,3	42,0	5,20	0,589	-	-	-	1,2	5,4	8,8
	marras	1,0	-3,4	42,6	5,11	0,600	-	-	-	0,8	.	8,3
	joulu	0,9	.	.	4,95	0,613	-	-	-	.	.	5,96
2001	tammi	.	.	.	4,94	0,635	-	-	-	.	.	5,53

Lähteet: Eurostat (sarakeet 1, 8, 9 ja 10), Euroopan komissio (talous- ja raha-asioista vastaava pääosasto ja Eurostat) (sarake 2 [vuosittain] ja sarake 3 [vuosittain]), Reuters (sarake 12), kansalliset tilastot (sarake 2 [neljännesvuosittain ja kuukausittain], sarake 3 [neljännesvuosittain ja kuukausittain], 4, 5, 7 [pl. Ruotsi] ja 11), EKP:n laskelma (sarakeet 6 ja 7 [Ruotsi]).

- 1) Ajanjakson keskiarvoja.
- 2) Lisäinformaatiota, ks. taulukko 10.
- 3) Koko talous; Ison-Britannian tilastot eivät sisällä työnantajan sosiaaliturvamaksuja.
- 4) Yhteensä (rakentamista lukuun ottamatta); korjattu työpäivien määrällä.
- 5) Kuukauden lopun keskiarvoja; M3; M4 Ison-Britannian osalta.

12 Taloudellinen kehitys EU:n ulkopuolella

Taulukko 12.1

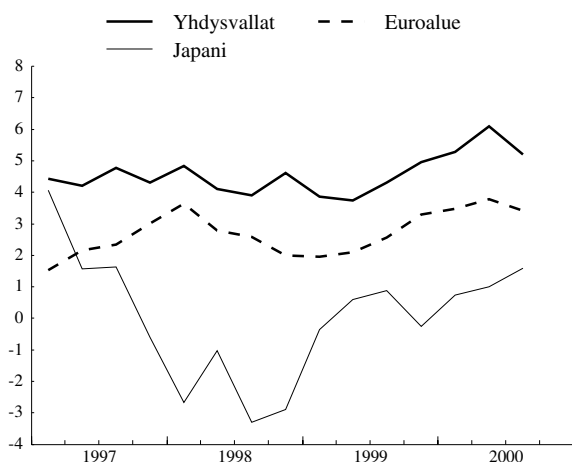
Taloudellinen kehitys

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	KHI	Yksikkö- työ- kustannuk- set ¹⁾	BKT:n määrä	Teollisuus- tuotannon volyyymi- indeksi ¹⁾	Työttö- misyysaste, % työ- voimasta (kp.)	M2 ²⁾	Pankkien- välisten 3 kk:n talletusten korko ³⁾ , vuotuinen korko	Valtion 10 vuoden lainojen tuotto ³⁾ , vuotuinen korko	Valuutta- kurssi ⁴⁾ , kansallinen valuutta/ ecu tai euro	Julkisen talouden rahoitus- asema alijäämä (-) ⁵⁾ / ylijäämä (+), % BKT:stä	Julkinen brutto- velka ⁶⁾ , % BKT:stä
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Yhdysvallat											
1997	2,3	0,0	4,4	7,6	5,0	4,9	5,76	6,45	1,134	-0,9	56,4
1998	1,6	0,7	4,4	5,5	4,5	7,4	5,57	5,33	1,121	0,3	53,3
1999	2,2	-1,7	4,2	4,8	4,2	7,4	5,42	5,64	1,066	1,0	50,3
2000	3,4	.	.	5,9	4,0	5,7	6,53	6,03	0,924	.	.
1999	III	-0,8	4,3	5,0	4,2	7,4	5,44	5,88	1,049	1,3	50,4
	IV	-3,1	5,0	5,6	4,1	5,9	6,14	6,13	1,038	1,3	50,3
2000	I	-3,7	5,3	6,3	4,0	5,6	6,11	6,48	0,986	2,0	49,2
	II	-4,4	6,1	7,0	4,0	5,7	6,63	6,18	0,933	2,2	46,4
	III	-5,4	5,2	6,4	4,0	5,6	6,70	5,89	0,905	2,3	45,1
	IV	.	.	4,1	4,0	6,1	6,69	5,56	0,868	.	.
2000	elo	.	.	6,4	4,1	5,4	6,69	5,83	0,904	.	.
	syys	.	.	6,5	3,9	6,2	6,67	5,80	0,872	.	.
	loka	.	.	5,4	3,9	6,1	6,78	5,74	0,855	.	.
	marras	.	.	4,3	4,0	5,9	6,75	5,72	0,856	.	.
	joulu	.	.	2,6	4,0	6,3	6,54	5,23	0,897	.	.
2001	tammi	5,73	5,14	0,938	.	.
Japani											
1997	1,7	-2,2	1,6	3,6	3,4	3,1	0,62	2,15	137,1	-2,7	-
1998	0,6	6,3	-2,5	-7,1	4,1	4,4	0,66	1,30	146,4	-10,3	-
1999	-0,3	-2,5	0,2	0,8	4,7	3,7	0,22	1,75	121,3	-10,4	-
2000	-0,6	.	.	5,7	4,7	2,1	0,28	1,76	99,5	.	-
1999	III	-5,0	0,9	3,1	4,7	3,6	0,10	1,78	118,7	.	-
	IV	-6,0	-0,3	4,8	4,6	3,0	0,29	1,77	108,4	.	-
2000	I	-7,0	0,7	6,2	4,8	2,2	0,14	1,79	105,5	.	-
	II	-7,3	1,0	7,1	4,7	2,3	0,12	1,72	99,6	.	-
	III	-6,0	1,6	5,4	4,6	1,9	0,32	1,79	97,4	.	-
	IV	.	.	4,5	4,8	2,1	0,56	1,73	95,3	.	-
2000	elo	-8,4	.	8,3	4,6	1,8	0,32	1,77	97,8	.	-
	syys	-4,6	.	3,9	4,7	2,0	0,41	1,88	93,1	.	-
	loka	-6,6	.	6,6	4,7	2,1	0,52	1,83	92,7	.	-
	marras	.	.	3,3	4,8	2,1	0,55	1,75	93,3	.	-
	joulu	.	.	3,6	4,8	2,2	0,62	1,62	100,6	.	-
2001	joulu	0,50	1,54	109,6	.	-

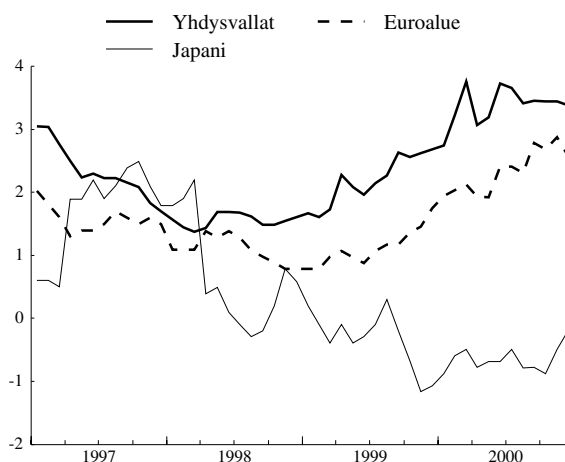
Bruttokansantuotteen määrä

(vuotuinen prosenttimuutos; neljännesvuosittain)

Kuluttajahintaindeksit

(vuotuinen prosenttimuutos; kuukausittain)

Lähteet: Kansalliset tilastot (sarakeet 1, 2 [Yhdysvallat], 3, 4, 5, 6, 8 [joulukuuhun 1998 asti], 9 ja 10), OECD (sarake 2 [Japani]), Eurostat (euroaluetta koskevan kuvion tilastot), Reuters (sarake 7 ja sarake 8 [tammikuusta 1999 alkaen]), EKP:n laskelma (sarake 11).

1) Tehdasteollisuus.

2) Ajanjakson keskiarvo, M2 ja sijoitustodistukset Japanin osalta.

3) Lisäinformaatiota, ks. taulukot 3.1 ja 3.2.

4) Lisäinformaatiota, ks. taulukko 10.

5) Japania koskevat tiedot: vuoden 1998 alijäämä sisältää valtion vastuulle ottaman suuren velan; vuoden 1999 tiedot perustuvat rahoitustilin rahoitustilinpitotilastoihin.

6) Julkisen sektorin konsolidoitu bruttovelka (ajanjakson lopussa).

Taulukko 12.2

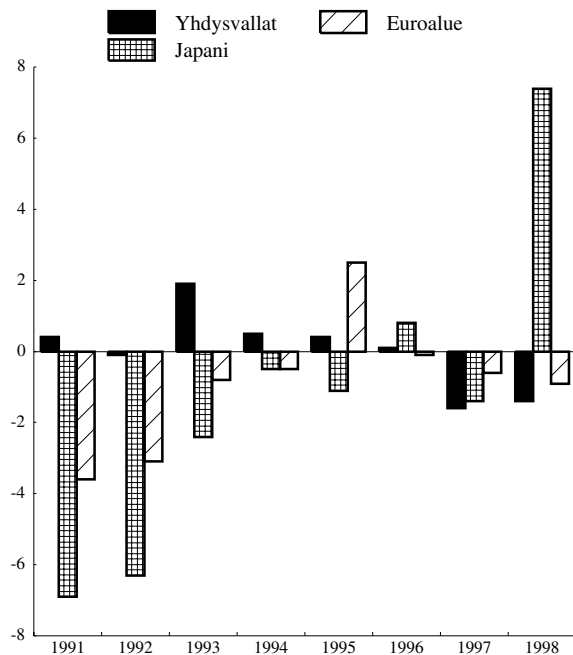
Säästäminen, investoinnit ja rahoitus

(prosenttia BKT:stä)

	Kansallinen säästäminen ja investoinnit			Yritysten (pl. rahoitussektori) investoinnit ja rahoitus						Kotitalouksien investoinnit ja rahoitus ¹⁾			
	Brutto-säästäminen	Pääoman brutto-muodostus	Nettoluotonanto ulkomaille	Pääoman brutto-muodostus	Kiinteän pääoman brutto-muodostus	Rahoitusvarojen nettohankinta	Brutto-säästäminen	Nettovelkaantuminen	Arvopaperit ja osakkeet	Pääoma-menot	Rahoitusvarojen nettohankinta	Brutto-säästäminen	Nettovelkaantuminen
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Yhdysvallat													
1996	17,3	19,1	-1,4	8,8	8,4	5,2	8,7	5,1	1,0	11,5	5,7	12,8	4,9
1997	18,1	19,9	-1,5	9,4	8,6	1,8	8,7	3,4	1,8	11,7	3,7	12,4	4,7
1998	18,8	20,8	-2,3	9,6	8,8	3,9	8,5	5,4	1,7	12,3	5,8	12,7	5,8
1999	18,5	21,1	-3,4	9,8	9,3	7,3	8,7	8,8	3,6	12,6	5,2	11,4	6,7
1998 IV	18,6	20,9	-2,6	9,7	9,0	1,6	8,4	3,3	-1,0	12,6	4,4	12,6	6,1
1999 I	18,8	21,0	-2,7	9,6	9,1	8,3	8,7	9,7	6,3	12,4	4,6	11,9	6,6
II	18,4	20,8	-3,2	9,6	9,5	7,9	8,7	9,6	0,4	12,7	5,0	11,6	6,9
III	18,4	21,1	-3,6	9,8	9,3	7,2	8,6	8,6	3,6	12,6	4,8	11,1	6,4
IV	18,3	21,4	-3,9	10,0	9,3	5,9	8,7	7,4	4,2	12,6	6,5	10,9	7,1
2000 I	18,2	21,4	-4,0	9,9	9,6	7,7	8,8	9,0	5,8	12,8	4,4	10,1	8,2
II	18,5	22,0	-4,1	10,3	9,6	5,8	9,0	7,4	3,3	12,5	4,4	10,0	5,9
III	18,4	21,9	-4,5	10,4	9,8	5,7	9,1	7,3	2,0	12,4	2,3	9,6	5,7
Japani													
1996	31,3	29,8	1,4	16,1	15,6	1,7	15,1	0,3	1,0	6,7	6,4	13,3	1,1
1997	31,2	28,7	2,6	16,6	16,1	3,3	13,7	1,2	0,1	5,4	7,1	13,4	0,7
1998	29,3	26,4	3,1	14,5	14,6	-6,6	15,1	-9,5	-1,5	5,0	5,6	13,7	-0,5
1999	.	26,0	.	.	.	2,6	.	-2,9	1,3	.	6,9	.	-0,5
1998 IV	.	26,9	.	.	.	13,4	.	-7,0	-7,0	.	11,3	.	-1,0
1999 I	.	26,9	.	.	.	0,8	.	-15,2	-2,2	.	-3,6	.	6,2
II	.	24,2	.	.	.	-16,9	.	-17,1	1,7	.	14,6	.	-7,2
III	.	26,4	.	.	.	9,7	.	-1,3	1,3	.	4,4	.	1,3
IV	.	26,9	.	.	.	15,3	.	19,9	4,0	.	11,6	.	-2,2
2000 I	.	26,3	.	.	.	7,7	.	-3,4	-3,4	.	3,9	.	9,7
II	.	23,2	.	.	.	-26,9	.	-19,6	0,5	.	5,2	.	-9,2
III	.	25,2	.	.	.	15,5	.	0,7	-0,4	.	0,6	.	2,3

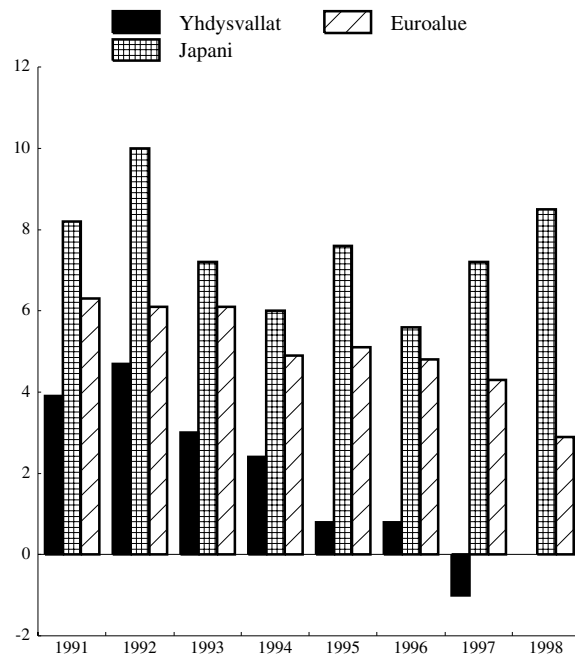
Yritysten (pl. rahoitussektori) nettoluotonanto

(prosenttia BKT:stä)

Kotitalouksien nettoluotonanto¹⁾

(prosenttia BKT:stä)

Lähteet: EKP, Federal Reserve Board, Bank of Japan ja Economic Planning Agency.

1) Kotitaloudet mukaan lukien kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt.

Kreikan tiedoilla täydennetyt euroalueen keskeiset taloustilastot

A. Raha- ja rahoitusmarkkinatilastot

A.1 Raha-aggregaatit ja niiden vastaerät

(miljardia euroa [kausivaihtelusta puhdistamaton, ajanjakson lopussa] ja vuotuinen prosenttimuutos ¹⁾)

		M1		M2		M3		Luotot ²⁾		Rahalaitosten lainat euroalueelle (ml. Kreikka) pl. rahalaitokset ja julkisyhteisöt	
		Yhteensä	%-muutos	Yhteensä	%-muutos	Yhteensä	%-muutos	Yhteensä	%-muutos	Yhteensä	%-muutos
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1999	tammi	1 818,1	.	4 042,3	.	4 614,4	.	7 805,6	.	5 168,9	.
	helmi	1 787,4	.	4 000,9	.	4 601,3	.	7 825,7	.	5 171,3	.
	maalis	1 809,5	.	4 019,8	.	4 618,4	.	7 901,7	.	5 218,9	.
	huhti	1 824,0	.	4 040,2	.	4 658,6	.	7 934,3	.	5 240,7	.
	touko	1 856,2	.	4 069,1	.	4 694,9	.	8 011,3	.	5 278,0	.
	kesä	1 900,6	.	4 096,6	.	4 720,6	.	8 088,8	.	5 371,5	.
	heinä	1 901,2	.	4 114,5	.	4 730,7	.	8 106,4	.	5 407,9	.
	elo	1 865,9	.	4 082,4	.	4 712,9	.	8 109,2	.	5 402,8	.
	syys	1 891,6	.	4 091,8	.	4 740,1	.	8 160,9	.	5 442,7	.
	loka	1 898,5	.	4 110,1	.	4 761,6	.	8 230,1	.	5 490,4	.
	marras	1 933,2	.	4 139,8	.	4 814,3	.	8 329,9	.	5 556,3	.
	joulu	1 988,5	.	4 239,1	.	4 909,0	.	8 354,7	.	5 588,8	.
2000	tammi	1 997,1	9,4	4 233,2	4,3	4 917,4	5,4	8 411,7	8,1	5 633,8	8,8
	helmi	1 986,7	10,8	4 226,5	5,3	4 938,8	6,3	8 472,5	8,5	5 670,0	9,5
	maalis	1 997,8	10,1	4 236,0	5,0	4 978,5	6,7	8 568,4	8,4	5 741,5	9,9
	huhti	2 039,8	11,4	4 280,1	5,5	5 074,4	6,8	8 634,2	8,7	5 803,8	10,5
	touko	2 021,0	8,7	4 271,4	4,7	5 071,5	6,1	8 670,3	8,2	5 834,5	10,3
	kesä	2 038,0	7,1	4 281,6	4,3	5 069,4	5,6	8 682,9	7,2	5 902,4	9,5
	heinä	2 037,8	6,9	4 280,7	3,7	5 077,3	5,4	8 698,7	7,1	5 931,9	9,1
	elo	2 002,5	7,0	4 268,0	4,1	5 082,8	5,8	8 700,3	7,1	5 951,9	9,6
	syys	2 014,4	6,0	4 274,7	4,0	5 084,5	5,4	8 787,7	7,2	6 038,9	10,1
	loka	2 013,7	5,6	4 281,4	3,7	5 106,1	5,3	8 830,0	6,6	6 082,8	9,9
	marras	2 032,3	4,8	4 303,5	3,6	5 141,7	5,1	8 877,6	6,1	6 119,0	9,4
	joulu	2 096,7	5,4	4 396,5	3,6	5 209,8	5,0	8 900,8	6,4	6 154,3	9,7

A.2 Rahoitusmarkkinoiden korot ja tilastot muista arvopapereista kuin osakkeista

(vuotuisina prosentteina, miljardia euroa)

		Rahamarkkinakorot		Valtion lainojen tuotot		Euromääräiset arvopaperit; liikkeeseen laskija euroalueelta (ml. Kreikka)					
		3 kk:n talletukset	12 kk:n talletukset	2 v	10 v	Yhteensä	Liikkeeseen laskut, brutto			Liikkeeseen laskut, netto	Liikkeessä oleva määrä
							Rahalaitosten ³⁾	Julkisyhteisöjen ³⁾	Yritysten ja muiden rahoituslaitosten kuin rahalaitosten ³⁾		
		11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1999	tammi	3,33	3,24	3,11	3,87	347,6	47,0	39,4	14,2	63,6	5 775,2
	helmi	3,27	3,19	3,17	4,02	292,0	49,1	35,6	15,3	49,6	5 824,0
	maalis	3,21	3,19	3,19	4,22	297,2	47,8	35,4	16,8	44,1	5 868,1
	huhti	2,87	2,91	2,93	4,09	333,5	48,8	34,3	16,9	42,0	5 910,0
	touko	2,75	2,83	2,83	4,24	289,6	46,6	37,9	15,5	49,9	5 960,8
	kesä	2,80	2,98	3,16	4,56	279,0	48,6	28,8	22,6	37,9	5 999,3
	heinä	2,84	3,17	3,38	4,89	327,9	44,6	36,4	18,9	42,1	6 046,5
	elo	2,86	3,37	3,65	5,10	239,0	50,2	32,3	17,5	35,7	6 082,8
	syys	2,89	3,43	3,75	5,27	311,2	51,7	31,3	17,0	60,5	6 141,0
	loka	3,53	3,81	4,16	5,51	304,5	51,6	30,2	18,1	52,3	6 194,6
	marras	3,64	3,82	4,07	5,22	285,0	57,1	26,2	16,7	42,7	6 237,5
	joulu	3,58	3,94	4,24	5,32	235,4	66,8	20,2	13,0	-27,8	6 214,9
2000	tammi	3,47	4,04	4,43	5,72	346,9	56,7	30,6	12,7	2,0	6 213,2
	helmi	3,65	4,18	4,59	5,68	351,7	58,0	26,6	15,4	59,5	6 272,0
	maalis	3,86	4,33	4,62	5,51	376,2	58,8	26,6	14,6	52,9	6 326,8
	huhti	4,03	4,42	4,61	5,43	344,0	54,3	26,4	19,3	37,7	6 362,7
	touko	4,44	4,88	5,04	5,53	380,9	60,2	22,9	16,9	52,7	6 424,4
	kesä	4,59	5,01	5,05	5,36	332,9	58,0	21,9	20,0	31,7	6 456,4
	heinä	4,66	5,14	5,21	5,47	371,7	57,1	22,1	21,0	36,5	6 493,4
	elo	4,85	5,28	5,30	5,41	342,6	59,9	21,8	18,4	33,3	6 528,2
	syys	4,91	5,24	5,24	5,48	385,5	61,6	21,4	17,1	20,3	6 550,4
	loka	5,08	5,23	5,19	5,42	440,9	63,7	19,4	16,8	34,5	6 583,6
	marras	5,12	5,20	5,14	5,34	377,6	59,2	20,9	19,9	25,2	6 608,3
	joulu	4,94	4,87	4,80	5,07

Lähteet: EKP ja Reuters (sarakeet 11 ja 12).

- 1) Laskettu kantojen kuukausimuutoksista, jotka on puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten, valuuttakurssimuutosten tai itse transaktioista johtamattomien muiden vastaavien muutosten aiheuttamista eroista. Suhteellisten vuosimuutosten laskemistavasta ks. tekninen huomautus.
- 2) Luottoihin kuuluvat lainat euroalueella ja Kreikassa oleville ei-rahalaitoksille ja hallussa olevat euroalueella ja Kreikassa olevien ei-rahalaitosten liikkeeseen laskemat arvopaperit.
- 3) Prosenttia kaikista liikkeeseenlaskuista.

B. Hinnat, reaalityö ja julkisen talouden rahoitusaseman kehitys

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	Hintakehitys			Reaalityöalan kehitys					Julkisen talouden rahoitusaseman kehitys	
	YKHI	Teollisuuden tuottajahinnat	BKT:n deflaattori	BKT:n määrä	Teollisuuden tuotanto (pl. rakentaminen)	Vähittäiskaupan myynti (yhteensä, kp. kiinteihin hinnoihin)	Työttömyys (% työvoimasta)	Kauppatase (mrd. euroa, mrd. ecua vuoden 1998 loppuun)	Alijäämä (-) / ylijäämä (+) (% BKT:stä)	Valtion velka (% BKT:stä)
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1996	2,3	0,4	2,1	1,4	0,3	0,5	11,5	62,4	-4,3	75,9
1997	1,7	1,1	1,6	2,3	4,2	1,2	11,5	74,5	-2,6	75,3
1998	1,2	-0,7	1,7	2,7	4,3	3,0	10,9	68,4	-2,2	73,6
1999	1,1	-0,4	1,2	2,5	1,9	2,6	10,0	34,0	-1,3	72,7
2000	2,4	9,2	.	.	.
1999 IV	1,5	2,2	1,0	3,3	4,2	3,4	9,7	8,7	-	-
2000 I	2,1	4,4	1,1	3,5	4,8	2,4	9,5	-6,3	-	-
II	2,1	5,2	1,0	3,8	6,0	3,4	9,2	-2,0	-	-
III	2,5	5,8	1,2	3,4	5,8	2,6	9,1	-0,7	-	-
IV	2,7	8,8	.	-	-
1999 joul	1,7	2,9	-	-	5,5	2,7	9,7	1,5	-	-
2000 tammi	1,9	3,8	-	-	3,3	2,7	9,6	-6,3	-	-
helmi	2,1	4,4	-	-	5,8	4,2	9,5	-1,6	-	-
maal	2,2	4,9	-	-	5,4	0,4	9,4	1,7	-	-
huhti	1,9	4,7	-	-	6,2	3,7	9,3	-1,1	-	-
touko	1,9	5,3	-	-	8,2	4,8	9,2	-0,9	-	-
kesä	2,4	5,6	-	-	3,8	1,7	9,1	-0,1	-	-
heinä	2,4	5,6	-	-	5,3	2,1	9,1	3,4	-	-
elo	2,4	5,6	-	-	6,4	2,2	9,1	-1,7	-	-
syys	2,8	6,3	-	-	5,7	3,4	9,0	-2,4	-	-
loka	2,7	6,5	-	-	3,9	0,9	8,9	0,6	-	-
marras	2,9	6,3	-	-	4,6	.	8,8	0,1	-	-
joul	2,6	.	-	-	.	.	8,8	.	-	-

Lähteet: Euroopan komissio (Eurostat) ja EKP:n laskelmat.

C. Efektiiviset valuuttakurssit

(ajanjakson keskiarvoja, indeksi 1999/I = 100)

	Suppea maaryhmä				Laaja maaryhmä	
	Nimellinen	Reaalinen; kuluttajahintaindeksi	Reaalinen; tehdasteollisuuden tuottajahintaindeksi	Reaalinen; tehdasteollisuuden yksikkötyökustannukset	Nimellinen	Reaalinen; kuluttajahintaindeksi
	1	2	3	4	5	6
1996	108,1	108,8	107,5	111,1	95,4	105,9
1997	99,1	99,4	99,2	99,8	90,3	96,5
1998	101,5	101,3	101,5	99,5	96,5	99,1
1999	95,6	95,7	95,6	95,9	96,5	95,7
2000	85,4	86,2	86,8	87,1	88,0	86,1
1999 IV	92,0	92,1	92,1	92,6	94,1	92,5
2000 I	88,8	89,4	89,6	89,8	90,9	89,3
II	85,7	86,4	86,8	87,0	88,2	86,5
III	84,5	85,4	86,1	86,5	87,1	85,1
IV	82,7	83,7	84,8	85,1	85,7	83,3
1999 joul	89,9	90,3	90,2	-	92,1	90,6
2000 tammi	90,1	90,7	90,8	-	92,3	90,7
helmi	89,0	89,7	89,8	-	91,0	89,4
maal	87,4	88,1	88,3	-	89,5	88,0
huhti	85,8	86,4	86,8	-	88,2	86,6
touko	84,2	84,8	85,5	-	86,7	84,9
kesä	87,1	88,0	88,2	-	89,8	88,0
heinä	86,7	87,7	87,9	-	89,2	87,4
elo	84,3	85,3	85,8	-	86,8	85,0
syys	82,5	83,4	84,5	-	85,1	83,1
loka	81,3	82,1	83,2	-	84,2	82,0
marras	82,0	83,0	83,8	-	84,9	82,6
joul	85,1	86,2	87,1	-	87,9	85,5

Lähde: EKP.

Tekninen huomautus

taulukoon 2.4

Euroalueen raha-aggregaattien puhdistaminen kausivaihtelusta

Raha-aggregaattitiedot puhdistetaan kausivaihtelusta joko X-12-ARIMA-ohjelmalla (versio 0.2.2¹) tai TRAMO/SEATS-ohjelmalla² (beetaversio, heinäkuu 1998). Kausitasoituksessa käytetään menetelmien multiplikaatiivisia malliversioita. Teknisistä syistä on päädytty julkistamaan X-12-ARIMAn tulokset virallisina tietoina. Joihinkin M2:n eriin tehdään kalenterikorjauksia. M3 puhdistetaan kausivaihtelusta epäsuorasti laskemalla yhteen M1:n ja erotuksien (M2–M1) ja (M3–M2) kausivaihtelusta puhdistetut sarjat, jotta aluerät summautuvat yhteen M3:ksi.

Kausivaihtelusta puhdistettujen kantojen indeksille estimoidaan kausitekijät. Niillä muokataan miljardeina euroina ilmaistuja kantoja ja uudelleenluokittelusta, arvostusmuutoksista ja muista vastaavista muutoksista aiheutuvia korjauksia. Näin saadaan kantojen, korjauksien ja virtojen kausipuhdistetut arvot (taulukko 2.4.1).

Suhteellisten vuosimuutosten laskeminen

Muutosprosentit lasketaan joko (a) virtatietojen tai (b) kausivaihtelusta puhdistettujen kantatietojen (indeksisarjojen) perusteella.

Jos F_t kuvaa muutosta kuukauden t aikana, L_t kantaa kuukauden t lopussa, X_t suhteellista muutosta kuukaudessa t , eli $X_t = (F_t/L_{t-1} + 1)$, ja jos I_t on kuukauden t kausivaihtelusta puhdistettu kanta, voidaan suhteellinen vuosimuutos a_t eli muutos viimeisten 12 kuukauden aikana laskea seuraavasti

$$(a) \quad a_t = \left(\frac{X_t * X_{t-1} * X_{t-2} * X_{t-3} * X_{t-4} * X_{t-5} * X_{t-6} * X_{t-7} * X_{t-8} * X_{t-9} * X_{t-10} * X_{t-11}}{I_t / I_{t-12}} - 1 \right) * 100$$

$$(b) \quad a_t = (I_t / I_{t-12} - 1) * 100$$

Pyöritysten vuoksi näin lasketut luvut eivät välttämättä täsmää taulukon 2.4 lukujen kanssa. Kausivaihtelusta puhdistetut, useampidesimaaliset kantatiedot ovat saatavissa EKP:n Internet-kotisivulta (<http://www.ecb.int>) sivun ”Euro area statistics-download” csv-tiedostona, jolloin taulukon 2.4 tarkat suhteelliset muutosluvut voidaan laskea.

taulukoihin 2.5–2.8

Tilastot ovat mahdollisimman yhtenäisiä ja vertailukelpoisia. Tammikuussa 1999 käyttöön otetun uuden raportointimenetelmän vuoksi taulukoiden 2.5–2.8 tiedot vuoden 1999 ensimmäistä neljänestä edeltävältä ajalta eivät ole suoraan vertailukelpoisia myöhempien tietojen kanssa. Lisäksi neljännesvuosittaisia virtatilastoja ei voida laskea millekään tilastoidulle ajanjaksolle, koska uudelleenluokittelun ja arvostusmuutosten vaikutuksia ei vielä ole koottu. Taulukkoja 2.5–2.8 voidaan käyttää rakenneanalyysiin, mutta niissä esitettyjen kasvuvauhtien yksityiskohtainen analyysi ei ole suositeltavaa.

1 Lisätietoja: Findley, D., Monsell, B., Bell, W., Otto, M. ja Chen, B.C. (1998), ”New Capabilities and Methods of the X-12-ARIMA Seasonal Adjustment Program”, *Journal of Business and Economic Statistics*, 16, 2, 127–152, tai ”X-12-ARIMA Reference Manual Version 0.2.2” (joulukuu 1998), *Time Series Staff, Bureau of the Census, Washington, D.C.*

2 Lisätietoja: Gomez, V. ja Maravall, A. (1996), ”Programs TRAMO and SEATS: Instructions for the User”, *Bank of Spain, Working Paper No. 9628, Madrid.*

Yleistä

Euroopan keskuspankin (EKP) keräämät ja julkaisemat tilastot perustuvat toukokuussa 2000 julkaistuun asiakirjaan ”Statistical information collected and compiled by the ESCB”, jolla päivitetään heinäkuussa 1996 julkaistua asiakirjaa ”Statistical requirements for Stage Three of Monetary Union (Implementation Package)”. Päivitetystä asiakirjasta kuvataan tilastojen nykyistä tuottamista. Siinä käsitellään raha- ja pankkitilastoja sekä niihin liittyviä tilastoja, kuten maksetasetilastoja, ulkomaista varallisuutta koskevia tilastoja ja rahoitustilinpitoa. Sen sijaan ne EKP:n vaatimukset, jotka koskevat hinta- ja kustannustilastoja, kansantalouden tilinpitoa, työmarkkina-tilastoja, julkisen talouden tulo- ja menotilastoja, lyhyen aikavälin tarjonta- ja kysyntätilastoja sekä yrittäjiä ja kuluttajia koskevia suhdannekyselyitä, esitetään elokuussa 2000 julkaistussa asiakirjassa ”Statistical requirements of the ECB in the field of general economic statistics”.¹

Nämä tilastot keskittyvät euroalueeseen kokonaisuudessaan. Pitkän aikavälin yksityiskohtaisia tilastotietoja lisäselvityksineen on saatavissa csv-muodossa EKP:n verkkosivuilla (www.ecb.int), ja EKP:n Kuukausikatsauksessa julkaistaan uusia tai yksityiskohtaisempia tietoja heti tuoreeltaan.

Koska ecun muodostavat valuutat eivät ole samat kuin rahaliittoon osallistuvien jäsenvaltioiden valuutat, rahaliiton ulkopuolisten jäsenvaltioiden valuuttojen kurssimuutokset vaikuttaisivat niihin vuotta 1999 edeltäviin tilastojen lukuihin, jotka saataisiin muuttamalla rahaliittoon osallistuvien jäsenvaltioiden valuutat senhetkisten vaihtokurssien mukaan ecuiksi. Jotta tämä voitaisiin välttää rahatilastoissa, taulukoiden 2.1–2.8 tiedot vuotta 1999 edeltävältä ajalta on ilmoitettu yksikköinä, jotka on saatu muuttamalla kansalliset valuutat 31.12.1998 asetetuilla euron peruuttamattomilla muuntokursseilla. Ellei toisin mainita, hinta- ja kustannustilastot vuotta 1999 edeltävältä ajalta perustuvat kansallisissa valuutoissa ilmoitettuihin tietoihin.

Tietoja on tarpeen mukaan laskettu yhteen tai konsolidoitu (mukaan lukien maitten välinen konsolidointi).

Kuukausikatsauksen tilastot perustuvat yleensä tietoihin, jotka ovat olleet käytettävissä EKP:n

neuvoston kunkin kuukauden ensimmäistä kokouspäivää edeltävänä päivänä. Tämän numeron tilastot perustuvat 31.1.2001 käytettävissä olleisiin tietoihin.

Uusimmat tiedot ovat usein ennakkotietoja, joita voidaan myöhemmin tarkistaa. Pyöritysten vuoksi eri lukujen yhteissummat eivät välttämättä täsmää.

Yhteenveto

Taulukossa esitetään yhteenveto euroalueen talouskehityksen keskeisimmistä piirteistä.

Rahapolitiikka- ja rahoitusmarkkinatilastot

Taulukoissa 1.1–1.5 esitetään eurojärjestelmän (Eurosystem) konsolidoitu tase, tietoja eurojärjestelmän rahapoliittisista operaatioista sekä tilastoja, jotka liittyvät vähimmäisvarantoihin ja pankkijärjestelmän likviditeettiasemaan. Taulukot 1.2 ja 1.3 kuvaavat siirtymistä vaihtuvakorkoihin huutokauppoihin kesäkuussa 2000. Taulukoissa 2.1–2.3 esitetään rahalaitoksiin liittyviä, rahataloutta koskevia tilastoja eurojärjestelmä mukaan lukien. Taulukon 2.3 tiedot on konsolidoitu; euroalueen rahalaitosten välisiä positioita ei ole esitetty, mutta niiden saamisten ja velkojen yhteissummien erotus esitetään sarakkeessa 13. Taulukossa 2.4 on rahalaitossektorin konsolidoidusta taseesta johdetut raha-aggregaatit ja joidakin valtionhallinnon (monetaarisia) velkoja. Taulukossa 2.5 esitetään neljännesvuositilastot rahalaitosten lainoista kotitalouksille ja yrityksille eriteltyinä käyttötarkoituksen ja alkuperäisen maturiteetin mukaan. Taulukossa 2.6 on neljännesvuositilastot euroalueella olevien talletuksista rahalaitoksiin ja taulukossa 2.7 neljännesvuositilastot euroalueen ulkopuolisiin kohdistuvista rahalaitosten saamisista ja veloista. Taulukossa 2.8 esitetään neljännesvuositilastot joistakin rahalai-

¹ Euroopan tasolla raha- ja pankkitilastoista vastaa EKP. Maksuasetilastoista sekä ulkomaista varallisuutta ja rahoitustilinpitoa koskevista tilastoista vastaavat Euroopan komissio (Eurostat) ja EKP yhdessä. Hinta- ja kustannustilastoista ja muista taloustilastoista vastaa Euroopan komissio (Eurostat).

tosten tase-eristä valuutoittain. Luettelo rahalaitoksista on kokonaisuudessaan EKP:n verkkosivuilla. Sektoriluokitus on esitetty yksityiskohdaisesti raha- ja pankkitilastojen sektorikäsitelmässä ”Money and Banking Statistics Sector Manual – Guidance for the statistical classification of customers” (EKP, marraskuu 1999). Raha- ja pankkitilastojen kokoamisohjeissa ”Money and Banking Statistics Compilation Guide” (EMI, huhtikuu 1998) esitetään suositukset, joita kansallisten keskuspankkien tulee noudattaa. Tilastotiedot on kerätty ja laadittu 1.1.1999 lähtien rahalaitossektorin konsolidoidusta taseesta annetun Euroopan keskuspankin asetuksen (EKP/1998/16) mukaisesti.

EKP tuottaa tilastot, jotka koskevat rahamarkkinakorkoja, valtion pitkäaikaisten lainojen tuottoja ja osakeindeksejä (taulukot 3.1–3.3), sähköistä markkinainformaatiojärjestelmistä saatujen tietojen perusteella. Pankkien luotto- ja talletuskorkoja koskevien tilastojen (taulukko 3.4) yksityiskohdat ilmenevät taulukon alaviitteestä.

Arvopapereiden liikkeeseenlaskua koskevat tilastot esitetään taulukoissa 3.5 ja 3.6. Tilastot on jaoteltu pitkä- ja lyhytaikaisiin arvopapereihin. Lyhytaikaisilla arvopapereilla tarkoitetaan arvopapereita, joiden alkuperäinen maturiteetti on enintään yksi vuosi (EKT 95:n luokittelun mukaisesti; poikkeuksellisesti enintään kaksi vuotta). Pitkäaikaisiin arvopapereihin lasketaan arvopaperit, joiden alkuperäinen maturiteetti on pitempi kuin yksi vuosi tai joiden valinnainen maturiteetti on vähintään yksi vuosi tai joiden maturiteettia ei ole määritelty. Euroalueella olevia liikkeeseenlaskijoita koskevien tilastojen arvioidaan kattavan noin 95 % kaikista liikkeeseenlaskuista. Taulukosta 3.5 käyvät ilmi lyhyt- ja pitkäaikaisen arvopapereiden liikkeeseen laskut, kuoletukset ja kannat. Nettomääräiset liikkeeseenlaskut

ja kantojen muutokset eroavat toisistaan arvostusmuutosten, uudelleenluokittelun sekä muiden muutosten vuoksi. Taulukossa 3.6 eritellään sektoreittain euromääräisten arvopapereiden liikkeeseenlaskijat euroalueella ja sen ulkopuolella. Euroalueen liikkeeseenlaskijoiden sektoriluokitus on EKT 95:n mukainen.² Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseenlaskijoiden luokituksessa termillä ”pankit (ml. keskuspankit)” tarkoitetaan laitoksia, jotka ovat samantyyppisiä kuin rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä) ja jotka sijaitsevat euroalueen ulkopuolella. Euroopan investointipankki sisältyy luokitukseen ”kansainväliset järjestöt”. (Euroopan keskuspankki sisältyy eurojärjestelmään.)

Taulukossa 3.6 yhteismäärät (sarakeet 1, 7 ja 14) ovat samat kuin taulukossa 3.5 esitetyt luvut euromääräisten arvopapereiden kannoista (sarakeet 8, 16 ja 20), bruttomääräisistä liikkeeseenlaskuista (sarakeet 5, 13 ja 17) ja nettomääräisistä liikkeeseenlaskuista (sarakeet 7, 15 ja 19). Rahalaitosten liikkeeseen laskemien arvopapereiden kanta (sarake 2) taulukossa 3.6 vastaa suurin piirtein taulukossa 2.8.3 esitettyjä rahalaitosten yhteenlasketun taseen velkapuolen rahamarkkinapapereita ja velkapapereita (sarakeet 2 ja 10), vaikka liikkeeseenlaskutilastojen kattavuus onkin tällä hetkellä hieman suppeampi.

Hinnat ja reaalitalouden tilastot

EKP:n kuukausikatsauksessa esitettävät tilastot ovat muutamia poikkeuksia lukuun ottamatta Euroopan komission (lähinnä Eurostatin) ja kansallisten tilastoviranomaisten tuottamia. Euroaluetta koskevat tiedot on saatu laskemalla yksittäisten jäsenvaltioiden tiedot yhteen. Tilastot ovat mahdollisimman yhtenäisiä ja vertailukelpoisia. Yleensä tuoreimmista tilastoista saa vertailukelpoisinta tietoa.

Euroalueen yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi YKHI (taulukko 4.1) on käytettävissä vuodesta 1995 lähtien. YKHI perustuu kansallisiin yhdenmukaistettuihin kuluttajahintaindekseihin, jotka lasketaan samoin menetelmin kaikissa euroalueen valtioissa. Tavara- ja palveluerien jaotelu perustuu YKHIn erien luokittelussa käytet-

² Sektorijaottelu on EKT 95:n mukainen. Kuukausikatsauksen taulukoissa käytetyt sektoriluokitukset ovat seuraavat: rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä) sisältää EKP:n ja euroalueen jäsenvaltioiden kansalliset keskuspankit (S121) sekä muut rahalaitokset (S122); muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset sisältää muut rahoituslaitokset kuin vakuutuslaitokset ja eläkerahastot (S123), rahoituksen ja vakuutuksen välitystä avustavat laitokset (S124) sekä vakuutuslaitokset ja eläkerahastot (S125); yritykset (S11); valtio (S1311); muut julkisyhteisöt sisältää osavaltiohallinnon (S1312), paikallishallinnon (S1313) ja sosiaaliturvarahastot (S1314).

tyyn yksilöllisen kulutuksen luokituksen käyttötarkoituksen mukaan (Classification of Individual Consumption by Purpose, COICOP). Tammikuusta 2000 alkaen YKHIin sisältyvät terveydenhoito- ja koulutuspalvelujen kustannukset. Laajennetun YKHIin mukaisia tietoja ei yleensä ole saatavissa tammikuuta 2000 edeltävältä ajalta. Tammikuusta 2000 alkaen YKHI sisältää myös euroalueella vierailevien kulutuksen, joka ei aiemmin ole sisältynyt kaikkien jäsenmaiden YKHIin. Taulukossa on myös EKP:n kokoamat, kausivaihtelusta puhdistetut YKHI-tilastot.

Kansantalouden tilinpitoa koskevat tilastot (taulukot 4.2 ja 5.1) – mm. neljännesvuosittaiset yhteenvedot tilinpidosta – tulevat täysin vertailukelpoisiksi koko euroalueella, kun Euroopan kansantalouden tilinpitojärjestelmä (EKT 95) otetaan käyttöön vuoden 1999 aikana ja sen jälkeen. Osa tilastoista on jo täysin vertailukelpoisia. Taulukossa 4.2.2 esitetyt bruttokansantuotteen deflaattorit vuotta 1999 edeltävältä ajalta on laskettu kansallisessa valuutassa kansallisten tietojen perusteella. Tämän Kuukausikatsauksen kansantalouden tilinpitotilastot perustuvat EKT 95:een.

Taulukossa 5.2 on muita keskeisiä reaalityöläisuuden tilastoja. EU:n neuvoston 19.5.1998 antaman lyhyen aikavälin tilastoja koskevan asetuksen (EY) N:o 1165/98 täytäntöönpano kasvatetaan käytettävissä olevien euroaluetta koskevien tilastojen määrää.

Barometritiedot (taulukko 5.3) perustuvat Euroopan komission tekemiin yritys- ja kuluttajakyselyihin.

Työllisyystilastot (taulukko 5.4) perustuvat EKT 95:een. Koska kaikki euroaluetta koskevat tiedot eivät olleet käytettävissä tätä Kuukausikatsausta laadittaessa, jotkin luvut ovat käytettävissä oleviin tietoihin perustuvia EKP:n arvioita. Työttömyystilastot ovat Kansainvälisen työjärjestön (ILO) ohjeiden mukaisia.

Rahoitustilinpitotilastot

Rahatalouden analysointia ja rahapolitiikan tutkimusta täydentämään tarvitaan yksityiskohtaisia tietoja euroalueen rahoitustaloustoimista ja

rahoitustaseista. Tarkoituksena on julkaista laaja, joskaan ei täydellinen, EKT 95:n mukainen euroalueen rahoitustilinpito raha- ja pankki-, maksutase-, pääomamarkkina-, rahoituslaitosten (ilman rahalaitoksia) ja julkisyhteisöjen rahoitustilastojen perusteella. Taulukossa 6 esitetään kansallisiin pääomatilastoihin ja rahoitustilinpitoon perustuvat euroalueen aggregaatit.

Yksityiskohtaisemmat ja yhtenäisemmät euroalueen rahoitustilinpitoa koskevat tilastot julkaisetaan EKP:n Kuukausikatsauksessa vuoden 2001 keväällä.

Julkisen talouden rahoitusasema

Taulukoissa 7.1–7.3 esitetään euroalueen julkisen talouden rahoitusasema. Tiedot on suurimmaksi osaksi konsolidoitu, ja ne perustuvat EKT 95:een. EKP laatii euroalueen aggregaattitilastot jäsenmaiden toimittamien tietojen perusteella, ja tilastoja päivitetään säännöllisesti. Tiedot, jotka koskevat euroalueen maiden julkisen talouden alijäämää ja julkista velkaa, voivat siten poiketa Euroopan komission liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn yhteydessä käyttämistä tiedoista.

Taulukossa 7.1 esitetään julkisyhteisöjen tulot ja menot EKT 95:n määritelmien mukaisesti sellaisina kuin ne on muutettu Euroopan komission 10.7.2000 antamassa asetuksessa N:o 1500/2000. Taulukossa 7.2 esitetään konsolidoitu julkisen talouden bruttovelka nimellisarvoisena liiallisia alijäämiä koskevaa menettelyä käsittelevien Euroopan yhteisön perustamissopimuksen määräysten mukaisesti. Taulukoissa 7.1 ja 7.2 esitetään yhteenvedot euroalueen yksittäisten maiden tiedoista, koska ne ovat tärkeitä vakaus- ja kasvusopimuksen kannalta. Taulukossa 7.3 esitetään analyysi julkisen talouden velasta. Julkisen velan muutoksen ja julkisen talouden alijäämän erotus (eli alijäämä-/velkaoikaisu) johtuu pääasiassa julkisyhteisöjen rahoitusvarojen muutoksista ja valuutan arvostusmuutosten vaikutuksista.

Euroalueen maksutase ja ulkomainen varallisuus (ml. valuuttavaranto), ulkomaankauppa ja valuuttakurssit

Maksutasetta (taulukot 8.1–8.6) ja ulkomaista varallisuutta koskevien tilastojen käsitteet ja määritelmät vastaavat yleensä IMF:n maksutase-käsikirjan 5. laitosta (lokakuu 1993), EKP:n toukokuussa 2000 antamien Euroopan keskuspankin tilastovaatimuksia koskevia suuntaviivoja (EKP/2000/4) ja Eurostatin ohjeita.

Euroalueen maksutasetilastot on laatinut EKP. Joulukuuhun 1998 asti tiedot on ilmoitettu eculina. Maksutasetilaston tuoreimmat kuukausitiedot ovat ennakkotietoja, jotka tarkistetaan yksityiskohtaisten neljännesvuosittaisten maksutasetilastojen julkaisemisen yhteydessä. Aiempia tietoja tarkistetaan aika ajoin.

Tilastot, jotka perustuvat osittain arvioihin, eivät ole täysin vertailukelpoisia myöhempien havaintojen kanssa. Tällaisia tilastoja ovat maksutaseen rahoitustasetilastot vuoden 1998 loppua edeltävältä ajalta, palvelusetilastot vuoden 1997 loppua edeltävältä ajalta, tuotannontekijäkorvausten taseen kuukausikehitystä koskevat tilastot vuosilta 1997–1999 ja ulkomaista varallisuutta koskevat tilastot vuoden 1997 loppua edeltävältä ajalta. Taulukossa 8.5.2 on jaoteltu euroalueella olevien sijoitukset euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemiin arvopapereihin sijoittajan sektorin mukaan. Sen sijaan ulkomaisten sijoittajien sijoituksia euroalueella olevien liikkeeseen laskemiin arvopapereihin ei voida esittää liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan jaoteltuina.

Euroalueen ulkomaista varallisuutta koskevat tilastot (taulukko 8.7.1) on saatu laskemalla yhteen kansalliset nettomääräiset tiedot. Ulkomainen varallisuus on laskettu käyttäen tämänhetkisiä markkinahintoja. Laskennassa ei kuitenkaan otettu huomioon suorien sijoitusten kantatietoja, jotka laajalti perustuvat kirjanpitoarvoihin.

Eurojärjestelmän valuuttavarannon ja siihen liittyvien saamisten kannat esitetään taulukossa 8.7.2. EKP:n valuuttavaranto ja siihen liittyvät saamiset esitetään taulukossa 8.7.3. Taulukoiden 8.7.2 ja 8.7.3 tiedot ovat IMF:n/BIS:n valuuttavarannon ja valuuttamääräisen likviditeetin rapor-

tointimallin mukaisia. Valuuttavarantotilastot vuoden 1999 loppua edeltävältä ajalta eivät ole täysin vertailukelpoisia myöhempien tilastojen kanssa. Eurojärjestelmän valuuttavarannon tilastointia käsittelevä julkaisu on saatavissa EKP:n verkkosivuilla.

Taulukossa 9 esitetään euroalueen ulkomaankauppa sekä kokonaisvientä ja -tuontia koskevat indeksit, joita ovat arvo, määrä ja yksikköarvo. Arvoindeksin laskee EKP. Määräindeksi laskeaan Eurostatin ilmoittaman yksikköarvoindeksin ja arvoindeksin perusteella. Määritelmien, luokittelun, kattavuuden ja kirjausajankohdan erojen vuoksi ulkomaankaupan tilastot eivät ole täysin verrattavissa maksutasetilastojen tavarakaupan eriin (taulukot 8.1 ja 8.2).

Taulukossa 10 esitetään euron nimellinen ja reaalin efektiivinen valuuttaindeksi. Taulukossa esitetään reaaliset indeksit deflatoituina kuluttajahinnoilla, tehdasteollisuuden tuottajahinnoilla ja yksikkötyökustannuksilla suhteessa niihin 12 valuuttaan, joita EKP käyttää ”suppean” efektiivisen valuuttakurssin laskennassa. EKP:n julkaisee päivittäisiä viitekursseja näille ja joillekin muille valuutoille. Lisäksi taulukossa esitetään kuluttajahinnoilla deflatoitu reaalin indeksi sekä nimellinen indeksi, jotka on laskettu laajemmasta, 38 valuutan ryhmästä.

Muut tilastot

EU:n muita jäsenvaltioita koskevat tilastot (taulukko 11) noudattavat samoja periaatteita kuin euroalueen tilastot. Yhdysvaltoja ja Japania koskevat tilastot (taulukot 12.1 ja 12.2) perustuvat kansallisiin lähteisiin. Tiedot, jotka koskevat sääntämistä, investointeja ja rahoitusta Yhdysvalloissa ja Japanissa (taulukko 12.2.), on ryhmitelty samalla tavalla kuin euroalueen vastaavat tiedot taulukossa 6.

Kreikan tiedoilla täydennetyt euroalueen keskeiset talustilastot

Tämän Kuukausikatsauksen tilasto-osan loppuun on liitetty taulukko, jossa esitetään Kreikan tiedoilla täydennettyjä euroalueen keskeisiä talous-

tilastoja vuoden 2000 loppuun saakka. Seuraavassa tarkempi kuvaus taulukon tiedoista.

Taulukossa A.1 on raha-aggregaatit ja M3:n tärkeimmät vastaerät. Tilastot perustuvat rahalaitossektorin konsolidoituun taseeseen. Yhdentoista euroalueen maan ja Kreikan tietojen konsolidoinnissa on otettu huomioon euroalueen 11 alkuperäisen maan taseet Kreikassa sijaitseviin nähden. Kreikan drakman määräiset suoritukset käsitellään ikään kuin ne olisivat olleet euro-määräisiä.

Taulukossa A.2 esitetään rahoitusmarkkinakorot ja muut arvopaperit kuin osakkeet. Ajalta ennen tammikuuta 1999 keinotekoiset euroalueen rahamarkkinakorot on laskettu käyttämällä BKT:llä painotettuja kansallisia korkoja. Tammikuun 1999 ja joulukuun 2000 väliseltä ajalta euriborkorko ja athiborkorko on painotettu BKT:llä. Euroalueen joukkolainojen tuotot on elokuuhun 2000 asti laskettu BKT:llä painotetuista yhdenmukaistetuista valtion lainojen tuotoista. Sen jälkeen painoina on kaikissa maturiteeteissa käytetty valtion lainojen nimellisiä kantoja.

Arvopaperien liikkeeseenlaskutilastojen (jotka ovat myös taulukossa A.2) rakennetta on muutettu Kreikan liittyttyä euroalueeseen. Tilastoihin on otettu mukaan kaikki Kreikassa olevien liikkeeseenlaskijoiden liikkeeseen laskemat euro-määräiset ja Kreikan drakman määräiset arvopaperit. Tilastoihin on lisäksi otettu mukaan kaikki

euroalueella olevien (muiden kuin Kreikassa olevien) liikkeeseenlaskijoiden liikkeeseen laskemat Kreikan drakman määräiset arvopaperit. Arvopaperien liikkeeseenlaskutilastoissa (mukaan lukien Kreikkaa koskevat tilastot) on mukana sekä kanta- että virtatiedot.

Euroalueen ja Kreikan aggregoiduista hinta- ja reaalityönnön tilastoista (taulukko B) vastaa Euroopan komissio (Eurostat). Julkisen talouden kehitystä koskevat tilastot ovat EKP:n aggregoimia.

Taulukossa C on euron ja Kreikan drakman nimelliset ja efektiiviset valuuttakurssi-indeksit joulukuun 2000 loppuun saakka. Laskennassa sovellettua menetelmää esiteltiin huhtikuun 2000 Kuukausikatsauksen artikkelissa ”Euron nimelliset ja reaaliset efektiiviset valuuttakurssit”. Euroalueen kauppakumppanien painot on laskettu uudelleen siten, että Kreikka on jätetty pois kauppakumppaneitten joukosta ja lisätty euroalueeseen (laskennassa mukana olevat maat on mainittu tilasto-osan taulukon 10 alaviitteessä 1). Tammikuuta 2001 edeltävältä ajalta on laskettu euron teoreettinen valuuttakurssi, jossa on otettu huomioon Kreikan drakmaan liittyvät kurssimuutokset sekä euroaluetta ja Kreikkaa koskevia deflaattoreita. Kaikki käytettävissä olevat tilastotiedot vuodesta 1990 alkaen (laajaa maa-ryhmää koskevat tiedot vuodesta 1993 alkaen) on saatavissa csv-muodossa EKP:n verkkosivuilta.

Eurojärjestelmän rahapoliittiset toimenpiteet¹

4.1.2000

EKP ilmoittaa, että eurojärjestelmä toteuttaa 5.1.2000 likviditeettiä vähentävän hienosäätöoperaation, jonka maksut suoritetaan samana päivänä. Tällä toimenpiteellä pyritään palauttamaan normaali likviditeetti markkinoille sen jälkeen, kun vuoteen 2000 siirtyminen oli sujunut ongelmitta.

5.1.2000

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaation korko on edelleen 3,0 %, maksuvalmiusluoton korko 4,0 % ja talletuskorko 2,0 %.

15.1.2000

Kreikan viranomaisten pyynnöstä euroalueeseen kuuluvien EU:n jäsenvaltioiden ministerit, EKP sekä Tanskan ja Kreikan ministerit ja keskuspankkien pääjohtajat päättävät revalvoida Kreikan drakman keskuskurssin valuuttakurssimekanismissa (ERM II) 3½ prosentilla alkaen 17.1.2000.

20.1.2000

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaation korko on edelleen 3,0 %, maksuvalmiusluoton korko 4,0 % ja talletuskorko 2,0 %.

EKP:n neuvosto päättää myös, että eurojärjestelmä aikoo jakaa vuoden 2000 alkupuoliskolla toteutettavissa pitempiä aikaisissa rahoitusoperaatioissa 20 miljardia euroa kussakin. Määrää päätettäessä otettiin huomioon euroalueen pankkijärjestelmän arvioitu likviditeetin tarve vuoden 2000 ensimmäisen vuosipuoliskon aikana sekä eurojärjestelmän pyrkimys jakaa vastaisuudessa suurin osa rahoitussektorille rahoitusoperaatioissa tarjoamastaan likviditeetistä perusrahoitusoperaatioiden kautta.

3.2.2000

EKP:n neuvosto päättää nostaa eurojärjestelmän perusrahoitusoperaation korkoa 0,25 prosenttiyksikköä 3,25 prosenttiin alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 9.2.2000. Maksuvalmiusluoton korkoa nostetaan 0,25 prosenttiyksikköä 4,25 prosenttiin 4.2.2000 lähtien. Talletuskorkoa nostetaan 0,25 prosenttiyksikköä 2,25 prosenttiin 4.2.2000 lähtien.

17.2., 2.3.2000

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaation korko on edelleen 3,25 %, maksuvalmiusluoton korko 4,25 % ja talletuskorko 2,25 %.

16.3.2000

EKP:n neuvosto päättää nostaa eurojärjestelmän perusrahoitusoperaation korkoa 0,25 prosenttiyksikköä 3,5 prosenttiin siitä operaatiosta lähtien, jonka maksut suoritetaan 22.3.2000. Lisäksi maksuvalmiusluoton korkoa nostetaan 0,25 prosenttiyksikköä 4,5 prosenttiin ja talletuskorkoa niin ikään 0,25 prosenttiyksikköä 2,5 prosenttiin 17.3.2000 lähtien.

30.3., 13.4.2000

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaation korko on edelleen 3,5 %, maksuvalmiusluoton korko 4,5 % ja talletuskorko 2,5 %.

27.4.2000

EKP:n neuvosto päättää nostaa eurojärjestelmän perusrahoitusoperaation korkoa 0,25 prosenttiyksikköä 3,75 prosenttiin alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 4.5.2000. Maksuvalmiusluoton korkoa nostetaan 0,25 prosenttiyksikköä 4,75 prosenttiin ja talletuskorkoa 0,25 prosenttiyksikköä 2,75 prosenttiin 28.4.2000 lähtien.

¹ Eurojärjestelmän rahapoliittiset toimenpiteet vuonna 1999 on esitetty EKP:n vuosikertomuksessa vuodelta 1999 sivuilla 172–175.

11.5.2000

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaation korko on edelleen 3,75 %, maksuvalmiusluoton korko 4,75 % ja talletuskorko 2,75 %.

25.5.2000

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaation korko on edelleen 3,75 %, maksuvalmiusluoton korko 4,75 % ja talletuskorko 2,75 %.

8.6.2000

EKP:n neuvosto päättää nostaa eurojärjestelmän perusrahoitusoperaation korkoa 0,50 prosenttiyksikköä 4,25 prosenttiin ja soveltaa sitä kahteen (kiinteäkorkoisena huutokauppana toteutettavaan) operaatioon, joiden maksut suoritetaan 15. ja 21.6.2000. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää nostaa maksuvalmiusluoton korkoa 0,50 prosenttiyksikköä 5,25 prosenttiin ja talletuskorkoa 0,50 prosenttiyksikköä 3,25 prosenttiin 9.6.2000 lähtien.

EKP:n neuvosto ilmoittaa myös, että siitä operaatiosta alkaen, jonka maksut suoritetaan 28.6.2000, eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatiot toteutetaan vaihtuvakorkoisina huutokauppoina siten, että likviditeetin jaossa käytetään monikorkoista menettelyä. EKP:n neuvosto päättää asettaa näissä operaatioissa tehtäville korkotarjouksille alarajan, joka on 4,25 %. Siirtymisellä vaihtuvakorkoisina huutokauppoina toteutettaviin perusrahoitusoperaatioihin ei ole tarkoitus muuttaa eurojärjestelmän rahapolitiikan viritystä. Uudella huutokauppanenettelyllä pyritään vastaamaan huomattavaan ylikysyntään, johon tähänastinen kiinteäkorkoisen huutokauppanenettelyn soveltaminen on johtanut.

19.6.2000

Euroopan yhteisön perustamissopimuksen artiklan 122 kohdan 2 mukaisesti Ecofin-neuvosto päättää, että Kreikka täyttää artiklan 121 kohdassa I esitettyihin kriteereihin perustuvat vaatimukset, ja kumoaa Kreikkaa koskevan poikkeuk-

sen 1.1.2001 lukien. Ecofin-neuvosto teki päätöksensä ottaen huomioon Euroopan komission ja EKP:n kertomukset Ruotsin ja Kreikan edistymisestä talous- ja rahaliiton jäsenyyteen liittyvien velvoitteiden täyttämiseksi ja kuultuaan Euroopan parlamenttia ja keskusteltuaan valtion- tai hallitusten päämiesten kokoonpanossa kokoon-tuneen Eurooppa-neuvoston kanssa.

Toimien yksimielisesti niiden Euroopan yhteisön jäsenvaltioiden, joita ei koske poikkeus, ja kyseisen jäsenvaltion kanssa Ecofin-neuvosto – Euroopan komission esityksestä ja EKP:tä kuultuaan – vahvistaa myös Kreikan drakman ja euron välisen peruuttamattoman muuntokurssin, joka tulee voimaan 1.1.2001. Kreikan drakman ja euron välisen muuntokurssin (joka vastaa drakman valitsevaa keskuskurssia euroon nähden ERM II -valuuttakurssimekanismissa) määrittämisen jälkeen EKP ja Kreikan keskuspankki ilmoittavat, että ne tulevat seuraamaan Kreikan drakman ja euron välisen markkinakurssin lähentymistä drakman euromuuntokurssiin. Lähentyminen tulisi saavuttaa viimeistään 29.12.2000 mennessä.

21.6.2000

EKP:n neuvosto päättää, että maksuvalmiusluoton korko on edelleen 5,25 % ja talletuskorko 3,25 %. Neuvosto toistaa, että – kuten 8.6.2000 ilmoitettiin – eurojärjestelmän tulevat perusrahoitusoperaatiot tullaan toteuttamaan vaihtuvakorkoisina huutokauppoina monikorkoista huutokauppanenettelyä käyttäen ja että operaatioissa tehtävien korkotarjousten alaraja on 4,25 %.

EKP:n neuvosto ilmoittaa myös, että vuoden 2000 loppupuolella toteutettavissa pitempiäaikaisissa rahoitusoperaatioissa eurojärjestelmä aikoo jakaa 15 miljardia euroa operaatiota kohden. Tässä määrässä otetaan huomioon euroalueen pankkijärjestelmän ennakoitujen likviditeettitarpeet vuoden 2000 loppupuolella ja eurojärjestelmän halukkuus myöntää edelleen suurin osan rahoitussektorin rahoituksesta perusrahoitusoperaatioiden kautta.

6.7., 20.7., 3.8.2000

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja on edelleen 4,25 %, maksuvalmiusluoton korko 5,25 % ja talletuskorko 3,25 %.

31.8.2000

EKP:n neuvosto päättää nostaa eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alarajaa 0,25 prosenttiyksikköä 4,50 prosenttiin siitä operaatiosta lähtien, jonka maksut suoritetaan 6.9.2000. Lisäksi maksuvalmiusluoton korkoa nostetaan 0,25 prosenttiyksikköä 5,50 prosenttiin ja talletuskorkoa niin ikään 0,25 prosenttiyksikköä 3,50 prosenttiin 1.9.2000 lähtien.

14.9.2000

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja on edelleen 4,50 %, maksuvalmiusluoton korko 5,50 % ja talletuskorko 3,50 %.

5.10.2000

EKP:n neuvosto päättää nostaa eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alarajaa 0,25 prosenttiyksikköä 4,75 prosenttiin alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 11.10.2000. Lisäksi maksuvalmiusluoton korkoa nostetaan 0,25 prosenttiyksikköä 5,75 prosenttiin ja talletuskorkoa niin ikään 0,25 prosenttiyksikköä 3,75 prosenttiin 6.10.2000 alkaen.

19.10., 2.11., 16.11., 30.11.2000

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja on edelleen 4,75 %, maksuvalmiusluoton korko 5,75 % ja talletuskorko 3,75 %.

14.12.2000

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja on edelleen 4,75 %, maksuvalmiusluoton korko 5,75 % ja talletuskorko 3,75 %.

EKP:n neuvosto päättää myös pitää rahan määrän kasvun eli lavean raha-aggregaatin M3:n vuotuisen kasvuvauhdin viitearvon $4\frac{1}{2}$ prosentissa. Päätös perustuu siihen, että käytettävissä olevat tiedot tukevat edelleen niitä taustaoletuksia, joiden perusteella viitearvo alun perin määritettiin joulukuussa 1998 ja vahvistettiin uudelleen joulukuussa 1999. Oletukset ovat, että M3:n kiertonopeuden hidastumistrendi on keskipitkällä aikavälillä $\frac{1}{2}$ –1 % vuodessa ja potentiaalisen tuotannon trendikasvuvauhti 2– $2\frac{1}{2}$ % vuodessa. EKP:n neuvosto tarkistaa viitearvon seuraavan kerran joulukuussa 2001.

2.1.2001

Kreikka otti euron käyttöön 1.1.2001, ja siitä tuli näin ollen kahdestoista yhteisen rahan käyttöönsä ottava EU:n jäsenvaltio. Se on myös ensimmäinen EU:n jäsenvaltio, joka siirtyy yhteisen rahan käyttöön sen jälkeen, kun talous- ja rahaliiton (EMU) kolmas vaihe 1.1.1999 alkoi. Kreikan keskuspankki on nyt siten eurojärjestelmän täysivaltainen jäsen, jolla on samat oikeudet ja velvoitteet kuin euron aiemmin käyttöön otaneiden 11 EU-jäsenvaltion kansallisilla keskuspankeilla. Euroopan keskuspankkijärjestelmän ja Euroopan keskuspankin perussäännön artiklan 49 mukaisesti Kreikan keskuspankki maksaa EKP:n pääomasta merkitsemänsä osuuden loppuosan ja osuutensa EKP:n rahastoista sekä siirtää EKP:lle osan omista varannoistaan.

Vuoden 2001 ensimmäinen perusrahoitusoperaatio, josta ilmoitettiin 29.12.2000, on eurojärjestelmän kreikkalaisille vastapuolille ensimmäinen. Operaation toteutus onnistuu hyvin. Likviditeettiä jaetaan 101 miljardia euroa. Jaossa otetaan huomioon euroalueen pankkijärjestelmän likviditeettitarpeiden lisääntyminen, joka johtuu Kreikan rahalaitosten liittymisestä järjestelmään.

4.1.2001

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja on edelleen 4,75 %, maksuvalmiusluoton korko 5,75 % ja talletuskorko 3,75 %.

Lisäksi EKP:n neuvosto päättää, että vuoden 2001 pitempiaikaisissa rahoitusoperaatioissa jaetaan likviditeettiä 20 miljardia euroa kussakin. Tällöin otetaan huomioon euroalueen pankkijärjestelmän odotetut likviditeettitarpeet vuonna 2001 ja eurojärjestelmän halukkuus kattaa edelleen

suurin osa rahoitussektorin likviditeettitarpeista perusrahoitusoperaatioillaan. EKP:n neuvosto voi muuttaa jaettavan likviditeetin määrää, jos vuoden aikana ilmenee odottamattomia likviditeettitarpeita.

18.1., 1.2.2001

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja on edelleen 4,75 %, maksuvalmiusluoton korko 5,75 % ja talletuskorko 3,75 %.

Euroopan keskuspankin (EKP) julkaisuja

Tässä luettelossa on tietoja joistakin Euroopan keskuspankin julkaisemista asiakirjoista. Julkaisut ovat saatavissa maksutta EKP:n lehdistöpalvelusta (Press Division). Tilaukset voi lähettää nimiösivun kääntöpuolella olevaan postiosoitteeseen.

Täydellinen luettelo Euroopan rahapoliittisen instituutin julkaisemista asiakirjoista löytyy Internet-kotisivuiltamme (<http://www.ecb.int>).

Vuosikertomus

Vuosikertomus 1998. Huhtikuu 1999.

Vuosikertomus 1999. Huhtikuu 2000.

Lähentymisraportti

Lähentymisraportti 2000. Toukokuu 2000.

Kuukausikatsaus

Tammikuusta 1999 lähtien julkaistut artikkelit:

Euroalue kolmannen vaiheen alussa. Tammikuu 1999.

Vakauteen tähtäävä eurojärjestelmän rahapolitiikan strategia. Tammikuu 1999.

Euroalueen raha-aggregaatit ja niiden merkitys eurojärjestelmän rahapolitiikan strategiassa. Helmikuu 1999.

Lyhyen aikavälin talousindikaattorien merkitys euroalueen hintakehityksen arvioinnissa. Huhtikuu 1999.

Euroalueen pankkitoiminta: rakenteellisia piirteitä ja kehitysnäkymiä. Huhtikuu 1999.

Eurojärjestelmän toimintakehikko: kuvaus ja ensimmäinen arviointi. Toukokuu 1999.

Vakaus- ja kasvusopimuksen täytäntöönpano. Toukokuu 1999.

Keskeisten talousindikaattorien pitkän aikavälin kehitys ja suhdannevaihtelut euroalueen maissa. Heinäkuu 1999.

Euroopan keskuspankkijärjestelmän institutionaalinen rakenne. Heinäkuu 1999.

Euron kansainvälinen asema. Elokuu 1999.

Euroalueen rahalaitosten taseet vuoden 1999 alkupuolella. Elokuu 1999.

Inflaatioerot rahaliitossa. Lokakuu 1999.

EKPJ:n valmistautuminen vuoteen 2000. Lokakuu 1999.

Vakauteen tähtäävä politiikka ja pitkien reaalikorkojen kehitys 1990-luvulla. Marraskuu 1999.

TARGET ja euromääräiset maksut. Marraskuu 1999.

Euroopan keskuspankin säädökset. Marraskuu 1999.

Euroalue vuosi euron käyttöönoton jälkeen: rahoitusrakenteen tärkeimmät piirteet ja muutokset. Tammikuu 2000.

Eurojärjestelmän valuuttavaranto ja -operaatiot. Tammikuu 2000.

Eurojärjestelmä ja EU:n laajentuminen. Helmikuu 2000.

Arvopaperiselvityksen yhdentyminen. Helmikuu 2000.

Euron nimelliset ja reaaliset efektiiviset valuuttakurssit. Huhtikuu 2000.

EMU ja pankkivalvonta. Huhtikuu 2000.

Korkojen ja korkojohdannaisten informaation sisältö rahapolitiikan kannalta. Toukokuu 2000.

Euroalueen työmarkkinoiden kehitys ja rakenteelliset piirteet. Toukokuu 2000.

Siirtyminen vaihtuvakorkoisina huutokauppoina toteutettaviin perusrahoitusoperaatioihin. Heinäkuu 2000.

Rahapolitiikan välittymismekanismi euroalueella. Heinäkuu 2000.

Väestön ikääntyminen ja finanssipolitiikka euroalueella. Heinäkuu 2000.

Katsaus euroalueen hinta- ja kustannusindikaattoreihin. Elokuu 2000.

Euroalueen ulkomaankauppa: tyypilliset piirteet ja viimeaikainen kehitys. Elokuu 2000.

Potentiaalisen tuotannon kasvun ja tuotantokuilun käsitteet, hyödyntäminen ja estimaatit. Lokakuu 2000.

EKP:n suhteet Euroopan yhteisön toimielimiin ja laitoksiin. Lokakuu 2000.

EKP:n rahapolitiikan strategian kaksi pilaria. Marraskuu 2000.

Elektronisen rahan käyttöönoton vaikutuksia. Marraskuu 2000.

Euroalue Kreikan liittymisen jälkeen. Tammikuu 2001.

Epävarmuuden vaikutus rahapoliittiseen päätöksentekoon. Tammikuu 2001.

EKP:n suhteet kansainvälisiin järjestöihin ja foorumeihin. Tammikuu 2001.

Yritysrahoitus euroalueella. Helmikuu 2001.

Palvelutason yhdenmukaistaminen euroalueella maasta toiseen suoritettavien pienten maksujen välityksessä. Helmikuu 2001.

Euroopan keskuspankin ulkoinen viestintä. Helmikuu 2001.

Occasional Paper Series

- 1 Santillán J., Bayle M. ja Thygesen C., The impact of the euro on money and bond markets. Heinäkuu 2000.

Working Paper Series

- 1 Brousseau V. ja Scacciavillani F., A global hazard index for the world foreign exchange markets. Toukokuu 1999.
- 2 Monticelli C. ja Tristani O., What does the single monetary policy do? A SVAR benchmark for the European Central Bank. Toukokuu 1999.

- 3 Detken C., Fiscal policy effectiveness and neutrality results in a non-Ricardian world. Toukokuu 1999.
- 4 Angeloni I. ja Dedola L., From the ERM to the euro: new evidence on economic and policy convergence among EU countries. Toukokuu 1999.
- 5 Wynne M., Core inflation: a review of some conceptual issues. Toukokuu 1999.
- 6 Coenen G. ja Vega J.-L., The demand for M3 in the euro area. Syyskuu 1999.
- 7 De Bandt, O. ja Davis E. P., A cross-country comparison of market structures in European banking. Syyskuu 1999.
- 8 Orphanides A. ja Wieland V., Inflation zone targeting. Lokakuu 1999.
- 9 Coenen G., Asymptotic confidence bands for the estimated autocovariance and auto-correlation functions of vector autoregressive models. Tammikuu 2000.
- 10 Fatum R., On the effectiveness of sterilized foreign exchange intervention. Helmikuu 2000.
- 11 Berk J. M. ja van Bergeijk P., Is the yield curve a useful information variable for the Eurosystem? Helmikuu 2000.
- 12 Svensson L. E. O. ja Woodford M., Indicator variables for optimal policy. Helmikuu 2000.
- 13 Söderström U., Monetary policy with uncertain parameters. Helmikuu 2000.
- 14 Rudebusch G. D., Assessing nominal income rules for monetary policy with model and data uncertainty. Helmikuu 2000.
- 15 Orphanides A., The quest for prosperity without inflation. Maaliskuu 2000.
- 16 Hördahl P., Estimating the implied distribution of the future short-term interest rate using the Longstaff-Schwartz model. Maaliskuu 2000.
- 17 Fabiani S. ja Mestre R., Alternative measures of the NAIRU in the euro area: estimates and assessment. Maaliskuu 2000.
- 18 Iacoviello M., House prices and the macroeconomy in Europe: results from a structural VAR analysis. Huhtikuu 2000.
- 19 Detken C. ja Hartmann P., The euro and international capital markets. Huhtikuu 2000.
- 20 De Bandt O. ja Mongelli F. P., Convergence of fiscal policies in the euro area. Toukokuu 2000.
- 21 Ehrmann M., Firm size and monetary policy transmission: evidence from German business survey data. Toukokuu 2000.
- 22 Holthausen C. ja Ronde T., Regulating access to international large-value payment systems. Kesäkuu 2000.
- 23 Cho I-K. ja Sargent T. J., Escaping Nash inflation. Kesäkuu 2000.
- 24 Smets F., What horizon for price stability. Heinäkuu 2000.
- 25 Schellekens P., Caution and conservatism in the making of monetary policy. Heinäkuu 2000.
- 26 Winkler B., Which kind of transparency? On the need for clarity in monetary policy-making. Elokuu 2000.
- 27 Camacho M. ja Perez-Quiros G., This is what the US lending indicators lead. Elokuu 2000.

- 28 Ellison M. ja Valla N., Learning, uncertainty and central bank activism in an economy with strategic interactions. Elokuu 2000.
- 29 Fabiani S., Locarno A., Oneto G. ja Sestito P., The sources of unemployment fluctuations: an empirical application to the Italian case. Syyskuu 2000.
- 30 Coenen G. ja Wieland V., A small estimated euro area model with rational expectations and nominal rigidities. Syyskuu 2000.
- 31 Gropp R. ja Kostial K., The disappearing tax base: Is foreign direct investment eroding corporate income taxes? Syyskuu 2000.
- 32 De Fiore F., Can indeterminacy explain the short-run non-neutrality of money? Syyskuu 2000.
- 33 Trecroci C. ja Vega J.L., The information content of M3 for future inflation in the euro area. Lokakuu 2000.
- 34 Castrén O. ja Takalo T., Capital market development, corporate governance and the credibility of exchange rate pegs. Lokakuu 2000.
- 35 De Bandt O. ja Hartman P., Systemic risk: a survey. Marraskuu 2000.
- 36 Morana C., Measuring core inflation in the euro area. Marraskuu 2000.
- 37 Vermeulen P., Business fixed investment: evidence of a financial accelerator in Europe. Marraskuu 2000.
- 38 De Fiore F., The optimal inflation tax when taxes are costly to collect. Marraskuu 2000.
- 39 Brand C. ja Cassola N., A money demand system for euro area M3. Marraskuu 2000.
- 40 Mojon B., Financial structure and the interest rate channel of ECB monetary policy. Marraskuu 2000.
- 41 Geraats P.M., Why adopt transparency? The publication of central bank forecasts. Tammikuu 2001.
- 42 Fagan G., Henry J. ja Mestre R., An area-wide model (AWM) for the euro area. Tammikuu 2001.

Muita julkaisuja

The TARGET service level. Heinäkuu 1998.

Report on electronic money. Elokuu 1998.

Assessment of EU securities settlement systems against the standards for their use in ESCB credit operations. Syyskuu 1998.

Money and banking statistics compilation guide. Syyskuu 1998.

Yhteinen rahapolitiikka kolmannessa vaiheessa: Yleisasiakirja EKP:n rahapolitiikan välineistä ja menettelyistä. Syyskuu 1998.

Third progress report on the TARGET project. Marraskuu 1998.

Correspondent central banking model (CCBM). Joulukuu 1998.

Payment systems in the European Union: Addendum incorporating 1997 figures. Tammikuu 1999.

Possible effects of EMU on the EU banking systems in the medium to long term. Helmikuu 1999.

Euro area monetary aggregates: conceptual reconciliation exercise. Heinäkuu 1999.

The effects of technology on the EU banking systems. Heinäkuu 1999.

Payment systems in countries that have applied for membership of the European Union. Elokuu 1999.

Improving cross-border retail payment services: the Eurosystem's view. Syyskuu 1999.

Compendium: Säädöskokoelma. Kesäkuu 1998 – toukokuu 1999. Lokakuu 1999.

European Union balance of payments/international investment position statistical methods. Marraskuu 1999.

Money and Banking Statistics Compilation Guide, Addendum I: Money market paper. Marraskuu 1999.

Money and Banking Statistics Sector Manual. Toinen painos. Marraskuu 1999.

Report on the legal protection of banknotes in the European Union Member States. Marraskuu 1999.

Correspondent central banking model (CCBM). Marraskuu 1999. (Ei saatavissa painettuna; julkaisun sähköinen versio on nähtävissä EKP:n Internet-sivuilla.)

Cross-border payments in TARGET:A users' survey. Marraskuu 1999.

Money and Banking Statistics: Series keys for the exchange of balance sheet items time series. Marraskuu 1999.

Money and Banking Statistics: Handbook for the compilation of flow statistics. Joulukuu 1999.

Payment systems in the European Union: Addendum incorporating 1998 figures. Helmikuu 2000.

Interlinking: Data dictionary, version 2.02. Maaliskuu 2000.

Asset prices and banking stability. Huhtikuu 2000.

EU banks' income structure. Huhtikuu 2000.

Statistical information collected and compiled by the ESCB. Toukokuu 2000.

Correspondent central banking model (CCBM). Heinäkuu 2000.

Statistical requirements of the European Central Bank in the field of general economic statistics. Elokuu 2000.

Seasonal adjustment of monetary aggregates and HICP for the euro area. Elokuu 2000.

Improving cross-border retail payment services. Syyskuu 2000.

Statistical treatment of the Eurosystem's international reserves. Lokakuu 2000.

European Union balance of payments / international investment position statistical methods. Marraskuu 2000.

Information guide for credit institutions using TARGET. Marraskuu 2000.

Yhteinen rahapolitiikka kolmannessa vaiheessa: Yleisasiakirja eurojärjestelmän rahapolitiikan välineistä ja menettelyistä. Marraskuu 2000.

EU banks' margins and credit standards. Joulukuu 2000.

Mergers and acquisitions involving the EU banking industry: facts and implications. Joulukuu 2000.

Cross-border use of collateral: A user's survey. Helmikuu 2001.

Esitteitä

TARGET. Heinäkuu 1998.

TARGET: facts, figures, future. Syyskuu 1999.

Euroopan keskuspankki. Kesäkuu 2000.

The ECB payment mechanism. Elokuu 2000.

Eurosetelit ja -metallirahat. Elokuu 2000.

The euro: integrating financial services. Elokuu 2000.

TARGET. Elokuu 2000.